

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Κυριακή 13 Αυγούστου 2017 • Έτος 9^ο • Αρ. φύλλου 463 Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα www.kathimerini.com.cy | €2,00 (Βασική) €3,50 (Πλήρης)

ΟΖΝΤΙΑ ΝΑΜΙ

Αιτία του ναυαγίου ήταν η απόρριψη της εκ Περιτροπής

Η κατάρρευση της διάσκεψης στο Κραν-Μοντάνα σηματοδοτήθηκε με την απόρριψη της εκ Περιτροπής Προεδρίας, όπως προκύπτει από τη συνέντευξη του Τ/κ διαπραγματευτή Οζντίλ Ναμί στην «Κ». Ο κ. Ναμί λέει ακόμα ότι το πλαίσιο Γκουτιέρρες δεν είναι αρκετό για επανέναρχη των συνομιλιών και πως η ε/κ πλευρά πρέπει να σεβαστεί συγκλίσεις και να συμφωνήσει σε λύση-πακέτο. **Σελ. 4**

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Συμφωνία που να λύνει κι όχι να κλείνει το Κυπριακό

Η συμφωνία πρέπει να λύνει και όχι απλώς να κλείνει το Κυπριακό, λέει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο εκπρόσωπος Τύπου του ΔΗΣΥ Πρόδρομος Προδρόμου. Μιλάει για τις προεδρικές εκλογές και αναφέρει πως η χώρα χρειάζεται την επαναδιακδίκηση Νίκου Αναστασιάδη και συγκεκριμένα έναν ηγέτη για πρόοδο και ευημερία όλων. **Σελ. 8**

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ

Έχει και ο Πρόεδρος ευθύνες για το ναυάγιο

«Η ιστορία γράφεται τώρα. Με αγώνες και προσπάθεια», λέει στη συνέντευξή του στην «Κ» το μέλος του Πολιτικού Γραφείου του ΑΚΕΛ Χρίστος Χριστοφίδης, απαντώντας για τον κίνδυνο αποκλεισμού του ΑΚΕΛ στον β' γύρο. Ξεκαθαρίζει πως η κύρια ευθύνη του ναυαγίου βρίσκεται στην Τουρκία, ωστόσο, καταλογίζει στον Πρόεδρο παλιωνδιές. **Σελ. 10**

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ

Πάμε για προεδρία όχι για τον β' γύρο

«Η νέα στρατηγική στο Κυπριακό χρειάζεται και νέο Πρόεδρο», αναφέρει ο βουλευτής του ΔΗΚΟ Πάνικος Λεωνίδου σε συνέντευξή του στην «Κ», ξεκαθαρίζοντας πως την αλλαγή μόνο ο Ν. Παπαδόπουλος μπορεί να την πετύχει. Αναφέρεται στις προκλήσεις του Κυπριακού, αλλά και για τις προτάσεις του ΔΗΚΟ για εκσυγχρονισμό της κοινωνίας. **Σελ. 9**

Ανοιγμα Βαρωσίων με ανταλλάγματα

Η τουρκική πλευρά συζητάει το ζήτημα μόνο εκτός πλαισίου ρύθμισης του Εδαφικού αλλά και των ΜΟΕ

Το άνοιγμα του αεροδρομίου της Τύμπου στη διεθνή αεροπορία, είναι ένα από τα ανταλλάγματα που επιδιώκει να εξασφαλίσει η τουρκική πλευρά για να επιστρέψει το Βαρώσι. Αυτό, μάλιστα, εκτός του καθιερωμένου πλαισίου των συνομιλιών, όπως πλέον

δπλώνεται από τον Τ/κ διαπραγματευτή Οζντίλ Ναμί στη σημερινή συνέντευξή του στην «Κ». Η τ/κ αντίληψη των πραγμάτων πλέον, όπως παρατίθεται, είναι πως, «μετά το ναυάγιο του Κραν-Μοντάνα, η διαδικασία λύσης, με τους ίδιους κανόνες και αόριστο

χρονικό ορόσημο δεν μπορεί να συνεχιστεί, ούτε όμως το στάτους κβο είναι δυνατόν να διαωνιστεί». Γι' αυτό, κατά τον κ. Ναμί, αποφασίστηκε ότι υπάρχει ανάγκη για νέα μέτρα. Μεταξύ των μέτρων αυτών, είναι η επιστροφή των Μαρωνιτών στα χωριά τους,

σε μια διαδικασία που έχει ως αφετηρία τις 23 Αυγούστου, όταν θα καταρτιστεί σχετικός οδικός χάρτης και επιστροφή των Βαρωσίων με προϋποθέσεις. Κύριος στόχος, κατά τον κ. Ναμί, «η προσέλκυση του ενδιαφέροντος της διεθνούς κοινής γνώμης». **Σελ. 3**

Ο πλανήτης με το βλέμμα στους Τραμπ και Κιμ Γιονγκ Ουν

«Οι στρατιωτικές επιλογές έχουν τεθεί σε λειψυργία και τα όπλα μας είναι σε ετοιμότητα, εφόσον η Βόρεια Κορέα φερθεί απειρίσκεπτα», διημήνυσε ο Τραμπ στον Κιμ Γιονγκ Ουν κι η Πιονγιάνγκ απάντησε ότι «ο Τραμπ οδηγεί την κατάσταση στην κορεατική χερσόνησο στο χείλος του πυρηνικού πολέμου», προσθέτοντας ότι την Πέμπτη θα ολοκληρώσει σχέδια για τέσσερις ακόμα δοκιμαστικές εκτοξεύσεις πυραύλων. Το Πεκίνο, όμως, έχει εκφράσει αγανάκτηση για τις αλληπάλληλες πυραυλικές δοκιμές της Πιονγιάνγκ, αλλά και για τα στρατιωτικά γυμνάσια των ΗΠΑ, τα οποία οξύνουν την ένταση στην περιοχή και απηύθυνε έκκληση αυτοσυγκράτησης. **Σελ. 21**

ΚΑΡΠΑΣΙΑ 43 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

«Είναι δική μου πια η περιουσία σου, φίλε μου Ηλία»!

Στο ταξίδι της «Κ» στη Γαλιούσα, μας αποκαλύφθηκε η ιστορία ενός Ε/κ πρόσφυγα στην περιουσία του οποίου, ο Τ/κ φίλος του πριν από την εισβολή, έκτισε τη ζωή του μετά το 1974 και σήμερα θεωρεί ότι του ανήκει. **Σελ. 7**

✓ **Από το Μπोजάκι** μέχρι το Ριζοκάρπασο, ο χρόνος φαίνεται να αποτελεί πλέον τον μεγαλύτερο εχθρό για την ταυτότητα της Καρπασίας. Οδοιπορικό. **Σελ. 6**

✓ **«Οι Τούρκοι** με θεωρούν πατέρα των Ρωμιών». Συνέντευξη με τον Σάββα Λιασλή, τον 87χρονο εγκλωβισμένο. **Σελ. 5**

Δεjà νυ και νέα δεδομένα για το '18

Τει α τει Αναστασιάδη-Μαλά
Από το φθινόπωρο εξαγγέλλουν υποψηφιότητα τόσο ο Ν. Αναστασιάδης όσο και ο Στ. Μαλάς. Ο πρώτος θα προτάξει το προεδρικό του προφίλ, ενισχύοντας το αφήγημα ότι διέσωσε την οικονομία, και ο δεύτερος ότι απεγκλωβίζεται από τα κομματικά δέσματα και εμφανίζεται ως ανεξάρτητος, ποντάροντας σε μια πιο ελεύθερη οικονομία. **Σελ. 16**

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

- ✓ **ΝΙΚΟΣ ΚΑΤΣΟΥΡΙΑΔΗΣ** Σελ. 3
Η Ομοσπονδία και ερμηνείες
- ✓ **ΘΕΟΦΙΛΟΣ Β. ΘΕΟΦΙΛΟΥ** Σελ. 7
Η Αμμόχωστος ως καταλύτης
- ✓ **ΠΕΤΡΟΣ ΖΑΡΟΥΝΑΣ** Σελ. 8
Αίγυπτος και νέα δεδομένα στο Φ.Α.
- ✓ **ΙΜΠΡΑΙΜ ΑΖΙΖ** Σελ. 11
Οι επικηρυγμένοι της Αγίας Τηλλυρίας

Ούτε για δείγμα δωμάτιο στα παράλια

Ξεπέρασε το 95% η πληρότητα στις ξενοδοχειακές μονάδες

Σε πελάγη ευτυχίας πλέον οι ξενοδοχείοι, βλέποντας τις πληρότητες στις ξενοδοχειακές μονάδες όλων των πόλεων να ξεπερνούν το 95% για τον μήνα Αύγουστο. Δεν υπάρχει δωμάτιο ούτε για δείγμα αυτές τις μέρες, ανέφεραν χαρακτηριστικά ξενοδόχοι στην περιοχή της ελεύθερης Αμ-

μοχώστου. Αυξημένη πληρότητα παρουσιάζουν ξενοδοχεία και στις άλλες παραλιακές πόλεις. Αντίθετα, η πληρότητα των ορεινών ξενοδοχειακών μονάδων βρίσκεται στο 70%, με τους αρμοδίους να κάνουν λόγο για αθέμιτο ανταγωνισμό από τα παράνομα καταλύματα. **Οικονομική, σελ. 6**

Η Σούδα ισχυρό χαρτί των ΗΠΑ

Μεγάλη στρατηγική σημασία δίνουν οι ΗΠΑ στη βάση της Σούδας, την οποία χαρακτηρίζουν απαραίτητη για τις επιχειρήσεις τους στην Ανατολική Μεσόγειο. Σε tweet της διοίκησης Ναυτικών δυνάμεων αναφέρεται ότι το USS Carney φτάνει στη βάση της Σούδας ώστε να διατηρήσει σταθερή παρουσία, σε υποστήριξη των αμερικανικών συμφερόντων εθνικής ασφάλειας στην Ευρώπη». **Σελ. 22**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ο πόλεμος

Οι πολεμοχαρείς αντεγκλήσεις μεταξύ Ντόναλντ Τραμπ και Κιμ Γιονγκ Ουν δημιουργούν ανατριχιαστικούς συνειρμούς πυρηνικού ολέθρου στην ανθρωπότητα. Ως οι μνήμες από τον ολέθριο πόλεμο του 1950-53 που ισοπέδωσε την κορεατική χερσόνησο, αφήνοντας πίσω του τρία σχεδόν εκατ. νεκρούς, από 20 και πλέον χώρες, να μη μετράνε. Αν και καθημερινά αποδεικνύεται ότι ο πόλεμος για τα ισχυρά κράτη είναι η μεγαλύτερη των επενδύσεων, για την ανθρωπότητα και τον νουκεχά πολίτη, στο επίπεδο που έφτασε η νόσηση και η επιστήμη είναι αδιανόητος. Εμείς εδώ στη μικρή ακίδα της Μεσογείου, που βιώνουμε τις συνέπειες της πολεμικής καταστροφής για 43 συναπτά έτη, μαζί με τους λαούς της γειτονιάς μας που θάβουν καθημερινά νεκρούς και όλοι, θεωρούμε, οι συνετοί ηγέτες και πολίτες του πλανήτη ευελπιστούμε ότι έστω και την εσχάτη θα επικρατήσει η λογική.

Mineralize Your Life

LOUNIC since 1965
Αφούρωση στην Ποιότητα!
www.lounic.com.cy
www.facebook.com/lounicltd

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΕΝΘΕΤΟ «ΖΩΗ»

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
Επίστρεψε στην Ελλάδα μέσα σε μια βαλίτσα
Ο συνταξιούχος γιατρός Επαμεινώνδας Φίλης που ζει μόνιμα στο Παρίσι αγόρασε το γυναικείο ειδύλλιο σε δημοπρασία στη Γαλλία τη δεκαετία του 2000 που είχε κλαπεί το 1941 από το Μουσείο Οθβών και το έφερε στην Ελλάδα κρυμμένο στις αποσκευές του.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ
Ο σταθμός που ανακάλυψε τους Nirvana
Ο DJ Ντάρεκ Ματσόνε του ραδιοφωνικού σταθμού ΚΕΧΡ του Σιάτλ, μας λέει πως ψάχνει συνεχώς για ενδιαφέροντες καλλιτέχνες από την Ελλάδα και την Κύπρο και καλύπτει μια γκάμα μουσικής από ρεμπέτικα, έως και νεο-παραδοσιακούς όπως οι Monsieur Doumani.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ
Περιήγηση σε τέσσερις διαφορετικές εκθέσεις
Με αφορμή τη σύνδεση Μπορντό-Παρισιού από τις 2 Ιουλίου σε μόνο δύο ώρες, κάρη στη νέα γραμμή ΤGV, επισκεπτόμαστε μια από τις πολιτιστικές μπτροπόλεις της Γαλλίας για να περιηγηθούμε σε τέσσερις εκθέσεις.

ZENITH
SWISS WATCH MANUFACTURE SINCE 1885

LEGENDS ARE FOREVER

CHRONOMASTER | El Primero Classic Cars

Vassos Eliades Accessories Ltd
Nicosia - Limassol, Tel.: 22 897 361

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Κύριοι ηγέτες, περιμένω απάντηση!

Το Δεκέμβρι του '74 η Περικάν, χήρα Τ/κ φωνεθόταν από τη Λάρνακα, μεταφέρθηκε με τα δύο ανήλικα παιδιά της στο σπίτι του Πέτρου Χαραλαμπίδη στον Άη Γιώργη της Κερύνειας. Το πρωί βγήκε στη γεμάτη λεμονόδεντρα αλλά και ψηλά αγριόχορτα αυλή και καθώς έπιασε να ξεχορτίζει αντίκρισε μακάβριο εύρημα. Ένα νεκρό παιδάκι σε κατάσταση μωμιοποίησης. Υπολόγισε να ήταν 7-8χρονών. Κλαίγοντας, το τύλιξε σε μια κουβέρτα και το έθαψε στην αυλή. Το περιστατικό του διηγήθηκε, το 2009 ο γιος της, 60χρονος σήμερα Αχμέτ Καγιά, καθώς φάχνονταν σχετικές πληροφορίες είχα φτάσει στην πόρτα του. Πώς βρέθηκε εκεί νεκρό ένα μικρό παιδί κανείς δεν ξέρει. Όπως κανείς δεν ξέρει τι απέγιναν άλλα 79 παιδιά που αγνοούνται από τότε. Σε μια σταλιά τόπο, μισό αιώνα μετά, όχι μόνο δεν ξεδιαλύνανε τα θύματα των συμφορών μας από το 1963 και εντεύθεν αλλά έχουμε ακόμα μικρά παιδιά που αγνοούνται, μαζί με την ευαισθησία μας... Την αμβλυμένη ευαισθησία μας, περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πρωτίστως ημών των δημοσιογράφων που στο πλέον ανθρωπιστικό ζήτημα της τραγωδίας, αντί της διερευνητικής δημοσιογραφίας ακολουθούμε κατά κανόνα το βολικό αφήγημα των πολιτικών. Αυτών που πρώτοι το πολιτικοποίησαν και για 50 χρόνια το διαστρέφουν από άμβωνες και μπαλκόνια στοχεύοντας κυρίως στην εξάφιση παθών. Την περασμένη Τρίτη στα ρεπορτάζ για τους βομβαρδισμούς της Τηλλυρίας, ακούγαμε για μεγάλο αριθμό νεκρών χωρίς κανένα κανάλι -ακόμα και το κρατικό- να αναφέρεται στον αριθμό των θυμάτων. Στις 20 Ιουλίου ακούσαμε ξανά για 5000 νεκρούς της εισβολής! Προφανώς και στα σχολεία τα ίδια θα λέγονται, αφού προς επίρρωση του αλλοπρόσβαλου αφηγηματός μας (προς επικάλυψη της ατιμωρησίας), πρώτο θύμα βισμάου είναι η αλήθεια. Πριν εξηγήσουμε γιατί, ας δούμε την αλήθεια, με στοιχεία από επίσημες ηλεκτρονικές διευθύνσεις και πηγές. ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΟΙ: 1963-67: 44 Ε/κ, (ταυτοποιήθηκαν 12). 263 Τ/κ, (ταυτ. 77). 1974: 1464 Ε/κ & Ελλαδίτες, (ταυτ. 610). Τ/κ 229, (ταυτ. 115). ΠΕΣΟΝΤΕΣ: 1974: 555 Ε/κ & Ελλαδίτες, 34 Τ/κ. Στους αγνοούμενους περιλαμβάνονται 97 παιδιά, από 0-15 χρονών. Πρόκειται

για 32 Ε/κ (12 ταυτ.) και 65 Τ/κ (6 ταυτ.). Στην εισβολή σκοτώθηκαν 450 Τούρκοι στρατιώτες ενώ αγνοούμενοι δεν έχουν δηλωθεί από την Άγκυρα. Γιατί; Διότι θα αναγκαστεί να εμπλακεί στη ΔΕΑ, (συστάθηκε τον Απρίλιο του 1981 υπό την αιγίδα του ΟΗΕ) όπου εκπροσωπούνται μόνο Ε/κ, Τ/κ και Η.Ε. Έκτοτε η διεθνής αμφικτιονία αποδέχεται σιωπηρά το αφήγημα της Άγκυρας. Ότι δηλαδή, το '74 παρενέβη για να σώσει από το πραξικόπημα τους Τ/κ, τα ανθρώπινα δικαιώματα των οποίων, από το 1963 παραβιάζονταν με καταπίεση και δολοφονίες, αποτελούν -μετά από το έγκλημα πολέμου, τη σοβαρότερη παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ανθρωπιστικού δικαίου, και η κυβέρνηση της Κ.Δ. μόνο ως τέτοιο όφειλε να το διαχειριστεί, οι πολιτικές μας διανοίες για 25 χρόνια το είχαν αναγάγει επίσης σε πολιτικο-διπλωματικό, καταχωνιάζοντας τους αγνοούμενους σε ψηφίσματα διεθνών οργανισμών. Έτσι κατάντησαν τους συγγενείς φλάμπουρο προπαγάνδας, χωρίς να νοιάζονται για τις διαλυμένες ζωές των οικογενειών της πιο αδυσώπητης τραγωδίας. Μετά άρχισαν οι εκταφές. Από τη μια η Τουρκία που -ευνόητο γιατί- δεν δίνει στοιχεία για ομαδικούς τάφους, ενώ άλλους τους έχει «μετακομίσει», όπως των 70 Ασισιτών. (Κύριε Ακιντζί το Φεβρουάριο του 2015 μου υποσχεθήκατε δημοσίως ότι θα ανοίξετε τον τάφο των Ασισιτών. Πέρασαν δύομισι χρόνια. Περιμένω απάντηση!). Από την άλλη η Ε/κ αυτόπτες μάρτυρες που δεν προσεγγίστηκαν, λόγω μιας συμμορίας καρεκλοκένταυρων που εξέθρεψαν οι πολιτικές μας ηγεσίες, φτάσαμε σήμερα σε αδιέξοδο λόγω έλλειψης στοιχείων. Έτσι βλέπουμε πια Αναστασιάδη και Ακιντζί, ευκαιρικά να κάνουν εκκλήσεις σε όσους ξέρουν να μιλήσουν. Κύριοι, οι ηγέτες φρονίτοι στα δύσκολα. Απαιτήστε από τον ΟΗΕ ένα Κραν-Μοντάνα για τους 942 εναπομεινένους αγνοούμενους ή έστω για τα 79 αγνοούμενα παιδιά μας. Σκεφτείτε να ήταν εγγονάκια σας, πείτε στον Γκουτιέρρες ότι έτσι θα οικοδομηθεί ουσιαστική εμπιστοσύνη και για τη λύση. Περιμένω απάντηση!

paraschos@kathimerini.com.cy

Δυναμική επιστροφή Αναστασιάδη, Αναστασίας και Γιώτας...

Όπως με πληροφόρησε ένα πουλάκι που έφθασε από τα ψηλά βουνά του Τροόδους ο Αναστασιάδης προετοιμάζεται για δυναμική επιστροφή στη Λευκωσία και στα προβλήματα. Εκτός των πολλών ξένων αρχηγών κρατών που θα συναντήσει στο επόμενο διάστημα μέχρι το τέλος του χρόνου ετοιμάζει και άλλες δύο-τρεις δυναμικές κινήσεις που αφορούν το Κυπριακό. Μία από αυτές, σύμφωνα πάντα με το πουλάκι, είναι και η πιθανότητα καταγγελίας της Τουρκίας και του κατοχικού καθεστώτος στον ΟΗΕ και αλλού για τις μεθοδεύσεις με τα μαρυνίτικα χωριά και την Αμμόχωστο αλλά και τις «υπκοότητες» που εικάζεται ότι θα παραχωρηθούν ομαδικά σε Τούρκους έποικους... Το πουλάκι επεμείνει ότι με την επιστροφή του Αναστασιάδη «το Προεδρικό θα ανοίξει για τα καλά τις πύλες του προς το κοινό». Όπως μου... κελάδησε «αρκετά προβλήματα αναμένονται να λυθούν ατάκα κι επιτόπου σε συσκέψεις που θα πραγματοποιήσει ο Αναστασιάδης, κάνοντας για άλλη μία φορά τους υπουργούς του να νιώθουν λίγοι και ανεπαρκείς».

Και ενώ ο προεκλογικός κάνει μικρή παύση λόγω του Δεκαπενταύγουστου οι πρωταγωνιστές, πλην του Αναστασιάδη ελάχιστα ξεκουράζονται. Το τελευταίο επεισόδιο μεταξύ του πρίγκιπα Νικόλαου, ο οποίος αποφάσισε να βιώσει τον πόνο των ασθενών, γιατρών και νοσοκόμων του νοσοκομείου Λεμεσού, και του υπουργού Υγείας Γιώργου Παμπορίδη, ήρθε γάντι στο Προεδρικό! Όπως μαθαίνω από πολύ αξιόπιστη πηγή, κάποιος είχαν μια απορία για τον βαθμό εμπλοκής του Παμπορίδη στον προεκλογικό, υπέρ του Αναστασιάδη εννοείται. Μάλιστα, η προώθηση του ΓΕΣΥ φαίνεται να δημιουργεί κάποια προβλήματα με συμφέροντα στη Λευκωσία. «Η διαμάχη Νικόλα-Παμπορίδη έφερε χαμόγελα και στο εξοχικό του Τροόδους και στην Πινδάρου» μου ανέφερε η πηγή μου...

Αληθεύει ότι οι επικοινωνιολόγοι του πρίγκιπα Νικόλαου εισηγήθηκαν μεγαλύτερη εμπλοκή της Γιώτας στον προεκλογικό αλλά και της Αναστασίας Παπαδοπούλου; Πηγή μου από την πριγκιπική αυλή υποστηρίζει πως πολύ σύντομα θα δούμε και τις δύο κυρίες στην πρώτη γραμμή, ήγες από τον πρίγκιπα...

Σιγή δηλώσεων για τα προεκλογικά ζητήσα από την ηγεσία του ΑΚΕΛ ο Άντρος Κυπριανός μέχρι να περάσουν οι διακοπές του Δεκαπενταύγουστου. Αυτό τουλάχιστον με πληροφορεί η κυρία Γιαννούλα η οποία ως γνωστόν ακούει όλα όσα ψιθυρίζονται στους διαδρόμους της Εζεκία Παπαϊωάννου και ακόμα περισσότερο. Όπως μου είπε: «παρόλα αυτά ο

«Όπως είπε και κάποιος: Κράτα τους φίλους σου κοντά και τους εχθρούς σου πιο κοντά!»

κύριος Άντρος έδωσε το ελεύθερο στους εκπροσώπους του κόμματος να κατακρίνουν τη διακυβέρνηση Αναστασιάδη όσο περισσότερο και έντονα μπορούν, ειδικά στο θέμα των φυλακών και στην οικονομία.» Η κυρία Γιαννούλα επημένει πως λίγο μετά τις διακοπές το ΑΚΕΛ θα εκστρατεύσει κατά της πρότασης για ιδιωτικοποίηση του κρατικού λαχείου. «Έχει γίνει αρκετή δουλειά και πολύ σύντομα θα βγουν τα επικριρήματα κατά της ιδιωτικοποίησης και υπέρ των προοπτικών που έχει το κρατικό λαχείο. Θα γίνεται μάλιστα και άμεση αναφορά σε θέσεις του γενικού ελεγκτή με κύριο επιχείρημα ότι μπορούν να εισαχθούν νέα προϊόντα που να κάνουν το κρατικό λαχείο ακόμα πιο κερδοφόρο». Αυτό τουλάχιστον υποστηρίζει η κυρία Γιαννούλα...

Μέχρι και τη μακρινή Αφρική όπου κάνει τις διακοπές του ο αρχηγός Αβέρωφ έφθασαν οι εσωκομματικοί καυγάδες για το γνωστό Tweet του Νίκου Τορναρίτη που κάποιος έφτιαξε για να τον εκθέσει... Δεν ήταν μόνο η αντίδραση του εκ των αντιπροέδρων του ΔΗΣΥ Σωτήρη Σαμπών που «απάντησε» στο ψεύτικο Tweet και ζήτησε από τον Τορναρίτη «να ανακαλέσει αμέσως!» Υποστήριξε, μάλιστα, ότι η θέση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΔΗΣΥ δεν εκφράζει τη βάση της παράταξης, εξισώνει τον θύτη με το θύμα και

αποτελεί ύψιστη προσβολή για τους νεκρούς και τους ήρωές μας!... Από όσα ακούω από στελέχος της Πινδάρου υπήρξαν και άλλοι που αντέδρασαν έντονα, πήραν μάλιστα τηλεφώνω και τον μεγάλο αρχηγό στην Αφρική... Από την πλευρά του ο Φούλης απάντησε πως δεν γνωρίζει τι γίνεται και πως το μόνο που ήξερε είναι ότι ο Τορναρίτης είναι Αμερική. Ανέφερε μάλιστα και το ενδεχόμενο ο Τορναρίτης να έπεσε ξανά θύμα μοντάζ, κάτι που είχε γίνει και παλαιότερα. Μέχρι να ξεκαθαρίσει το θέμα και να δώσει ο Τορναρίτης τις κατάλληλες εξηγήσεις και στον αρχηγό του ΔΗΣΥ αλλά και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης υπήρξε έντονο παρασκήνιο. Κάποιος μάλιστα απειλούσε ότι θα ζήτησε δημοσίως τη διαγραφή του Τορναρίτη από το κόμμα... Απ' όσα μαθαίνω, όσοι εκ των υστέρων έμαθαν την αλήθεια ένιωσαν πολύ καλά που δεν τοποθετήθηκαν δημόσια όπως ο Σαμπών... Πάντως, ο Τορναρίτης έκανε επίσημα καταγγελία στην Αστυνομία και αναμένει το αποτέλεσμα των ερευνών...

Κοιζή: Ποιο παλαιό, δυνατό, στέλεχος του ΑΚΕΛ διεκδικεί και ο Σταύρος Μαλάς και ο πρίγκιπας Νικόλαος; Αληθεύει πως το στέλεχος δεν έχει δώσει τελεσίδικη απάντηση σε κανένα από τους δύο μέχρι στιγμής, παρά τις κρούσεις που του έχουν γίνει;

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: ΜΙΧΑΗΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ

80 χρόνια πριν στην «Κ»

13.VIII.1937

ΙΑΠΩΝΕΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΚΙΝΕΖΩΝ: Λονδίνο, 12. - Κατά πληροφορίας εκ Σαγκάης και Τόκιο αι εχθροπραξία μεταξύ των Ιαπώνων και του στρατού της Κεντρικής [Κινεζικής] Κυβερνήσεως ήρχισαν σήμερα πλησίον του Ναν-Κέου, το οποίον απειειράθησαν να καταλάβουν οι Ιάπωνες. Ο κινεζικός στρατός προσέβαλεν ισχυροτάτην αντίστασιν. Παρά το σφοδρόν πυρ, το οποίον ήνοιξαν τα πυροβόλα καθώς και τα συνοδείοντα τα ιαπωνικά στρατεύματα αεροπλάν, οι Ιάπωνες δεν ήδυνήθησαν να κυριεύσουν χθες την πόλιν, σοβαράς δε απωλείας υπέστησαν αμφοτέρωτα μέρη. Άλλα τηλεγραφήματα εκ Τόκιο αναφέρουν ότι ιαπωνικά στρατεύματα κατέλαβον την 9.30' της πρωίας τον σιδηροδρομικόν σταθμόν του Ναν-Κέου μετά σφοδρόν βομβαρδισμόν του πυροβολικού και της αεροπορίας. Εκ Τιέν Τον αγέλλεται εις άλλου ότι ιαπωνικά στρατεύματα απέκρουσαν επίθεσιν των Κινέζων εις 40 χιλιομέτρων απόστασιν νοτιοδυτικής της πόλεως. Οι Κινέζοι υπεχώρησαν αφήσαντες επί του πεδίου της μάχης ογδοίχοντα νεκρούς. [...] Εις την Σαγκάην αποβιβάζονται καθημερινώς ιαπωνικά στρατεύματα, η δύναμις των οποίων υτολογίζεται ήδη εις εννέα χιλιάδας άνδρας.

ΤΟ ΔΑΪΚΟ ΜΕΤΩΠΟ ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΡΕΙ ΤΟΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥΔΗ: Παρίσι, 12. - Ο υφυπουργός των Εξωτερικών κ. Ντε Τεσσάν [κυβέρνηση Λεόν Μπλουμ του Λαϊκού Μ.Κ.] επεδόκεν εις τον υφυπουργόν Τύπου [της 4ης Αυγούστου] κ. Θ. Νικολούδη τα διάσημα του Ταξιάρχου της Λεγεώνας της Τιμής.

Η χαμογελαστή «βασίλισσα» των αιθέρων

Του ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ

Πρόκειται, αναμφισβήτητα, για το πρόσωπο του καλοκαιριού. Μια πρωταθλήτρια η οποία ξεχωρίζει, όχι μόνον για τα κατορθώματά της στον στίβο, αλλά και για αυτή την ελπιδοφόρα, επιβλητική λάμψη που εκπέμπουν τα μάτια της και το χαμόγελό της. Οι φήμες λένε πως είχε υψοφοβία, την οποία προσπαθεί να ξεπεράσει με το επί κοντώ. Η ίδια το έχει επιβεβαιώσει κι από τη μέρα που έπιασε το κοντάρι στα χέρια της, βάλθηκε να ξεπερνά κάθε φορά και τον εαυτό της.

Η Κατερίνα Στεφανίδη δεν έπεσε ξαφνικά από κάποιο... δέντρο στο αθλητικό στερέωμα. Από το σχολείο, αυτό το ψηλόλιγνο κορίτσι με την αλογοουρά, ήταν ο φόβος κι ο τρόμος των αντιπάλων. Αγριών και κοριτσιών. Σε όποια σχολική ομάδα συμμετείχε, αυτή θα κέρδιζε. Είτε επρόκειτο για μπάσκετ είτε για ποδόσφαιρο. Δεν προκαλούσε, όμως, αντιπάθειες. Ήταν ιδιαίτερος αξιαγάπητη από τα άλλα παιδιά και πολύ κοινωνικοποιημένη. Οι γονείς της την έστελναν κατασκηνωση κάθε χρόνο. Ο κ. Γιώργος και η κ. Ζωή, αθλητές (του τριπλούν και των 400 μ. αντίστοιχα) κι αυτοί, άνοιξαν διδάγματα στη μικρή Κατερίνα, αλλά και στην αδερφή της, Γιωργία, τον δρόμο του αθλητισμού.

Διακρίσεις και ΗΠΑ

Μέσα από ένα ιδανικό οικογενειακό περιβάλλον, η μοίρα θαρρείς πως άφησε τα γεγονότα να ξετυλιχθούν μόνα τους ομαλά και συγκροτημένα. Αφησε ένα κορίτσι από την Παλλήνη να πάρει την πορεία

του πρωταθλητισμού, της γνώσης, των αξιών, αλλά και της ζενιτιάς. Η Κατερίνα μπήκε στον κόσμο του επί κοντώ, περίπου στην ηλικία των 10 ετών, μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σίδνεϊ το 2000 -όταν και επετράπη πρώτη φορά στις γυναίκες να συμμετάσχουν σε αυτό- και λίγα χρόνια αργότερα θα ισοφάριζε το παγκόσμιο ρεκόρ των νεανίδων με 4,37 μ.

Παράλληλα, με τις πρώτες διακρίσεις θα ερχόταν και η απόφαση να μετακομίσει στις ΗΠΑ το 2009. Οι σπουδές στη βιολογία και στη (νευρο)ψυχολογία δεν έπρεπε να σταματήσουν. Η γλώσσα ήταν το πρώτο μεγάλο εμπόδιο, όμως η Κατερίνα προσαρμόστηκε. Βίωσε μοναξιά, αλλά βρήκε

Η απόλυτη κυρίαρχος του παγκόσμιου επί κοντώ, Κατερίνα Στεφανίδη, και ο μύθος που χτίζει τα τελευταία χρόνια.

διέξοδο στις προπονήσεις. Εκεί γνώρισε τον Μίτσελ Κρίερ, ο οποίος από καλός φίλος, έμελλε να γίνει προπονητής της, σύζυγός της και... εξαιρετικός μάγειρας της ελληνικής κουζίνας.

«Όταν έχει τα κέφια του μεγαλουργεί!», έχει δηλώσει γι' αυτόν η Ελληνίδα πρωταθλήτρια και ο Αμερικανός κατάφερε να «μαγειρέψει» αριστοτεχνικά την προπονητική με το συναισθήμα. Έτσι, η Στεφανίδη φθάνει το 2016 και κατακτά το χρυσό μετάλλιο στο Ευρωπαϊκό του Αμστερνταμ και αμέσως μετά το χρυσό στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Ρίο.

Εκεί, θα έρθει και η απάντηση στη Γελένα Ιστινπάγεβα, η οποία έχει αποκλειστεί, όπως και η Ρωσία, από το μεγαλύτερο αθλητικό γεγονός του πλανήτη εξαιτίας του σκανδάλου ντόπινγκ, δηλώνοντας πως «όποια πάρει το χρυσό στο Ρίο, θα είναι ουσιαστικά δεύτερη». Η χρυσή ολυμπιονίκης κόντρα στην παγκόσμια ρεκορντγκούμαν.

«Από τη μία τη λυπάμαι, αλλά από την άλλη την καταλαβαίνω, ήταν στενοχωρημένη που δεν μπορούσε να αγωνιστεί. Ωστόσο, κάνει λίγο les και φταιμε εμείς, les και μαζεψήκαμε όλοι και είπαμε να τη βγάλουμε έξω. Το θεωρώ ασεβές προς

τις αθλήτριες, που το 95% αυτών θα ήθελε να είναι η Ιστινπάγεβα στον αγώνα για να έχουμε την ευκαιρία να τη νικήσουμε. Κι αν είχα βγει δεύτερη με πρώτη την Ιστινπάγεβα, οι Ολυμπιακοί Αγώνες για μένα θα ήταν πάλι επιτυχημένοι, διότι θα είχα πάρει το ασημένιο μετάλλιο και θα είχα κάσει από την Ιστινπάγεβα. Αυτά που είπε ήταν ασεβεία προς τις άλλες αθλήτριες, αλλά από την άλλη την καταλαβαίνω, διότι θα ήθελε να είχε αγωνιστεί στους Ολυμπιακούς Αγώνες και να ολοκληρώσει έτσι την καριέρα της», τονίζει η Στεφανίδη και οι δηλώσεις της κάνουν τον γύρο του κόσμου.

Το όνειρο των 5,02 μ.

Πριν από λίγες μέρες ήρθε και το χρυσό μετάλλιο στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα του Λονδίνου με 4,91 μ., το οποίο αποτελεί πανελλήνιο ρεκόρ. Η Κατερίνα επιχείρησε τον απόλυτο άθλο: δύο προσπάθειες στα 5,02. Δεν τα κατάφερε. Τα 11 εκατοστά που τη χωρίζουν από την κατάρριψη του παγκοσμίου ρεκόρ (5,01), της «τσαρίνας των αιθέρων», φαντάζουν προς το παρόν απίλοιαστα. Όμως η 27χρονη Κατερίνα δεν έχει μάθει να μη σταματά πουθενά και έστειλε ήδη το μήνυμα.

«Σκέφτομαι πλέον το χρυσό στο Παγκόσμιο του Κιότο. Είμαι ιδιαίτερα ευχαριστημένη γιατί πέτυχα πανελλήνιο ρεκόρ και είχα και δύο καλά άλματα στα 5,02 μ. Αυτό δείχνει ότι κάνουμε σωστά πράγματα», δήλωσε με νόημα και πάντα χαμογελαστή.

Ο Σπονδοφόρος απουσιάζει.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗΣ • Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Αρχιουντάκις: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρασιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ • Διευθύνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΝΤΕΛΑΣ

Το άνοιγμα του αεροδρομίου της Τύμπου στη διεθνή αεροπλοΐα, είναι ένα από τα ανταλλάγματα που επιδιώκει να εξασφαλίσει η τ/κ πλευρά για να επιτρέψει το Βαρώσι. Αυτό μάλιστα εκτός του καθιερωμένου πλαισίου των συνομιλιών, όπως πλέον δηλώνεται από τον τ/κ διαπραγματευτή Οζντίλ Ναμί.

Επιστροφή των Βαρωσίων, αλλά μόνο με ανταλλάγματα

Η τουρκική πλευρά συζητά το άνοιγμα της περικλειστής πόλης, όχι όμως στο πλαίσιο ρύθμισης του Εδαφικού αλλά ούτε και των Μέτρων Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ**

Με στόχο να αποκομίσει συγκεκριμένα ανταλλάγματα, όπως το άνοιγμα του αεροδρομίου της Τύμπου, αλλά και την προσέλευση του ενδιαφέροντος της διεθνούς κοινής γνώμης, που θα στρέψει το βλέμμα στο άνοιγμα της μοναδικής πόλης στον πλανήτη που παραμένει κλειστή μισό αιώνα, η τ/κ πλευρά προγραμματίζει τις επόμενες κινήσεις της σε ό,τι αφορά το Βαρώσι. Αυτό, μεταξύ άλλων αποκαλύπτει ο Τ/κ διαπραγματευτής Οζντίλ Ναμί στη συνέντευξη που παραχώρησε στην «Κ» (βλ. σελ. 4). Ο κ. Ναμί εκτιμάει ότι μετά το ναυάγιο του Κραν-Μοντάνα, η διαδικασία λύσης, με τους ίδιους κανόνες και αόριστο χρονικό ορόσημο, δεν μπορεί να συνεχιστεί ούτε όμως το στάτους κβο είναι δυνατόν να διαιωμιστεί. Μετά την επιστροφή από την Ελβετία, η τ/κ πλευρά κατά τον κ. Ναμί μελέτησε την κατάσταση και το τι δέον γενέσθαι και κατέληξε στην εκτίμηση ότι «με την υφιστάμενη ε/κ ηγεσία δεν πρόκειται να καταλήξουμε σε συμφωνία σε σύντομο χρονικό διάστημα», γι' αυτό και αποφασίστηκε ότι, «υπάρχει ανάγκη για νέα μέ-

τρα». Μεταξύ των μέτρων που ελήφθησαν ομοί με την Άγκυρα, είναι η επιστροφή των Μαρωνιτών στα χωριά τους, σχέδιο που ήδη φαίνεται να δρομολογείται και το άνοιγμα της περικλειστής περιοχής των Βαρωσίων.

Τρεις στόχοι

Οι προαναφερθείσες κινήσεις έχουν τρεις στόχους, σύμφωνα με τον Οζντίλ Ναμί: «Πρώτος, ένα καλύτερο μέλλον για τον τ/κ λαό. Δεύτερος, τόνωση της βούλησης της ε/κ πλευράς, κυρίως των ανθρών που στηρίζουν τη λύση. Τρίτος στόχος κατά τον κ. Ναμί είναι, «φυσικά και η προσέλευση του ενδιαφέροντος της διεθνούς κοινής γνώμης» και είναι διττός καθότι το ίδιο επιδιώκεται και για την επιστροφή των Μαρωνιτών. Σε αντίθεση με τα μαρωνίτικα χωριά που δρομολογείται ήδη η διαδικασία, για το Βαρώσι δεν έχει ληφθεί ακόμα οριστική απόφαση, καθώς, όπως παραδέχεται ο Τ/κ διαπραγματευτής, «πρόκειται για δύσκολο θέμα, με πολλά θετικά και αρνητικά στοιχεία».

Τα ανταλλάγματα

Ακόμα ερωτούμενος αν τα Βαρώσια θα ανοίξουν υπό τ/κ διοί-

κηση, ξεκαθαρίζει ότι ενδεχόμενο άνοιγμα της πόλης δεν θα εντάσσεται ούτε σε αναπροσαρμογή του Εδαφικού ούτε στο πλαίσιο μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης: «Τα βήματα που πρόκειται να πραγματοποιήσουμε στο πλαίσιο του Εδαφικού δεν πρόκειται να τα κάνουμε στο πλαίσιο μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Επίσης, σε περίπτωση τέτοιας πρωτοβουλίας δεν προβλέπω ότι θα

Κύριος στόχος είναι «φυσικά και η προσέλευση του ενδιαφέροντος της διεθνούς κοινής γνώμης», όπως και στην περίπτωση της επιστροφής των Μαρωνιτών.

έρθει στο προσκήνιο ένα μοντέλο αναπροσαρμογής στο Εδαφικό». Το ερώτημα που προέκυψε φυσιολογικά, με τον αποκλεισμό των δύο ενδεχομένων (Εδαφικό και ΜΟΕ) ήταν τα ανταλλάγματα και δη το αεροδρόμιο Τύμπου και ο κ. Ναμί είπε: «Θα μπορούσε αλλά δεν επιθυμούμε να επαναλάβουμε τις διαπραγματεύσεις των προηγούμενων δεκαετιών. Σε αυτό το ζήτημα ο κ. Κασουλίδης έκανε κάποιες δηλώσεις, τις οποίες δεν προσεγγίζουμε θετικά, αφού πρόκειται για νοστορπία που ξεκίνησε πριν από δύο δεκαετίες».

Υπενθυμίζεται ότι ο ΥΠΕΣ Ιωάννης Κασουλίδης στις 28 Ιουλίου είχε δηλώσει μεταξύ άλλων: «Εάν οι Τούρκοι θέλουν να κάνουν κίνηση για τα Βαρώσια πρέπει να έρθουν να συζητήσουν μαζί μας ώστε η περικλειστή πόλη να τεθεί υπό τη διοίκηση των Η.Ε. και να επιστρέψουν οι νόμιμοι κάτοικοι, ως μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Σε αυτό θα είμαστε πρόθυμοι να ανταποκριθούμε». Ο κ. Κασουλίδης υπέμνησε όλες τις κατά καιρούς αποφάσεις και ψηφίσματα των Η.Ε., τη συμφωνία κορυφής Κυπριανού-Ντενκτάς και αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την Αμμόχωστο.

Οριστικές αποφάσεις για τους Μαρωνίτες στις 23 Αυγούστου

Ειδική επιτροπή θα εκπονήσει οδικό χάρτη και χρονοδιάγραμμα

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Η επιστροφή των Μαρωνιτών στα χωριά τους θα πρέπει να θεωρείται πλέον γεγονός. Στα Κατεχόμενα έχουν ξεκινήσει οι προετοιμασίες οι οποίες θα επιταχυνθούν προς τα τέλη αυτού του μηνός. Προς τούτο πριν από μερικές μέρες πραγματοποιήθηκε στο λεγόμενο προεδρικό η πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής, η οποία ανέλαβε τον συντονισμό της επιστροφής στα χωριά Κορμακίτης, Καρπάσια, Ασύματος και Αγία Μαρίνα. Στην συνεδρίαση συμμετείχαν υψηλόβαθμα στελέχη της τ/κ ηγεσίας και εκπρόσωποι της τουρκικής «πρεσβείας». Αποφασίστηκε να δημιουργηθεί υποεπιτροπή, η οποία θα είναι σε επικοινωνία με τους Μαρωνίτες προς διευκόλυνση της διαδικασίας επιστροφής. Καλά ενημερωμένη πηγή επισημαίνει στην «Κ» ότι στόχος της τ/κ ηγεσίας είναι η επιστροφή των Μαρωνιτών, δίχως μεγάλες καθυστερήσεις.

Οι προκλήσεις

Στο πλαίσιο επίστευσης της διαδικασίας της επιστροφής, δρομολογούνται εργασίες συντήρησης και διατήρησης βασικών υποδομών και κτιρίων στα μαρωνίτικα χωριά καθώς επίσης και η παροχή βασικών υπηρεσιών. Την ίδια ώρα, η τ/κ ηγεσία είναι υποχρεωμένη να συντονίζει τις κινήσεις της με τον τουρκικό στρατό και αυτός θα έχει τον τελευταίο λόγο σε ό,τι αφορά την ακριβή ημερομηνία απόσυρσης του, καθώς τα χωριά των Μαρωνιτών τελούν υπό καθεστώς «στρατιωτικής ζώνης». Επίσης, ένα άλλο ζήτημα-πρόβλημα για την λεγόμενη κυβέρνηση, είναι το καθεστώς των Μαρωνιτών. Αν δηλαδή θα τους παραχωρήσει «υπηκοότητες» ή «άδειες εργασίας-παραμονής». Ο ίδιος ο Μουσταφά Ακιντζί τάσσεται υπέρ της άμεσης παραχώρησης όλων των δικαιωμάτων στους Μαρωνίτες που θα επιστρέψουν. Τέλος, κύρια έγνοια για την τουρκική πλευρά είναι η σωστή και αποτελεσματική προβολή του όλου εγχειρήματος προς τα έξω, κυρίως στη διεθνή κοινότητα. Ανοίγοντας τον δρόμο για την επιστροφή των Μαρωνιτών, η τ/κ ηγεσία δεν επιθυμεί να προβάλει το προφίλ μιας ηγεσίας, που απομακρύνεται από την ομοσπονδιακή λύση και αναζητά εναλλακτικές. Απεναντίας, ο κ. Ακιντζί επιθυμεί να εκπέμψει το μήνυμα μιας ηγεσίας, η οποία παρά την «διαλλαξία» της ηγεσίας του Νίκου Αναστασιάδη, καταβάλλει προσπάθειες για να δώσει τέλος στο πολύχρονο στάτους κβο.

Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες, η τ/κ ηγεσία αναμένεται

Ο τουρκικός στρατός, ο οποίος και διατηρεί στρατόπεδα σε δύο μαρωνίτικα χωριά, θα έχει τον τελευταίο λόγο σε ό,τι αφορά την ακριβή ημερομηνία απόσυρσης του από την περιοχή, ενώ ο Κορμακίτης θεωρείται το μοντέλο και για τα άλλα τρία χωριά.

να πραγματοποιήσει νέα βήματα στο ζήτημα των Μαρωνιτών στα τέλη αυτού του μήνα. Συγκεκριμένα, στις 23 Αυγούστου θα γίνει σύσκεψη της «αρμόδιας» επιτροπής, για συγκεκριμενοποίηση του προγραμματισμού, κατά την οποία θα εκπονηθεί οδικός χάρτης και χρονοδιάγραμμα για τη συμπλήρωση του εγχειρήματος. Σε μια παράλληλη κίνηση θα ξεκινήσει και η επικοινωνία και συνεργασία της τ/κ πλευράς με την κοινότητα των Μαρωνιτών. Καλά ενημερωμένες τ/κ πηγές είπαν στην «Κ» ότι η περίπτωση του Κορμακίτη ενδέχεται να αποτελέσει μοντέλο για το καθεστώς που θα δημιουργηθεί και στα υπόλοιπα μαρωνίτικα χωριά.

Αντίδραση Λευκωσίας

Η επιστροφή των προσφύγων Μαρωνιτών αποτελεί υποχρέωση της Τουρκίας που πηγάει από την Συμφωνία της τρίτης Βιέννης την οποία η κατοχική δύναμη ουδέποτε εφάρμοσε, τονίζει η Λευκωσία σε αντίδραση του αναπληρωτή Κυβερνητικού Εκπροσώπου την Παρασκευή. Ο Βικτωρος Παπαδόπουλος σημείωσε ότι βάσει των προνοιών της συγκεκριμένης συμφωνίας, «οι Τούρκοι έχουν υποχρέωση να αποστρατικοποιήσουν τα δύο Μαρωνίτικα χωριά, και να επιτρέψουν στους Μαρωνίτες όπως και σε όλους τους κατοίκους της Καρπάσιας αλλά και άλλους πρόσφυγες να επιστρέψουν στα χωριά τους».

ΘΕΣΕΙΣ / Του **ΝΙΚΟΥ ΚΑΤΣΟΥΡΙΑΗ**

Η Ομοσπονδία και ερμηνείες

Όταν το 1977 οι Μακάριος και Ντενκτάς υπέγραψαν τη Συμφωνία Υψηλού Επιπέδου έμπαιναν και οι βάσεις αναζήτησης της λύσης μέσα σε συγκεκριμένο, συμφωνημένο πλαίσιο. Τι έλεγε η συγκεκριμένη συμφωνία; Επιζητείται μια ανεξάρτητη και αδέσμευτη δικοινοτική ομόσπονδη δημοκρατία. Η περιοχή της υπό τη διοίκηση της κάθε κοινότητας θα συζητηθεί υπό το φως της οικονομικής βιωσιμότητας, της παραγωγικότητας και της ιδιοκτησίας. Θέματα αρχών, όπως της ελευθερίας διακίνησης, ελευθερίας εγκατάστασης, δικαιώματος παρουσίας καθώς και άλλα ειδικότερα θέματα παραμένουν ανοικτά προς συζήτηση λαμβάνοντας υπόψη τη θεμελιώδη βάση για ένα κοινο-

τικό ομόσπονδο σύστημα, καθώς τυχόν ορισμένες δυσκολίες που ενδεχομένως να εγερθούν από την τ/κ κοινότητα.

Οι εξουσίες και λειτουργίες της κεντρικής Ομοσπονδιακής κυβέρνησης θα είναι τέτοιες ώστε να διασφαλίζουν την ενότητα της χώρας λαμβανόμενου υπόψη του δικοινοτικού χαρακτήρα του κράτους.

Δύο γενικές παρατηρήσεις πριν σχολιάσω το σημείο που προτιθέμαι να σχολιάσω.

(α) Εκείνο που τονίζεται στη συμφωνία είναι η δικοινοτικότητα του ομοσπονδιακού κράτους. Η διζωνικότητα ως όρος αλλά και ως έννοια – με τις διαφορετικές ερμηνείες των πλευρών – προέκυψε αργότερα. Βέβαια έχει προ πολλού υιοθετηθεί και η διζωνικότητα και δεν τίθεται θέμα ανατροπής και απεμπλοκής από την έννοια που η τουρκική πλευρά δίνει στον όρο «διζωνική».

(β) Σε καμιά περίπτωση τα επί μέρους δεν μπορεί να ανατρέπουν το κύριο. Και το κύριο σε αυτήν τη συμφωνία είναι ότι μιλάμε για ανεξάρτητη, αδέσμευτη, δικοινοτική δημοκρατία με διασφαλισμένη την ενότητα της χώρας. Όλα τα άλλα λαμβάνονται σοβαρά ή σοβαρότατα υπόψη αλλά δεν μπορούν να ανατρέπουν το κύριο. Από τότε μέχρι σήμερα το κύριο στοιχείο της συμφωνίας ενισχύθηκε από τη συμφωνημένη αποδοχή της μιας και μόνης κυριαρχίας, ιθαγένειας και διεθνούς προσωπικότητας και αρκετά άλλα στοιχεία. Πολλά από τα οποία προέκυψαν και ως αποτέλεσμα της ένταξης μας (2008) στην Ε.Ε. Βέβαια το τελευταίο οδηγήσε μέρος του σημείου (1) της συμφωνίας Μακαρίου-Ντενκτάς σε νέκρωση. Και εννοώ την αναφορά σε «αδέσμευτη» δημοκρατία.

Από τότε μέχρι σήμερα, το σημείο (1) δέχθηκε πολλές εσκεμμένες

διαστρεβλώσεις και υπερβολικές ερμηνείες. Και εννοώ την ιδέα της Ομοσπονδίας, η οποία προέκυψε ως αδήριτος, επώδυνος συμβιβασμός ως αποτέλεσμα του τουρκικού πραξικοπήματος και της εισβολής η οποία ακολούθησε. Ομοσπονδία λοιπόν. Αλλά ποια ομοσπονδία; Από τότε παρατηρούνται ορισμένες ακραίες ερμηνείες. Πρώτα απ' όλα από την Τουρκία. Η οποία εννοεί μετατροπή του στάτους κβο σε Ομοσπονδία. Με δύο λόγια σε ένα μόρφωμα όπου η κάθε συνιστώσα μονάδα ουσιαστικά θα είναι κυρίαρχη στον χώρο της. Αλλά αυτό δεν είναι ομοσπονδία. Είναι κατά το μάλλον ή ήττον Συνομοσπονδία δύο κρατών και βλέπουμε. Στη δική μας πλευρά είχαμε δύο ερμηνείες ευθύς εξ αρχής και μια τρίτη στην πορεία του χρόνου. Πρώτη ερμηνεία η ιδέα ότι απλώς το Ενιαίο κράτος θα μετανομαζόταν σε Ομοσπονδία και θα

συνεχίζαμε από εκεί που διακόπηκε η ιστορική πορεία αυτού του τόπου, λόγω πραξικοπήματος και εισβολής. Αυτά όμως δεν γίνονται επειδή απλώς το επιθυμείς ή αυτό θεωρείται ηθικό και δίκαιο ή είναι ηθικό και δίκαιο. Το καλοκαίρι του 1974 άλλαξε ο ρους της ιστορίας.

Δεύτερη ερμηνεία η άποψη ότι η ομοσπονδία προέκυψε ως αναγκαίος οδονηρός συμβιβασμός ακριβώς λόγω της ιστορικής ανατροπής που προηγήθηκε το 1974 και πρέπει να συνάδει με τα διεθνή πρότυπα, όπου υπάρχουν βασικά κοινά χαρακτηριστικά για όλες τις ομοσπονδίες, το διεθνές δίκαιο και για μια χώρα μέλος της Ε.Ε. και το ευρωπαϊκό δίκαιο. Το βασικό της πλαίσιο καθορίστηκε τουλάχιστον δύο φορές από το Εθνικό Συμβούλιο με πιο πρόσφατη την ομόφωνη απόφαση του Σεπτέμβρη του 2004.

Τρίτη ερμηνεία προέκυψε στην

πορεία του χρόνου ως αποτέλεσμα της απογοήτευσης από την αδυναμία να φτάσουμε σε λύση. Η απογοήτευση οδήγησε σε απελπισία και η απελπισία σε σταδιακή διολίσθηση στις ερμηνείες του αντιπάλου για να βρεθεί «λύση».

Υπάρχει φυσικά και η παραλλαγή αυτής της ίδιας πηγής, δηλαδή της κόπωσης, της απογοήτευσης και της απελπισίας, η οποία οδήγησε στην απόρριψη της Ομοσπονδίας.

Η μόνη προσφερόμενη και ορθή υπό τις περιστάσεις που προέψαν ερμηνεία και οδός πόρευσης και αγώνα, είναι η δεύτερη ερμηνεία. Με συνέπεια σε αρχές και ευελξία στη μεθοδολογία και τους τακτικούς χειρισμούς. Ανυποχώρητοι στη κυριαρχία και ελαστική σε άλλα.

Ο κ. Νίκος Κατσουριάς είναι πρώην βουλευτής του ΑΚΕΛ.

Ο ΟΖΝΤΙΑ ΝΑΜΙ ΣΤΗΝ «Κ»

Η απόρριψη της εκ Περιτροπής Προεδρίας σηματοδότησε την κατάρρευση των συνομιλιών

Δεν είναι αρκετό το πλαίσιο Γκουτιέρες για επανέναρξη - Η ε/κ πλευρά να σεβαστεί συγκλίσεις και να συμφωνήσει σε λύση-πακέτο

Συνέντευξη στον ΝΙΚΟ ΣΤΕΛΓΙΑ

«Στο Κραν-Μοντάνα διαπιστώσαμε ότι για τον κ. Αναστασιάδη η επανεκλογή είναι πιο σημαντική από τη συνολική λύση», λέει στην «Κ» ο διαπραγματευτής της τ/κ πλευράς Οζντιλ Ναμί, ο οποίος θεωρεί απομακρυσμένο ενδεχόμενο την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων από το σημείο του ναυαγίου, ισχυριζόμενος ότι η ε/κ πλευρά δεν είναι έτοιμη για ομοσπονδιακή λύση διότι, εκτός των άλλων, έχει απορρίψει και την εκ Περιτροπής Προεδρία. Ο κ. Ναμί επιβεβαιώνει τα περί τουρκικής απαίτησης για βάση «με αριθμό στρατευμάτων που δεν θα αποτελούσε απειλή για την ε/κ κοινότητα», αλλά και τα περί του ανοίγματος των Βαρωσίων, έναντι ανταλλάγματος.

«Τα ξημερώματα της 7ης Ιουλίου για ποιο λόγο η τ/κ πλευρά δεν παρέμεινε στο τραπέζι της διάσκεψης του Κραν-Μοντάνα. Η δική σας πλευρά δεν ήταν αυτή που πρόβαλλε την άποψη ότι σε αντίθεση με την ε/κ επιδίωκε οπωσδήποτε λύση;

«Σε καμία περίπτωση δεν αποχώρησε από το τραπέζι η τ/κ πλευρά. Εκείνη τη νύχτα, ο γ.γ. του ΟΗΕ στην αρχή του γεύματος συνόψισε όλες τις προσπάθειες του και δήλωσε: Και στα έξι κεφάλαια του Κυπριακού επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος. Στη Διακυβέρνηση υπάρχει σημαντική πρόοδος. Στο Εδαφικό η διαφορά έχει σμικρυνθεί. Στις Εγγυήσεις και οι δύο πλευρές κατέθεσαν κάποιες απόψεις. Παρόλα αυτά παραμένουν κάποια ανοικτά θέματα σε όλα τα κεφάλαια. Γι' αυτό, για να υπάρξει αποτέλεσμα, πρέπει να προσεγγίσουμε τα ανοικτά ζητήματα υπό μορφή πακέτου σε μια διαδικασία πάρε-δώσε ώστε να φτάσουμε στο επιθυμητό απο-

τέλεσμα. Ο γ.γ. επισήμανε ότι έχει καθορίσει τα βασικά θέματα και μια διαδικασία πάρε-δώσε θα καταστήσει εφικτή την τελική λύση. Θα πρέπει να τονιστεί ότι η τ/κ πλευρά ήταν αυτή που αποδέχθηκε το πλαίσιο Γκουτιέρες στη βάση του οποίου θέσαμε προτάσεις, πράγμα που το μας επιβεβαίωσαν επισήμως τα Η.Ε. Επίσης, τα Η.Ε. διαπίστωσαν ότι το πρώτο έγγραφο της ε/κ πλευράς δεν ήταν εντός πλαισίου και ζήτησαν αναθεώρησή του. Αυτά συζητήθηκαν στο δείπνο, στο οποίο η τουρκική πλευρά ξεκαθάρισε ότι συμμετείχε στη Διάσκεψη, όχι μόνο για διευθέτηση του ζητήματος «Ασφάλεια - Εγγυή-

“

Η πρότασή μας περιμελλοντικής αναθεώρησης του δικαιώματος της επέμβασης συμπεριλάμβανε και το «sunset clause» με την προϋπόθεση ότι θα συμφωνούσαμε για ένα νέο σύστημα ασφάλειας,

σε» αλλά για συνολική λύση. «Ποια ήταν η θέση της τ/κ ηγεσίας σε αυτή την κρίσιμη στιγμή; «Η τ/κ πλευρά έκανε το αξιοσημείωτο βήμα με την αποδοχή του πλαισίου Γκουτιέρες, στο οποίο τονιζόταν ότι δεν ήταν δυνατή η διαιώνιση του επεμβατικού δικαιώματος. Η δική μας πλευρά πρότεινε συνεχισμό του δικαιώματος για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα. Αναλόγως με την επιτυχία της ομο-

Μελετάμε το ενδεχόμενο δημοσιοποίησης των προτάσεών μας, διότι παρά τη συμφωνία μυστικότητας, ο κ. Αναστασιάδης έστειλε ήδη σε πολλές χώρες επιστολή, στην οποία επισύναψε τα έγγραφα που καταθέσαμε, αποκαλύπτει στην «Κ», ο Οζντιλ Ναμί.

σπονδίας που θα δημιουργούσαμε, λ.χ. μετά από 15 χρόνια ή ένα άλλο χρονικό διάστημα, να αλλάζαμε αυτό το σύστημα με ένα νέο σύστημα ασφάλειας. Επίσης, εκφράσαμε τη βούληση να θέσουμε στο τραπέζι και νέες ιδέες. Για να μπορούμε να πράξουμε κάτι τέτοιο, η ε/κ πλευρά έπρεπε να βοηθήσει τον λόγο και επισυμάναμε τα ανοικτά ζητήματα. Η αποτελεσματική συμμετοχή των Τ/κ στη νέα ομοσπονδία έπρεπε

να εξασφαλιστεί, στο Περιοριστικό έπρεπε να αποφευχθεί μια νέα καοτική κατάσταση στο βόρειο κομμάτι του νησιού μετά τη λύση και στο Εδαφικό έπρεπε να βρεθεί φόρμουλα με την οποία χιλιάδες άνθρωποι δεν θα τραβούσαν εκ νέου τον δρόμο της προσφυγιάς.

«Πώς προσέγγισε η ε/κ πλευρά την πρότασή σας;

«Ο κ. Αναστασιάδης επέμεινε από την πρώτη μέχρι την τελευταία

μέρα της διάσκεψης στη στρατηγική του. Δήλωσε τα εξής: «Απαιτώ γραπτώς την υπόσχεση της τουρκικής πλευράς για κατάρρευση του δικαιώματος της επέμβασης από την πρώτη μέρα της εφαρμογής της λύσης. Επίσης, απαιτώ γραπτή εγγύηση για την απομάκρυνση όλων των στρατευμάτων μετά από ένα ορισμένο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση που δεν λάβω αυτές τις γραπτές εγγυήσεις δεν θα πράξω τίποτα έτσι ώστε να σας βοηθήσω στα άλλα ζητήματα. Έτσι ή αλλιώς, στα άλλα ζητήματα, τα τελευταία δύο χρόνια, εγώ σας βοήθησα πολύ». Με αυτό τον τρόπο αλλοιώθηκαν τα θεμέλια της διάσκεψης. Εκεί δεν πήγαμε με τη νοοτροπία «πρώτα δώσε μου αυτά που θέλω και μετά θα σε ικανοποιήσω στα ζητήματα που σε ενδιαφέρουν».

«Εσείς επιμείνατε για μια διαδικασία πάρε-δώσε;

«Ναι. Τώρα παρακολουθώ τις δηλώσεις του κ. Αναστασιάδη και του εκπρόσωπου του, κ. Χριστοδουλίδη. Είναι δηλώσεις που ικανοποιούν πολλούς Ε/κ, οι οποίοι δεν γνωρίζουν το Κυπριακό και τις λεπτομέρειες της διάσκεψης. Δηλώνουν π.χ. ότι: «Θέσαμε στην τ/κ πλευρά γραπτώς τις προτάσεις μας, όμως εκείνοι δεν μας απάντησαν γραπτώς. Επέμειναν συνεχώς στη διατήρηση παρεμβατικού δικαιώματος και Εγγυήσεων, γι' αυτό οι συνομιλίες κατέρρευσαν». Αυτές οι θέσεις δεν αντικατοπτρίζουν τη πραγματικότητα. Η τ/κ ζήτησε από την ε/κ πλευρά να βοηθήσει σε σειρά ζητημάτων έτσι ώστε και η ίδια να κάνει βήματα σε θέματα που ενδιέφεραν την ε/κ κοινότητα. Η τ/κ πλευρά δεν κατέθεσε γραπτή πρόταση διότι και οι τελευταίες προτάσεις του κ. Αναστασιάδη δεν κατατέθηκαν γραπτώς. Εφόσον επιθυμούσαμε λύση, θα μπορού-

σαμε να διαβιάσουμε στον γ.γ. ΟΗΕ τις προτάσεις μας και εκείνος να βάλει στο τραπέζι των συνομιλιών ένα πακέτο. Ο Ε/κ γκέιτς ουδέποτε αποδέχθηκε αυτή την πρόταση. Στο δείπνο ο γ.γ. του ΟΗΕ υπογράμμισε τη σημασία της προσέγγισης πακέτου. Επίσης, επεσήμανε στην ε/κ πλευρά ότι η τ/κ ήταν έτοιμη για νέα βήματα σε περίπτωση που η ίδια πραγματοποιούσε κάποιες κινήσεις. Ο κ. Αναστασιάδης δυστυχώς απέρριψε την πρόταση, καταθέτοντας άλλη που προνοούσε διεθνή αστυνομική δύναμη. Εμείς δώσαμε την απάντησή μας σε μορφή non-paper, επισμαίνοντας ότι τέτοιου είδους φόρμουλες δεν λύνουν τα προβλήματα σε ολόκληρη την υφήλιο.

«Η δική σας πρόταση περί μελλοντικής αναθεώρησης του παρεμβατικού δικαιώματος συμπεριλάμβανε και «sunset clause»;

«Ναι. Με την προϋπόθεση ότι θα συμφωνούσαμε για ένα νέο σύστημα ασφάλειας, το οποίο θα ικανοποιούσε και τις δύο πλευρές. Σε περίπτωση που κατέρρεαν όλοι μηχανισμοί (της ομοσπονδίας) θα έπρεπε να συμφωνήσουμε για τη διατήρηση ενός είδους σχέσης της τ/κ πλευράς με την Τουρκία. Επίσης, έπρεπε να διατηρηθεί ένας ορισμένος αριθμός τουρκικών στρατευμάτων για την εξωτερική άμυνα του νησιού, για την υπεράσπιση του κατά των ασυμμετρικών απειλών και την παροχή στους Τ/κ του αισθήματος της ασφάλειας. Ο αριθμός αυτών των στρατευμάτων σε καμία περίπτωση δεν θα αποτελούσε απειλή για την ε/κ κοινότητα.

«Δηλαδή προτείνατε να δοθεί στρατιωτική βάση στην Τουρκία;

«Δεν το κατονομάσαμε. Αναφερθήκαμε σε μια ορισμένη στρατιωτική παρουσία.

Επιπλοκές, ενστάσεις και ανατροπές που εκτροχίασαν τη διάσκεψη

«Πώς προέκυψαν επιπλοκές και στα ζητήματα της εκ Περιτροπής Προεδρίας, της κοινής λίστας. Αυτά δεν είχαν συμφωνηθεί στην περίοδο Χριστόφια-Ταλάτ;

«Όχι στην περίπτωση της μοναδικής (κοινής) λίστας. Ο κ. Χριστόφιας είχε αποδεχθεί την εκ Περιτροπής Προεδρία. Εκείνη την περίοδο συμφωνήθηκε και η πρακτική της διασταυρούμενης ψήφου. «Τι άλλαξε σήμερα και προέκυψαν προβλήματα σε αυτό το πεδίο που σας ενδιαφέρει τόσο πολύ;

«Από την αρχή της διαδικασίας, για λόγους στρατηγικής ο κ. Αναστασιάδης επέλεξε να μη συμφωνήσει στο ζήτημα, γνωρίζοντας, ωστόσο, ότι το συγκεκριμένο κεφάλαιο δεν επρόκειτο να κλείσει

δίχως την εκ Περιτροπής Προεδρία. Ο κ. Αναστασιάδης επιχειρήσει να το χρησιμοποιήσει για να εξασφαλίσει κάποια ανταλλάγματα και να το δικαιολογήσει στην κοινότητα του, επιλέγοντας να διαιωνίζει τη συζήτηση. Μάλιστα, παρά το γεγονός ότι στο πλαίσιο Γκουτιέρες συμπεριλαμβάνεται η τουρκική θέση για αναλογία 1 προς 2 (για την προεδρία), η ε/κ πλευρά κατέθεσε τη δήλωση ότι «the notion of the rotating presidency is not acceptable», παραβιάζοντας με ξεκάθαρο τρόπο το πλαίσιο Γκουτιέρες.

«Πότε η ε/κ πλευρά πρόβαλε αυτή την ένσταση;

«Μετά την γραπτή επίδοση του πλαισίου Γκουτιέρες στις δύο πλευρές. Έτσι επλήγη και το κλίμα εμπιστοσύνης. Εμείς προϋποθέταμε

“

Παρά το ότι στο πλαίσιο Γκουτιέρες περιλαμβάνεται η εκ περιτροπής προεδρία, η ε/κ πλευρά κατέθεσε τη δήλωση ότι, «the notion of the rotating presidency is not acceptable».

ότι αυτή η αρχή είχε γίνει ήδη αποδεκτή, γι' αυτό και προχωρήσαμε σε επιπλέον ανοίγματα. Και ενώ η ε/κ πλευρά διαπίστωσε τις προτάσεις μας, η ίδια επέλεξε να κρατήσει

κλειστά τα δικά της χαρτιά. Έτσι υποχρεώθηκα να αντιδράσουμε και χάσαμε πολύτιμο χρόνο. Σαν να μην έφταναν όλα αυτά, προτού προλάβουμε να διαβάσουμε το χαρτί που μας παρέδωσε η ε/κ πλευρά για την Ασφάλεια, το κείμενο δημοσιεύτηκε στον ε/κ τύπο. Το ίδιο συνέβη και για ένα δικό μας έγγραφο. Παρόλα αυτά, τις στιγμές που διαπιστώθηκε ότι οι συνομιλίες οδηγούνταν σε κατάρρευση, λάβαμε τον λόγο και επισυμάναμε ότι στο τραπέζι υπήρχε μια πρόταση που προέβλεπε την επικείμενη αναθεώρηση του δικαιώματος της επέμβασης, τη δημιουργία ενός νέου συστήματος ασφάλειας μετά από ένα χρονικό διάστημα και τη γρήγορη μείωση των ξένων στρατευμάτων. Ως ανταλλάγμα, η τ/κ πλευρά

αναμένει βήματα στα άλλα ζητήματα με βάση το πλαίσιο Γκουτιέρες. Μετά την απόρριψη αυτής της πρότασης, έχω την εντύπωση ότι ο γ.γ. κατέληξε στο εξής συμπέρασμα: Ακόμη και σε περίπτωση που καταρτηθεί το δικαίωμα της επέμβασης μέσα σε ένα χρονικό διάστημα, μειωθούν τα στρατεύματα με τρόπο που δεν θα αποτελούν απειλή για την ε/κ πλευρά, παραμένει στο νησί ένα μικρός αριθμός στρατευμάτων, ενταχθεί εκείνη η περιοχή, το όνομα της οποίας συζητείται πάρα πολύ, στην συμφωνία για το Εδαφικό, η ε/κ πλευρά δεν πρόκειται να πραγματοποιήσει νέα βήματα σε κεφάλαια όπως κατανομή Εξουσίας, Διακυβέρνηση και Περιουσιακό. Επιπλέον, προβληματίζεται για τα βήματα που πραγματοποιή-

ήθηκαν μέχρι σήμερα. Γι' αυτό τον λόγο δεν είναι εφικτή μια λύση-πακέτο. Ακόμη και σε περίπτωση που επιχειρούσε κάτι τέτοιο, ο Γκουτιέρες θα κινδύνευε να έχει το ίδιο τέλος με τον Κόφι Ανάν.

«Το επόμενο διάστημα θα δημοσιοποιήσετε τις προτάσεις σας;

«Ενδέχεται να συζητήσουμε αυτό το ενδεχόμενο το επόμενο διάστημα. Στο Κραν-Μοντάνα υπήρχε συμφωνία για μυστικότητα. Ωστόσο, ο Ε/κ γκέιτς ανακίνησε τη δημοσιοποίηση των καταστατικών. Επιπλέον, πριν από λίγες ημέρες, ο κ. Αναστασιάδης έστειλε στα μέλη του Οργανισμού Ισλαμικής Συνεργασίας και σε άλλες χώρες μια επιστολή, στην οποία επισύναψε τα έγγραφα που καταθέσαμε.

Να αναθεωρήσουμε κάποια πράγματα

«Εκείνη τη νύχτα ο κ. Τσαβούσογλου αναφέρθηκε στο τέλος των παραμέτρων, της ομοσπονδιακής λύσης. Πρόκειται για το τέλος της Διζωνικής, Δικονομικής Ομοσπονδίας;

«Για ποιο λόγο τα τελευταία 50 χρόνια δεν μπορούμε να βρούμε λύση; Ως Κύπριοι πρέπει να προβληματιστούμε για την απάντηση αυτού του ερωτήματος. Δεν πρόκειται να σημειώσουμε επιτυχία με τους ίδιους κανόνες, ίδιες μεθόδους και με αόριστο χρονικό ορόσημο. Ταυτόχρονα, έχουμε συμφωνήσει ότι δεν είναι δυνατόν να διαιωνιστεί το στάτους κβο. Τότε τι πρέπει να πράξουμε; Πρέπει να αναθεωρήσουμε κάποια πράγματα. Δεν γνωρίζω σήμερα το αποτέλεσμα αυτής της αναθεώρησης.

«Δηλαδή αναζητώντας νέα μεθοδολογία ή ανατρέποντας το

πνεύμα της ομοσπονδιακής λύσης;

«Πρέπει να συζητήσουμε αυτά τα θέματα. Σήμερα ως τ/κ πλευρά διαπιστώνουμε ότι η ε/κ πλευρά δεν είναι έτοιμη για μια ομοσπονδιακή λύση, έτσι όπως τη διαπραγματευτήκαμε, με βάση τις αρχές και παραμέτρους της Ε.Ε. Μια τέτοια λύση ήρθε στο τραπέζι του Κραν-Μοντάνα και απορρίφθηκε από την ε/κ πλευρά. Αυτό δείχνει ότι υπάρχει ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα. Πότε θα συζητήσουμε αυτά τα θέματα, δεν το γνωρίζω.

«Σε περίπτωση που ξεκινούσαν εκ νέου οι συνομιλίες, το πλαίσιο Γκουτιέρες θα μπορούσε να αποτελέσει τη νέα βάση τους;

«Όχι, μονάχα τα σημεία στα οποία αναφέρεται ο Γκουτιέρες. Υπάρχουν πολλές συγκλίσεις, κοινά ανακοινωθέντα που πρέπει να γίνουν σεβαστά. Η ε/κ πλευρά πρέπει

να πάψει να θέτει νέες προϋποθέσεις. Πρέπει να συμφωνήσουμε για μια προσέγγιση πακέτου, δίχως επ' αορίστου βάσεως διαπραγμάτευση. Θα μπορούσε να συμβεί κάτι τέτοιο; Έχω σοβαρές αμφιβολίες. Αν ήταν συμβεβλημένο για ποιο λόγο δεν συνέβη μέχρι σήμερα; Στο Κραν-Μοντάνα διαπιστώσαμε ότι για τον κ. Αναστασιάδη η επανεκλογή είναι πιο σημαντική από την συνολική λύση. Ενδεχομένως να πείστηκε με έναν τρόπο ότι δεν ήταν σε θέση να πωλήσει αυτή τη συνολική λύση στην ε/κ κοινότητα. Θα μπορούσε να αλλάξει αυτή η εκτίμηση μετά τις εκλογές, λ.χ. μετά την επανεκλογή; Υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να υπάρξει (εκ μέρους της ε/κ πλευράς) μια νέα προσέγγιση, η οποία θα στοχεύει στο τέλος της εκ περιτροπής προεδρίας, στην διαιώνιση της διαδικασίας. Η τ/κ πλευρά δεν πρόκειται να αποδεχθεί κάτι τέτοιο.

Ανοίξε το κεφάλαιο των Βαρωσίων

«Με αφορμή την αναφορά σας στη νέα περίοδο, πείτε μου για το Βαρώσι. Πότε θα ανοίξει;

«Δεν έχει ληφθεί ακόμη συγκεκριμένη απόφαση. Πώς προέκυψε αυτό το ζήτημα; Μετά την επιστροφή μας από το Κραν-Μοντάνα καταλήξαμε στο εξής συμπέρασμα: Με την υφιστάμενη ε/κ ηγεσία δεν πρόκειται να καταλήξουμε σε συμφωνία σε σύντομο χρονικό διάστημα. Το κλίμα στην ε/κ πλευρά δεν μας αναπεριώνει το ηθικό. Γι' αυτό υπάρχει ανάγκη για νέα μέτρα με δύο στόχους: Πρώτος, ένα καλύτερο μέλλον για τον τ/κ λαό. Δεύτερος, τόνωση της βούλησης της ε/κ πλευράς, κυρίως των ανθρώπων που στηρίζουν τη λύση.

«Δηλαδή μια κίνηση, παρόμοια με αυτή του ανοίγματος των οδοφραγμάτων;

«Ναι. Φυσικά, στόχος μας είναι και

η προσέλευση του ενδιαφέροντος της διεθνούς κοινής γνώμης. Στο πλαίσιο αυτών των στόχων συζητήσαμε και το κεφάλαιο Βαρώσι, διχως ωστόσο να λάβουμε μια απόφαση. Πρόκειται για δύσκολο θέμα, με πολλά θετικά και αρνητικά στοιχεία.

«Μελετάτε και σενάρια για άνοιγμα υπό τ/κ διοίκηση;

«Τα βήματα που πρόκειται να πραγματοποιήσουμε στο πλαίσιο του Εδαφικού δεν πρόκειται να τα κάνουμε στο πλαίσιο μέτρων οικονομικής εμπιστοσύνης. Επίσης, σε περίπτωση τέτοιας πρωτοβουλίας δεν προβλέπω ότι θα έρθει στο προσκήνιο ένα μοντέλο αναπροσαρμογής στο Εδαφικό. Ο χρόνος θα δείξει. Πρόκειται για ένα δύσκολο βήμα που θα πρέπει να εξυπηρετεί έναν στόχο.

«Δηλαδή άνοιγμα του Βαρωσίου με αν-

τάλλαγμα π.χ. το αεροδρόμιο Τύμπου; «Θα μπορούσε, αλλά δεν επιθυμούμε να επαναλάβουμε τις διαπραγματεύσεις των προηγούμενων δεκαετιών. Σε αυτό το ζήτημα ο κ. Κασουλίδης έκανε κάποιες δηλώσεις, τις οποίες δεν προσεγγίζουμε θετικά, αφού πρόκειται για νοοτροπία που ξεκίνησε πριν από δύο δεκαετίες.

«Πότε θα πρέπει να αναμένουμε εξελίξεις για την Επιτροπή Ακίνητης Περιουσίας;

«Την παρούσα στιγμή το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αναμένει την επίσημη της διαδικασίας της προσφυγής και της λήψης της τελικής απόφασης. Κάνουμε σοβαρή προετοιμασία προς αυτή την κατεύθυνση. Φυσικά, στην καρδιά του ζητήματος βρίσκονται τα απαιτούμενα οικονομικά κονδύλια.

Ο ΣΑΒΒΑΣ ΛΙΑΣΗΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Οι Τούρκοι με θεωρούν πατέρα των Ρωμιών

Μια περιδιάβαση στην κατεχόμενη Γαλιούσα, πριν και μετά την εισβολή μέσα από τη ματιά του μακροβιότερου Ε/κ εγκλωβισμένου

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΤΟΜΑΡΑ

Όσοι γνωρίζουν τον Σάββα Λιασή, συμφωνούν ότι πρόκειται για μια εμβληματική προσωπικότητα της κατεχόμενης Καρπασίας που δεν την εγκατέλειψε ποτέ. Ο «θκειος Σαββής», όπως είναι επίσης γνωστός αποτέλεσε για τους εγκλωβισμένους της Καρπασίας, τα δύσκολα χρόνια μετά την εισβολή, το στήριγμα και τον ενδιάμεσο κρίκο με τις κατοχικές αρχές. Το «θκειο Σαββή» των εγκλωβισμένων τον συναντήσαμε στο σπίτι του στην Αγία Τριάδα και άνοιξε την καρδιά του στην «Κ» για τη ζωή στη Γαλιούσα πριν και μετά την εισβολή.

—Πόσα χρόνια είσαι στην Αγία Τριάδα;

—Από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου. Γεννήθηκα στη Γαλιούσα στις 12 Ιουλίου 1930. Γονείς μου, ο Αργυρός και η Παρασκευού. Στη Γαλιούσα πήγα δημοτικό σχολείο από το 1936 έως το 1942. Έμεινα άλλο ένα χρόνο γιατί έκανα αγγλικά.

Μια φορά ήλθε ένας λαχειοπώλης και αγόρασα ένα λαχείο 2 σελίνια. Το είδε ο πατέρας μου και μου είπε: Εγώ πάω από τα μεσάνυχτα για να πιάσω 5 σελίνια και εσύ πήγες και πέταξες τα χρήματα να πιάσεις λαχείο;

Δεν πήγα να σπουδάσω γιατί δεν μου άρεσε πύγα όμως νυχτερινή. Το σπίτι μας ήταν στον Άγιο Θέρισο και με τον παππού και τον αδελφό μου πηγαίναμε μαζί στα χωράφια που καλλιεργούσαν. Το 1944 πήγα να μάθω τέχνη.

—Τι τέχνη;

—Πελεκάνος. Μου άρεσε γιατί δεν ήθελα να πάω να σπουδάσω. Δούλεψα 2 με 3 χρόνια, μετά έφυγα και πήγα στο Βαρώνι είχα αδελφό εκεί πύγα και έμεινα μαζί του. Δούλευα για τους εγγλέζους, για μια λίρα την ημέρα. Εκεί δούλεψα 2 με 3 χρόνια. Βρέθηκα με κάποιους συγγενείς μου, με τον αδελφό της μητέρας μου. Θυμάμαι ότι τότε πήγα να αγοράσω ένα ποδήλατο, 10 λίρες, και εκεί που το αγόρασα ο Νικόλας ο Πογιατάς μου έδωσε δουλειά. Του έκανα ράφια στο μαγαζί του. Μου βρήκε δουλειά και στο σινεμά «Ηραίο» να το περιφράζουμε με ξύλα. Τα βράδια ήμουν

Ο Σάββας Λιασής, ο «θκειος Σαββής» όπως τον φωνάζουν Έλληνες και Τούρκοι της Καρπασίας, συμπλήρωσε φέτος το 87ο έτος της ηλικίας του και γιόρτασε τα γενέθλιά του στην κατεχόμενη Αγία Τριάδα την οποία δεν εγκατέλειψαν ποτέ με τη γυναίκα του Μαρούλα.

στην είσοδο του σινεμά στα εισιτήρια. Μια μέρα, ήλθε μια οικογένεια και μου είπε να καθίσω μαζί τους. Με ρώτησαν: Πόθεν είσαι ρε μιτσή; Από τη Γαλιούσα τους είπα. Ποιου είσαι με ρώτησαν, του Λιασσή τους απάντησα. Ρε μα είσαι ο Σωτήρης ή ο Αντώνης; Λαλώ του ο Σαββής. Λαλεί μου με ξέρεις εμένα; Του λαλώ όχι. Είμαι ο Γιώρκος ο αδελφός της μάνα σου. Με ρώτησε πού μένω και μου είπε ότι θα ερχόταν με το κάρο του να με πιάσει. Πράγματι ήλθε την άλλη μέρα με το κάρο, βάλανε τα πράγματά μου και με πήγε στο σπίτι του όπου μου έδωσε μια καμαρούα για να μένω.

—Στην Αγία Τριάδα πότε γύρισες;

—Το 1952. Προτού όμως έλθω πήγα στη Γαλιούσα. Ήλθε ο πατέρας μου να με δει. Είχε πάρει ένα καινούργιο αυτοκίνητο Ντε Σότο, αμερικάνικο 18 με 20 θέσεων. Είπα,

«ότι θα πάω μαζί του να μάθω να οδηγώ. Του είπα, πηγαίνε εσύ με το αυτοκίνητο και θα έλθω στη Γαλιούσα με το ποδήλατο. Έτσι έφυγα από το Βαρώνι και ήλθα στο σπίτι μου. Ο πατέρας μου έκανε τη γραμμή Λευκωσίας και όταν πηγαίναμε τον ακολουθούσα. Με το ποδήλατό μου, ξηπνούσα τους πελάτες του πατέρα μου που θα πηγαίνανε Λευκωσία. Αυτό το έκανα για δύο χρόνια. Ήμουν 16 χρονών. Στον δρόμο αγοράζαμε φρούτα και τα πουλούσαμε. Ανοίξαμε και ένα μικρό κατάστημα και εγώ ήμουν ντελάλης, καλούσα τον κόσμο να αγοράσει. Μια φορά ήλθε ένας λαχειοπώλης και αγόρασα ένα λαχείο 2 σελίνια. Το είδε ο πατέρας μου και μου είπε: Εγώ πάω από τα μεσάνυχτα για να πιάσω 5 σελίνια και εσύ πήγες και πέταξες τα χρήματα να πιάσεις λαχείο; Την άλλη μέρα που πήγα Λευκωσία ήλθε ένας λαχειοπώλης και του είπα να κοιτάξει το λαχείο. Μου

φώναξε «κέρδισες 200 λίρες».

—Πολλά χρήματα την εποχή εκείνη.

—Τις πήρε ο πατέρας μου και γέμισε το αυτοκίνητο. Μια κάσια γάλατα «Βλάκας», μια κάσια μακαρόνια και άλλα τρόφιμα. Μου τα έφερε στο μαγαζί, που είχαμε, και έτσι έγινα ψευτο-μπακάλης για έξι μήνες. Μετά βρήκαμε ένα μεγαλύτερο μαγαζί που το κάναμε σουπερ μάρκετ μέχρι το 1974. Η Αστυνομία, τα σχολεία, οι δάσκαλοι όλοι ήταν πελάτες μου. Ο Παντελής ο Παντελίδης δούλευε για λίγο στην ΚΕΟ, αρχές του 1950, και μετά έγινε διευθυντής σε τράπεζα. Ήλθε μου είπε: Να σου δώ 12 κάσιες κονιάκ ΚΕΟ και να πληρώνεις 10 κάσιες να κερδίζεις. Έτσι έκανα. Σιγά-σιγά μεγάλωσαν οι δουλειές, έκανα μεγάλο κατάστημα.

—Τη σύζυγό σου πώς τη γνώρισες;

—Είχαμε κάποιο γιατρό, Λαγουδή. Το 1952 ήλθε και μου είπε: Έχω μια ξαδέλφη στην Αγία Τριάδα και αν θέλεις να κάνουμε καλά να παντρευτείς. Μα, του είπα, δεν τη ξέρω πρέπει να έλθει να την δω, πες της να έλθει σινεμά.

—Μα, από προξενικό παντρεύτηκες;

—Ναι, από προξενικό. Η γυναίκα του γιατρού του είπε: Αυτό το παιδί είναι καλό για τη Μαρούλα μας. Τους είπα να έλθει στο σινεμά της

Γαλιούσας για να τη δω. Δεν πάτησε όμως. Ήλθε ο γιατρός και έπιασε τον πατέρα μου για να του φέρουμε πάγο, τότε δεν είχαν ψυγεία. Εκεί στο σπίτι τους ήταν δύο κοπέλες. Η Μαρούλα και μια ξαδέλφη της. Λαλώ της γυναίκας του γιατρού: Ποιες από τις δύο είναι;

—Στο σπίτι του γιατρού την είδες πρώτη φορά;

—Ναι. Δεν ερχόταν στην εκκλησία της Αγίας Τριάδας. Ντρεπόταν. Από τότε, το 1952 μέχρι το 2014 ήμασταν μαζί με τη Μαρούλα. Ο πεθερός μου είχε στο κέντρο της Γαλιούσας ένα κατάστημα που το είχε αγοράσει πριν γνωρίσω τη γυναίκα μου. Στο γάμο μας ο πεθερός μου μας έδωσε το κοσάνι. «Είναι δικό σας» μας είπε.

—Πήρες δηλαδή προίκα;

—Ναι, το κατάστημα που πριν ήταν φαρμακείο. Ήμουν εκεί έξι χρόνια και ο ανταγωνιστής μου ήταν το συνεργατικό παντοπωλείο. Το κράτησα μέχρι το 1980 μέχρι που ήλθαν στη Γαλιούσα Τούρκοι από την Τυλληρία.

—Πώς ήταν η ζωή μετά την εισβολή;

—Είχαν φύγει και οι περισσότεροι Έλληνες της Γαλιούσας, και μετά γέμισε η περιοχή με Τούρκους από την Τουρκία. Τότε υπήρχαν προβλήματα. Είχε έλθει ένας Τούρκος αξιωματικός και μου είπε να μη φεύγουν οι Έλληνες. Οι περισσότε-

τεροι δάσκαλοι είχαν φύγει και έκανα μαθήματα αγγλικών και τουρκικών στους μαθητές που είχαν μείνει, βοηθούσα τη δασκάλα. Είχα ένα αυτοκίνητο σαλούν πενταθέσιο και το χρησιμοποίησα να μεταφέρω αρρώστους στο νοσοκομείο. Τούρκοι εκ Τουρκίας, έκαναν παράπονο τότε στον Ντενκτάς και μου έβαλαν πρόστιμο. Όμως ο αστυνομός της περιοχής με κάλεσε και μου είπε ότι έχω άδεια να μεταφέρω αρρώστους. Αυτή η δουλειά ήταν κάθε μέρα. Έκανα τον διερμηνέα. Βοηθούσα και στους δικούς μας και τους Τούρκους γιατί ήξερα τουρκικά. Στο νοσοκομείο μετέφερα και Τούρκους. Από το 1964 βοηθούσα και τα Ηνωμένα Έθνη. Στο νοσοκομείο που πήγαίνα με φωνάζανε ο «πατέρας» των Ρωμιών.

—Μετά από τόσα χρόνια μετάνιωσε που έμεινες στο χωριό σου;

—Όχι. Έλεγα στη Μαρούλα: Γυναίκα δεν θα πάμε. Έφτιαξε τότε κάτι κιβώτια για να φύγουμε. Ήλθε ένας τούρκος αξιωματικός, τα είδε και μας ρώτησε τι είναι αυτά, και

Είχαμε κάποιο γιατρό, Λαγουδή. Το 1952 ήλθε και μου είπε: Έχω μια ξαδέλφη στην Αγία Τριάδα και αν θέλεις να κάνουμε καλά να παντρευτείς. Μα, του είπα, δεν την ξέρω πρέπει να έλθει να τη δω, πες της να έλθει σινεμά.

του είπαμε ότι ένας αξιωματικός μας είπε να φύγουμε. Λαλεί της, δεν θα φύγετε και θα σου στείλω δύο στρατιώτες να σε βοηθήσουν να βάλετε τα πράγματά σας στην θέση τους. Εγώ του είπα ότι θέλω να μείνω.

—Η γυναίκα σου ήθελε να φύγετε;

—Όχι, αλλά άκουγε πολλά και φοβήθηκε, η ασφάλεια είναι μεγάλη υπόθεση. Ψάχναμε και το γιο μας, τον Γιαννάκη, αριστοτέχνη πρωτοετή φοιτητή. Κατατάχθηκε έφεδρος και αντί να μείνει κοντά στο στρατόπεδο στις Ακράδες (το 291 ΤΠ) πήγε στο 361 στον Πενταδάκτυλο και έμεινε εκεί για χρόνια πολλά. Χάσαμε τον γιο μας το 1974 και μάθαμε για αυτόν το 2014.

—Τον θάψατε εδώ στο χωριό;

—Ναι. Στην κηδεία είχαν έλθει και πολλοί Τούρκοι. Το εδώ δημαρχείο καθάρισαν το χωριό, ετοιμάσαν τον τάφο στο νεκροταφείο.

—Άλλα παιδιά έχεις;

—Μία κόρη την Τούλα. Ζει και εργάζεται στη Χάγη, αλλά έρχεται με τα δύο παιδιά της και με βλέπει, όποτε μπορεί, as είναι καλά. Θέλει κάποτε να κάνει το σπίτι τούτο που μένω μουσείο. Έκανε και ένα οργανισμό μαζί με τον Ηλία από τη Γαλιούσα, τον Μουσταφά από την Γαληνπόρνη και άλλους. Εμένα βάλαν με τιμές ένκενεν πρόεδρο γιατί είμαι ο μεγαλύτερος.

Ο γιος του, Γιαννάκης Λιασής ήταν ο μόνος αγνοούμενος, του οποίου η νεκρώσιμη ακολουθία και η ταφή έγιναν στα Κατεχόμενα και συγκεκρίμενα στην Αγία Τριάδα Γαλιούσας, στην κατεχόμενη Καρπασία. Έξι μήνες μετά απεβίωσε και η σύζυγος του Σάββα, η Μαρούλα.

«Να μην πάσιν χαμένες οι θυσίες των εγκλωβισμένων»

—Από το 1974 και μετά είχες προβλήματα με τους Τούρκους;

—Όχι, μόνο μικροπροβλήματα, αν αγνοήσεις πολλά πράγματα, πάρα πολλά που καλύτερα να μη λέγονται τώρα. Στις αρχές υπήρχαν Τούρκοι που έκλεβαν. Ένας από αυτούς κάποτε έκλεψε χαρούπια και τα έχωσε μέσα σε ένα λάκκο. Όταν πήγε να τα πάρει με τον γιο του πέθαναν, από τις αναθυμιάσεις. Σε γενικές γραμμές δεν είχαμε προβλήματα με τους Τούρκους. Θλιβερά παρένθεση οι αγνοούμενοι που συλλάβανε στη Γαλιούσα και βρεθήκαν πολλά χρόνια μετά στη λίμνη της Γαλάτειας.

—Τις συνομιλίες για το Κυπριακό τις παρακολουθούσες;

—Όπως πάμε, οι μισοί οι δικοί μας δεν θα έλθουν πίσω. Ο Αναστασιάδης κάνει ό,τι μπορεί. Το Κυπριακό, αυτό το κακό ήλθε από τον Θεό.

—Η κυβέρνηση σας βοήθησε;

Είμαι υπεύθυνος εδώ. Κάθε εβδομάδα μας έστελνε, και στέλνει το φαγητό, ό,τι χρειαζόμαστε. Κάποτε μας κόβει κανένα κατοστάρικο από τη χρηματική βοήθεια. Τώρα, εγώ πάνω 430 ευρώ τον μήνα σύνταξη. Μας βοηθάει το κράτος και για μια κοπέλα που έχω για

βοήθεια. Δίνω εισφορά για ιατρική περιθαλψία και εδώ που μένω και στη Δημοκρατία.

—Αν είχες μπροστά σου τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τι θα του έλεγες;

—Θα του έλεγα να μη δεχθεί λύση που δεν θα ψηφίσει ο κόσμος ο καλός. Ξένους στρατούς και εγγυήσεις τρίτων, δεν θέλουμε τζάι για να μην πάσιν χαμένες οι πολλές θυσίες των εγκλωβισμένων πρέπει η ανατολική Καρπασία να είναι υπό ελληνική διοίκηση όπως μας έλεγαν το 2004, αλλά δεν δεχθήκαμε.

Το υπό ανέγερση πανεπιστήμιο, στο κατεχόμενο Ριζοκάρπασο δεξιά στην είσοδο του χωριού.

Το ε/κ καφενείο στο Ριζοκάρπασο, απέναντι από την εκκλησία του Αγίου Συνεσίου, το οποίο κρατούν ανοικτό τρεις νεαροί Ε/κ εγκλωβισμένοι.

Η μαρίνα ιδιωτικών σκαφών αναψυχής κοντά στη Γαλιούσα με την ονομασία Karpaz Gate Marina.

Καρπασία από την εισβολή μέχρι σήμερα

Οδοιπορικό της «Κ» στην κατεχόμενη χερσόνησο των Αγίων – Τα πέτρινα χρόνια, αυτοί που έφυγαν και αυτοί που έμειναν

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

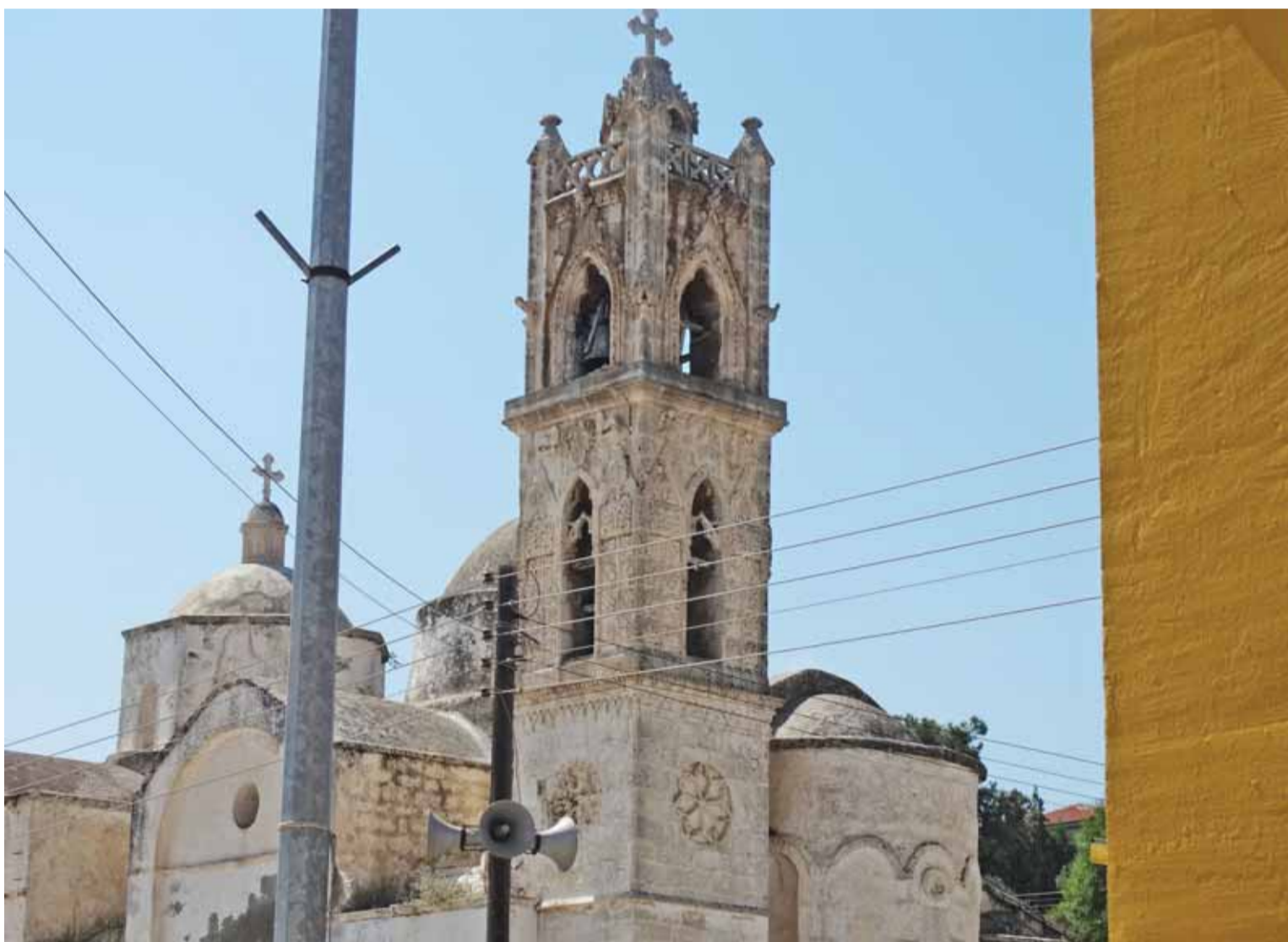
Η κατάληψη της Αμμοχώστου στις 14 Αυγούστου 1974, ήταν η αρχή των δεινών για τους Έλληνες κατοίκους της Καρπασίας, 9 χιλιάδες εκ των οποίων εγκλωβίστηκαν και παρέμειναν στους τόπους τους για μερικά χρόνια μετά το τέλος των εχθροπραξιών. Στις 17 Αυγούστου συμπληρώνονται 43 χρόνια από τότε που τα τουρκικά στρατεύματα πάτησαν τη χερσόνησο των Αγίων. Οι λιγοστοί εγκλωβισμένοι, που σε πείσμα της κατοχής παρέμειναν στα σπίτια τους, κράτησαν κάτω από αντίξοες συνθήκες την ταυτότητα της περιοχής, με την ελπίδα ότι θα έλθει η μέρα που στη χερσόνησο της Καρπασίας θα φυσήξει ο αέρας της λευτεριάς. Που τα χωριά θα πλημμυρήσουν και πάλι από τις φωνές των κατοίκων τους, ακόμα και αυτών που γεννήθηκαν στην προσφυγιά. Χαρακτηριστική περι-

Σαράντα τρία χρόνια πέρασαν από την κατάληψη της Καρπασίας, από τους Τούρκους και οι εικόνες στα κατεχόμενα μέρη παραμένουν νωπές. Οι λιγοστοί σήμερα εγκλωβισμένοι ζουν με την ελπίδα της επιστροφής των νόμιμων κατοίκων.

πτωση αυτή, του μακροβιότερου εν ζωή εγκλωβισμένου, του Σάββα Λιασή, ο οποίος γεννήθηκε στη Γαλιούσα και παρέμεινε συνειδητά στο χωριό του, κρατώντας ζεστή μέχρι σήμερα την προοπτική επιστροφής των συγχωριανών του. Παρά τις κακουχίες και το εχθρικό κλίμα, ο 87χρονος σήμερα εγκλωβισμένος άντεξε, έχοντας κατά νου ότι η Καρπασία, όπως και η Αμμόχωστος, θα δοθεί πίσω στους κατοίκους της. Μέχρι σήμερα, όπως μας εξομολογήθηκε, έχει στο νου του τα λόγια Τούρκου αξιωματικού. «Μη φοβάσαι δεν είναι για λόγους που ήλθαν. Θα πάνε στη Γαληνόπορνη». Τα χρόνια πέρασαν, όπως πέρασαν, και οι ελπίδες έσβησαν σιγά-σιγά. Στη Γαλιούσα από τους 4 χιλιάδες κατοίκους της και τους 1.200 της Αγίας Τριάδας, σήμερα έχουν απομείνει μόνο σαράντα. Με τον χρόνο να αποτελεί το μεγαλύτερο εχθρό για την ταυτότητα της Καρπασίας το ναυάγιο της Ελβετίας σκόρπισε και πάλι απογοήτευση. Και δεν ήταν μόνο τα συναισθήματα. Είναι η ίδια η πραγματικότητα. Η ορατή πλέον, αλλαγή σε περιοχές όπου η ελληνικότητα τους άντεξε στα βάθη των αιώνων. Μια απλή επίσκεψη, από το Μπογάζι έως το Ριζοκάρπασο, είναι αρκετή για να φανερίσει γυμνού οφθαλμού ότι η Καρπασία αλλάζει, κάνει τον χαρακτήρα της.

Τα πέτρινα χρόνια

Τα χρόνια που ακολούθησαν της εισβολής, ήταν τα πιο δύσκολα. Παρά την καρτερικότητα των εγκλωβισμένων, μέχρι και σήμερα,

Η εκκλησία του Αγίου Συνεσίου, στο κεντρικό σημείο του κατεχόμενου Ριζοκάρπασου αποτελεί ένα από τα πολλά σύμβολα ελληνικότητας της περιοχής. Τα 43 χρόνια κατοχής έχουν αφήσει τα σημάδια τους, στο εξωτερικό του ναού που είναι από τους λιγοστούς που φέρουν τον σταυρό στο καμπαναριό.

Περιοχή έξω από τη Γαλιούσα όπου παρατηρείται έντονη οικοδομική ανάπτυξη με την ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων.

οι Τούρκοι άπλωσαν πάνω από την Καρπασία ένα δίκτυο τρομοκρατίας. Όσοι έμειναν πίσω υπέστησαν ουκ ολίγα. Μέχρι το 1979 η Καρπασία είχε μετατραπεί σε μια ανοικτή φυλακή. Η τρομοκρατία των εγκλωβισμένων ήταν σε καθημερινή βάση και με κάθε ευκαιρία. Το τι ακριβώς συνέβαινε τα πρώτα χρόνια αποτυπώνονται σε δύο περιστατικά που βίωσε ο Παντελής. Η Παντελίδης εγκλωβισμένος της Γαλιούσας μέχρι την άνοιξη του 1977. Όπως μας εκμυστηρεύτηκε ο γιος του Ηλίας ο πατέρας του έναν χρόνο μετά την εισβολή κινδύνεψε να εκτελεσθεί εν ψυχρώ από τις κατοικικές δυνάμεις. Αφορμή υπήρξε μια συνομιλία που είχε με ανθρώπους των Ηνωμένων Εθνών, που τους μετέφεραν τρόφιμα χωρίς την παρουσία Τούρκου λοχία (τσαούση)

που γνώριζε αγγλικά. Την επομένη, Τούρκοι στρατιώτες τον πήραν από το σπίτι του και τον πήγαν στον κάμπο της Γαλιούσας στην περιοχή Λιμνιώνας, ζητώντας του να ανοίξει τον τάφο που θα τον έθαβαν. Ασκώντας ψυχολογική βία με όπλα, τον προειδοποίησαν ότι την επόμενη φορά που θα ερχόταν σε επαφή με πρόσωπα εκτός Καρπασίας χωρίς την παρουσία Τούρκων θα τον εκτελούσαν. Το δεύτερο περιστατικό είχε να κάνει με ρεπορτάζ που έκανε τα πρώτα χρόνια της εισβολής στην κατεχόμενη Καρπασία, αγγλικό τηλεοπτικό κανάλι υπό τη στενή παρακολούθηση των κατοικικών αρχών, προκειμένου να τρομοκρατήσουν τους εγκλωβισμένους που θα μιλούσαν. Όπως μας είπε ο γιος του Παντελή Παντελίδη σε κάποια στιγμή ο Άγγλος δημοσιο-

Οι παλιές αποθήκες στον Λιμνιάνα της Γαλιούσας που επιδιορθώνονται για να χρησιμοποιηθούν ως κέντρο διασκέδασης.

γράφος του πρότεινε να συναντηθούν μυστικά χωρίς την παρουσία των Τούρκων. Ο Ε/κ εγκλωβισμένος είπε τότε στον συνομιλητή του. «Εσύ το βράδυ θα είσαι στην ασφάλεια του Λονδίνου, εγώ όμως θα είμαι εδώ». Αυτό το κλίμα τρομοκρατίας, επικρατούσε μέχρι που άνοιξαν τα οδοφράγματα και το βίωσαν δημοσιογράφοι από τις ελεύθερες περιοχές που επισκέπτονταν το Ριζοκάρπασο. Οι εγκλωβισμένοι απέφευγαν να τους μιλήσουν και όταν αναζητήθηκε ο λόγος η απάντηση ήταν ότι μετά την αποχώρηση των τηλεοπτικών φακών θα είχαν να αντιμετωπίσουν την οργή των κατοικικών αρχών.

Ο χρόνος

Σαράντα τρία χρόνια μετά, η μεγαλύτερη απειλή για την Καρπασία

είναι ο χρόνος. Ό,τι δεν πέτυχε ο εποικισμός μιας αμιγούς ελληνικής περιοχής, θα το ολοκληρώσει η έντονη τα τελευταία χρόνια οικονομική δραστηριότητα, με ό,τι αυτό μπορεί να συνεπάγεται για το μέλλον και τον χαρακτήρα της περιοχής. Από την Κώμα του Γαλιού και μετά, η χερσόνησος αλλάζει ραγδαία. Οι κατοικικές αρχές με διαφορετικό τρόπο, απ' ό,τι το 1974 εδραίωνουν την παρουσία τους σε κάθε έκφανση, οικονομική και κοινωνική των περιοχών. Σε μερικούς μήνες θα έχει ολοκληρωθεί ο οδικός άξονας που θα ενώνει την Καρπασία με την Κερύνεια, το πεπαλαιωμένο οδικό δίκτυο έχει βελτιωθεί ενώ από τη Γαλιούσα έως και το Ριζοκάρπασο, έντονη είναι πλέον η οικοδομική δραστηριότητα σε ελληνοκυπριακές περιοχές. Μετά τη Γαλιούσα δε-

Η κατάληψη της Καρπασίας

Τα δεινά των κατοίκων της Καρπασίας ξεκίνησαν κατά τη δεύτερη φάση της τουρκικής εισβολής. Η κατάληψη της Αμμοχώστου δημιούργησε κύμα φυγής. Άλλοι πρόλαβαν άλλοι όχι. Άλλοι επέστρεψαν στα σπίτια τους, όταν Τούρκοι και Τουρκοκύπριοι απέκοψαν τη μοναδική δίοδο διαφυγής στο ύψος του τ/κ χωριού Γαλάτεια. Τα πρώτα τουρκικά στρατεύματα έφθασαν στη Γαλιούσα στις 17 Αυγούστου 1974. «Θυμάμαι που έρχονταν τα τανκ και βγήκα στο δρόμο να δω τι γίνεται. Βγήκε η αστυνομία και φώναζε. Μας έλεγαν να μείνουμε σπίτι μας και όσοι έφυγαν και κρατούν κοτσιάνια, από τους πατεράδες τους να γυρίσουν πίσω. Δεν γύρισε κανένας». Η φυγή των Καρπασιτών, σύμφωνα με τις μαρτυρίες που υπάρχουν, άρχισε πριν από την έναρξη της δεύτερης εισβολής, όταν οι δυνάμεις της Εθνικής Φρουράς, που υπήρχαν στην περιοχή άρχισαν να αποχωρούν. Στις 26 Αυγούστου κατοκικός στρατός και όπλα μάχης έμπαιναν στο Ριζοκάρπασο. Ένα χρόνο μετά και παρά τη Συμφωνία της 3ης Βιέννης, οι Τούρκοι εξαγκάζουν τους εγκλωβισμένους να εγκαταλείψουν τις εστίες τους. «Φύγανε σιγά-σιγά αναγκαστικά. Τελειώσαν τα παιδιά το σχολείο και έφευγαν από το χωριό. Η Γαλιούσα είχε γυμνάσιο κτισμένο με εθελοντική εργασία κοντά στο 1950. Το Ριζοκάρπασο είχε και αυτό το Γυμνάσιό του» θυμάται ο Σάββας Λιασή. Όσοι άντεξαν και έμειναν, είδαν Τούρκους έποικους να πατούν στα χώματα της Καρπασίας σε μια περιοχή όπου η παρουσία τουρκικού στοιχείου, πριν από την εισβολή ήταν ελάχιστη. «Υπήρχαν Τούρκοι από την Τραπεζούντα που μιλούσαν σπαστά ελληνικά και μαλώνανε για να πιάσουν το ίδιο σπίτι» μας εξομολογείται ο Ε/κ εγκλωβισμένος. Η κατάληψη της Καρπασίας άφησε πίσω της νεκρούς, αγνοούμενους, αιχμαλώτους και εγκλωβισμένους-φυλακισμένους μέσα στα ίδια τους τα σπίτια.

σπόζει η μαρίνα για ιδιωτικά σκάφη αναψυχής, καθώς και η ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων τα οποία ξεφυτρώνουν σαν μανιτάρια αριστερά του δρόμου προς τον Απόστολο Ανδρέα. Χροιά τουριστικής ανάπτυξης έχει και ο Λιμνιάνας της Γαλιούσας με την ανέγερση ξενοδοχειακών μονάδων και μετατροπές παλαιών αποθηκών σε κέντρο διασκέδασης. Στην είσοδο του Ριζοκάρπασου, ορατή είναι η ανέγερση Πανεπιστημίου. Εν αντιθέσει, ο χρόνος έχει σταματήσει με ό,τι είναι ελληνικό, όπως η εκκλησία και το καφενείο δίπλα στην Αγία Τριάδα, όπως επίσης και στο Ριζοκάρπασο. Πριν από την Κώμα του Γαλιού, το Μπογάζι έχει μετατραπεί σε τουριστική ατραξιόν των Κατεχομένων με την άναρχη ανάπτυξη να επεκτείνεται χρόνο με τον χρόνο.

Ο «κόσμος» του Χασάν πάνω σε ε/κ περιουσία

Η ιστορία ενός Ε/κ πρόσφυγα στην περιουσία του οποίου ο Τ/κ φίλος του, πριν από την εισβολή, έχτισε τη ζωή του μετά το 1974

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Είναι μία από τις πολλές ιστορίες που αποκαλύφθηκαν μετά την άρση των περιορισμών, στη διακίνηση από και προς τα Κατεχόμενα και που καταμαρτυρεί τις ωμές πραγματικότητες που έχει δημιουργήσει, η συνεχιζόμενη από το 1974 κατοχή εδάφους της Κύπρου. Η ιστορία, με πρωταγωνιστές έναν Ε/κ και ένα Τ/κ, ίσως να αποκτά μεγαλύτερο ενδιαφέρον αν σκεφτεί κανείς ότι οι οικογένειές τους, πριν από τον πόλεμο είχαν κοινωνικές και φιλικές σχέσεις. Καταμαρτυρεί επίσης τις διαθέσεις, όχι σε πολιτικό επίπεδο αλλά στην καρδιά του προβλήματος που είναι ο απλός κόσμος. Τα δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί εδώ και 43 χρόνια, και όσο το πρό-

Η εισβολή του 1974 εκτός από τους νεκρούς, τους αγνοούμενους και την προσφυγιά έπαιξε περίεργα παιχνίδια, διχάζοντας ανθρώπους που κάποτε καθόντουσαν στο ίδιο τραπέζι. Μια τέτοια περίπτωση είναι και αυτή του Χασάν και του Ηλία.

βλημα παραμένει ανεπίλυτο, συντείνουν στην εδραίωση των τελεσμένων επί του εδάφους. Η ιστορία του Χασάν και του Ηλία ίσως να μην είναι η μοναδική, δείχνει όμως ότι η διαίρεση του νησιού έχει ξεφύγει από τα γεωγραφικά όρια. Έχει εισχωρήσει ανάμεσα σε πρόσωπα, που πριν από το 1974 ζούσαν δίπλα ο ένας από τον άλλο. Επί του προκειμένου η πραγματική ειρωνεία είναι, ότι οι άλλοτε συντοπίτες-φίλοι ο ένας έχτισε τον κόσμο του πάνω στο κόσμο του άλλου, αρνούμενος σήμερα να τον «γκρεμίσει». Ο χρόνος που μεσολάβησε δεν φαίνεται να επούλωσε πληγές του παρελθόντος, η έλλειψη εμπιστοσύνης είναι εμφανής και όπως τότε, έτσι και τώρα η επιδιωκόμενη

Ο Χασάν Μπαλτσι (αριστερά) και ο Ηλίας Παντελίδης (δεξιά) δεν είναι άγνωστοι μεταξύ τους. Οι οικογένειές τους διατηρούσαν φιλικές σχέσεις πριν από το 1974. Μετά την εισβολή, ο Τ/κ θεωρεί ότι του ανήκει η περιουσία που του δόθηκε παράνομα, ιδιοκτήτης της οποίας είναι ο Ε/κ φίλος του.

ασφάλεια του ενός λειτουργεί ως ανασφάλεια για τον άλλο. Τον Χασάν και τον Ηλία τους χωρίζει η εισβολή και η κατοχή. Έχουν όμως μια κοινή συνισταμένη. Μια έκταση γης δίπλα στο κύμα, λίγο έξω από την κατεχόμενη Γαλούσα πάνω στην οποία συναντιούνται.

«Η περιουσία είναι δική μου»

Ο Χασάν Μπαλτσι γεννήθηκε και έζησε σε ένα από τα λιγοστά

τ/κ χωριά της Καρπασίας, τη Γαλινόπορνη. Ο ίδιος περιγράφει τα παιδικά του χρόνια ως δύσκολα, και μέσα στον φόβο που προκαλούσαν τότε ακραία ε/κ στοιχεία. Ο Χασάν πριν ξεσπάσουν οι δικονομικές ταραχές του 1963 πήγε στο Λονδίνο για σπουδές, όμως όταν τον καλέσανε δεν δίστασε μαζί με τον αδελφό του, να επιστρέψει κρυφά και να πάει στα Κόκκινα μαζι

με άλλα ακραία τ/κ στοιχεία. Μετά την τουρκική εισβολή, ο Τ/κ επέστρεψε στην κατεχόμενη Καρπασία χιτίζοντας τη ζωή του, όχι στο χωριό του τη Γαλινόπορνη, αλλά πάνω σε μια ελληνοκυπριακή, από τις πολλές περιουσίες των κατεχομένων, που σφετερίστηκαν οι κατοκίκες αρχές. Δίπλα στη θάλασσα της Γαλούσας ο Χασάν μετέτρεψε

ένα κόσμο δικό του, φροντίζοντας μάλιστα να επιδεικνύει προκλητικά, ότι δεν είναι ο χρήστης αλλά ο πραγματικός ιδιοκτήτης. Στην ανάπτυξη που πραγματοποίησε με τουριστικά καταλύματα και ένα εστιατόριο, φρόντισε να έχει σε περιοπτη θέση τα κατοκίκα σύμβολα αλλά και να καλωσορίζει τους επισκέπτες με πινακίδες, ότι εισέρχονται στον «δικό του κόσμο» Μετά από 43 χρό-

Η γη του φίλου του

Η οικογένεια του Χασάν Μπαλτσι και του Ηλία Παντελίδη δεν ήταν άγνωστες. Πριν από την Ανεξαρτησία ο πατέρας του Μπαλτσι, δούλευε για τον παππού του Παντελίδη. Ο ίδιος, συχνά του υπενθυμίζει την πίκρα της μητέρας του ότι ένας φίλος της οικογένειας πήρε την περιουσία της. Ο Χασάν μάλιστα όταν έφυγε και γύρισε από τις σπουδές στο Λονδίνο, φιλοξενήθηκε στο σπίτι του Παντελίδη στη Γαλούσα. Ο συναντήσεις των δύο άλλοτε «φίλων» έχουν πάντα το στοιχείο της έντασης του λόγου και των επιχειρημάτων. Ο Χασάν θεωρεί ότι έχει αποκτήσει δικαιώματα στην περιουσία του φίλου του τόσα χρόνια που τη διαχειρίζεται και δεν διστάζει να υποστηρίξει την άποψή του με ένταση, σε σημείο μάλιστα που να συνιστά πρόκληση. Ο Χασάν είναι ένας από τους Τ/κ που δεν εμπιστεύεται τους Ε/κ επικαλούμενος, πάντα τα όσα συνέβησαν στο παρελθόν. Ο Ηλίας Παντελίδης, ως ιδιοκτήτης της γης, θεωρεί ότι η λύση θα πρέπει να γεφυρώσει περιπτώσεις όπως αυτές με του φίλου του Χασάν, και όχι να δημιουργήσει νέες πληγές. Ο Χασάν την ώρα που αποχωρούσαμε από την «περιουσία του», μας έλεγε ξανά και ξανά. «Πρέπει να ζήσω και εγώ και η οικογένειά μου. Πρέπει να ζήσουμε όλοι». Κατά την επιστροφή στο μυαλό μου στριφογύριζαν τα αποκαιρητιστήρια λόγια. Να ζήσουμε όλοι... με κλεμμένες περιουσίες;

να ο Χασάν Μπαλτσι είναι πεπεισμένος ότι η κλεμμένη γη του ανήκει και δεν έχει τον παραμικρό ενδοιασμό να προβάλλει τον ισχυρισμό του, ενώπιον του πραγματικού ιδιοκτήτη. Του Ηλία Παντελίδη εκπομπόμενος από τη Γαλούσα που κατά διαστήματα τον επισκέπτεται. Σε μια από αυτές τις συναντήσεις, πρόσφατα ήμασταν αυτόπτες μάρτυρες.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ / Του ΘΕΟΦΙΛΟΥ Β. ΘΕΟΦΙΛΟΥ

Η Αμμόχωστος ως δέλεαρ και καταλύτης της λύσης

Από την κατάληψη της Αμμοχώστου πριν από 43 χρόνια, έχουν λεχθεί και γραφτεί πολλά για την πόλη μας που εγκαταλειμμένη από τους κατοίκους της και ανυπεράσπιστη στρατιωτικά αποτέλεσε εύκολη λεία και πολύτιμο λάφυρο για τον τουρκικό στρατό. Που λεηλάτησε συστηματικά τα σπίτια, τα καταστήματα, τις τράπεζες, τις αποθήκες και όλων των ειδών τα καταλύματα, αδειάζοντάς τα από το κάθε λογής περιεχόμενο τους και μεταφέροντας στην Τουρκία αμύθητους αξίας χρηματικά ποσά, έπιπλα, συσκευές, ρουχισμό, τιμαλφή, κειμήλια, αυτοκίνητα, μηχανήματα και όλων των ειδών τα εμπορεύματα και άλλα αντικείμενα. Όταν τελειώσαν τις κλεψίες και το πλιάτσικο τα «ηρωικά και ένδοξα» Μεχμετζίκ, περιφράξαν μέρος της πόλης με αγκυρωτό συρματοπλέγμα και βαρέλια αφήνοντάς την στο έλεος των στοιχείων της φύσης και στη φθορά του χρόνου.

Από τότε το τμήμα αυτό της Αμμοχώστου, το πλουσιότερο και πιο ανεπτυγμένο, είναι μια αιχμάλωτη, βουβή και ερειπωμένη πολιτεία που δεν θυμίζει τίποτε από την ακμή και το μεγαλείο της δεκαετίας του '60 και των αρχών του '70. Οι υποδομές της, που ήταν οι καλύτερες σε όλη την Κύπρο, έχουν καταστραφεί εντελώς και τα κτήρια της έχουν καταρρεύσει ή υποστεί τόσο μεγάλη φθορά που πρέπει να κατεδαφιστούν ή να ανακαινισθούν ριζικά με τεράστιο οικονομικό κόστος. Η Τουρκία που έχει αποκλειστικά την ευθύνη της κατοχής, της λεηλασίας, της ερήμωσης και της καταστροφής της πόλης κώφευσε

με άτεγκτη αναληγσία στα συνεχή αιτήματα των κατοίκων της πόλης για επάνοδο στα σπίτια και στις περιουσίες τους. Απέρριψε περιφρονητικά τα Ψηφίσματα 550 και 789 του Συμβουλίου Ασφαλείας που ζητούν ρητά τη μεταβίβαση των Βαρωσίων στη διοίκηση των Η.Ε. για να καταστεί έτσι δυνατή η επιστροφή των κατοίκων τους. Το ίδιο έπραξε και με πληθώρα Ψηφισμάτων και εκκλήσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρώπης και της διεθνούς κοινότητας γενικά με το ίδιο περιεχόμενο. Δεν εφάρμοσε ούτε τη Συμφωνία Υψηλού Επιπέδου της 19ης Μαΐου του 1979 μεταξύ του Προέδρου Κυπριακού και του κατοκίκου της γκαούλαϊτερ Ραούφ Ντενκτάς που προνοούσε ότι θα δοθεί προτεραιότητα στην επίτευξη συμφωνίας για την επανεγκατάσταση στα Βαρώσια υπό την αιγίδα των Η.Ε.

Αντί των πιο πάνω υποχρεώσεων της, η Τουρκία χρησιμοποιούσε το θέμα των Βαρωσίων (η κατάληψη των οποίων δεν περιλαμβανόταν στα σχέδια της εισβολής) σαν διαπραγματευτικό χαρτί για τη διευθέτηση της εδαφικής πτυχής του Κυπριακού ή για την αναβάθμιση, νομιμοποίηση και αναγνώριση του παράνομου καθεστώτος των μέσα στον πλαίσιο υιοθέτησης Μέτρων Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης. Τα προαναφερθέντα Ψηφίσματα του Σ.Α. των Η.Ε., τα Ψηφίσματα του Ε.Κ. και του Σ.Ε. και η σχετική παράγραφος της Συμφωνίας Υψηλού Επιπέδου της 19.5.1979 δεν συνδέουν τη μεταβίβαση της πόλης στα Η.Ε. με κανένα όρο ή προϋπόθεση. Παρ' όλο τούτο, η κυβέρνηση

Η επιστροφή των κατοίκων της Αμμοχώστου κάτω από την προσωρινή διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών θα ανοίξει τον δρόμο για τη λύση του Κυπριακού.

της Δημοκρατίας στην ολοκληρωμένη πρόταση που υπέβαλε επανειλημμένα μέσω των Η.Ε. και της Ε.Ε. περιλάμβανε ως σοβαρό δέλεαρ και αντάλλαγμα προς την τ/κ κοινότητα την επαναλειτούργη του λιμανιού της Αμμοχώστου και τη διεξαγωγή εμπορίου από και προς τα Κατεχόμενα κάτω από τη διοίκηση των Η.Ε. και σε συνεργασία με την Ε.Ε. Η γενναϊόδωρη και ειλικρινής αυτή πρόταση μας που υποθετίθηκε και από τη φινλανδική τότε Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. απορρίφθηκε από την τουρκική πλευρά που επέμεινε πέραν των

πιο πάνω και στη νομιμοποίηση του παράνομου αεροδρομίου της Τύμπου που δεν αποτελεί με κανένα τρόπο ΜΟΕ αλλά πράξη αναγνώρισης του ψευδοκράτους και προοίμιο μιας απαράδεκτης λύσης. Είναι επικαίριο να θυμόμαστε όλα τα πιο πάνω τις μέρες αυτές των επετείων της εισβολής και της κατάληψης της πόλης μας από τον τουρκικό στρατό. Είναι ταυτόχρονα και να θυμόμαστε και να αντιλαμβανόμαστε στις σωστές τους νομικές, πολιτικές και οικονομικές διαστάσεις. Ιδιαίτερα τώρα που η Τουρκία και το κατοκίκο

καθεστώς, πονηρά, μεθοδικά και μελετημένα, προσπαθούν να αλλοιώσουν το υφιστάμενο πλαίσιο για την επιστροφή της Αμμοχώστου, δημιουργώντας ένα παραπλανητικό σκηνικό για να δελιάσουν, παρασύρουν και παγιδεύσουν την πόλη μας, την έκλεισε σε συρματοπλέγμα, εμποδίζοντάς μας να επιστρέψουμε και σκοτώνοντας όποιον διαμαρτυρόταν και προσηλάθησε να σπάσει τη διαχωριστική γραμμή. Ποιος ευθύνεται για την ερήμωση της πόλης μας, την ολοσχερή καταστροφή των υποδομών της, την κατάρρευση και τη φθορά των κτιρίων της, η ανακατασκευή, επιδιόρθωση και ανακαίνιση των οποίων θα απαιτήσει αρκετά δισεκατομμύρια ευρώ. Ποιος θα πληρώσει γι' αυτά; Πού θα βρεθούν αυτά τα τεράστια ποσά; Πόσα χρόνια θα χρειασθούν για να γίνουν όλα τα πιο πάνω; Να θυμόμαστε ότι η Τουρκία δεν επέτρεψε ούτε καν την είσοδο στην περικλειστή περιοχή ειδικών εμπειρογνομώνων για να δουν και να εκτιμήσουν την κατάσταση της πόλης προκειμένου να ετοιμάσουν τις αναγκαίες μελέτες. Και να διρωτόμαστε και να προβληματιζόμαστε. Γιατί αυτοί που μας εμπόδισαν τόσα χρόνια να επιστρέψουμε, αυτοί που λεηλάτησαν τα σπίτια

μας, αυτοί που κατάντησαν την πόλη μας σε αυτό το κάλι, αυτοί που σχετικά πρόσφατα αρνήθηκαν να επιστρέψουν έωτος και την είσοδο κάποιων εμπειρογνομώνων στην περικλειστή περιοχή, εμφανίζονται τώρα πρόθυμοι και έτοιμοι να επιστρέψουν στους κατοίκους της να επιστρέψουν κάτω από τ/κ διοίκηση;

Ναι, να τα θυμόμαστε, να επιμένουμε και να διεκδικούμε σωστά όλα τα δικαιώματά μας με πρώτο αυτό της ελευθέρως επιστροφής. Και να απαιτούμε από την Τουρκία, την ένοχη και υπεύθυνη για την κατάσταση της πόλης Τουρκία, να συμμορφωθεί επιτέλους με τα Ψηφίσματα του Σ.Α. και το Διεθνές Δίκαιο, να επιστρέψει την κατεχόμενη πόλη στις νόμιμες αρχές και στους νόμιμους κατοίκους της, να τους αποζημιώσει και να συμβάλει ουσιαστικά στην ανοικοδόμησή της. Όταν τα θυμάται όλα αυτά και τα καταγράφει και τα δημοσιεύει καθημερινά σχεδόν από τις σελές της εφημερίδας του στα Κατεχόμενα ο θαρραλός και ανυπότακτος Τουρκοκύπριος συμπατριώτης μας ο Σενέρ Λεβέντ, δεν επιτρέπεται να τα ξεχνούμε, να μην τα λαμβάνουμε υπ' όψη και να μην τα προβάλλουμε εμείς. Διαφορετικά θα είμαστε άξιοι πιθανών επιπλοών και λανθασμένων επιλογών μας.

Ο κ. Θεόφιλος Β. Θεοφίλου, Δικηγόρος, Πρέσβης ε.τ.

Έφεδρος στρατιωτικής του 91 Λόχου Υγειονομικού με Διοικητική του έφεδρο ανθυπολοχαγό Οδοντίατρο Άντι Χωμάτα που υποκλήθηκε τακτικά και συνταγματικά από την Αμμοχώστο αργά το απόγευμα της 15ης Αυγούστου 1974.

Συμφωνία που να λύνει και όχι να κλείνει το Κυπριακό

Η δεύτερη θητεία Αναστασιάδη θα είναι πενταετία οικονομικής προόδου

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΟΥ

«Θέλουμε βεβαίως συμφωνία και λύση, αλλά και αυτή η συμφωνία πρέπει να λύνει και όχι απλώς να κλείνει το Κυπριακό. Θα έχει νόημα όχι γιατί μας έγινε έμμονη ιδέα η συμφωνία, αλλά γιατί μπορεί να είναι αποδεκτή από τους πολίτες και λειτουργική, αντιμετωπίζοντας επιτέλους δραστηκώς την κατοχή», αναφέρει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο εκπρόσωπος Τύπου του ΔΗΣΥ Πρόδρομος Προδρόμου. Ο Κ. Προδρόμος μιλάει για τις επικρίσεις που δέχεται ο Πρόεδρος ότι η Τουρκία ήταν έτοιμη για συμφωνία και ο ίδιος το απέρριψε, χαρακτηρίζοντάς το ως ένα εξωφρενικό παιχνίδι «με φήμες, σπερμολογία ή και υποβολιμαίους ισχυρισμούς», στο οποίο συμμετείχε και ο κ. Αϊντε.

Αν όντως η Τουρκία και ο Ερντογάν αποφάσισαν να δοθεί λύση στο Κυπριακό, γιατί δεν βγαίνουν να το πουν; Μήπως ντρέπεται ή φοβάται η Τουρκία;

Μιλάει για τις προεδρικές εκλογές και αναφέρει πως η χώρα χρειάζεται την επαναδιακρίση Νίκου Αναστασιάδη και συγκεκριμένα έναν ηγέτη για πρόοδο και ευημερία όλων.

«Τόσο τα Ηνωμένα Έθνη όσο και η Ε.Ε δεν έχουν ακόμα επιρριψεί ευθύνες στην τουρκική αδιαλλαξία για το ναυάγιο αλλά ρίχνουν το βάρος συνέχισης της συνομιλίας στις δύο πλευρές.

«Ακούσαμε τον Μεβλούτ Τσαβούσογλου να λέει από την αρχή και καθαρά ότι είναι «όνειρο» να περιμένουν οι Κύπριοι να καταργηθούν οι Εγγυήσεις. Ενώ ισχυριζόταν πως η Τουρκία δήθεν είναι εκεί αποφασισμένη για λύση, διευκρίνισε ότι δεν μπορεί να ακούει τις ανοησίες της ελληνοκυπριακής πρoτασης. Ανοησία, ήταν η λέξη. Αυτά δεν είναι αδιαλλαξία; Δεν αποκαλύφθηκε η τουρκική αδιαλλαξία μέσα από την αποφασιστικότητα και την επιμονή του Προέδρου Αναστασιάδη να πάει η διαπραγμάτευση στον «σκληρό πυρήνα»;

«Η βούληση της δικής μας πλευράς και η αδιαλλαξία θα καταγραφεί στις εκθέσεις ΟΗΕ και Ε.Ε;

«Δεν βλέπω ρητή καταδίκη εκείνου που τα Η.Ε. θα θεωρήσουν ως την «πολιτική θέση» της Τουρκίας. Όσο και αν είναι προφανώς απαράδεκτη και απέτρεψε την όποια συμφωνία, ξέρουμε με ποια λογική λειτουργούν τα πράγματα στο επίπεδο διεθνών θεσμών. Εμείς ως κρατήσουμε την τοποθέτηση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κομισιόν ότι δεν νοείται κράτος-μέλος με εγγυήσεις άλλων. Όπως και την τοποθέτηση του γενικού γραμματέα ότι με τη λύση η Κύπρος πρέπει να είναι ένα κανονικό κράτος. Αυτά να κρατήσουμε και να το παλέψουμε. Να παλέψουμε όμως για την Κύπρο και όχι πρώτα μας δουλεύει να είναι πώς πολεμάμε ο ένας τον άλλο κι όλη η αντιπολίτευση τώρα μαζί τον Πρόεδρο Αναστασιάδη.

«Τόσο ο Ενδιάμεσος όσο και το ΑΚΕΛ επικρίνουν τους χειρισμούς του Προέδρου. Πού οφείλεται η αδυναμία του Προέδρου να έχει σήμερα οποιαδήποτε πλευρά με το μέρος του;

«Αυτό που ζήσαμε τις τελευταίες εβδομάδες μετά τη Διάσκεψη είναι εξωφρενικό. Αυτό το παιχνίδι με φήμες, σπερμολογία ή και υποβολιμαίους ισχυρισμούς, μέσα δυστυχώς και ο κ. Αϊντε. Ότι, δηλαδή, την τελευταία στιγμή η Τουρκία ήταν έτοιμη να κάνει συμφωνία και ότι το απέτρεψε ή δεν το αξιοποίησε ο Πρόεδρος μας. Ο ίδιος ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, με πλήρη επιβεβαίωση από τον κ. Κοτζιά, μας εξήγησε τι εννοούσε ο Άγκυρα. Διατηρώντας εγγυήσεις για 15, λέει, χρόνια και μετά βλέπουμε. Αλλά και στρατό και μια στρατιωτική βάση. Αυτή ήταν η συμφωνία που χάσαμε; Ποιος είχε το δικαίωμα

Κάποιοι «δυστυχώς παίζουν ρόλο υπόσκαψης, επικαλούμενοι την αφοσίωσή τους στη λύση. Παρασύρονται από την επιθυμία για λύση που γίνεται πάθος και καταλήγει κάποτε ανεξέλεγκτο. Αλλά, τελικά είναι και 'απολίτικο', λέει στην «Κ» ο Πρόδρομος Προδρόμου.

να έκανε τέτοια συμφωνία με όλα αυτά τα τεχνάσματα και τις ύπουλες επινοήσεις των Τούρκων; Και διαπιστώνω ενός είδους μυστήριο που δεν πείθει καθόλου. Όλοι αυτοί που διαδίδουν αποκλειστικές πληροφορίες ή και διαισθήσεις, όπως ο κ. Αϊντε, θα πρέπει επιτέλους να εξηγήσουν. Αν όντως η Τουρκία και ο Ερντογάν αποφάσισαν να δοθεί λύση στο Κυπριακό, γιατί δεν βγαίνουν να το πουν; Μήπως ντρέπεται ή φοβάται η Τουρκία; Μα είναι σοβαρά αυτά τα πράγματα;

«Φαντάζομαι ότι εννοείτε το ΑΚΕΛ, αλλά δεν ήταν μόνο του. Δεν υπάρχουν και κάποιοι από τον δικό σας χώρο ακόμα που δυσπιστούν;

«Ναι, πολλοί και διάφοροι. Μάλλον, όμως όχι και τόσο πολλοί. Εκτός του ΑΚΕΛ που έπαιξε συγκεκριμένο παιχνίδι, μια μικρή μειοψηφία είναι. Δυστυχώς παίζουν

Η τεράστια πλειοψηφία των συναγερμικών και ο προσανατολισμός του κόμματος, είναι ξεκάθαρα η γραμμή του μέτρου και της εθνικής ευθύνης που εφαρμόζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

ρόλο υπόσκαψης επικαλούμενοι την αφοσίωσή τους στη λύση. Παρασύρονται από την επιθυμία για λύση που γίνεται πάθος και καταλήγει κάποτε ανεξέλεγκτο. Αλλά, τελικά είναι και 'απολίτικο'! Μιλάνε κάποιοι για τη λύση ενός καθαρά πολιτικού ζητήματος, με προβεβλημένες εθνικές διαστάσεις και ταυτόχρονα αρνούνται να δουν

και να συζητήσουν τις πολιτικές παραμέτρους. Το βλέπουν σαν να είναι ένα τεχνικό ζήτημα! Μπορεί να παρασύρονται και κάποιοι στον χώρο μας. Ξέρετε, είμαστε μεγάλη παράταξη και είναι επόμενο να μη σκεφτόμαστε πάντα και όλοι το ίδιο. Η τεράστια πλειοψηφία των συναγερμικών όμως, όπως και ο προσανατολισμός του κόμματος, είναι ξεκάθαρα η γραμμή του μέτρου και της εθνικής ευθύνης που εφαρμόζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Κάποιοι άλλοι όμως ίσως κάνουν αυτή την υπόσκαψη και επί σκοπώ. Πάντως, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έδωσε αποστομωτικές απαντήσεις σε κάθε κατεύθυνση.

«Εξακολουθεί όμως να τους έχει όλους αντίθετους με τους χειρισμούς του...

«Δεν είναι περιέργο. Καταρχάς οι επικρίσεις τους αλληλοεξουδετερώνονται. Απ' τη μία λένε «τα

έδωσε όλα ο Αναστασιάδης». Από την άλλη τον επικρίνουν ότι δεν έδωσε αρκετά και δεν έκανε το «μεγάλο βήμα». Η αλήθεια και αυτό που μας χρειάζεται είναι κάπου στη μέση. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έδειξε μια προσέγγιση του μέτρου και της εθνικής ευθύνης. Και θέλουμε βεβαίως συμφωνία και λύση, αλλά και αυτή η συμφωνία πρέπει να λύνει και όχι απλώς να κλείνει το Κυπριακό. Θα έχει νόημα όχι γιατί μας έγινε έμμονη ιδέα η συμφωνία, αλλά γιατί μπορεί να είναι αποδεκτή από τους πολίτες και λειτουργική, αντιμετωπίζοντας επιτέλους δραστηκώς την κατοχή.

«Η Τουρκία μιλάει για σχέδιο β' και λύση εκτός πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών. Εμείς έχουμε ετοιμάσει σχέδιο β'»;

«Καλά, αυτό μας ενοχλεί από την Τουρκία, το σχέδιο β'»; Μα εδώ και 43 χρόνια ή τουλάχιστον 34, η Τουρκία διαρκώς απεργάζεται και προσπαθεί να επιβάλει σχέδιο β'! Δεν νομίζω ότι η Τουρκία έχει πραγματικά σχέδιο β', αλλά απλώς πολιτική της είναι να απειλεί διαρκώς. Ένα σχέδιο έχει.

Να εμπεδώσει την ιδέα ότι στην Κύπρο υπάρχουν δύο κομμάτια, δύο λαοί και δύο κράτη και ότι αφού συνενωθούν περίπου στο «ισα κι όμοια», μετά θα πρέπει και η ίδια να ελέγχει αυτό το νησί που το θεωρεί σημαντικό για τα δικά της σχέδια – αυτοκρατορικά συνήθως – και όχι για τους Τουρκοκύπριους. Αυτή την προσέγγιση της Τουρκίας θέλουμε να δούμε να αλλάξει. Γι' αυτό λέμε χρειάζεται προσοχή και ψυχραιμία. Χρειάζεται μια προσέγγιση του μέτρου, όπως αυτή που εφαρμόζει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης.

Η χώρα χρειάζεται ηγέτη για πρόοδο και ευημερία όλων

«Οι προεδρικές βρίσκονται κοντά. Πότε υπολογίζετε να εξαγγείλει την υποψηφιότητά του ο Νίκος Αναστασιάδης;

«Περιμένουμε να αποφασίσει ο Πρόεδρος και να ανακοινώσει την πρόθεση για επανεκλογή. Εγώ πιστεύω ότι αυτό πρέπει να κάνει. Το χρειάζεται η Κύπρος. Αλλά η απόφαση είναι μόνο δική του. Απ' ό,τι μπορώ να δω αυτή η απόφαση θα έρθει το φθινόπωρο. Δεν μας χρειάζεται μακρύς προεκλογικός, γιατί οι πολίτες ήδη έχουν δει και ξέρουν ποιος Πρόεδρος μπορεί να κάνει την Κύπρο ξανά μια ανθηρή οικο-

νομία, η οποία στη συνέχεια θα αποδώσει ακόμα περισσότερα για όλους τους πολίτες – βοηθώντας ελπιζουμε και του φυσικού αερίου. Ο κόσμος ξέρει ήδη ποια προεδρία ούτε θα αρνηθεί με φοβίες και λεονταρισμούς τη διαπραγμάτευση, αλλά ούτε και θα πείσει σε παγίδες της Τουρκίας, διεκδικώντας μια συμφωνία την οποία θα μπορεί πραγματικά να δεχτούν και να θέλουν οι πολίτες. «Το 2013, είχε μπει στον προεκλογικό με το αφήγημα ότι «η κρίση θέλει ηγέτη». Το 2018 ποιο θα είναι το προεκλογικό αφήγημα για την επανεκλογή του;

«Εσείς δικαιολογημένα το λέτε αφήγημα. Για μας δεν είναι όμως απλό αφήγημα, αλλά η πραγματικότητα. Το ότι η κρίση ήταν τελικά πολύ βαθύτερη και απ' όσο νομίζαμε δεν ήταν αφήγημα. Το ότι βρέθηκε η κατάλληλη ηγεσία που με αποφασιστικότητα, έκανε τα βήματα σωτηρίας με αποτελεσματικότητα, επίσης δεν είναι αφήγημα, αλλά η πραγματικότητα. Η Κύπρος από μια χρεοκοπημένη χώρα, σήμερα τρέχει με ρυθμούς 3%, αναβαθμίζεται συνέχεια και γίνεται όχι μόνο μια κανονική, αλλά και μια ανθηρή οικονομία. Στο Κυπριακό

παλεύουμε να γίνει με μια σωστή λύση ένα κανονικό κράτος, όπως διατύπωσε και ο κ. Α. Γκουτιέρρες. Στην οικονομία και στην εσωτερική διακυβέρνηση είναι η προεδρία Αναστασιάδη που την έκανε ήδη μια κανονική χώρα. Αν η πρώτη ήταν πενταετία διόρθωσης, αναστήλωσης και αποκατάστασης, η δεύτερη πενταετία θα είναι πενταετία οικονομικής προόδου και μεγαλύτερης κοινωνικής δικαιοσύνης. Άρα λοιπόν, η χώρα χρειάζεται ηγεσία για να συνεχιστεί η ανόρθωση, χρειάζεται ηγέτη για πρόοδο και ευημερία όλων.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑΣ

Η Αίγυπτος αλλάζει τα δεδομένα στο φυσικό αέριο

Η απόφαση του Προέδρου της Αιγύπτου Αμπτέλ Φατάχ αλ Σισί να επιτρέψει σε ιδιωτικές εταιρείες να χρησιμοποιήσουν την εθνική υποδομή και το δίκτυο διανομής για σκοπούς εισαγωγής φυσικού αερίου αναμένεται να δημιουργήσει νέα δεδομένα στην ανατολική Μεσόγειο. Ο νέος αιγυπτιακός νόμος ανοίγει τον δρόμο για πωλήσεις ισραηλινού φυσικού αερίου σε ιδιωτικές εταιρείες της Αιγύπτου π.χ. εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρισμού ή και ενεργοβόρες βιομηχανίες με τη χρήση του υφιστάμενου δικτύου αγωγών που ανήκει στην Εθνική Εταιρεία Φυσικού Αερίου της Αιγύπτου. Παράλληλα, επιτρέπει και την πώληση ισραηλινού φυσικού

αερίου στα δύο τερματικά υδροπομπής της Αιγύπτου σε Ίντκου και Διαμέττα που σήμερα υπολειτουργούν λόγω έλλειψης φυσικού αερίου. Η νέα αυτή εξέλιξη αναμένεται να μειώσει σοβαρά την πιθανότητα ενός ισραηλινού αγωγού προς Τουρκία. Η εκτίμηση αυτή στηρίζεται στο ότι αν επιλεγεί από τον Ισραήλ η αιγυπτιακή οδός οι αδιάθετες ποσότητες στο ισραηλινό κοιτάσμα «Λεβιάθαν» θα είναι λίγες και ο αγωγός αυτός δεν θα είναι οικονομικά βιώσιμος. Σύμφωνα με ειδικούς ο τουρκικός αγωγός χρειάζεται τουλάχιστον 8,5 TCF (Trillion Cubic Feet). Από τα 12 TCF που είναι διαθέσιμα στην Β' φάση του Λεβιάθαν, τα 10 TCF της Α' φάσης

θα πάνε στην εσωτερική αγορά του Ισραήλ, θα έχουν απομείνει μόνο 3,5 TCF για την Τουρκία μετά και την αποστολή των 8,5 TCF στην Αίγυπτο. Ένας επιπρόσθετος λόγος για τον οποίο το Ισραήλ ενδέχεται να επιλέξει την Αίγυπτο είναι και το ότι λαμβάνει σοβαρά υπόψη τον γεωπολιτικό κίνδυνο που η υπόθεση Έρντογαν ισλαμική και απρόβλεπτη Τουρκία αποτελεί. Αντίθετα η εξαγωγή στην Αίγυπτο βοηθάει στη σταθεροποίηση του φιλικού για το Ισραήλ καθεστώτος του Προέδρου Σισί. Ούτως ή άλλως η Τουρκία δεν είναι σήμερα σε θέση να αποτελέσει την οδό για εξαγωγή του ισραηλινού φυσικού αερίου στις ευρωπαϊκές αγορές. Ο λόγος

είναι ότι δεν υπάρχει κανένας αγωγός που θα μεταφέρει το ισραηλινό αέριο από τις τουρκικές ακτές στα Βαλκάνια. Ένας τέτοιος αγωγός αναμένεται να κοστίζει \$3,5 δισ. επιπρόσθετα από το \$1,5 δισ. από το «Λεβιάθαν» μέχρι τις τουρκικές ακτές. Όλα αυτά έρχονται να προστεθούν στις πολιτικές λόγω Κύπρου δυσκολίες που ο αγωγός προς Τουρκία αντιμετωπίζει.

Η αιγυπτιακή απόφαση δυνατόν να επταχύνει και τις συσεννοήσεις των εταιριών που διαχειρίζονται το «Λεβιάθαν» με εκείνες που έχουν την ιδιοκτησία του κυπριακού κοιτάσματος «Αφροδίτη». Οι συσεννοήσεις αυτές είχαν ως επίκεντρό τους την από κοινού αποστολή του

ισραηλινού φυσικού αερίου με το Κυπριακό στην Αίγυπτο και συγκεκριμένα για υδροποίηση στο τερματικό του Ίντκου. Ένας τέτοιος κοινός αγωγός θα δημιουργούσε σημαντικές εξοικονομήσεις για όλες τις εμπλεκόμενες εταιρείες. Αυτή η προοπτική είναι δυνατή να γίνει και με λιγότερη ισραηλινή συνεισφορά κάτι που θα άφηνε ικανές ποσότητες για ένα βιώσιμο αγωγό προς Τουρκία. Σε κάθε περίπτωση η αποστολή σημαντικών ποσοτήτων από το «Λεβιάθαν» στην Αίγυπτο μειώνει τις άμεσες προοπτικές τόσο για τον αγωγό East Med όσο και για ένα τερματικό επί της Κύπρου. Τα δύο αυτά έργα θα πρέπει να αναμένουν τα αποτελέσματα

της γεώτρησης στο Οικόπεδο 11 καθώς και των νέων γεωτρήσεων που θα λάβουν χώρα το 2017 και το 2018 στην κυπριακή ΑΟΖ και ειδικότερα στα Οικόπεδα 3, 8 και 6. Τα πράγματα είναι ρευστά και δυναμικά. Τα θεσμικά και άλλα όργανα της Κ.Δ. παρακολουθούν στενά τις εξελίξεις και αξιολογούν τα νέα δεδομένα που προκύπτουν. Στη βάση αυτών των αξιολογήσεων εφοδιάζουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με όσα χρειάζεται για να πάρει τις απαραίτητες αποφάσεις.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος και γραμματέας του Γεωστρατηγικού Συμβουλίου. Οι απόψεις που εκφράζει είναι αυστηρά προσωπικές.

Ο Νικόλας δεν οδηγείται στον β' γύρο αλλά στην Προεδρία

Ανάγκη για νέα στρατηγική στο Κυπριακό που θα εφαρμόσει ο νέος Πρόεδρος, υποστηρίζει ο Πανίκος Λεωνίδου

Συνέντευξη στη
MARINA ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

«Η κοινωνία απαιτεί σήμερα αλλαγή, νέα πρόσωπα, καινοτόμες προτάσεις που θα κάνουν τη ζωή μας καλύτερη, απαιτεί αξιοπιστία και αυτά μόνο ο Νικόλας Παπαδόπουλος μπορεί να τα προσφέρει», αναφέρει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο βουλευτής του ΔΗΚΟ Πανίκος Λεωνίδου. Ξεκαθαρίζει, μάλιστα, πως όχι μόνο θα οδηγηθεί στον β' γύρο η υποψηφιότητά του κ. Παπαδόπουλου αλλά και στην Προεδρία.

—Μετά το ναυάγιο στο Κραν-Μοντάνα άρχισαν ήδη τα σενάρια περί επιστροφής Μαρωνίτων και ανοίγματος της Αρμυχώτων. Δημιουργούνται νέα τετελεσμένα στο Κυπριακό;

—Η αποτυχία του Κραν-Μοντάνα, που στην ουσία αποδεικνύει με τρόπο δυσάρεστο ότι η στρατηγική και τακτική Αναστασιάδη υπήρξαν απολύτως λανθασμένες, οδηγεί έτσι και αλλιώς σε νέα δεδομένα. Δυστυχώς, μετά και το Κραν-Μοντάνα, η δική μας πλευρά βρίσκεται σε δυσμενέστερη θέση και η τουρκική πλευρά σε πλεονεκτικότερη, σε σχέση με αυτές που είχαμε όταν ξεκίνησε ο νέος κύκλος της διαπραγμάτευσης. Πλέον, η πενταμερής έχει καθιερωθεί, όπως για δεκαετίες επεδίωκε η Τουρκία, ο κατοχικός ηγέτης έχει αναβαθμιστεί, η Κυπριακή Δημο-

κρατία έχει υποβαθμιστεί και το πλαίσιο Γκουτιέρες θεωρείται δεδομένο. Ανεξαρτήτως των κινήσεων που θα κάνει η τουρκική πλευρά, είναι άμεση ανάγκη να υπάρξει ολοκληρωμένος σχεδιασμός από την πλευρά μας, σε βραχυπρόθεσμο επίπεδο, για να αντιμετωπιστούν οι κινήσεις αυτές, κυρίως όμως, υπάρχει ανάγκη για μια νέα στρατηγική, που θα πείσει την Τουρκία, ώστε να αποχωρήσει από τις αδιάλλακτες θέσεις. Αυτή η νέα στρατηγική χρειάζεται νέο Πρόεδρο.

—Η Τουρκία μιλάει ξεκάθαρα για λύση του Κυπριακού εκτός του πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών. Εμάς ποιο μπορεί να είναι το δικό μας σχέδιο β' ;

—Η νέα στρατηγική οφείλει να έχει στόχο την άρση της τουρκικής αδιαλλαξίας. Αποδείχθηκε ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει με την πολιτική των υποχωρήσεων που ακολουθήσαμε τα τελευταία εννέα χρόνια. Ο μόνος τρόπος για να προσέλθει η Τουρκία σοβαρά στη διαπραγμάτευση είναι να της προκαλέσουμε κόστος για τη στάση που σήμερα τηρεί. Υπάρχουν τρόποι για να γίνει αυτό και μέσα και έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όσο δεν καταλήγουμε στην εφαρμογή αυτής της νέας στρατηγικής, δεν μπορούμε να προσδοκούμε σε κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα.

—Η νέα στρατηγική που επικα-

λείστε δεν βασίζεται εν πολλοίς στην παρακαταθήκη του Τάσου Παπαδόπουλου, η οποία δεν είχε τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα;

—Ο Τάσος Παπαδόπουλος, μέσα σε πολύ δύσκολες τότε συνθήκες, κατάφερε με την πολιτική του να οδηγήσει στη συμφωνία της 8ης Ιουλίου. Σήμερα που οι συνθήκες είναι πολύ διαφορετικές, σήμερα που η Τουρκία δεν είναι το αγαπημένο παιδί των Ευρωπαίων, όπως ήταν τότε και ο Ερντογάν δεν είναι ο «μεταρρυθμιστής ηγέτης», όπως πολλοί πίστευαν στην Ευρώπη, έχουμε τη δυνατότητα, εφαρμόζοντας νέα στρατηγική, να πετύχουμε ακόμα καλύτερα και ακόμα πιο ουσιαστικά αποτελέσματα.

—Επικρίνετε τον Νίκο Αναστασιάδη για τους χειρισμούς του και εμάτε τους χειρισμούς Κοτζιά. Δεν είναι λίγο οξύμωρο δεδομένου του ότι Αθήνα-Λευκωσία κινούνταν σε πλήρη συνεννόηση;

—Η Κυπριακή Δημοκρατία οφείλει πολλά στον Έλληνα υπουργό Εξωτερικών για τη στάση του τους τελευταίους μήνες και ειδικότερα στην κρίσιμη φάση της διαπραγμάτευσης στο Κραν-Μοντάνα. Σε αντίθεση με εκείνους στην Κύπρο που, με άμεσο η έμμεσο τρόπο, κατηγορήσαν τον κύριο Κοτζιά, εμείς στο ΔΗΚΟ θεωρούμε ότι είναι η δική του επιμονή που απέτρεψε επικίνδυνες υποχωρήσεις, στο θέμα της Ασφάλειας.

Σε μία σειρά προτάσεων προχωρά το ΔΗΚΟ, όπως αναφέρει ο Πανίκος Λεωνίδου με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

“
Σήμερα που η Τουρκία δεν είναι το αγαπημένο παιδί των Ευρωπαίων έχουμε τη δυνατότητα, με νέα στρατηγική, να πετύχουμε ακόμα πιο ουσιαστικά αποτελέσματα.

Υπενθυμίζω ότι η Ελλάδα δεν εμπλέκεται σε καμία άλλη πτυχή, πέραν εκείνης της Ασφάλειας. —Ο ενδιάμεσος χώρος επιχείρησε να προχωρήσει με δικό του υποψήφιο και το 2008, με τον Τάσο Παπαδόπουλο, με γνωστό το αποτέλεσμα. Για ποιο λόγο σήμερα,

δεδομένων και των ιδιομορφιών του χώρου και τα εσωκομματικά προβλήματα να κατορθώσει να οδηγηθεί η υποψηφιότητα Νικόλα Παπαδόπουλου στον β' γύρο;

—Η υποψηφιότητα Νικόλα Παπαδόπουλου δεν οδηγεί απλώς στον β' γύρο, εκτιμώ ότι οδηγεί στην Προεδρία της Δημοκρατίας, για τρεις βασικούς λόγους. Πρώτον, γιατί ο ενδιάμεσος χώρος είναι σήμερα πολύ ισχυρότερος από ό,τι ήταν το 2008. Δεύτερον γιατί οι Κύπριοι πολίτες έχουν ζήσει τα τελευταία σχεδόν δέκα χρόνια τις εξαιρετικά αρνητικές συνέπειες της διακυβέρνησης του ΑΚΕΛ και του ΔΗΣΥ και τρίτον, γιατί η κοινωνία απαιτεί σήμερα αλλαγή, νέα πρόσωπα, καινοτόμες προτάσεις που θα κάνουν τη ζωή μας καλύτερη, απαιτεί αξιοπιστία και αυτά μόνο ο Νικόλας Παπαδόπουλος μπορεί να τα προσφέρει.

Στόχος μας η αποτελεσματική λειτουργία των θεσμών

—Έχετε συμπληρώσει την πρώτη χρονιά σας στο κοινοβούλιο. Ήδη υπάρχει σωρεία απαιτήσεων από την κοινωνία σε μία σειρά από τομείς. Τι να αναμένουμε από τη δική σας πλευρά για ικανοποίηση των αιτημάτων των πολιτών;

—Σε μια πραγματικά δύσκολη περίοδο, απαξίωσης των πολιτών απέναντι στους θεσμούς, στις αξίες, στην πολιτική και τα όργανα του κράτους, δηλώνουμε παρόντες. Με τις θέσεις προσπαθούμε να συμβάλουμε στην άρση αυτού του φαινομένου. Στο πλαίσιο αυτό, καταθέτουμε προτάσεις που αφορούν την παιδεία, την τοπική αυτοδιοίκηση, τη λειτουργία των ανεξάρτητων θεσμών του κράτους, την αστυνομία κ.ά. Ανακινώσαμε ήδη την πρόθεσή μας για κατάθεση δύο προτάσεων Νόμου προς επίλυση ενός προβλήματος που αφορά μεγάλη μερίδα εκπαιδευτικών (έκτακτων, συμβασιούχων και αντικαταστατών), που εργάζονται σήμερα σε ένα αβέβαιο επαγγελματικό περιβάλλον. Προτείνουμε παράλληλα λύσεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης, με μείωση των Δήμων, αποκέντρωση εξουσιών, ενίσχυση της οικονομικής και διοικητικής τους αυτοτέλειας. Προτείνουμε ιδέες για τα νομοσχέδια που αφορούν την πάταξη της διαφθοράς στην Αστυνομία. Σημαντικές είναι και οι συζητήσεις που αφορούν τη λειτουργία όλων των θεσμών του κράτους, του Επιτρόπου Διοικήσεως, της Ελεγκτικής και Νομικής Υπηρεσίας, καθώς και άλλων αρχών και οργάνων του κράτους. Στόχος μας, είναι η αποδοτικότερη λειτουργία των θεσμών, το δημόσιο συμφέρον και ένα κράτος δίπλα στον πολίτη.

Μικροβιολογία: Η επιστήμη του μέλλοντος

Συνομιλία με τη Δρα Μαίρη Ελευθεριάδου, Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Η Δρ Μαίρη Ελευθεριάδου, Συντονίστρια του Προγράμματος Βιολογικών Επιστημών στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, παραδέχεται ότι ζούμε στην εποχή της εξειδίκευσης. Η δική της είναι μοναδική στον επιστημονικό χώρο, με τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα να εστιάζονται στη μικροβιολογική ασφάλεια των τροφίμων και την επιβίωση παθογόνων μικροοργανισμών στο περιβάλλον και στα τρόφιμα.

Παρά ταύτα, πιστεύει και υποστηρίζει σθεναρά ότι απόφοιτοι λυκείων που σκέφτονται να ακολουθήσουν μια επαγγελματική πορεία στον τομέα της Υγείας θα πρέπει να εξετάσουν σοβαρά την προοπτική να ξεκι-

νουν στην Κύπρο και στην Ελλάδα. Με κοινό βασικό κορμό για δύο χρόνια, προσφέρει κατά το δεύτερο μισό του προγράμματος την δυνατότητα στους φοιτητές να εξειδικευτούν είτε στην Γενική Βιολογία είτε στην Γενική Μικροβιολογία.

Οι αναφορές της κυρίας Ελευθεριάδου προδίδουν ένα πάθος για την διατήρηση και την ενίσχυση της μελέτης της Βιολογίας, η οποία θεωρεί ότι προσφέρει τέτοιες δεξιότητες και γνώσεις που μπορεί να ανοίξει αμέτρητες πόρτες για τους φοιτητές.

Τα προγράμματα του Τμήματος προετοιμάζουν τους φοιτητές τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά, με το πανεπιστήμιο να προσδίδει «τεράστια έμφαση» στην εργαστηριακή εκπαίδευση, προσφέροντας μια γκάμα από δεξιότητες αλλά και δυνατότητες έρευνας, πρωτόγνωρες για τα δεδομένα της Κύπρου. Οι φοιτητές που θα αποφοιτήσουν το επόμενο ακαδημαϊκό έτος είναι τοποθετημένοι αυτή την περίοδο συνολικά για ένα εξάμηνο σε κλινικά εργαστήρια, ιδιωτικά ή δημόσια, στο Τμήμα Αλείας, στο Τμήμα Δασών, στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σε εργαστήρια τροφίμων και νερού, και σε εργαστήρια φαρμακευτικών βιομηχανιών.

Στο επιστημονικό επίπεδο, η κυρία Ελευθεριάδου εστιάζει την προσοχή της σε μικροσκοπικούς οργανισμούς, έχει όμως το χάρισμα να βλέπει και την ευρύτερη εικόνα, ειδικά όσον αφορά στην εκπαίδευση, επιμένοντας ότι μια κοινωνία βελτιώνεται μέσα από την έρευνα και την καινοτομία, προοπτικές οι οποίες, αναφέρει, προσφέρονται πλέον και στην ακαδημαϊκή κοινότητα της χώρας μας. «Στα επόμενα δέκα χρόνια», συνεχίζει, «θα δείτε μια έκρηξη σε έρευνες στον τομέα της Μικροβιολογίας», οι οποίες, υποστηρίζει, θα είναι καθοριστικές για το μέλλον του ανθρώπου και του περιβάλλοντος. Η μελέτη «του αόρατου κόσμου, του παρεξηγημένου κόσμου της μικροβιολογίας» είναι η επιστήμη του μέλλοντος, τονίζει.

Οι φοιτητές της Μικροβιολογίας στο μέλλον θα κληθούν να ελαχιστοποιήσουν τις αρνητικές συνέπειες από ιούς, αλλά και να ενισχύσουν τις θετικές επιπτώσεις από την καλλιέργεια μικροοργανισμών, για παράδειγμα, στη δημιουργία τριών και πλέον κιλιάδων τροφίμων

που παράγονται από μικροβιακά προϊόντα από την οινοποίηση και την ζυθοποιία έως τις διαδικασίες ανακύκλωσης και της ευρύτερης προστασίας του περιβάλλοντος. Η βραβευμένη επιστήμονας σπούδασε Ιατρική Τεχνολογία και Μικροβιολογία Τροφίμων στις Ηνωμένες Πολιτείες και στη Μεγάλη Βρετανία και εργάστηκε για πάνω από είκοσι χρόνια στο Γενικό Χημείο του Κράτους ως προϊστάμενη των Εργαστηρίων Μικροβιολογικού Ελέγχου Τροφίμων και Γενετικά Τροποποιημένων Ορ-

γανισμών.

Το 2008, όμως, θέλοντας να προσηλωθεί σε αυτό που αποκαλεί «όνειρο ζωής» - να βοηθήσει στην δημιουργία ενός ακαδημαϊκού τμήματος μικροβιολογίας στην Κύπρο - παραιτήθηκε από τη δημόσια υπηρεσία και προσλήφθηκε στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, αναλαμβάνοντας ως πρόεδρος του Τμήματος Επιστημών Υγείας μέχρι το 2012. Την περίοδο 2012-2013 πραγματοποίησε το όνειρο της, συντονίζοντας το πρώτο στην

Κύπρο πρόγραμμα βιολογικών σπουδών με κατεύθυνση στη μικροβιολογία.

Τα δικά της ερευνητικά ενδιαφέροντα εστιάζονται στη μικροβιολογική ασφάλεια τροφίμων, στην επιβίωση παθογόνων μικροοργανισμών στο περιβάλλον και στα τρόφιμα, και στον έλεγχο των λοιμώξεων που σχετίζονται με τη φροντίδα υγείας. Συνεχίζει να συνεργάζεται στενά με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας για την προώθηση της υγιεινής των χεριών ανάμεσα στους επαγγελματίες υγείας και στο γενικό πληθυσμό ως βασικό μέτρο πρόληψης της μετάδοσης λοιμώξεων. Η συνεργασία της με το κέντρο нанοτεχνολογίας και νανοτοξικολογίας του Πανεπιστημίου Harvard είχε ως αποτέλεσμα τη χρηματοδότηση ερευνητικής πρότασης από το αμερικανικό τμήμα γεωργίας για εφαρμογή και αξιολόγηση μιας νεοανακάλυπτης μεθόδου απολύμανσης μικροβίων σε τρόφιμα. Αυτό το μήνα η Δρ. Ελευθεριάδου επιλέχθηκε ως Fulbright Visiting Scholar και έχει ήδη μεταβεί στο Harvard όπου θα εργαστεί για την ολοκλήρωση του έργου.

Η μικροβιολογία, λέει η Δρ. Ελευθεριάδου, διδάσκει δύο πολύ σημαντικά πράγματα: Πρώτον, το μικρό δεν είναι κατ' ανάγκη ασήμαντο αλλά μπορεί να είναι και πολύ σπουδαίο, και, δεύτερο, κάτι που μάθαμε να θεωρούμε εκθροικό μπορεί να έχει και μια αθέατη, θετική πλευρά, φθάνει να έχουμε τα μάτια μας ανοικτά για να μπορέσουμε να το αντιληφθούμε».

«Οι φοιτητές μας της Βιολογίας αποκτούν μια σφαιρική αντίληψη και θα έχουν την δυνατότητα να μέρα να φέρουν θετικές αλλαγές στον κόσμο, διότι ως φοιτητές αυτής της ειδικότητας είναι πρωτίστως ενημερωμένοι πολίτες οι οποίοι αντιλαμβάνονται την έννοια της αλληλεξάρτησης και έχουν μια ιδιαίτερη ευαισθησία για την ζωή και για τον πλανήτη», δηλώνει. Γενικά, καταλήγει η Δρ. Ελευθεριάδου, με τις ανάγκες και τους κινδύνους να αυξάνονται, όλο και περισσότεροι νέοι συνειδητά στρέφονται σε επαγγέλματα που έχουν σχέση με τον ευρύτερο χώρο της Υγείας και της Βιολογίας, πράγμα που σταδιακά αλλά ουσιαστικά θα ενισχύσει την ανάπτυξη της έρευνας και των σχετικών υπηρεσιών στην Κύπρο.

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
EUROPEAN UNIVERSITY CYPRUS

νήσουν με ένα προπτυχιακό στην Γενική Βιολογία. Αυτή που η Δρ. Ελευθεριάδου αποκαλεί «καθαρή» Βιολογία και η οποία, προσθέτει, προσφέρει στον φοιτητή «όλες τις βάσεις για όλες τις εξειδικεύσεις».

Το νέο Τμήμα Επιστημών Ζωής, αναφέρει η Δρ. Ελευθεριάδου, το οποίο ενσωματώνει τις Βιοιατρικές Επιστήμες, την Φαρμακευτική, την Διατροφή, και την Αθλητική Επιστήμη, βρίσκεται τώρα στο δεύτερο χρόνο λειτουργίας του και προσφέρει με την Γενική Βιολογία ένα μοναδικό πρόγραμμα αντίστοιχο του οποίου δεν υπάρχει σε κανένα πανεπιστήμιο

Οι παλινωδίες Αναστασιάδη έπληξαν την αξιοπιστία μας

Χρ. Χριστοφίδης: Το Κυπριακό μακριά από ενδοτισμό και πολιτικές της φουστανέλας

Συνέντευξη στη
MARINA ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

«**Το 'Αν'** στην Ιστορία το έσπειραν αλλά δεν βλάστησε. Η ιστορία γράφεται τώρα. Με αγώνες και προσπάθεια» λέει στη συνέντευξή του στην «Κ» το μέλος του Πολιτικού Γραφείου του ΑΚΕΛ Χρίστος Χριστοφίδης, απαντώντας για τον κίνδυνο αποκλεισμού του ΑΚΕΛ στον β' γύρο. Ο κ. Χριστοφίδης ξεκαθαρίζει πως η κύρια ευθύνη του ναυαγίου βρίσκεται στην Τουρκία, ωστόσο, καταλογίζει στον Πρόεδρο παλινωδίες και μη σοβαρή διαχείριση του Κυπριακού. Μιλάει για την υποψηφιότητα Μαλά και επισμαίνει πως η υποψηφιότητά του μπορεί να εκφράσει ένα πλειοψηφικό ρεύμα στην κυπριακή κοινωνία.

—**Το ΑΚΕΛ εκτιμούσε πως η Τουρκία ήταν έτοιμη για λύση πριν από τη διάσκεψη. Σήμερα λέτε πως την ευθύνη για την αποτυχία την έχει πρωτίστως η Τουρκία. Κάνετε λάθος εκτιμήσεις;**

—Η κατάσταση στο Κυπριακό σήμερα είναι θλιβερή. Αυτή είναι η μεγάλη εικόνα. Υπήρξε μια κορύφωση της διαδικασίας για λύση του Κυπριακού με μια διάσκεψη στο Κραν-Μοντάνα. Πάντοτε σε αυτές τις προσπάθειες συμμετείχαμε ως ελληνοκυπριακή πλευρά με στόχο μια σωστή λύση. Και επειδή η λύση δεν είναι μόνο στο χέρι μας αλλά κυρίως στη διάθεση της Τουρκίας, αν η Τουρκία παρεμπόδιζε τη λύση να εκτεθεί στα μάτια της διεθνούς κοινότητας με κόστος. Αποτύχαμε και στους δύο στόχους. Λύση δεν υπήρξε, ενώ η Τουρκία προς το παρόν δεν υπάρχει στο κάδρο των ευθυνών για το ναυάγιο. Ήδη η κατοχική Τουρκία προχωρά σε σχέδιο β' για εμβάθυνση της κατοχής και της διχοτόμησης, εμείς ψαχνόμαστε χωρίς σχέδιο αντιδρα-

σης και η διεθνή κοινότητα σφουρίζει αδιάφορα. Εμείς πάντα λέγαμε ότι όλοι θα κριθούν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Κυρίως η Τουρκία. Αλλά δεν φτάνει τα συμπεράσματα να είναι δικά μας. Πρέπει να είναι ίδια και τα συμπεράσματα του ΟΗΕ και της Ε.Ε.

—**Από τη στιγμή που την κύρια ευθύνη την έχει η Τουρκία για τους λόγους επιρρίπτετε ευθύνη στον Πρόεδρο; Θα μπορούσε να κάνει άλλους χειρισμούς;**

—Οι παλινωδίες του κ. Αναστασιάδη όλη αυτή την περίοδο έπληξαν την αξιοπιστία της δικής μας πλευράς. Με αποτέλεσμα με μια τέτοια αρνητική Τουρκία απέναντί μας, όπως ο ίδιος περιγράφει που ήταν παρών, να καταλήξαμε σε απονενοχοποίηση της Άγκυρας. Αναμένουμε βέβαια την έκθεση του γ.γ. του ΟΗΕ για τελικά συμπεράσματα. Θυμηθείτε όμως λίγο: πήγαμε στο Μον Πελερέν και φύγαμε για λόγους ακατανόητους μέχρι σήμερα. Με την κατηγορία ότι ο Ακιντζί μας κορόιδευε. Μία εβδομάδα μετά στο περιβόητο δείπνο αποφασίσαμε να πάμε σε πενταμερή διάσκεψη. Μια διάσκεψη απροετοίμαστη και χωρίς τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Μετά το φιάσκο της διάσκεψης της Γενεύης σπαταλήσαμε μερικούς μήνες να ψάχνονται Προεδρικό και ηγεσία Συναγερμού αν είναι υπέρ, κατά ή αποκή στον εορτασμό του Ενωτικού Δημοψηφίσματος στα σχολεία που πρότεινε το ΕΛΑΜ, ενώ η τουρκική προπαγάνδα οργίαζε. Μετά βάλαμε προϋποθέσεις για προσυμφωνία στην Ασφάλεια και τις Εγγυήσεις και μετά να συνεχιστεί η διαδικασία. Στη Νέα Υόρκη αποφασίσαμε νέα διάσκεψη χωρίς καμία προϋπόθεση και πανηγύριζαμε για το «Κοινό Έγγραφο» για την Ασφάλεια και τις Εγγυήσεις.

«**Την ώρα** της μάχης μην καταδέχεσαι να ρωτάς: 'θα νικήσουμε; 'θα νικήθουμε; Πολέμα!», αναφέρει επικαλούμενος τον Καζαντζάκη σε συνέντευξή του στην «Κ» ο Χρίστος Χριστοφίδης, μιλώντας για τον κίνδυνο αποκλεισμού στον β' γύρο.

“**Ο Πρόεδρος κατέθεσε προτάσεις που λαϊκίστικα για χρόνια χαρακτηριζε ως «ενδοτικές», ενώ στο παρασκήνιο τις είχε πολλές φορές αποδεχθεί.**

Μετά καταγγείλαμε το «Κοινό Έγγραφο». Εσάς, όλο αυτό σας φαίνεται για σοβαρή διαχείριση; —**Έχετε επισημάνει πως ο Πρόεδρος δεν πήγε με βούληση για λύση. Αν δεν ήταν έτοιμος για λύση θα κατέθετε τις εν λόγω προτάσεις για τις οποίες κατηγορείται περί επικινδύνων παραχωρήσεων από τον Ενδιάμεσο;**

—Ο Πρόεδρος κατέθεσε αργοπορημένα προτάσεις στο Κραν-Μοντάνα. Κατέθεσε προτάσεις που λαϊκίστικα για χρόνια χαρακτηριζε ως «ενδοτικές», ενώ στο παρασκήνιο τις είχε πολλές φορές αποδεχθεί. Αμφισβητούσε το 4:1 για Έλληνες και Τούρκους υπηκόους και τώρα το ψάχνουμε. Την ίδια στιγμή μείωσε το ποσοστό που θα μπορούσαν

να έχουν πολιτικά δικαιώματα στο άλλο ομόσπονδο κρατίδιο από 33% που ήταν η σύγκλιση Χριστόφια-Ταλάτ σε 20%. Παλινωδίες, παλινωδίες, παλινωδίες. Δεν καταλογίζω την κύρια ευθύνη στον κ. Αναστασιάδη. Η κύρια ευθύνη είναι στην Τουρκία. Οι χειρισμοί του όμως δεν βοήθησαν τη δική μας πλευρά.

—**Ήδη η Τουρκία κάνει λόγο για λύση εκτός πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών ενώ ΟΗΕ και Ε.Ε κρατούν σαφείς αποστάσεις γύρω από την επόμενη μέρα. Υπάρχει τρόπος να αποτύγουμε τα τετελεσμένα που δημιουργούνται;**

—Ο κ. Τσαβούσογλου μερικά λεπτά μετά την αποτυχία ζήτησε απεγκλωβισμό από το πλαίσιο του ΟΗΕ και τη λύση ομοσπονδίας στο Κυπριακό. Δυστυχώς, αυτή τη θέση υποστηρίζουν και δυνάμεις στην Κύπρο. Πήραμε την Ε.Ε. στη διάσκεψη έστω ως παρατηρητή για να έχουμε στήριγμα. Πού ήταν την ώρα της κρίσης «οι φίλοι»; Ο κ. Κασουλίδης λέει ότι εμάς πιέζαν. Ένας είναι ο δρόμος: συνέχιση της διαδικασίας, σωστή επιτέλους εξωτερική πολιτική για να ασκηθούν πιέσεις στην Τουρκία, εμμονή στο πλαίσιο λύσης. Αν η Τουρκία δεν συνεργαστεί να εκτεθεί. Τώρα εί-

μαστε μισό βήμα πριν από τη διχοτόμηση και με την κατοχική δύναμη αλώβητη να προχωρά στους σχεδιασμούς της. Σχεδιασμοί που περιλαμβάνουν και δημιουργία τετελεσμένων στα ενεργειακά.

—**Το γεγονός ότι μέχρι πρόσφατα στηρίζατε τους χειρισμούς Αναστασιάδη και σήμερα τον επικρίνετε σφόδρα, θεωρείται από κάποιους ως προεκλογική σκοπιμότητα για συσπείρωση του ΑΚΕΛικού ακροατηρίου.**

—Στηρίζαμε με σοβαρότητα, υπευθυνότητα και πατριωτισμό τη διαπραγματευτική διαδικασία. Εκφράζαμε τη διαφωνία μας εκεί που έπρεπε. Είπαμε εδώ και μήνες ότι στην τελική διάσκεψη έπρεπε να είναι τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Είχαμε άλλη άποψη για τον χειρισμό στο Μον Πελερέν. Διαφωνήσαμε με τον λαϊκισμό των κυβερνώντων στο Ενωτικό Δημοψήφισμα. Διαφωνήσαμε με την πρόταξη προϋποθέσεων και προειδοποιήσαμε το αδιέξοδο αυτής της προσέγγισης. Δεν μπορούσαμε να σαμποτάρουμε τις διαπραγματεύσεις. Θα ήταν τραγικό λάθος. Ίσως αυτές οι διαφορές με τους χειρισμούς Αναστασιάδη να έπρεπε να ήταν πιο ευδιάκριτες.

Άλλη η Κύπρος του 2013, άλλη σήμερα

—**Η επιλογή του Σταύρου Μαλά θεωρείται από κάποιους «ξαναζεσταμένο φαγητό» δεδομένου ότι έχει διεκδικήσει εκλογή το 2013 και έχει αποτύχει. Υπάρχουν άλλα δεδομένα σήμερα που ευνοούν την υποψηφιότητά του;**

—Άλλη Κύπρος το 2013, άλλη σήμερα. Ο Σταύρος Μαλάς μπορεί να εκφράσει ένα πλειοψηφικό ρεύμα στην κυπριακή κοινωνία. Ένα ρεύμα που θέλει σοβαρή διαχείριση του Κυπριακού μακριά από παλινωδίες και ακρότητες που μπορεί να βάλουν σε νέα δεινά τον τόπο. Μακριά από ενδοτισμό αλλά και πολιτικές της φουστανέλας. Μπορεί να δημιουργήσει μια νέα κοινωνία χωρίς ρατσισμό και φανατισμό, με σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των ομάδων του πληθυσμού και του κάθε πολίτη. Χωρίς διακρίσεις και κοινωνική περιθωριοποίηση. Ο Σταύρος Μαλάς μπορεί να εγυνηθεί σταθερότητα στην οικονομία. Χωρίς ακρότητες και μετέωρα βήματα. Σε αυτά τα πλαίσια περισσότερο κοινωνική δικαιοσύνη. Και ισοπολιτεία για τους πολίτες, μακριά από ρουσφέτια, αναξιοκρατία, «άριστους των αρίστων», κομματικές ταυτότητες. Περισσότερο κύρος για την Κύπρο διεθνώς. Ένας υψιφάλιος, επιστήμονας, οραματιστής Πρόεδρος που με ανεξαρτησία θα αλλάξει το «μικρόλο Αναστασιάδη» στη διακυβέρνηση σήμερα. Αν καταφέρει να εκφράσει αυτό το πλειοψηφικό ρεύμα θα είναι ο επόμενος Πρόεδρος.

—**Το ΑΚΕΛ μπάνει σε προεκλογική περίοδο με μειωμένα εκλογικά ποσοστά και εμφανή τον κίνδυνο να μείνει εκτός του β' γύρου. Ένα τέτοιο σενάριο αποκλεισμού τι σημαίνει για το κόμμα;**

—Όπως έγραψε ο Καζαντζάκης κάποτε «την ώρα της μάχης μην καταδέχεσαι να ρωτάς: 'θα νικήσουμε; 'θα νικήθουμε; Πολέμα!». Αυτή τη στιγμή η έγνοια μας είναι να σωθεί ο τόπος από την καταστροφή της διχοτόμησης, από κινδύνους που έρχονται. Έγνοια μας είναι να πάει η κυπριακή κοινωνία πιο μπροστά με περισσότερη ισότητα, δικαιοσύνη, μόρφωση και πολιτισμό. Αυτά μπορεί καλύτερα να τα επιτύχει ο Σταύρος Μαλάς. Το «Αν» στην Ιστορία το έσπειραν αλλά δεν βλάστησε. Η ιστορία γράφεται τώρα. Με αγώνες και προσπάθεια.

Θέλει να αποφυγεί την κόπωση ο Νικόλας Παπαδόπουλος

Η στήριξη κομμάτων και προσωπικοτήτων και η δημοσιοποίηση θέσεων - Θα δώσει έμφαση στη νέα στρατηγική στο Κυπριακό

Της **MARINΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Η μακρά προεκλογική εκστρατεία ωφελεί τον υποψήφιο ή ενέχει κινδύνους; Αυτό είναι ένα ερώτημα που καλούνται διαχρονικά να απαντήσουν πολλοί επικοινωνιολόγοι, χωρίς να υπάρχει, όπως φαίνεται, ξεκάθαρη απάντηση. Και αυτό γιατί υπήρξαν προεκλογικές εκστρατείες μακράς διάρκειας που κρίνονται ιδιαίτερα επιτυχείς και άλλες που προκάλεσαν κόπωση στα επιτελεία λίγο πριν από τη μεγάλη μάχη και στην κρίσιμότερη ίσως στιγμή. Η αλήθεια είναι πως στο επιτελείο του Νικόλα Παπαδόπουλου έχουν ήδη διανύσει μεγάλο δρόμο της προεκλογικής, με το στήσιμο του επιτελείου, την επιλογή των προσώπων, της επικοινωνιακής στρατηγικής και των προεκλογικών εκδηλώσεων. Πέρασαν στην ουσία έξι μήνες, που ο ΔΗΚΟϊκός πρόεδρος έκανε προεκλογική μόνος μαζί με τον Γιώργο Λιλλήκα. Με δεδομένο ότι τα βλήματα από τον Σεπτέμβριο και μετά θα στραφούν στις εξαγγελίες Νίκου Αναστασιάδη και Σταύρου Μαλά, τίθεται το ερώτημα του τι επίκειται για τον προεκλογικό Νικόλα Παπαδόπουλο και κατά πόσο η κόπωση βρίσκεται προ των πυλών. Στο επιτελείο του ΔΗΚΟϊκού προέδρου αντιλαμβάνονται τον κίνδυνο και έχουν ένα γεμάτο δρόμο φθινόπωρο που στό-

χο έχει να αποφυγεί τόσο την κοιλιά στον προεκλογικό όσο και το να γυρίσουν τα βλήματα στους άλλους δύο υποψηφίους. Από τον Σεπτέμβριο αναμένονται σημαντικές συνεργασίες κοινωνικών και πολιτικών ομάδων όπως και προσωπικοτήτων που θα προσδεθούν στο άρμα του Νικόλα. Την ίδια στιγμή αναμένεται η εξαγγελία του προεκλογικού προγράμματος με την επιδίωξη να στρέψει την προεκλογική συζήτηση εκεί.

Έρχονται συνεργασίες

Είναι εν πολλοίς γνωστό πως στόχος του Νικόλα Παπαδόπουλου είναι να καταστεί στα μάτια μεγάλης μερίδας της κοινωνίας ως ο υποψήφιος που έχει επίλεξι από τη βάση και κατόπιν λαϊκής αίτησης για αλλαγή στρατηγικής. Ουδόλως τυχαίες οι συνεχείς επαφές του με τον κόμο, αλλά και οι θορυβώδεις εξαγγελίες συνεργασιών με κοινωνικές και πολιτικές ομάδες. Αυτή ακριβώς η τακτική αναμένεται να κορυφωθεί από το φθινόπωρο. Πέραν του ότι οι προεκλογικές συγκεντρώσεις αλλά και οι περιοδείες θα συνεχιστούν με τον ίδιο ρυθμό, όπως λένε κομματικά στελέχη θα κλειδώνουν και «μεγάλες» συνεργασίες. Δεδομένη είναι η στήριξη από το Κίνημα των Οικολόγων, όπως επίσης και η στήριξη από την Αυτόνομη Πλατφόρμα

Ο Νικόλας αντιλαμβάνεται την καχυποψία γύρω από τη νέα στρατηγική και από το φθινόπωρο θα παρουσιάσει λεπτομερώς τη ακριβώς περιλαμβάνει.

Τα βλήματα στραμμένα στο πώς θα κινηθούν ο Γιαννάκης Ομήρου και ο Δημήτρης Συλλούρης γύρω από την υποψηφιότητα Νικόλα Παπαδόπουλου.

πικότητων οι οποίες για τον ένα ή άλλο λόγο έχουν απομακρυνθεί από τα κόμματα τους, λένε κομματικές πηγές του ΔΗΚΟ. Ασφαλείς πηγές θεωρούν πολύ πιθανή τη στήριξη του τέως προέδρου της Βουλής Γιαννάκη Ομήρου. Θυμίζουμε πως ο κ. Ομήρου ακουγόταν έντονα ως ενδιαφερόμενος για την προεδρία, φλερτάροντας με το ΑΚΕΛ, ενώ προσφάτως ίδρυσε το δικό του πολιτικό γραφείο. Μία τέτοια συνεργασία έχει τον δικό της συμβολισμό, καθώς καταδεικνύει πως η ΕΔΕΚ των δύο τάσεων, στηρίζει Νικόλα Παπαδόπουλου αποδομώντας τους ισχυρισμούς περί κατακερματισμού της ΕΔΕΚ. Μαζί με τον κ. Ομήρου αναμένονται συνεργασίες και με άλλες προσωπικότητες από τον χώρο του Συναγερμού. Ερώτημα που παραμένει βεβαίως ανοικτό είναι το πώς θα κινηθεί ο Δημήτρης Συλλούρης. Θυμίζουμε άλλωστε πως με την εκλογή του στο αξίωμα του προέδρου της βουλής είχε ενταχθεί με τον Νίκο Αναστασιάδη για το 2018. Ουδόλως τυχαία και η προσωπική συνάντηση του Νικόλα Παπαδόπουλου μαζί του λίγο πριν από την εξαγγελία του για να σφυγμομετρήσει τάσεις. Αν και από το ΔΗΚΟ θεωρούν πως δεν θα υπάρχει ζήτημα σύμφωνης με τον ΔΗΣΥ, θυμίζοντας ότι είναι μέλος της Αλ-

πικότητων οι οποίες για τον ένα ή άλλο λόγο έχουν απομακρυνθεί από τα κόμματα τους, λένε κομματικές πηγές του ΔΗΚΟ. Ασφαλείς πηγές θεωρούν πολύ πιθανή τη στήριξη του τέως προέδρου της Βουλής Γιαννάκη Ομήρου. Θυμίζουμε πως ο κ. Ομήρου ακουγόταν έντονα ως ενδιαφερόμενος για την προεδρία, φλερτάροντας με το ΑΚΕΛ, ενώ προσφάτως ίδρυσε το δικό του πολιτικό γραφείο. Μία τέτοια συνεργασία έχει τον δικό της συμβολισμό, καθώς καταδεικνύει πως η ΕΔΕΚ των δύο τάσεων, στηρίζει Νικόλα Παπαδόπουλου αποδομώντας τους ισχυρισμούς περί κατακερματισμού της ΕΔΕΚ. Μαζί με τον κ. Ομήρου αναμένονται συνεργασίες και με άλλες προσωπικότητες από τον χώρο του Συναγερμού. Ερώτημα που παραμένει βεβαίως ανοικτό είναι το πώς θα κινηθεί ο Δημήτρης Συλλούρης. Θυμίζουμε άλλωστε πως με την εκλογή του στο αξίωμα του προέδρου της βουλής είχε ενταχθεί με τον Νίκο Αναστασιάδη για το 2018. Ουδόλως τυχαία και η προσωπική συνάντηση του Νικόλα Παπαδόπουλου μαζί του λίγο πριν από την εξαγγελία του για να σφυγμομετρήσει τάσεις. Αν και από το ΔΗΚΟ θεωρούν πως δεν θα υπάρχει ζήτημα σύμφωνης με τον ΔΗΣΥ, θυμίζοντας ότι είναι μέλος της Αλ-

πλεγγύνης, πολιτικού κύκλοι εκτιμούν πως θα κρατήσει ουδέτερη στάση επικαλούμενος τον θεσμικό του ρόλο.

Η νέα στρατηγική

Πέραν όμως των συνεργασιών και συμμαχιών, στόχος του επιτελείου του Νικόλα Παπαδόπουλου είναι να ολοκληρωθεί μέχρι και το φθινόπωρο πλειάδα προγραμματικών θέσεων. Όπως επισμαίνεται, ήδη στο επιτελείο γίνονται συναντήσεις και επαφές με στόχο την κατάρτιση του προεκλογικού προγράμματος με τη συμμετοχή πολλών στελεχών και εμπειρογνομώνων. Το αν αυτό θα ωφελήσει ή αν θα λειτουργήσει εναντίον της εκστρατείας, οδηγώντας σε αντιφατικές και εν πολλοίς θεωρητικές εισηγήσεις είναι ένα θέμα που μελετάται ήδη από στελέχη. Πρώτος πάντως στόχος είναι η κατάρτιση της νέας στρατηγικής στο Κυπριακό. Πέραν της θέσης για την Ασφάλεια και τις Εγγυήσεις, υπάρχει ήδη η φιλοδοξία για ένα πολυσέλιδο προγραμματικό πλάνο που θα εξηγήσει με σαφήνεια και λεπτομέρεια τη εμπειρική και νέα στρατηγική. Και αυτό γιατί θέλουν να καταρριφθεί η εικόνα που έχει η κοινωνία, πως η νέα στρατηγική αποτελεί κενό περιεχομένου σύνθημα. Το αν θα επιτευχθεί βεβαίως είναι ένα ζήτημα ανοικτό.

Ιστορίες θερινής προεκλογικής τρέλας!

Η παράνοια

Τα κανονικά πλάσματα πήραν κουβαδάκια και φουκούδες και τράβηξαν κατά παραλία μεριά ή και κάποιοι κάπου στα ορεινά για δροσερές σκιές και μύρτες. Οι πολιτικοί από την άλλη φροντίζουν να συνδυάζουν τη θερινή ραστώνη με το προεκλογικό γαϊτανάκι και να ρίχνουν και μερικές ριπές από τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Α! Αύριο συμπληρώνονται 43 στρογγυλά χρόνια από την έναρξη της δεύτερης φάσης της τουρκικής εισβολής και κάποιοι θα βγάλουν τα μαγιό, θα βάλουν γραβάτα το πρωί, θα πιάσουν την περσινή ομιλία και θα σπεύσουν στα μνημόσυνα, μέχρι να ψηθεί το μεσημέρι η σουβλά. Ιστορίες θερινής παράνοιας...

Στήνει τη σκακιέρα

Ο Νίκος Αναστασιάδης που παραθερίζει στην προεδρική θερινή κατοικία στο Τρόδος, άρχισε να στήνει στην προεκλογική σκακιέρα, πιόνια, αξιωματικούς και πύργους. Στο χαλαρό μεν αλλά μεθοδικά βλέπει παλιά κυρίως στελέχη του Συναγερμού που έχουν εκλογική επιρροή στις τοπικές κοινωνίες, με καφέ, ζιβανία και μεζέ. Όπως τον παλιό καλό καιρό και με τον τρόπο που ο ίδιος ξέρει. Καλές οι δημοσκοπήσεις και οι μετρήσεις αλλά δεν φτάνουν για τον Νίκο, ο οποίος προτιμά δοκιμασμένες μεθόδους και αυτές δεν ξέρουν από facebook και twitter.

Σαφάρι ο Αβέρωφ

Το μεγάλο ερώτημα για τον στρατάρχη Νίκο και το προεδρικό περιβάλλον, είναι σε πια θέση στη σκακιέρα θα τοποθετήσει τον πρόεδρο του ΔΗΣΥ. Ο Αβέρωφ Νεοφύτου θα πρέπει να τριβεί τα χέρια του, καθώς στη Νότια Αφρική όπου και κάνει τις διακοπές του, δεν χρειάζεται να ασχοληθεί ούτε με τον προεκλογικό ούτε με τις εσωκομματικές αντιδράσεις και αναστατώσεις (βλέπε Τορνταρίτης Vs Σαμψών). Όπως μαθαίνει η στήλη, ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ έχει επιλέξει το επόμενο διάστημα να απέχει πλήρως, μιας και οι συνομιλίες βρίσκονται πλέον στον πάγο. Το αν θα επανέλθει δυναμικά από τον Σεπτέμβριο, θα είναι ζήτημα του φθινοπώρου.

Χαλαρά ο Άντρος

Αφήνοντας πίσω του την επικαιρότητα για λίγο, όπως και τις προεδρικές εκλογές, ο Άντρος Κυπριανού πήγε για θερινή χαλάρωση στις μαγικές Αρόδες. Και λέμε μαγικές γιατί ο δρόμος οδηγεί από εκεί στο εκπληκτικό Φαράγγι του Άβακα στον Ακάμα και στη εξαιρετι-

Διπλοκαβάλα για την προεκλογική ή όποιος αντέξει!

κή παραλία. Ο γ.γ. του ΑΚΕΛ έφυγε χωρίς να υπολογίσει μάλλον πως οι εναπομείναντες στην Εζεκία Παπαϊωάννου θα άνοιγαν πόλεμο με την κυβέρνηση, εγκαινιάζοντας ένα σκληρό προεκλογικό. Το μέλος του Π.Γ. Χρίστος Χριστοφίδης, εκτός από το να ασκεί καθημερινά κριτική στους χειρισμούς Αναστασιάδη στο Κυπριακό, άνοιξε μέτωπο τόσο με τον Χάρη Γεωργιάδη όσο και με τον Ιωνά Νικολάου, καταγγέλλοντας τον τελευταίο για ρουσφετολογία. Όπως πάει το πράμα ώπου να επιστρέψει Λευκωσία ο Άντρος, θα βρει το κόμμα να ζητά και την παραίτηση Αναστασιάδη.

Θύμα τρολαρίσματος δις

Θύμα τρολαρίσματος έπεσε για άλλη μια φορά ο Νίκος Τορνταρίτης. Αυτή τη φορά σε ψεύτικο όπως φαίνεται tweet, ο κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗΣΥ φέρεται να στριζίει τους Τ/κ που μετέβησαν στα Κύκκια. Το ζήτημα είναι πως πριν ξεκαθαρίσει η όλη υπόθεση, για το αν είναι φάρσα ή ισχύει, πρόλαβε να αντιδράσει ο ακριβοθώρητος αντιπρόεδρος του ΔΗΣΥ Σωτήρης Σαμψών καταγγέλλοντας με βδελυγμία τα όσα είπε ο Τορνταρίτης και ζητώντας να ανακαλεστεί.

Τόρνος μαινόμενος

Λίγες ώρες αργότερα, από τις καλοκαιρινές

του διακοπές, ο Νίκος Τορνταρίτης φρόντισε να ξεκαθαρίσει μέσω ανάρτησής του ότι πρόκειται για κατασκευασμένη είδηση. «Η ανηθικότητα έχει και όρια» ανέφερε προειδοποιώντας πως με την επιστροφή του κάποιοι θα πάρουν τις απαντήσεις που πρέπει. «Εκεί που σταματά η Ελευθερία του λόγου μιλούν τα τανκς» ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Τορνταρίτης. Σε ειρήνη αναφέρεται Σωτήρης; Το σίγουρο πάντως είναι πως ο Νίκος Τορνταρίτης θα κινηθεί μέσω του ηλεκτρονικού εργαλείου με στόχο να αποκαλυφθεί ο φαρσέρ.

Ανάστατη η Πινδάρου

Πάντως, η όλη υπόθεση πήρε προεκτάσεις σε Πινδάρου και Προεδρικό (αν και παραθερίζουν σχεδόν όλοι), με τον Τορνταρίτη μαινόμενο να ζητά να καταδικάσουν την εν λόγω πράξη. Κάτι τέτοιο τελικά αποφεύχθηκε, καθώς θεωρήθηκε αρκετό το ξεκαθάρισμα από πλευράς του ίδιου. Ακολούθησε και ανάλογη ανάρτηση από τον κ. Σαμψών ο οποίος χαιρέτησε τη διάψευση του κατά τα άλλα φίλου Νίκου Τορνταρίτη.

Άθως ο σωματοφύλακας

Ακούει Άθως ο Γιώργος Παμπορίδης και πίνει ανέμελα το ούζο του στην Πάρο, όπως όλα

δείχνουν. Οι δύο άντρες βρέθηκαν σε διαδικτυακή αντιπαράθεση μετά και τις δηλώσεις του Νικόλα Παπαδόπουλου ότι τα νοσοκομεία είναι στο έλεος του Θεού και πως οι κυβερνώντες αντί να καθυβρίζουν τους πολιτικούς τους αντιπάλους θα πρέπει να προχωρήσουν στη βελτίωση του τομέα της υγείας. Τα είδε ο υπουργός Υγείας και απάντησε στα πυρά για τα σχόλια του ΔΗΚΟϊκού προέδρου, αφήνοντας παράλληλα αιχμές για προεκλογικές σκοπιμότητες. Άμση ήταν η υπερρόσηση του Νικόλα από τον Άθω Αντωνιάδη, ο οποίος τι Ιούδες του θυμίσει, τι έλλειψη ψυχραιμίας υπογράμμισε, τι καλά μπάνια του ευχήθηκε. Τα είδε ο Παμπορίδης και δεν άντεξε. Σε επισήμανση διαδικτυακού του φίλου ότι είναι μπλοκαρισμένος από τον Άθω Αντωνιάδη ο κ. Παμπορίδης επισήμανε πως «δαμέ σκέφτομαι να του ζητήσω να με μπλοκάρει κι εμένα με τούτα που ακούω».

Αναμένεται συνέχεια

«Πολιτική πλεκτάνη και σκευωρία» ισχυρίζεται πως ήταν η φυλακιστή του ο Βενιζέλος Ζαννέτος μετά την αποφυλάκισή του. Ο ίδιος ξεκαθαρίζει πως θα μιλήσει όταν έρθει η ώρα. Πάντως, η ιστορία δεν φαίνεται να λήγει με την αποφυλάκιση του ΑΚΕΛικού στελέχους. Όπως ενημερώνεται ο Ιανός, στη φυλακή, ο Βενιζέλος διάβαζε και κρα-

ΟΙ ΤΡΕΛΟΙ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ντ. Τραμπ - Κιμ Γιονγκ-Ουν

Ντόναλντ Τραμπ μαζί με τον Κιμ Γιονγκ-Ουν αναδεικνύονται τρελοί της εβδομάδας, καθώς με τα κουμπιά των πυρηνικών στα χέρια προκαλούν τρόμο στην ανθρωπότητα.

τούσε καθημερινά ημερολόγιο. Μάλιστα, όπως όλα δείχνουν, αναμένεται να εκδώσει βιβλίο που θα καταγράφει το τι ακριβώς έγινε, γεγονός που άρχισε μάλλον να ανησυχεί πολλούς...

Οικολογικές παραληρήσεις

Κακοποίηση χελώνων κατήγγειλαν την εβδομάδα που πέρασε οι Οικολόγοι. Όπως επισημαίνεται στην ανακοίνωση «βάρβαρα μαυλά» όχι μόνο ακρωτηρίασαν τη χελώνα αλλά την έβαψαν με σπρέι. Μάλιστα, οι Οικολόγοι «έσπευσαν να διερευνήσουν το θέμα» και επέκριναν τις αρμόδιες αρχές για εγκληματική αδιαφορία. Το Τμήμα Αλιείας δεν άργησε να τους αδειάσει, διευκρινίζοντας γραπτώς πως πρόκειται για νεκρή χελώνα, σε προχωρημένη αποσύνθεση και χωρίς να φέρει σημάδια οποιασδήποτε κακοποίησης. Αρμόδιος λειτουργός χρωμάτισε το καβούκι της με κόκκινο σπρέι ώστε να μην καταμετρηθεί ξανά και για αποτροπή της χρήσης του καβουκιού της. Στη συνέχεια έγινε διευθέτηση συλλογής και ταφής της χελώνας. Το ρεζιμί των Οικολόγων δεν περιορίζεται μόνο στην απομάκρυνσή τους από την οικολογική πραγματικότητα αλλά και στο γεγονός ότι επικρίνουν αυθαίρετα χωρίς να διερευνήσουν πρώτα, αλλά ούτε και είναι πρόθυμοι να απολογηθούν.

Γράφει Ο ΙΑΝΟΣ

ΑΜΕΡΩΤΑ / Γράφει ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Στον αστερισμό των κοινωνικών δικτύων

Η πολιτική προπαγάνδα αξιοποιούσε πάντοτε τα εργαλεία που είχε στη διάθεσή της. Όταν για παράδειγμα, στην Κύπρο τη δεκαετία του '80 οι εφημερίδες ήταν το κυρίαρχο μέσο, τα μηνύματα διοχετεύονταν μέσω αυτών. Ας μην ξεχνάμε πως τότε είχαμε μια κρατική τηλεόραση και ένα κρατικό ραδιόφωνο. Το 1983, μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου γύρου των προεδρικών εκλογών, το εκφραστικό όργανο του ΔΗΚΟ, η εφημερίδα «Ελευθεροτυπία», παρουσίασε τον Γλαύκο Κληρίδη ως πρόκτορα των Ναζί. Η σκευωρία αυτή ήταν ίσως το πιο άναδρο κτύπημα κατά του Κληρίδη. Το αποτέλεσμα γνωστό, η εφημερίδα απολογήθηκε σχεδόν τέσσερα χρόνια μετά, ενώ το ΔΗΚΟ και ο Σπύρος Κυπριανού ποτέ δεν το έπραξαν.

Σήμερα τα εργαλεία είναι πολλαπλάσια. Το ίντερνετ είναι ένας απέραντος κόσμος που ο κάθε ένας από μας μπορεί να κατασκευάζει σκευωρίες και ψέματα. Για τους πιο προχωρημένους υπάρχουν και εργαλεία που αυτά τα ψέματα μπορούν να γίνουν πιο εύκολα πιστευτά. Πολλαπλές κοινοποιήσεις, χιλιάδες likes, σχόλια και άλλα. Οι λογαριασμοί είτε είναι ψεύτικοι είτε είναι από ανθρώπους που προσπαθούν να προσομοιάσουν σε μηχανές. Με πολλαπλούς λογαριασμούς, μια για υποδύονται έναν Γιώργο και μετά από ένα λεπτό έναν Ανδρέα. «Στρατιώτες δογμάτων» χωρίς κρίση με μοναδικό στόχο να γίνει πιο πιστευτό το ψέμα που αμόλησαν.

Ήδη τα πρώτα δείγματα αυτής της νέας στρατηγικής κάνουν δειλά-

δειλά την εμφάνισή τους και στον κυπριακό ίντερνετικό τόπο. Πολλοί θα αναρωτηθείτε γιατί μιλάω για πρώτα δείγματα και για δειλή εμφάνιση δεδομένου πως νιώθουμε ότι μας έχουν κατακλύσει. Χαλκευμένα βίντεο, προκλητικές αναρτήσεις από πολιτικούς αντιπάλους που δεν έγιναν ποτέ, διασυρμός ανθρώπων και συνόλων γιατί τόλμησαν να εκφράσουν την άποψή τους, διαδικτυακό μπούλιγκ πολιτικών που στο τέλος της μέρας έκαναν το προφανές. Να εκφράζονται. Πολύ φοβάμαι πως το τι ζούμε σήμερα είναι παρωινότητα σε σχέση με το τι θα ζήσουμε όσο πλησιάζουμε στον Φλεβάρη. Μακάρι να διαψευστεί.

“

«Το διαδίκτυο είναι ένας χώρος που δεν κάνει διακρίσεις. Είναι πολύ δημοκρατικό. Δίνει σε όλους μας τον ίδιο αριθμό χαρακτήρων, τον ίδιο αριθμό δημοσιεύσεων. Την πρώτη μέρα κανέναν μας δεν ακολουθεί κανένας. Ο τρόπος που ο κάθε ένας αξιοποιεί ή εκμεταλλεύεται τα εργαλεία του διαδικτύου είναι προσωπική του υπόθεση».

Το διαδίκτυο είναι ένας χώρος που δεν κάνει διακρίσεις. Είναι πολύ δημοκρατικό. Δίνει σε όλους μας τον ίδιο αριθμό χαρακτήρων, τον ίδιο αριθμό δημοσιεύσεων. Την πρώτη μέρα κανέναν μας δεν ακολουθεί κανένας. Ο τρόπος που ο καθένας αξιοποιεί ή εκμεταλλεύεται τα εργαλεία του διαδικτύου είναι προσωπική του υπόθεση. Το τι ο καθένας από μας πιστεύει ή τι θέλει ο καθένας να πιστέψει είναι επίσης δική του υπόθεση. Αν δεν τον κάνουν οι αριθμοί όσων των ακολουθούν μπορεί να βάλει την πιστωτική του κάρτα και να αγοράσει περισσότερους. Τζάμπα πράγμα. Αν πάλι νιώθει πως τα μηνυμάτα του, τα δικά του, δεν έχουν απήχηση, δεν παίρνουν πολλά likes και shares, πάλι μπορεί να αγοράσει. Και στο τέλος, αν βλέπει πως ο πολιτικός του αντιπάλος συνεχίζει να έχει το πάνω χέρι μπορεί να τον διαβάσει. Μπορεί να ετοιμάσει μια fake δημοσίευση, να κόψει και να ράψει ένα βίντεο όπως τον βολεύει.

Σε όλη αυτή τη διαδικασία υπάρχουν πολλά ζητήματα. Ένα, κατά τη γνώμη μου, σημαντικό είναι πως ο καθένας από μας είναι εκτεθειμένος. Και όσο πιο εύκολα χάβει ή θέλει να χάσει τέτοιες ψευδείς ειδήσεις τόσο πιο έντονα μένει εκτεθειμένος. Πόσω δε μάλλον αν όσος κάποιος είναι πολιτικά πρόσωπα. Το πιο σημαντικό ζήτημα όμως είναι άλλο: Τα likes, τα shares, τα σχόλια και όλες οι άλλες επιλογές των social media δεν πάνε στην κάλη. Στην κάλη πάνε πραγματικοί άνθρωποι με δύο πόδια, δύο χέρια και με αριθμό ταυτότητας.

Βουλευτής ΔΗΣΥ Λευκωσίας
twitter: @dmdemetriou

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ

Στην Ευρώπη χωρίς ειδήσεις

Κάθεσαι στην καφετέρια της μικρής πόλης Μετς, στη βόρεια Γαλλία και το μόνο δεν πρόκειται να ακούσεις από τους νέους και τους μεροκαματιάρηδες είναι αυτά που αποκαλούνται ειδήσεις και κουτσομπολιά για τηλεαστέρες. Σε αντίθεση με τις κυπριακές καφετέριες όπου το κουτσομπολιά για τους μικρούς εφήμερους αστέρες και οι πολιτικές αναλύσεις παίρνουν και φέρνουν από τους παντογνώστες κάθε ηλικίας. Για πρώτη φορά, είχα την ευκαιρία να συμβιώσω με ευρωπαίους πολίτες, οι οποίοι βιώνουν την καθημερινότητα, αυτού που αποκαλείται, για άλλους ευρωπαϊκό όνειρο και για άλλους ευρωπαϊκός εφιάλτης. Υπάρχει τεράστια διαφορά και είναι άλλο να μιλάς, με ευρωβουλευτές, με αξιωματούχους και με καλοπληρωμένους τεχνοκράτες των Βρυξελλών και άλλο να μιλάς με απλούς ανθρώπους, με βιοπαλαιστές της ζωής.

Οι κουβέντες των ανθρώπων, οι οποίοι ζουν καθημερινά κάτω από τα σύννεφα, τη βροχή και το κρύο, περιστρέφονται κυρίως, γύρω από τις δουλειές, τους μισθούς, τα αυτοκίνητα, το φαγητό, το ποτό και τις διακοπές. Και μερικές φορές για τους ξένους και την εγκληματικότητα, η οποία αγγίζει το περσί τους. Δεν ασχολούνται με την κυβέρνηση του Παρισιού, για τις εξελίξεις στις Βρυξέλλες και σίγουρα δεν έχουν ιδέα, για αυτό που αποκαλείται, κυπριακό πρόβλημα, πόλεμος στη Συρία, γεωστρατηγικές ανακατατάξεις και πείνα στην Αφρική. Οι άνθρωποι δεν γνωρίζουν τι θα πει πόλεμος,

δεν ξέρουν τι θα πει πρόβλημα επιβίωσης, δεν έχουν έγνοια για την ιατρική τους περίθαλψη, δεν εξοργίζονται με τις δημόσιες συγκοινωνίες, ξέρουν να περπατούν και γνωρίζουν πολύ καλά, ότι υπάρχει ένα σοβαρό κράτος, το οποίο δίνει εντολές και ελέγχει για την εφαρμογή τους. Από τα παλαιότερα σπίτια, τα οποία διατηρούνται ως έχουν εξωτερικά, μέχρι και τις νέες πολυκατοικίες, οι οποίες μέχρι τρεις ορόφους, δεν διαθέτουν διά νόμου, ανεγκυστήρα.

Το γεγονός ότι οι άνθρωποι ζουν σε μια άκρως ρυθμισμένη κοινωνία, όπου το κράτος φροντίζει και για τους τεμπέληδες και για τους εργατικούς, ίσως αποτελεί και την κύρια αιτία για την αποστροφή των ανθρώπων για τον χριστιανισμό και γενικά για τη θρησκεία. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός, ότι οι ναοί κατόπτασαν σε μεγάλο βαθμό εκθεσιακοί χώροι και χώροι εκδήλωνσεων. Στο κέντρο του Μετς, στο πλαίσιο καλοκαιρινών εκδηλώσεων, η πρόσοψη του καθεδρικού ναού χρησιμοποιήθηκε για μια εντυπωσιακή παράσταση με ήχο και ηλεκτρική μουσική, ενώ γειτονικό μοναστήρι και μικροί ναοί στο κέντρο της πόλης, χρησιμοποιήθηκαν για δρώμενα, τα οποία θύμιζαν σκηνές από παλαιότερες διακοπές, με φώτα, καπνούς και άλλες παράξενες κατασκευές. Ακόμη ένας ναός του 12ου αιώνα, μετατράπηκε σε πολιτιστικό κέντρο, όπου παρουσιάζονται θεατρικές, κινηματογραφικές και χορευτικές παραστάσεις. Μάλιστα, αυτή την περίοδο παρουσιάζεται έκθεση που κατασκευές από ζώα, η οποία συνοδεύεται και από χορευτικές φιγούρες.

Το Μετς βρίσκεται κοντά σε τρεις ευρωπαϊκές χώρες. Έτσι μερικοί επιλέγουν δουλειές στο γειτονικό Λουξεμβούργο, όπου οι μισθοί είναι πολύ πιο ψηλοί και διαμένουν στη Γαλλία, όπου η διαμονή και η διατροφή είναι πιο φθηνή. Ακόμη τρέχουν στο Λουξεμβούργο για να γεμίσουν με καύσιμα τα οχήματά τους, τα οποία είναι πιο φθηνά. Στη Γερμανία μεταβαίνουν για να αγοράσουν σε μεγάλες υπεραγορές, φαγητά και ποτά, τα οποία είναι πιο φθηνά. Ακόμη επιλέγουν τις Βρυξέλλες του Βελγίου, για τα μακρινά ταξίδια τους, αφού το αεροδρόμιο της πόλης, είναι πιο κοντά από αυτό του Παρισιού. Και το μυαλό μοιραία επιστρέφει στα δικά μας, όπου οι Λευκωσιώτες αγοράζουν ψευδοφάρμακα από τα Κατεχόμενα - τα οποία κατασκευάζονται από τις ίδιες ευρωπαϊκές εταιρίες - αγοράζουν ψευδοτιγάρα, αγοράζουν ψευδορούχα και παίζουν στα ψευδοκαζίνο.

Εντύπωση προκαλεί και το γεγονός ότι οι νέοι δεν προσπαθούν να εντυπωσιάσουν με την ομορφιά, την ενδυμασία, ούτε και με τα πλούτη τους. Κάθονται στις καφετέριες, λες και βρίσκονται στο δικό τους σαλόνι, χωρίς να γνοιάζονται καθόλου για την εμφάνισή τους. Σε αντίθεση με τους δικούς μας νέους, οι οποίοι παρόλο που είναι λουσαμένοι στο φως του ήλιου, στο γαλάζιο του ουρανού και στην αύρα της θάλασσας, μετατρέπονται σε μικρά μοντέλα και όχι πάντα με επιτυχία. Από εκεί και πέρα, αυτό που αποκαλείται ποιότητα ζωής, είναι μια άλλη δύσκολη υπόθεση, η οποία πηγάζει από κάποια άγνωστη μοίρα.

ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΑΔΑ / Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Η αυταπάτη της υψηλής πολιτικής

Όταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος εξελέγη Πρόεδρος της Δημοκρατίας επέλεξε μαζί με την Ινδία, τη Γιουγκοσλαβία, την Γκάνα, το Μαλί και άλλες εξεχουσες δυνάμεις επηροής στη διεθνή σκακιέρα να ενταχθεί στο Κίνημα των Αδεσμεύτων. Είχε την αυταπάτη πως με τη στάση του θα αποτελούσε μύλον της Έριδος τόσο για τις ΗΠΑ όσο και για τη Σοβιετική Ένωση κατά την ψυχροπολεμική περίοδο, αποκομίζοντας ανάλογα πολιτικά οφέλη. Η επιλογή του και τα αποτελέσματα είναι γνωστά, καθώς τόσο οι ΗΠΑ όσο και η Ρωσία γύρισαν την πλάτη τους κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής. Μάλιστα, η Μόσχα μετά την προσφυγή του Μακαρίου στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ για να καταδικάσει την τουρκική εισβολή όχι μόνο δεν τον δέχτηκε, αλλά οι επαφές που είχε ήταν σε επίπεδο πρέσβη.

Μετά τον θάνατο του Μακαρίου και με την ανάβαση του Σπύρου Κυπριανού στον προεδρικό θώκο, ο δεύτερος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας ακολούθησε την ίδια μαζιμαλιστική γραμμή του προκατόχου του, απέρριψε τους Δείκτες Ντε Κουεγιάρ, με τον Ντενκτάς να βρίσκεται την αφορμή για να δρομολογήσει τη δικοτόμηση. Τότε ο Σπύρος Κυπριανού διέψευθε τη φημολογία περί ανακάρυξης του ψευδοκράτους, επικαλούμενος διαβεβαιώσεις από τον διεθνή παράγοντα. Η ανακάρυξη του ψευδοκράτους βεβαίως δεν άργησε να αποτελέσει πραγματικότητα, αφήνοντας τον τότε Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας άφωνο και πλήρως εκτεθειμένο από τους «φίλους» του.

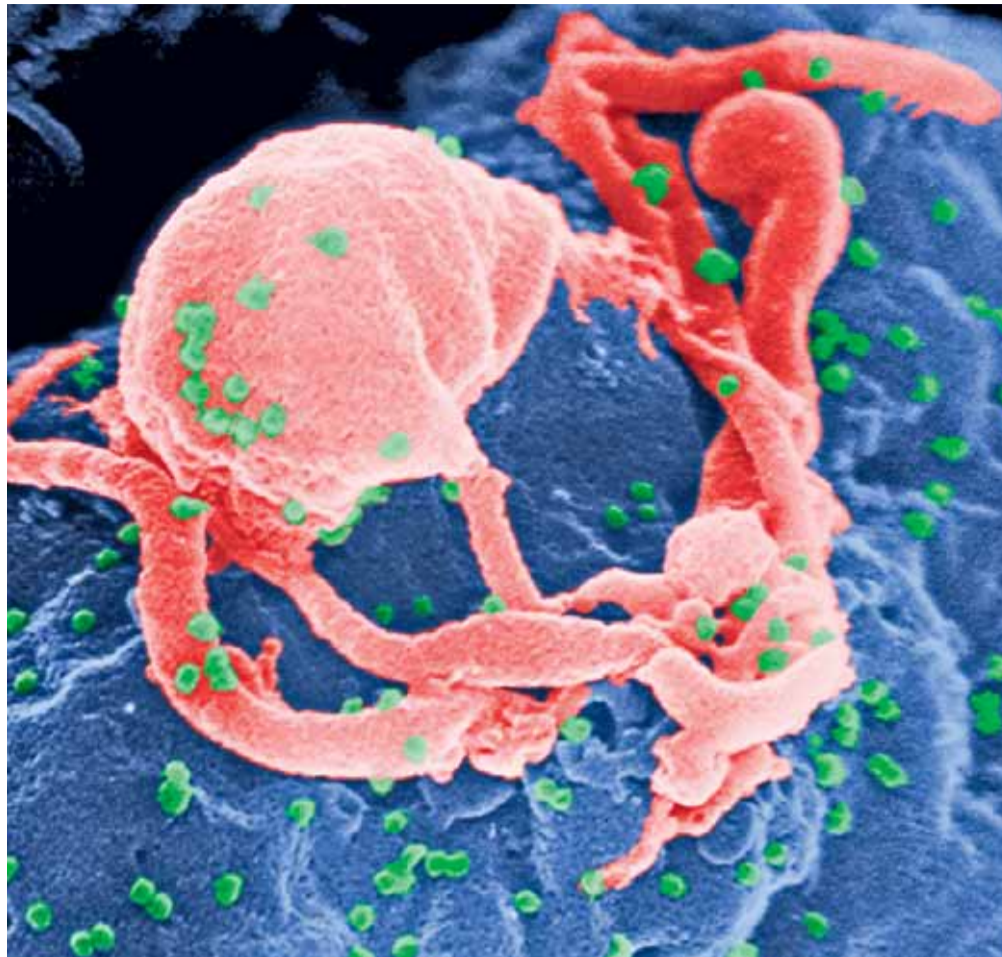
Και ο ρεαλιστής, κατά τα άλλα, Γλαύκος Κληρίδης προχώρησε κατά την προεδρία του στους εκβιασμούς για παραλαβή και εγκατάσταση των S300 στην Κύπρο. Για κάποιους η κίνηση αυτή θεωρήθηκε ως πολιτικό πόκερ, για άλλους υποτίμηση των κινδύνων που ελλόχευαν και για άλλους αντικείμενο εσωτερικής κατανάλωσης και μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων. Το σίγουρο είναι πως η όλη υπόθεση μάλλον έβλαψε παρά ωφέλησε την ε/κ πλευρά, με την κυβέρνηση Κληρίδη να οπισθοχωρεί από την πλάνη του Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος και να προσγειώνεται στην ωμή πολιτική πραγματικότητα. Σε πολιτική αυταπάτη είχε οδηγηθεί βεβαίως και ο Τάσος Παπαδόπουλος το 2004. Έχοντας ως δεδομένη την αδιαλλαξία του Ραούφ Ντενκτάς στο Κυπριακό, οδηγήθηκε στη Νέα Υόρκη για να διαπιστώσει πως ο Ντενκτάς ακολουθούσε την πολιτική της νέας προσέγγισης της Τουρκίας στο Κυπριακό και να αποδεχτεί την επιδιαιτησία. Ιστορικές οι στιγμές που ακολούθησαν στο Μπούργκενστοκ με τον ίδιο κλεισμένο στο δωμάτιό του να αρνείται να διαπραγματευθεί και να καταστρώνει στρατηγική ήττας της ε/κ πλευράς.

Ακολούθησε η εκλογή του Δημήτρη Χριστόφια στην πορεία. Ο ίδιος δεν είχε τα ανάλογα αντανάκλαστα να διαβλέψει την οικονομική κρίση που βρισκόταν προ των πυλών και να λάβει τα απαραίτητα μέτρα. Μάλιστα, εξαιτίας και της ιδεολογικής του προσέγγισης, θεωρούσε πως η Ρωσία του Πούτιν θα δάνειζε την Κύπρο. Σύμφωνα με μαρτυρίες του είχε ζητήσει επίμονα από τον σύντροφο Πούτιν να παραχωρήσει δάνειο στην Κύπρο ύψους 5-7 δισ. για την αντιμετώπιση της κρίσης. Το αποτέλεσμα είναι εν πολλοίς γνωστό με τη χώρα να οδηγείται στην πτώχευση και ο ίδιος στην πτώση.

Σήμερα ο Νίκος Αναστασιάδης έχει πέσει ουκ ολίγες φορές στην παγίδα της αυταπάτης. Χαρακτηριστικό ότι με την εκλογή του είχε ως δεδομένο πως οι ευρωπαίοι φίλοι του θα τον βοηθούσαν στην ανάκαμψη της κυπριακής οικονομίας. Οι φίλοι του όχι μόνο δεν βοήθησαν αλλά επέβαλαν μόνο στην Κύπρο το κούρεμα καταθέσεων, αφήνοντας τον ίδιο πλήρως εκτεθειμένο και την Κύπρο στην πλήρη κατάρρευση. Παρόμοια ήταν η αυταπάτη του τον τελευταίο χρόνο γύρω από το Κυπριακό. Οδηγήθηκε στο Κραν-Μοντάνα έχοντας από την αρχή στο μυαλό του το παιχνίδι αλληλεπίρριψης ευθυνών, χωρίς να προετοιμαστεί καταλλήλως για το τι επέκειτο. Την ίδια στιγμή που ο ίδιος καταγγέλλει τη δυσμενή θέση αυτών των ανθρώπων έχοντας την αλαζονική πεποίθηση πως μ' αυτή την «τακτική» θα ανεβάσει τα ποσοστά του, τότε το μόνο που πετυχαίνει είναι να αποκαλύπτει με τον χειρότερο τρόπο πόσο σκάρπη είναι η πάστα από την οποία είναι φτιαγμένος. Και ειδικά όταν το λιά

θαι διερωτηθεί κανείς για ποιο λόγο γίνεται αυτή η καταγραφή. Απλουστάτα γιατί η αυταπάτη της υψηλής πολιτικής βρισκόταν ανέκαθεν στο αίμα μας. Ανέκαθεν η ηγεσία του τόπου υπερεκτιμούσε τις δυνάμεις της, υποτιμούσε τις ικανότητες του διεθνούς παράγοντα, με αποτέλεσμα η Κύπρος να τρώει το ένα χαστούκι μετά το άλλο. Αυτούς τους πολιτικούς αξίζουμε;

economidoum@kathimerini.com.cy

Οι επιστήμονες ελπίζουν ότι μια προσέγγιση παρόμοια με την ανοσοθεραπεία θα έχει εντυπωσιακά αποτελέσματα κατά του HIV. Η θεραπεία κατά του έπτζ σήμερα απαιτεί καθημερινή χορήγηση αντιρετροϊκών σκευασμάτων. Αν ο ιός δεν ελεγχθεί, μπορεί να καταστρέψει το ανοσοποιητικό σύστημα, με αποτέλεσμα να εκδηλωθεί το έπτζ.

ΑΡΘΡΟ / Του ΓΙΩΡΓΟΥ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Πώς μετατρέπεται η έρευνα σε επιχειρηματικότητα

Πώς μπορεί κανείς στο τέλος του επιτυχημένου ταξιδιού της έρευνας ν' αρχίσει ένα εξίσου συναρπαστικό ταξίδι καινοτομίας και επιχειρηματικότητας;

Δεν είναι όλα τα ερευνητικά αποτελέσματα κατάλληλα για τη δημιουργία προϊόντων. Πρέπει να έχουν υψηλή προστιθέμενη αξία και να αντιμετωπίζουν ένα πραγματικό πρόβλημα. Η απόσταση μεταξύ ενός ερευνητικού αποτελέσματος και ενός προϊόντος χρειάζεται πολλή δουλειά για να διανυθεί, τελείως διαφορετικής φύσης από την ερευνητική. Η επιστημονική επιτυχία δεν εγγυάται σε καμία περίπτωση την εμπορικότητα.

Ο σημαντικότερος ίσως παράγοντας είναι ο ανθρώπινος. Ως ιδρυτές της εταιρείας, οι ερευνητές πρέπει να έχουν άμεση εμπλοκή στη μετατροπή της έρευνάς τους σε προϊόν, τουλάχιστον στα πρώτα στάδια. Η ακαδημαϊκή κοινότητα πρέπει αφενός να επιτρέπει στους καθηγητές και ερευνητές να παίρνουν άδεια για τέτοια επιχειρηματικά δραστηριότητα, αφετέρου δε να προσμετρά σε κάποιο βαθμό τις επιτυχημένες μεταφορές τεχνολογίας στην αξιολόγηση των πρωταγωνιστών τους.

Ωστόσο οι διάσπες περιπτώσεις προσωπικών με ιδιαίτερο ταλέντο τόσο στην έρευνα όσο και στην επιχειρηματικότητα είναι σπάνιες. Η μεγάλη πλειοψηφία των καλών ερευνητών δεν είναι καλοί επιχειρηματίες. Οι αρχικοί δημιουργοί και ιδρυτές μιας εταιρείας πρέπει να είναι έτοιμοι κάποια στιγμή να παραδώσουν τη διοίκηση της σε άλλους, κατάλληλους επαγγελματίες.

Τρίτος παράγοντας είναι ο οικονομικός. Ως ιδρυτές της νεοφυούς επιχείρησης, οι ερευνητές καθώς και το πανεπιστήμιο ή το ερευνητικό κέντρο στο οποίο διεξήγαγαν την έρευνά τους, πρέπει να είναι οι βασικοί της μέτοχοι. Από την άλλη απαιτείται σοβαρή χρηματοδότηση για την εξέλιξη του ερευνητικού αποτελέσματος σε προϊόν, αλλά και για ένα σωρό άλλες δραστηριότητες που συνήθως οι ερευνητές παραμελούν (σχεδίαση, δια-

φήμιση, πωλήσεις). Η χρηματοδότηση αυτή πρέπει να προέρχεται από επενδυτές που θα αποκτήσουν κι αυτοί μερίδιο στην εταιρεία. Τέλος, μια νεοφυής επιχείρηση πρέπει οπωσδήποτε να λειτουργεί λιτοδίαιτα, τουλάχιστον στα πρώτα βήματα. Η οποιαδήποτε σπατάλη ή οικονομική αλαζονεία είναι καταστροφική σε πρώιμο στάδιο.

Τέλος, τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες μεταφοράς τεχνολογίας υψηλής ποιότητας, στελεχωμένες με επαγγελματίες με γνώση και εμπειρία στον χώρο. Η αξιολόγηση της επιχειρηματικής δυναμικής μιας έρευνας, η αναζήτηση των κατάλληλων επενδυτών και χρηματοδοτικών ευκαιριών, η δικτύωση με ικανά στελέχη, είναι μερικές από τις υπηρεσίες που πρέπει να παρέχονται στους ερευνητές.

Καταλύπτες όλων των παραπάνω είναι ο συγχρωτισμός: ο συνδυασμός πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων, επενδυτικών σχημάτων, νεοφυών αλλά και ωριμότερων επιχειρήσεων στον ίδιο χώρο. Δεν είναι τυχαία η επιτυχία του Silicon Valley, της περιοχής του Cambridge και του Βερολίνου, ή και των βιομηχανικών συνεργατικών σχηματισμών (clusters) που έχουμε και στη χώρα μας. Η επένδυση στη δημιουργία επιστημονικών-βιομηχανικών πάρκων και γενικότερα χώρων και δικτύων συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων πρέπει να αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα.

Για να επιτευχθούν όλα αυτά απαιτείται δουλειά, ταλέντο και κάμποση τύχη. Οι νέοι της χώρας μας αποτελούν περίτρανη απόδειξη ότι έχουμε καντάρια από ταλέντο (οι περισσότεροι), είμαστε συνθημένοι στην πολλή δουλειά. Την τύχη μπορούμε να την προκαλέσουμε με τα άλλα δύο. Ας επιχειρούμε, λοιπόν!

* Ο κ. Γιάννης Ιωαννίδης είναι πρόεδρος του Ερευνητικού Κέντρου «Αθήνα» και καθηγητής στο Τμήμα Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών του ΕΚΠΑ.

Ο Μιχάλης Τσιακάλης απουσιάζει.

ΑΠΟΨΗ / Του ΑΓΓΕΛΟΥ Μ. ΣΥΡΙΓΟΥ*

Τι συμβαίνει στη Θράκη;

Η Τουρκία προσπαθεί «συστηματικά να κινητοποιήσει άτομα τουρκικής καταγωγής που διαμένουν σε κράτη μέλη της Ε.Ε. για ιδίους σκοπούς». Παράλληλα οι τουρκικές υπηρεσίες στο εξωτερικό «ασκούν πίεση» και «παρακολουθούν» κάποια από αυτά τα άτομα. Αυτά δεν τα λέει κάποιος παρωμένος με θεωρίες συνωμοσίας ή περιδείς με τον νεο-οθωμανισμό του Ερντογάν. Περιέχονται στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Ιουλίου 2017 για την Τουρκία.

Θα ήταν μεγάλη ανοσία να θεωρήσουμε ότι οι τουρκικές πρακτικές πιέσεως και παρακολουθήσεων περιορίζονται στη Γερμανία ή στην Ολλανδία και δεν αναπτύσσονται και στην ελληνική Θράκη. Ενδεικτικά της καταστάσεως είναι τα τεκταινόμενα στη γειτονική μας Βουλγαρία. Η Τουρκία ενοχλήθηκε από τις θέσεις του κεμαλικού αρχηγού του «Κινήματος Δικαιωμάτων και Ελευθεριών» Αχμέτ Ντογάν, που παραδοσιακά ψήφιζε η μουσουλμανική μειονότητα της χώρας. Με ευθεία παρέμβαση διέσπασε το κόμμα του και δημιούργησε ένα άλλο. Στις βουλγαρικές εκλογές του Μαρτίου του 2017 Τούρκοι θρησκευτικοί ηγέτες, καθώς και υπουργοί, βουλευτές και δήμαρχοι του κυβερνώντος τουρκικού κόμματος σεργιάνιζαν στη Βουλγαρία υποστηρίζοντας το νέο κόμμα. Παράλληλα, υποψήφιοι βουλευτές του αντίπαλου μουσουλμανικού κόμματος πληροφοροφούνταν ότι τους είχε απαγορευθεί η είσοδος στην Τουρκία. Οι βουλγαροτουρκικές σχέσεις οξύνθηκαν και τελικώς η Βουλγαρία ανακάλεσε τον πρεσβευτή της από την Αγκυρα.

Δείγματα για τη δράση των τουρκικών υπηρεσιών έχουμε και στη Θράκη. Τον Φεβρουάριο του 2017, με αφορμή μια δικαστική διένεξη, αποκαλύφθηκε μέσα από τουρκικά δημόσια έγγραφα ότι το προξενείο Κομοτηνής παρακολουθούσε συστηματικά τρεις Έλληνες δημοσιογράφους μέλη της μουσουλμανικής μειονότητας. Εκεί φάνηκε ότι το κυνήγι μαγισσών, που ξεκίνησε στην Τουρκία μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα του Ιουλίου 2016, έχει μεταφερθεί και στην ελληνική Θράκη. Στο τουρκόφωνο τμήμα της μειονότητας ο καθένας υποπτευόταν τον άλλον ως πράκτορα του Γκιουλέν και (το πιο σημαντικό) ως εν δυνάμει εκθρό του Ερντογάν. Τα δίκτυα που επί χρόνια έστινε το προξενείο Κομοτηνής αδρανοποιήθηκαν ή και διαλύθηκαν.

Η επίσκεψη του Τούρκου πρωθυπουργού στη Θράκη τον Ιούνιο του 2017 συνδέεται με την προσπάθεια της Τουρκίας να αποκαταστήσει την επιρροή της μέσα στη μειονότητα. Το πιο ανησυχητικό, όμως, σημάδι για τις προθέσεις της Τουρκίας προέκυψε κατά τον ανασχηματισμό της τουρκικής κυβερνήσεως την 19η Ιουλίου. Ένας ασήμαντος βουλευτής που δεν είχε αναλάβει ούτε υπουργός ορίστηκε αντιπρόεδρος της κυβερνήσεως. Πρόκειται για τον Χακάν Τσαμπούσογλου (συνεπαινώμια με τον Τούρκο υπουργό Εξωτερικών) που γεννήθηκε στην Κομοτηνή. Ποιο είναι το προσόν του εκτός από την αφοσίωσή του στον Ερντογάν; Αναδείχθηκε πρόεδρος του συλλόγου Τούρκων Δυτικής Θράκης, μιας αλυτρωτικής οργανώσεως που λειτουργεί ως παράρτημα του τουρκικού κράτους. Αρμοδιότητα του νέου αντιπροέδρου είναι οι Τούρκοι που διαμένουν εκτός Τουρκίας. Οι δύο κρατικοί φορείς τους οποίους εποπτεύει έχουν κατηγορηθεί από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες για δύο κυρίως πράγματα. Αφενός ότι κατευθύνουν τουρκικές χρηματοδοτήσεις προς τις φιλοτουρκικές και φιλοισλαμικές οργανώσεις στα Βαλκάνια και στην υπόλοιπη Ευρώπη. Αφετέρου ότι αποτελούν το προκάλυμμα διαφόρων επιχειρήσεων των τουρκικών μυστικών υπηρεσιών.

Το 1989 η Αθήνα ζήτησε ένα πρωί ανακαλύπτοντας ότι είχαν εκλεγεί στη Θράκη δύο ανεξάρτητοι μουσουλμάνοι βουλευτές. Το σύστημα ξεκινήθηκε και ασχολήθηκε σοβαρά με την κατάσταση στην περιοχή. Καρπός εκείνης της περιόδου είναι το καθεστώς ισονομίας και ισοπολιτείας που θεσπίστηκε το 1991. Τα πράγματα όμως δεν πήνε με τον αυτόματο πιλότο. Υπάρχουν υπόγειες διεργασίες μέσα στη μειονότητα που οργανώνονται από την Τουρκία και διαφεύγουν της προσοχής. Το πλέον πρόσφατο καμπανάκι ήταν το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών του 2014. Οι δύο νομοί Ροδόπης και Ξάνθης είχαν το δικό τους ξεχωριστό χρώμα στον εκλογικό χάρτη της Ελλάδος. Στη Θράκη υπάρχουν συγκεκριμένες πληγές που πυροδοτούν εδώ και χρόνια. Για να μην επαναληφθούν αντίστοιχες εκπλήξεις με αυτές του 1989, θα πρέπει η ελληνική πολιτεία να τις κλείσει άμεσα.

* Ο κ. Αγγελος Μ. Συρίγος είναι αναπληρωτής καθηγητής Διεθνούς Δικαίου και Εξωτερικής Πολιτικής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

Ο συγκλονισμένος κ. Νικόλας Παπαδόπουλος

Ακόμα κι αν έχουμε συνθίσει τον λαϊκισμό ως μέρος της καριερίστικης προσέγγισης που διατηρούν κάποιοι πολιτικοί στο εθνικό μας θέμα, είναι ωστόσο δύσκολο να τον καταποιήσουμε, όταν πρόκειται για τον τομέα της δημόσιας υγείας. Η δημόσια υγεία δεν συγκρατεί αερολογίες που εξαπολύονται προκειμένου κάποιοι να κτίσουν την προεκλογική τους καμπάνια εις βάρος ανθρώπων, που καθημερινά ταλαιπωρούνται στα δημόσια νοσοκομεία. Όταν λοιπόν ένας πολιτικός έρχεται για να «εκμεταλλευτεί» τη δυσμενή θέση αυτών των ανθρώπων έχοντας την αλαζονική πεποίθηση πως μ' αυτή την «τακτική» θα ανεβάσει τα ποσοστά του, τότε το μόνο που πετυχαίνει είναι να αποκαλύπτει με τον χειρότερο τρόπο πόσο σκάρπη είναι η πάστα από την οποία είναι φτιαγμένος. Και ειδικά όταν το λιά

με την ίδια αλαζονεία που τον χαρακτηρίζει – αλαζονεία η οποία δεν προέρχεται από κάποιο σπουδαίο μορφωτικό υπόβαθρο (με την ευρεία έννοια της παιδείας) ή έστω από μια πολιτική πορεία που να αποδεικνύει την ακεραιότητα των πράξεών του, αλλά από ένα προφανές «κακομάθημα» ανατροπής – να τα βάζει με τον υπουργό Υγείας, τότε καταντά επικίνδυνα φαιδρός. Ο λόγος για τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ Νικόλα Παπαδόπουλο, ο οποίος αποφασισε να ευαισθητοποιηθεί για τον τομέα της δημόσιας υγείας και έκανε περιοδεία στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού, διαπιστώνοντας πως «οι ασθενείς και τα νοσοκομεία αφέθηκαν στο έλεος του Θεού». Και αφού ο συγκλονισμένος κ. Νικόλας Παπαδόπουλος εξέφρασε τον θυμό και την απογοήτευσή του, έψευσε να απαιτήσει από τον υπουργό Υγείας «να αναφέρει τις προτάσεις του για το πώς θα βελτιωθεί αυτή η κατάσταση,

παρά να καθυβρίζει τους πολιτικούς του αντιπάλους». Πιο λαϊκιστής πεθαίνεις! Και για να δέσει το βύσσινο έσπευσε και ο κ. Άθως Αντωνιάδης να συνεχίσει την «κιτριλίλα» στο τούιτερ επιχειρώντας να υποβιάσει την πολιτική αξία του υπουργού Υγείας με τον ισχυρισμό ότι αυτός μιλά ως εκπρόσωπος της Πινδάρου αντί της Υγείας.

Είναι εμφανές σε όποιον διαθέτει δύο (όχι περισσότερα) δρόμα νου, πως η στάση τόσο του κ. Παπαδόπουλου όσο και του κ. Αντωνιάδη δεν εκπροσώπεται από την αληθινή τους έγνοια για την «κατάντια» της δημόσιας υγείας, αλλά από το απωθημένο τους να «εκδικηθούν» τον κ. Παπαδόπουλο για το «ατόπημά» του να μιλήσει για Ιούδες του ΓΕΣΥ και να ξεμπροσιδάσει στην κοινή γνώμη την ατομία όσων δεν είχαν το τσαγανό να παλέψουν με τα κατεστημένα για το καλό του κόσμου. Τότε,

προσπαθώντας να εξαιρέσουν τους εαυτούς τους από τους «Ιούδες» οι συγκεκριμένοι κύριοι τόλμησαν να ζητήσουν την παραιτήση του κ. Παπαδόπουλου, μια κίνηση η οποία τους καθιστούσε ακόμη πιο φαιδρούς, δεδομένου ότι ο υπουργός Υγείας είχε κερδίσει την εμπιστοσύνη του κόσμου όχι με ψευτοπατριωτισμούς και ψευτομαγκιές (πάγια τακτική του κ. Παπαδόπουλου) αλλά με πράξεις οι οποίες αποδείκνυαν τη στόφα ενός πολιτικού που δεν μετρά το πολιτικό κόστος, και που δεν δίστασε να τα βάλει με θεούς και δαίμονες (ακόμα και από το κυβερνών κόμμα προερχόμενος) προκειμένου να πετύχει αυτό το οποίο οι υπόλοιποι εδώ και χρόνια το είχαν καταχωριασμένο στα συρτάρια, δηλαδή την μεταρρύθμιση του τομέα της δημόσιας υγείας. Και το λιγότερο που θα έπρεπε ο κ. Παπαδόπουλος να κάνει είναι να συμμαζέψει τον αλαζονικό εαυτό του αλλά και τους υποτελείς του,

όταν απέναντί τους βρίσκεται ο κ. Παπαδόπουλος, ο μοναδικός πολιτικός της νέας γενιάς ο οποίος απέδειξε με πράξεις την πολιτική του ακεραιότητα και τη μαγκιά του να υπερασπιστεί το δημόσιο συμφέρον κόντρα σε όλα τα κατεστημένα μυαλά. Ο κ. Παπαδόπουλος λοιπόν καλά θα κάνει να συνειδητοποιήσει πως οι όψιμοι συγκλονισμοί του για τον τομέα της δημόσιας υγείας αλλά και το κακομάθημα του να «ζητά τα ρέστα» από ένα πολιτικό του οποίου την στόφα δεν πλησιάζει όσους επικοινωνιολόγους κι αν επιστρατεύσει, το μόνο που πετυχαίνουν είναι να τον ξεμπροσιδάσουν πολύ περισσότερο από ό,τι οι υπαινιγμοί για «Ιούδες». Κι αυτό γιατί φανερόνουν πως σπειράει της ευφύιας να διακρίνει ποιας ποιότητας και ποιας ευφύιας πολιτικούς χρειάζεται ο τόπος.

elenixenou11@gmail.com

Δικασμός του λαού για να συσπειρώσουν την ακροδεξιά

Του ΝΙΚΟΥ ΚΕΤΤΗΡΟΥ

Είναι τραγικό για την κυβέρνηση, τη στιγμή που οι χειρισμοί της στο Κυπριακό απάλλαξαν την Τουρκία από την ευθύνη που έχει για το αδιέξοδο, να ζητούν και τα ρέστα από την αντιπολίτευση και το ΑΚΕΛ. Αυτό που ζητούν ουσιαστικά οι κυβερνώντες είναι να τους βαρά παλαμάκια η αντιπολίτευση και αυτό, έχουν την εντύπωση ότι είναι πατριωτικό καθήκον.

Εάν και όταν η αντιπολίτευση τους υποδεικνύει τις ευθύνες τους, τότε πολύ εύκολα τον κατατάσσουν ως συνήγορο της τουρκικής πλευράς. Άλλωστε, δεν είναι η πρώτη φορά που δακτυλόδειξαν την αριστερά ως «προδότη». Ξέρουν πολύ καλά ότι αυτή η πρακτική έχει ανταπόκριση στην κυπριακή ακροδεξιά. Ασχέτως βέβαια του γεγονότος ότι αυτή η κυπριακή εθνικόφρων ακροδεξιά, είναι που πρόδωσε και αιματοκύλησε την Κύπρο το 1974.

As δούμε όμως γιατί το Προεδρικό τα βάζει με την αντιπολίτευση για τους χειρισμούς Αναστασιάδη στο Προεδρικό. Μεταβήκαμε στο Κραν-Μοντάνα με βασικό στόχο τη σωστή λύση του Κυπριακού. Η λύση όμως δεν εξαρτάται μόνο από εμάς, αλλά κυρίως από την Τουρκία. Άρα δεύτερος στόχος ήταν, αν η Τουρκία θα εμπόδιζε ξανά μια σωστή λύση, αυτό να είναι ξεκάθαρο στα μάτια της διεθνούς κοινότητας. Για να φορτωθεί στην Τουρκία το ανάλογο κόστος. Δυστυχώς, ούτε σε σωστή λύση φτάσαμε, αλλά ούτε και η Τουρκία είναι ο αποκλειστικός υπαίτιος στα μάτια της διεθνούς κοινότητας. Και οι δύο βασικοί μας στόχοι έχουν δυστυχώς αποτύχει. Όπως αποτύχαμε στο να αξιοποιήσουμε το πλαίσιο Γκουτιέρες προς αυτή την κατεύθυνση.

Ο κύριος Αναστασιάδης σε συνέντευξη του σε κυπριακή εφημερίδα στις 6 Αυγούστου, υπογράμμισε ότι την αποκλειστική ευθύνη για την κατάληξη των διαπραγματεύσεων στην Ελβετία τη φέρει η Τουρκία και ότι οι δικοί μας χειρισμοί ήταν ολόσωστοι. Δυστυχώς, όμως, για τη δική μας πλευρά αυτή δεν είναι η ανάγνωση των γεγονότων από τη διεθνή κοινότητα.

Είναι τραγικό για τον τόπο, στην πιο κρίσιμη καμπή του Κυπριακού, η στάση της Τουρκίας, να ήταν, όπως λέμε, απαράδεκτη και αντί επικρίσεων και πιέσεων, η κατοικική Τουρκία να δέχεται επίσημα.

Και δεν δέχεται εύσημα από την «προδοτική αριστερά» κύριοι του Προεδρικού. Δυστυχώς, δέχεται εύσημα από τον διεθνή παράγοντα και τα Ηνωμένα Έθνη. Τα οποία, όπως αποκαλύπτει πλέον, ελέγχει πλήρως η «κυπριακή προδοτική αριστερά» που θέλει να αφανίσει τον εθνικόφρονα ελληνισμό της Κύπρου.

As επιστρέψουμε όμως στο Κραν-Μοντάνα. Και οι δύο βασικοί μας στόχοι έχουν δυστυχώς αποτύχει. Όπως αποτύχαμε στο να αξιοποιήσουμε το πλαίσιο Γκουτιέρες προς αυτή την κατεύθυνση.

Η σημερινή θλιβερή εικόνα του Κυπριακού δεν είναι άσχετη με παλινοδιές στους χειρισμούς του κ. Αναστασιάδη τους τελευταίους μήνες.

Η Τουρκία εφαρμόζει σχέδιο Β' στο Κυπριακό. Εμβάθυνει τη διχοτόμηση και την κατοχή. Την ίδια ώρα ο κ. Αναστασιάδης και η κυβέρνηση του ψάχνονται και αναλώνονται σε ψάξιμο των πρακτικών, αντιπαραθέσεις με τα Η.Ε. και αμύχανες τοποθετήσεις. Είναι ξεκάθαρο ότι απέναντι στα σχέδια της Τουρκίας δεν έχουμε να αντιπαραβάλουμε προς το παρόν τίποτα. Κατανοούν άραγε ο κ. Αναστασιάδης και η κυβέρνηση του, τι σημαίνει για την Κύπρο και τον λαό μας η εδραίωση της κατοχής και της διχοτόμησης από την Τουρκία, όταν μάλιστα η Τουρκία παραμένει στο απυρόβλητο;

Ο κ. Νίκος Κέττηρος είναι βουλευτής ΑΚΕΛ Αμμοχώστου.

Η Αμμόχωστος με «εκπλήξεις»

Του ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ

Μπορεί η τ/κ ηγεσία να κάνει ανοίγματα σχετικά με την Αμμόχωστο; Αυτή την περίοδο δηλώσεις ή φήμες λένε διάφορα, ωστόσο, τα πράγματα έχουν τη δική τους λογική. Ο Σ. Ντενκτάς δηλώνει τα εξής σημαντικά σε συνέντευξη του στην «Καθημερινή» στις 23 Ιουλίου 2017.

Πρώτο, ότι «ακόμα και αν η πλευρά μας αποφασίσει να επιστρέψει στο τραπέζι των συνομιλιών για δικονομική, διζωνική ομοσπονδία με βάση τις υφιστάμενες παραμέτρους, εγώ θα αντισταθώ...».

Και, δεύτερο ότι «το 2003 προκαλέσαμε έκπληξη στους Ε/κ και στην παγκόσμια κοινότητα ανοίγοντας τις πύλες (τα οδοφράγματα). Το ίδιο μπορεί να συμβεί και σήμερα. Έχουμε προτάσεις που θα προκαλέσουν έκπληξη στην Ε/κ πλευρά και στη διεθνή κοινότητα... πρέπει να δημιουργήσουμε νέες ευκαιρίες και τις συνθήκες για συνεργασία με την Ε/κ πλευρά, όχι με τους Ε/κ πολιτικούς παράγοντες αλλά με τους επιχειρηματικούς κύκλους».

Αυτές οι σκέψεις εξηγούν ως ένα βαθμό εικασίες γύρω από την Αμμόχωστο για κινήσεις «έκπληξη» από την τ/κ πλευρά. Ειδικότερα:

Πρώτο, η πηγή αυτών των ειδήσεων σχετικά με το άνοιγμα των Βαρωσίων ήταν ένα δημοσίευμα του ανταποκριτή της τουρκικής εφημερίδας «Μιλλιέτ» στην κατεχόμενη Κύπρο. Συνειπώς είναι πολύ πιθανόν αυτές οι πληροφορίες να διασυνδέονται με τον Σ. Ντενκτάς, καθώς φαίνεται να λαμβάνει πρωτοβουλίες στον τομέα αυτό.

Δεύτερο, ο Τ/κ ηγέτης Μ. Ακιντζί δεν φαίνεται να συμμερίζεται αυτές τις «εκπλήξεις», καθώς διατηρεί τη θέση ότι η θύρα για επίλυση του Κυπριακού πρέπει να παραμείνει ανοικτή. Στις 19 Ιουλίου δηλώνει ότι «εάν η Ε/κ πλευρά δεν θέλει σύγυρα δεν θα περιμένουμε εμείς να τους έρθει η επιθυμία. Θα συνεχίσουμε τον δρόμο μας βελτιώνοντας, χωρίς καθυστερήσεις τα του οίκου μας, αλλά και χωρίς να εγκαταλείψουμε την ευθύνη να οικοδομήσουμε ένα ειρηνικό μέλλον σε αυτό το νησί».

Επίσης, ο Μ. Ακιντζί δεν στήριξε δηλώσεις του Τ. Ερντογάν αμέσως μετά την κατάρρευση των συνομιλιών στο Κραν-Μοντάνα («θα αρχίσουμε να σκεφτόμαστε το σχέδιο Β' και το σχέδιο

Γ'»), ούτε τις δηλώσεις Τσαβούσογλου στις 18 Ιουλίου ότι «από δω και μπρος θα υπάρξουν άλλες διαδικασίες στην Κύπρο. Δεν μπορεί να συνεχιστεί για πάντα αυτή η διαδικασία».

Τρίτο, με βάση τα πιο πάνω στοιχεία είναι ιδιαίτερος πιθανόν η «κυβέρνηση» με «πρωθυπουργό» τον πρόεδρο του Κόμματος Εθνικής Ενότητας Χ. Οζγκιουργκούν και με «αντιπρόεδρο» τον ηγέτη του Δημοκρατικού Κόμματος Σ. Ντενκτάς να κάνει παρασκηνιακές προσπάθειες και να διαρρέει πληροφορίες ότι επικεντρώνονται κινήσεις που θα «εκπλήξουν την Ε/κ πλευρά». Ο στόχος αυτής της προσπάθειας βρίσκεται στον περαιτέρω αποσυντονισμό της διαπραγματευτικής διαδικασίας, ειδικότερα στην ενεργητική αξιοποίηση του αρνητικού κλίματος μετά το αδιέξοδο στο Κραν-Μοντάνα που να οδηγήσει λύσεις του τύπου «δύο κράτη, δίπλα δίπλα».

Τέταρτο, η ηγεσία Ακιντζί συνδέεται με τις πρωτοβουλίες για επιστροφή των Μαρωνιτών σε χωριά στην κατεχόμενη Κύπρο, κάτι για το οποίο έκανε και παλαιότερα γνωστές τις θέσεις του, ενώ

δεν μίλησε σε αυτό το χρονικό διάστημα για οτιδήποτε που να συνδέεται με την Αμμόχωστο. Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου του 2015 υποστήριξε το άνοιγμα των Βαρωσίων στους Ε/κ κατοίκους τους, βάζοντας στο κάδρο το άνοιγμα στη διεθνή ναυσιπλοΐα του λιμανιού της Αμμοχώστου, αργότερα και σε διασύνδεση με το αεροδρόμιο στην κατεχόμενη Τύμυο. Γενικότερα ο Μ. Ακιντζί έδινε βάρος στη συνολική επίλυση παρά σε επιμέρους «ανοίγματα» όπως το πιο πάνω.

Πέμπτο, ο Σ. Ντενκτάς δήλωσε στην ίδια συνέντευξη ότι «η δική μας πλευρά (Ακιντζί και Τουρκία) προέβη σε παραχωρήσεις πιο ακραίες από αυτές που θα αποδεχόμουν... και οι δύο πλευρές (Ακιντζί και Τουρκία) μάς εξέπληξαν με τις οπισθοχωρήσεις τους. Τελικά στη δική μας πλευρά σχηματίστηκε η άποψη ότι η Ε/κ πλευρά δεν επιδιώκει τη λύση, εμείς για ποιο λόγο να σπαταλάμε ενέργεια για τη λύση».

Έκτο, η συζήτηση σε επίπεδο τ/κ πολιτικής ηγεσίας δεν αφορά αποκλειστικά την Αμμόχωστο αλλά διασυνδέεται

με την αντίληψη που έχουν κόμματα και παράγοντες για το μέλλον της νήσου. Οι πολιτικοί τύπου Ντενκτάς ζητούν ανοίγματα και χειρισμούς γύρω από τα Βαρώσια για να οδηγήσουν σε απορρύθμιση του πλαισίου Γκουτιέρες της 6ης Ιουλίου έτσι που να παρεμποδίσουν κάθε ενδεχόμενο συνολικής λύσης.

Έβδομο, αν και ο ολόεναν και πιο επεκτατικός μισθολογικός στην Ε/κ κοινότητα δεν επιτρέπει μεγάλες προσδοκίες για να τύχουν κατανόησης τα πιο πάνω, ο Σ. Ντενκτάς επιμένει να συναντά την προθυμία μέρους της Ε/κ κοινότητας για λύσεις του τύπου «όπως είμαστε». Λέει ότι «μπορεί να αναγνωρίζεται ως ανεξάρτητο κράτος μία εκ των δύο πλευρών, αλλά όσον αφορά την άλλη πλευρά, πρέπει να αναγνωρίσεις την κρατική υπόστασή της. Δεν πρέπει να ξεκινάμε ότι το κράτος του 1960 δημιουργήθηκε από δύο ισότιμους συνεταιρούς... εφόσον ξεπεραστεί το προαναφερόμενο εμπόδιο θα μπορούσαν να βρεθούν λύσεις για τα προβλήματα της μοναδικής εκπροσώπησης στο διεθνές σκηνικό και τον καταμερισμό εξουσίας».

Ο Ειρηνικός και η Σούδα

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Είναι η πηρηνική ρητορική των τελευταίων ημερών ένα δείγμα –και μήνοχ – της ανυπαρξίας αυτοσυγκράτησης και προεδρικής σοβαρότητας του Ντόναλντ Τραμπ; Η εύκολη απάντηση, την οποία επιλέγουν αρκετοί, είναι θετική.

Γίνεται, δε, αντιδιαστολή με τον χαρισματικό Μπαράκ Ομπάμα, κάθε δημόσια εμφάνιση του οποίου ήταν ένα επικοινωνιακό γεγονός. Παρά τη διαφορά ύψους και ποιότητας και οι δύο Αμερικανοί πρόεδροι υπηρετούν μια στρατηγική στροφή των ΗΠΑ προς τον Ειρηνικό Ωκεανό, όπου πλέον βρίσκεται το γεωπολιτικό και οικονομικό βάρος του πλανήτη. Η Βόρεια Κορέα είναι ένα

«αγκάθι» για την ασφάλεια του πλανήτη, αποτελεί παράλληλα και ένα τεστ για τις σχέσεις των ΗΠΑ με την ολόεναν και πιο επεκτατική Κίνα και –ως ένα βαθμό– τη Ρωσία.

Στην Αθήνα, γνωρίζουν πολύ καλά ότι τα επόμενα χρόνια το βλέμμα της Ουάσινγκτον θα επικεντρώνεται κυρίως στον Ειρηνικό. Και έχουν μάθει διά πολλαπλών διαύλων ότι οι ΗΠΑ, προκειμένου να μπορούν να διατηρούν αποτελεσματική μόχλευση στον υπόλοιπο κόσμο, θα παραμείνουν μόνον όπου θεωρούν ότι η γεωπολιτική συγκυρία αξίζει τον κόπο. Προφανώς, οι ΗΠΑ θεωρούν ότι η Ελλάδα αποτελεί μια τέτοια περίπτωση. Κατ' αρχάς η

χώρα, ως το μόνο μέλος της Ε.Ε. στην περιοχή, αποτελεί σημείο αναφοράς σταθερότητας σε ένα τρίγωνο μιας άνευ προηγουμένου αστάθειας σε όλη την ευρύτερη περιοχή. Μια δεύτερη, εξίσου σημαντική για τους Αμερικανούς, προϋπόθεση που έχει η Ελλάδα είναι η βάση της Σούδας.

Οι εγκαταστάσεις της Σούδας αποτελούν το μοναδικό σημείο στο οποίο μπορεί το αμερικανικό ναυτικό να εξυπηρετήσει ανάγκες ανεφοδιασμού, επισκευών και λοιπών εργασιών, προτού προσεγγίσει τη βάση Ντιέγκο Γκαρσία στον Ινδικό Ωκεανό. Το προηγούμενο σχετικό σημείο, είναι η ναυτική βάση της Ρότα, στη νότια ατλαντική ακτή

της Ισπανίας. Γίνεται, λοιπόν, απολύτως σαφές ότι η Σούδα έχει καιρική σημασία για τις ΗΠΑ, είτε η Μέση Ανατολή βρίσκεται σε αναταραχή είτε όχι. Τους αμέσως προηγούμενους μήνες, αθόρυβα, ΓΕΕΘΑ και ΓΕΝ έχουν κάνει κινήσεις προκειμένου να επαυξήσουν τη σημασία της Σούδας, αλλά και να επιτύχουν κάποια πιθανά οφέλη για την Ελλάδα στην ευρύτερη περιοχή, με την επένδυση του Ναύσταθμο. Τα ανταλλάγματα και οι συνέργειες στον κρίσιμο τομέα της ασφάλειας μπορεί να επεκταθούν. As επικεντρωθούν εκεί οι πολιτικοί. Και as σταματήσουν να θεωρούν ότι αυτές οι συζητήσεις συνδέονται με άσχετα θέματα.

Καλοκαιρινές στιγμές ευτυχίας

Του ΔΗΜΗΤΡΗ Χ. ΠΑΣΙΝΟΥ*

Πάντα το καλοκαίρι μου προκαλεί γλυκιά νοσταλγία. Με πάει πίσω στην παιδική μου ηλικία, στη νιότη μου, στην εποχή της αθωότητας. Πώς να σβηστούν από το λεπτοφυές τμήμα του εγκέφαλου όλα όσα μας τροφοδότησαν για τα επόμενα χρόνια και εξακολουθούν με εικόνες, χρώματα, γεύσεις, αφή. Όλες οι αισθήσεις σε εγρήγορση, έτοιμες να ρουφήξουν, να απολαύσουν κάθε τι που γεννιέται και φεύγει. Παροδικά όλα και φθαρτά, όπως και το ανθρώπινο σώμα. Να νομίζουμε ότι είμαστε αιώνιοι. Ότι διαφερντεύουμε τον χώρο μας, τον τόπο μας, τον μικρόκοσμό μας. Που όσο πιο μικρός τόσο οι ψευδαισθήσεις και οι παραισθήσεις μας μάς πείθουν ότι είμαστε μοναδικοί, εκλεκτοί στο σύμπαν μας, άρχοντες.

Κι όσο μεγαλώνει αυτό τόσο μεγαλώνει, θεριεύει το υπερεγώ που σέρνει μαζί του την απληστία, τη ματαιοδοξία, την κακότητα.

Αισθάνομαι ίσως μια ασφάλεια γυρνώντας σ' αυτές τις αναμνήσεις, τις παιδικές, στους φίλους μου, στη γειτονιά μου. Και πάντα, ακόμη και στα όνειρά μου, τη θυμάμαι όπως ήταν παλιά. Έτσι θέλω να τη θυμάμαι. Με τα σπίτια ξύλινα, με τσίγκο, αντισηπτικά, και τη μάνα μου να μας κρύβει κάτω από το τραπέζι.

Η λέξη «σεισμός» μάς είχε γίνει συνήθεια. Δύσκολος ήταν ο χειμώνας με την ατελείωτη βροχή για σαράντα μέρες, χωρίς θέρμανση και όλα νοτισμένα απ' τη υγρασία. Οσοι διέθεταν μαγκάλι θεωρούνταν τυχεροί, κι οι λίγοι που είχαν όσπια ήταν πανευτυχείς. Και μες με τα κοντά παντελονάκια ψάχναμε για λίγο ήλιο. Κι αυτός ο ήλιος πάντα φιλόξενος, πάντα λαμπρός, πάντα ζωοδότης, μας το ανταπέδιδε με τον καλύτερο τρόπο, τις άλλες εποχές.

Μόλις έβγαινε λίγο παραξέω, συναντούσες, απολαμβάνες το ανάλαφρο πέταγμα της πεταλούδας

Και να τρελαίνεσαι και να μη χορταίνεις τις απολαύσεις, αισθητικές και όχι μόνο. Η μια μυρωδιά μετά την άλλη να ξεχύνονται και να διαχέονται στην περιοχή όλα μοσχοβολούσαν και πιο πολύ τα φρούτα.

με τους ωραιότερους συνδυασμούς χρωμάτων κεντημένους πάνω τους, να πετούν και να σταματούν στα άνθη για λίγο νέκταρ, και μες να προσπαθούμε να τις αιχμαλωτίσουμε για λίγο.

Και γύρω σου να 'ρχονται οι οσμές πλουσιοπάροχα από τα φυτά, τα δένδρα να γίνονται ένα με το να είναι σου, με το σώμα σου, να ευωδιάζουν, και να σε συνοδεύουν μέχρι σήμερα,

που τις συναντάς στα διάφορα «συνθετικά» αρώματα και σου θυμίζουν ότι όλα βρισκονται στη φύση κι όσο τη σέβεσαι σε σέβεται και στο επιστρέφει στο πολλαπλάσιο.

Και να τρελαίνεσαι και να μη χορταίνεις τις απολαύσεις, αισθητικές και όχι μόνο. Η μια μυρωδιά μετά την άλλη να ξεχύνονται και να διαχέονται στην περιοχή. Όλα μοσχοβολούσαν και πιο πολύ τα φρούτα, ιδίως τα πεπόνια, τα περσικά της Περατίας, αλλά και η ντομάτα και τα ακλάδια, τα ροδάκια, τα τόσο γευστικά και ζουμερά. Χάθηκαν ολότελα οι οσμές και οι γεύσεις και μόνο το όνομα έμεινε.

Πώς να ξεηγήσεις στο νέο παιδί ότι η τεχνολογική εξέλιξη, η ανάγκη για όλο και περισσότερο κέρδος μάς έφθασε στο σημείο να μη διακρίνουμε γευστικά το ένα από το άλλο. Αυτά είναι για μας κενά δυσαναλήφωτα και ατυχείς θεωρώ τις επόμενες γενιές, που δεν θα

χουν μέτρο σύγκρισης, παρά μόνο διά τής ακοής.

Και σίκα, βασιλικά, απόλαυση οπτική, να σε προκαλούν, με τα κλαδιά να γέρνουν και πώς να αποφύγεις την αμαρτία και να μην κόψεις, να αισθανθείς την ευτυχία του απαγορευμένου καρπού, τη γευστικότητα τους που γίνεται ακόμη πιο πλούσια. Εκτός αν σ' έβλεπε ο δραγάτης, οπότε τίποτε δεν σε γλίτωνε από το ξύλο. Όπως και της μάνας τις φωνές, πηγαίναμε για συκάμινα (μούρα) και αυτά έπεφταν πάνω στα ρούχα μας και τα έβαφαν. Ποτέ δεν ψυχάζαμε. Και τη ωραία μούρα, μεγάλα μαύρα και άσπρα. Και εγώ τρελαμένος με τους μπουρμπούλους που κάθονταν πάνω στις μουριές κατά δεκάδες.

Τους διακρίναμε σε τρεις κατηγορίες. Σε καλαντζήδες, οι μικρότεροι χρώματος μαύρου, οι κρασομάνες, χρώματος πρασινωπού και οι μεγάλες, οι χρυσομάνες μ' ένα

χρώμα πράσινο προς το χρυσαφί να δεσπόζει και με το ιδιαίτερο μοναδικό πέταγμα τους, που ακόμη το αισθάνομαι.

Τους είχα μέσα σ' ένα γυάλινο κουτί γλυκού, που το 'χα μετατρέψει σε κατοικία τους. Τους τάιζα με ζάχαρη, μέχρι που, μια μέρα, η μάνα μου βαρέθηκε και τους απελευθέρωσε.

Εν πάση περιπτώσει ζούσαμε στιγμές πράγματι μοναδικές, που δεν ξαναγυρνούν. Αδάμαστος ο χρόνος, αφήνει το αποτύπωμά του. Δεν ξαναέρχονται οι εποχές αυτές των απολαύσεων, των αισθήσεων, σε όλες τις διαστάσεις τους.

Γιατί αληθινή ευτυχία είναι να ζεις στη φύση, να απολαμβάνεις τη φύση, να εξαρτάσαι απ' αυτήν.

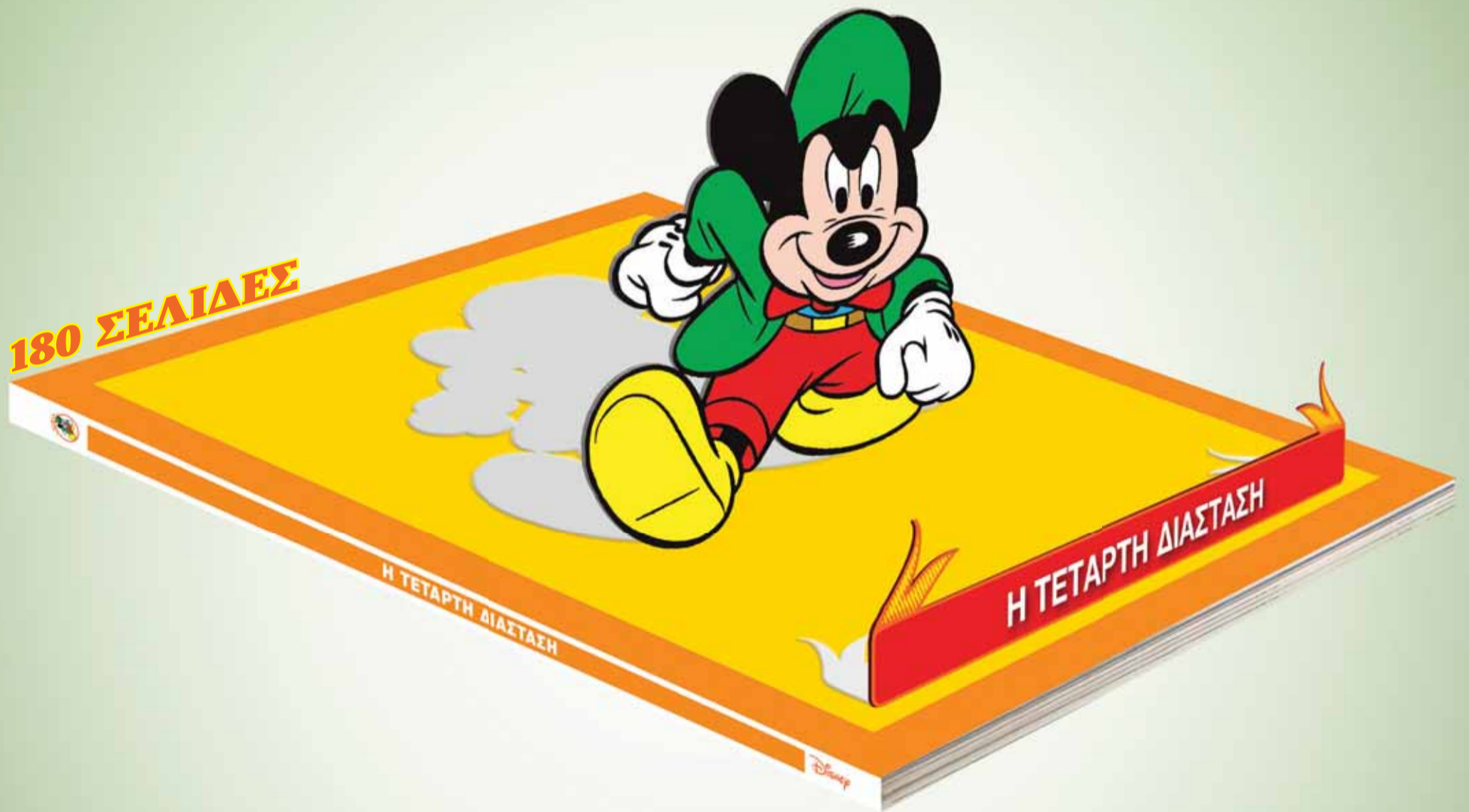
Κρίμα που χάθηκαν όλα αυτά και δεν θα τα ζήσουν οι επόμενες γενιές.

* Ο κ. Δημήτρης Χ. Παζίνος είναι Πρώην πρόεδρος ΔΣΑ.

ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΤΟΥ ΡΟΜΑΝΟ ΣΚΑΡΠΑ

Νέα συλλεκτική σειρά Disney!

GRAVITY
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ

Κάθε εβδομάδα, ο Ντόναλντ, ο Μίκυ, ο Θεός Σκρουτζ και η παρέα τους, σας περιμένουν στις πιο συναρπαστικές ιστορίες για μικρούς και μεγάλους, γεμάτες δράση και χιούμορ, με την υπογραφή του θρυλικού δημιουργού Ρομάνο Σκάρπα! Μία συλλεκτική σειρά Disney, που θα σας κρατήσει την πιο δροσερή συντροφιά αυτό το καλοκαίρι!

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στο ίδιο έργο παίκτες, με διαφορετικά δεδομένα

Αναστασιάδης - Μαλάς διασταυρώνουν και πάλι τα ξίφη τους, μία πενταετία αργότερα, με διαφορετικό ωστόσο αφήγημα

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Ο **Νίκος Αναστασιάδης** και Σταύρος Μαλάς βρίσκονται στο ίδιο έργο πρωταγωνιστές, προκαλώντας για πολλούς ένα πολιτικό ντεζά βου. Είναι όμως πράγματι έτσι; Τα

δεδομένα από το 2013 και εντεύθεν έχουν αλλάξει κατά πολύ και απαιτούν μία νέα προεκλογική ατζέντα τόσο για τον Νίκο Αναστασιάδη όσο και για τον Σταύρο Μαλά. Ο Νίκος Αναστασιάδης το 2013 είχε υποσχεθεί διάσωση της οικονομίας σήμερα θα

υποστηρίζει πως εξαιτίας των πολιτικών του η Κύπρος διέφυγε τον κίνδυνο της πλήρους κατάρρευσης. Κάνει προεκλογικό με το προφίλ του Προέδρου και όχι του κοινοματάρχη, όπως το 2013. Ο Σταύρος Μαλάς είχε μπει στον προεκλογικό το 2013, με εμ-

φανή την πολιτική απειρία και πλήρως καθοδηγούμενος από το κόμμα της Αριστεράς. Σήμερα, επιχειρεί απεγκλωβισμό, παρουσιάζοντας μία υποψηφιότητα ανεξάρτητη και ποντάροντας σε μία πιο ελεύθερη οικονομία. Οι υποψήφιοι των δύο μεγάλων

κομμάτων ξεκινούν μεν μαζί την προεκλογική κούρσα εξαγγέλλοντας το φθινόπωρο, σε διαφορετικό πλαίσιο. Οι πολιτικές συγκυρίες του σήμερα είναι πολύ διαφορετικές και προετοιμάζουν πως η πλοκή και το τέλος, ενδεχομένως να μην είναι το ίδιο.

Αναστασιάδης με προεδρικό προφίλ

Όταν το 2012, ο Νίκος Αναστασιάδης εξήγγειλε την υποψηφιότητά του, τα άστρα εν πολλοίς ευθυγραμμίζονταν για την εκλογή του. Μεγάλη μερίδα της κοινωνίας απαιτούσε αλλαγή από τη διακυβέρνηση Χριστόφια και ΑΚΕΛ και ήταν έτοιμη να δώσει την ευκαιρία στον Νίκο Αναστασιάδη που επικαλείτο την αλλαγή. Μπήκε από νωρίς στον προεκλογικό και είχε όλο το χρόνο να στήσει το ιδανικό προφίλ του γένη που θα τον οδηγούσε στον προεδρικό θώκο. Αυτό το προφίλ που θα επανέφερε τη χαμένη αξιοπιστία της Κύπρου και την εθνική υπερηφάνεια στους πολίτες. Παράλληλα, είχε τον χρόνο αλλά και τα δεδομένα υπέρ του ώστε να κλειδώσει ανέλπιδες – υπό άλλες συνθήκες – συνεργασίες με το γνωστό σύνθημα «ενώνουμε δυνάμεις».

Τα προβλήματα

Σήμερα, ο Ν. Αναστασιάδης κλείνει να αντιμετωπίσει τρεις σημαντικές προκλήσεις: τον χρόνο που εξαντλείται, την απουσία προεκλογικής ατζέντας αλλά και την απουσία πολιτικών ομάδων που θα τον στηρίξουν. «Ο Πρόεδρος από την εξαγγελία του μέχρι και τις εκλογές έχει στην ουσία 15 ελεύθερες μέρες» αναφέρουν οι γνώστες του παρασκηνίου. Και αυτό γιατί από τον Σεπτέμβριο και μετά θα έχει συνεχείς επαφές με ξένους ηγέτες, όπως για παράδειγμα με τον Εμανουέλ Μακρόν αλλά και διεθνείς επαφές. Αυτές οι επαφές μπορεί να μειώνουν τον χρόνο σε προεκλογικές συναντήσεις και περιοδείες, ωστόσο, τείνουν να ενισχύσουν το προφίλ που θέλει να παρουσιάσει στον κόσμο. Αυτό του Προέδρου με διεθνές κύρος και βάρος. «Η διαφορά με το 2013 είναι πως ο Νίκος Αναστασιάδης δεν διεκδικεί ως πρόεδρος του ΔΗΣΥ αλλά ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας», αναφέρουν κύκλοι στην «Κ» και βάσει αυτού θα καταστρώσει και την ατζέντα του. Ενώ το 2013 δηλαδή, διεκδικούσε ως ο ηγέτης που θα διασώσει την οικονομία, σήμερα θα δώσει έμφαση στα όσα πέ-

Ο **Νίκος Αναστασιάδης**, όπως και το 2013, μπαίνει με τον αέρα του φαβορί, αναλαμβάνοντας πλήρως την εκστρατεία, ωστόσο, μόνο ο Γλαύκος Κληρίδης ήταν ο Πρόεδρος που κατάφερε να επανεκλεγεί.

τυχε η διακυβέρνηση Αναστασιάδη. Θα προτάξει την οικονομική σταθερότητα, βάσει της οποίας οφείλονται και οι τελευταίες εξαγγελίες μέτρων και χρηματοδοτήσεις για αναπτυξιακά προγράμματα. Μαζί με αυτό θα δοθεί και έμφαση στις μεταρρυθμίσεις που δρομολογούνται αλλά και στα ενεργειακά. Το Κυπριακό δεν λείπει από το κάδρο, με το αφήγημα να προσανατολίζεται στο ότι θέλει μεν λύση, αλλά είναι έτοιμος για σκληρή διαπραγμάτευση, βάζοντας κόκκινες γραμμές.

Ο Νίκος Αναστασιάδης θα αναλάβει πρωταγωνιστικό ρόλο στον προεκλογικό, με την Πινδάρου να βλέπει εκ του μακρόθεν, αναφέροντας πολιτικές πηγές. Ελάχιστα αναμένεται πως θα είναι τα στελέχη από τον ΔΗΣΥ που θα αποκτήσουν κείμενο ρόλο στον προεκλογικό. Το ερώτημα που εγείρεται είναι κατά πόσο αυτό μπορεί να οδηγήσει τον Πρόεδρο στη νίκη. Όπως επισημειώνεται μετά το πάθημα των βουλευτικών του 2016, ο πολίτης δεν πρόκειται να ψηφίσει βάσει του τι πέτυχε μία κυβέρνηση αλλά για την επόμενη μέρα. Πέριξ του Προεδρικού προσβλέπουν σε συνεργασίες, καθώς θεωρούν βέ-

βαια τη δημιουργία πλατφόρμας από τον Μάριο Καρογιάν το φθινόπωρο και τη στηριχή τους στον Νίκο Αναστασιάδη. Το κατά πόσο αυτό αρκεί, για την υποψηφιότητα Νίκου Αναστασιάδη είναι ένα ζήτημα ανοικτό. Το Προεδρικό, πάντως, μπαίνει σίγουρο στη μάχη, όπως άλλωστε και το 2013. Μία σιγουριά που είχαν βέβαια και άλλοι Πρόεδροι που επαναδιεκδίκησαν και διαψεύστηκαν. Αν ο Νίκος Αναστασιάδης καταφέρει να αποτελέσει εξαίρεση στον κανόνα θα φανεί το επόμενο διάστημα.

«Όσο ο Πρόεδρος δεν εξαγγέλλει τόσο και τα δικά μας χέρια είναι δεμένα», αναφέρουν προεδρικές πηγές, αλλά κινητοποίηση υπάρχει ήδη. Ο επικοινωνιολόγος Ανδρέας Χατζηκυριακός, όπως και το 2013, θα βρίσκεται στο πλευρό του Προέδρου για την επικοινωνιακή στρατηγική. Υπεύθυνος της προεκλογικής εκστρατείας θα είναι ο Κίκης Κυριακίδης, ενώ τη διαφημιστική καμπάνια αναλαμβάνουν οι Δέσπω Λευκαρίτη και Σούλφης Μαλέκος. Όπως αναφέρουν ασφαλείς πηγές, έχει ήδη κλείσει επιτελείο στη Λεμεσό, ενώ ζήτημα χρόνου είναι η εργοδότηση προσωπικού ανά επαρχία.

Ποντάρει σε οικονομία ο Μαλάς

Ο **Σταύρος Μαλάς** είχε μπει στον προεκλογικό του 2012 με αρκετές ιδιαιτερότητες, δυσκολίες και προκλήσεις. Ήταν γνωστός ως ο υπουργός Υγείας επί διακυβέρνησης Χριστόφια, πολιτικά άπειρος και πλήρως καθοδηγούμενος από την Εζεκία Παπαϊωάννου. Μέσα σε ένα μικρό χρονικό διάστημα που μπήκε στην προεκλογική μάχη, έπρεπε να λογοδοτήσει για τους χειρισμούς της διακυβέρνησης Χριστόφια και να αποδείξει πως η δική του υποψηφιότητα δεν αποτελεί συνέχηση της διακυβέρνησης της τότε πενταετίας. Είχε μάλιστα έναν πολιτικό αντίπαλο που όχι μόνο μπήκε από νωρίς στον προεκλογικό, αλλά ήταν και ιδιαίτερα έμπειρος στις προεκλογικές μάχες. Το αποτέλεσμα εκείνης της προεκλογικής μάχης, οδήγησε τον Σταύρο Μαλά σπύτι του αλλά σίγουρα με ένα αξιοπρεπές μεν ποσοστό.

Τα προβλήματα

Σήμερα ο Σταύρος Μαλάς διεκδικεί εκ νέου την προεδρία, σε ένα διαφοροποιημένο σκηνικό και με πολλές προκλήσεις. Το μικρό χρονικό διάστημα για προεκλογικό, τα πτωτικά ποσοστά που έχει το ΑΚΕΛ που απειλούν να το αφήσουν εκτός β' γύρου, το «βάρος» της συμμετοχής του στη διακυβέρνηση Χριστόφια αλλά και την πλήρη απομάκρυνσή του από τα πολιτικά δρώμενα την πενταετία που πέρασε.

Φιλελεύθερος;

«Η διακυβέρνηση Χριστόφια μπορούσε να τεθεί στον προεκλογικό του 2013, όχι και σήμερα» αναφέρουν πολιτικοί κύκλοι, ξεκαθαρίζοντας πως δεν θα πρωταγωνιστήσει σε αυτή την προεκλογική ατζέντα. Ήδη στο επιτελείο του Σταύρου Μαλά εργάζονται με στόχο να πείσουν εκείνη τη μερίδα πολιτών που βλέπει μεν θετικά τον ίδιο ως υποψήφιο, εκ-

Ο **Σταύρος Μαλάς** θα προσπαθήσει να απεγκλωβιστεί από τα ΑΚΕΛικά δέματα, με στόχο να κερδίσει ένα ευρύτερο ακροατήριο που διαφωνεί με τους χειρισμούς Αναστασιάδη.

φράζει, ωστόσο, ανησυχίες για την εμπλοκή του ΑΚΕΛ στην οικονομία, στο ενδεχόμενο εκλογής του. Κάπως έτσι αυτή τη φορά ο Σταύρος Μαλάς απεγκλωβίζεται από τα κομματικά δέσματα, παρουσιάζοντας μία υποψηφιότητα ανεξάρτητη, που υποστηρίζεται, ωστόσο, από το ΑΚΕΛ. Την ίδια στιγμή, αναμένεται να δώσει έμφαση στην οικονομία, με μία πιο φιλελεύθερη ροπή στις θέσεις του.

Με αυτό τον τρόπο προσβλέπει στο να κλείσει τα στόματα που αμφισβητούν την υποψηφιότητά του γύρω από οικονομικά ζητήματα, επικαλούμενα τη διακυβέρνηση Χριστόφια. Ουδόλως τυχαίο ότι πλην της Ειρήνης Χαραλαμπίδου κανένα άλλο ΑΚΕΛικό στέλεχος δεν πρόκειται να έχει ενεργό ρόλο στο επιτελείο του, ενώ την επικοινωνιακή στρατηγική, σε αντίθεση με το παρελθόν, αναλαμβάνει επαγγελματίας επικοινωνιολόγος και όχι κομματικό στέλεχος. Ο κ. Μαλάς μαζί με την οικονομία, θα δώσει έμφαση και στο Κυπριακό, επιρρίπτοντας ευθύνες για το ναυαγίο των συνομιλιών

στον Πρόεδρο, επιδιώκοντας να αποκτήσει το προφίλ του υποψηφίου που διεκδικεί αφενός λύση, αφετέρου ξέρει να ελίσσεται χωρίς να οδηγεί με τους χειρισμούς του σε ναυαγία.

Η προετοιμασία

Ήδη στο επιτελείο του Σταύρου Μαλά εργάζονται πυρετωδώς για την προεκλογική, καθώς ο χρόνος μειώνεται επικίνδυνα. Ήδη το επιτελείο του κ. Μαλά στη Λευκωσία φαίνεται να έκλεισε στην περιοχή Στροβόλου, όπως επίσης και ο συμβουλός του σε θέματα επικοινωνίας. Στο πλευρό του αναμένεται να έχει για το Κυπριακό τον πρώην υπουργό και μέλος της διαπραγματευτικής ομάδας Μάριο Ηλιάδη, ενώ σε ζητήματα οικονομίας καταστρώνεται το στρατηγικό πλάνο, με τη βοήθεια του Χάρη Σταυρινίδη. Στην προεκλογική του εκστρατεία θα βοηθήσουν πάλι ΑΚΕΛικά στελέχη, όπως οι Ανδρέας Χρίστου και Κίκης Καζαμίας, ενώ πιθανή είναι και η στηρίξη του ζεύγους Βασιλείου, σε μία προσπάθεια συσπείρωσης του αριστερού ακροατηρίου.

Συνεργατική
Κυπριακή
Τράπεζα

ΔΕΛΤΙΟ Α
ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ
(ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 4)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ότι σύμφωνα με το Μέρος VIA του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, αρ. 9 του 1965 θα πωληθεί στη δημοπρασία μετά από αίτηση της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Ατό, εκ μέρους και δια λογαριασμό της ΣΠΕ Λακατάμιος - Δευτεράς Ατό, η ακίνητη ιδιοκτησία που περιγράφεται στον πιο κάτω Πίνακα από το δημοπράτη **Ανδρέα Καλλιδώνη**, αρ. τηλ. 99651271. Η πώληση θα διεξαχθεί στο ισόγειο κατάστημα, 28 Λεωφόρος Μακαρίου III, Κάτω Λακατάμια 2324 Λευκωσία, στις 14/09/2017 και ώρα 12:00 το μεσημέρι. Έγγραφοι προσφορές μπορούν να παραδίδονται προσωπικά στο δημοπράτη που αναφέρεται πιο πάνω, μέχρι την ώρα της πώλησης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

α/α	Αριθμός Έγγραφης	Αριθμός Φύλλου/Σχεδίου και Αρ. Τεμαχίου	Δήμος/ενορία/Κοινότητα	Τοποθεσία ή Οδός	Λεπτομέρειες του ακινήτου		Εγγεγραμμένο συμφέρον που θα πωληθεί
					Είδος	Έκταση τ.μ.	
1	2/1963	30/05W2 1595	Λευκωσία Δήμος Λακατάμιος	Άγιος Μάμας	Οικόπεδο	523	1/1
Επιφυλασσόμενη τιμή πώλησης: €285.200,00							
2	4/2954	30/11E2 2782	Λευκωσία Δήμος Λακατάμιος	Αρχάγγελος Ανθούπολη	Οικόπεδο	635	1/1
Επιφυλασσόμενη τιμή πώλησης: €185.600,00							

1. Το ακίνητο δεν θα παραδοθεί αν δεν καλυφθεί η επιφυλαχθείσα τιμή πώλησης.
2. Το συμφέρον στο/α πιο πάνω ακίνητο/α προσφέρεται/προσφέρονται στην πώληση χωρίς περισσότερες εγγυήσεις σχετικά με την ύπαρξη, το είδος ή την έκταση του ακινήτου ή με το δικαίωμα που έχει ο ενυπόθηκος/εξ αποφάσεως οφειλέτης. Η πώληση γίνεται σύμφωνα με τους Κανονισμούς Πώλησης, εκτός αν οριστεί να γίνει διαφορετικά.
3. Οι τελευταίοι πλειοδότες πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι, αν υπάρχει υπόλοιπο από το τμήμα πώλησης πρέπει αυτό να πληρωθεί στον ενυπόθηκο δανειστή, διαφορετικά θα χάνουν το ποσό της προκαταβολής και θα έχουν ευθύνη για κάθε ζημία που πιθανόν να υπάρξει σε κατοπινή πώληση.

Ημερομηνία: 10/07/2017

Σημειώνεται ότι, όποιος προτίθεται να παραστεί στον πλειστηριασμό, θα πρέπει να προσκομίσει την πολιτική του ταυτότητα ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο ταυτότητας για την εγγραφή του.

Συνεργατική
Κυπριακή
Τράπεζα

ΔΕΛΤΙΟ Α
ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ
(ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 4)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ότι σύμφωνα με το Μέρος VIA του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, αρ. 9 του 1965 θα πωληθεί στη δημοπρασία μετά από αίτηση της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Ατό, εκ μέρους και δια λογαριασμό της ΣΠΕ Λακατάμιος - Δευτεράς Ατό, η ακίνητη ιδιοκτησία που περιγράφεται στον πιο κάτω Πίνακα από το δημοπράτη **Σωκράτη Κάσινο**, αρ. τηλ. 99693955. Η πώληση θα διεξαχθεί στο ισόγειο κατάστημα, 28 Λεωφόρος Μακαρίου III, Κάτω Λακατάμια 2324 Λευκωσία, στις 14/09/2017 και ώρα 01:00 μμ. Έγγραφοι προσφορές μπορούν να παραδίδονται προσωπικά στο δημοπράτη που αναφέρεται πιο πάνω, μέχρι την ώρα της πώλησης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

α/α	Αριθμός Έγγραφης	Αριθμός Φύλλου/Σχεδίου και Αρ. Τεμαχίου	Δήμος/ενορία/Κοινότητα	Τοποθεσία ή Οδός	Λεπτομέρειες του ακινήτου		Εγγεγραμμένο συμφέρον που θα πωληθεί
					Είδος	Έκταση τ.μ.	
1	0/6013	29/1240V01 99	Λευκωσία Αγίοι Τριμιθιάς	Μέσα στο χωριό	Τόπος	0	1/1
2	0/6360	29/1240V01 335	Λευκωσία Αγίοι Τριμιθιάς	Εντός του χωριού	Χωράφι	581	1/1
Επιφυλασσόμενη τιμή πώλησης: €93.200,00							

1. Το ακίνητο δεν θα παραδοθεί αν δεν καλυφθεί η επιφυλαχθείσα τιμή πώλησης.
2. Το συμφέρον στο/α πιο πάνω ακίνητο/α προσφέρεται/προσφέρονται στην πώληση χωρίς περισσότερες εγγυήσεις σχετικά με την ύπαρξη, το είδος ή την έκταση του ακινήτου ή με το δικαίωμα που έχει ο ενυπόθηκος/εξ αποφάσεως οφειλέτης. Η πώληση γίνεται σύμφωνα με τους Κανονισμούς Πώλησης, εκτός αν οριστεί να γίνει διαφορετικά.
3. Οι τελευταίοι πλειοδότες πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι, αν υπάρχει υπόλοιπο από το τμήμα πώλησης πρέπει αυτό να πληρωθεί στον ενυπόθηκο δανειστή, διαφορετικά θα χάνουν το ποσό της προκαταβολής και θα έχουν ευθύνη για κάθε ζημία που πιθανόν να υπάρξει σε κατοπινή πώληση.

Ημερομηνία: 20/07/2017

Σημειώνεται ότι, όποιος προτίθεται να παραστεί στον πλειστηριασμό, θα πρέπει να προσκομίσει την πολιτική του ταυτότητα ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο ταυτότητας για την εγγραφή του.

Χωρίς θαυμαστικό

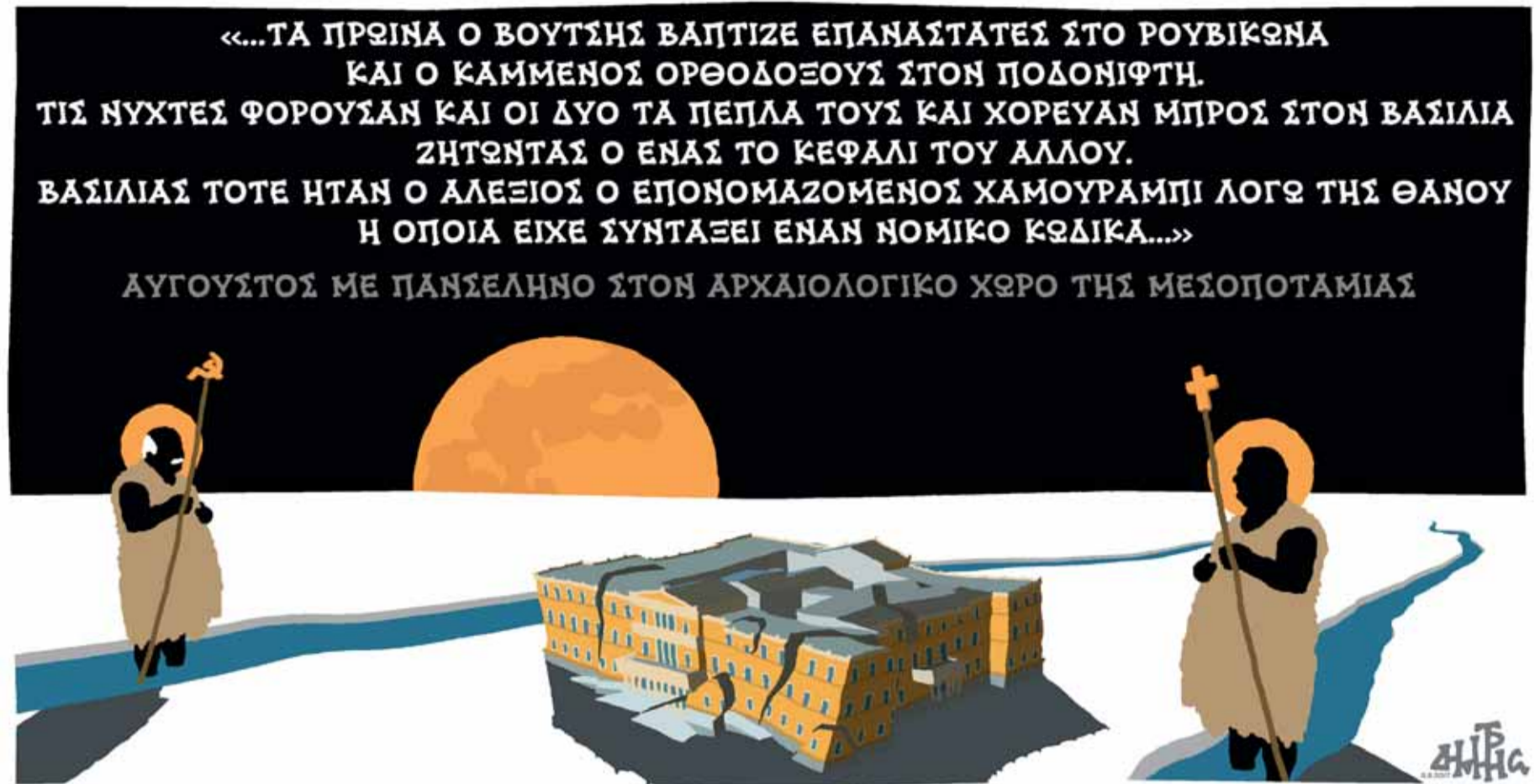
Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Ο Γιώργος Καμίνης θέλει να γίνει πρόεδρος της Δημοκρατικής Συμπαράταξης. Να προσθέσω και ένα «ολέ»; Να το προσθέσω: ολέ, ολέ και τρισολέ· αλλά χωρίς θαυμαστικό.

Ως δήμαρχος Αθηναίων, ο Γ. Καμίνης υπήρξε μάλλον απογοητευτικός, ιδίως υπό το πρίσμα των προσδοκιών που είχε γεννήσει η εκλογή του. Επί των ημερών του, η Αθήνα έγινε ακόμη πιο βρώμικη και σικαμένη. Ασφαλώς, στην επιδείνωση αυτή συνέτέλεσε η κρίση· όμως και ο ίδιος δεν τόλμησε να θίξει το απόστημα της διαφθοράς στον τομέα της καθαριότητας. Εξίσου ανήμπορος απεδείχθη και με τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος: μπαρ, καφενεία, σουβλατζίδικα ξεφυτρώνουν σαν τα ραδίκια στο κέντρο της πόλης και τα τραπεζοκαθίσματά τους επεκτείνονται ανεξέλεγκτα στα πεζοδρόμια. Αυτοί είναι κυρίως οι λόγοι για τους οποίους οι κάτοικοι του κέντρου, εκείνοι που κάποτε υποστήριζαν με ενθουσιασμό την εκλογή του, τώρα δεν θέλουν ούτε να ακούν για τον δήμαρχό τους.

Ως εδώ όμως ο ψόγος, γιατί ο απολογισμός της δημαρχίας Καμίνης έχει και θετικά. Κατ' αρχάς, απίλλαξε την Αθήνα από τον απαίσιο προκάτοχό του και τον εσμό των εταιρών του. Επειτα, ο Καμίνης έβαλε σε τάξη τα οικονομικά του δήμου και εξυγίανε τον δημοτικό ραδιοσταθμό, στον οποίον μέχρι τότε οι διευθυντές ήταν περισσότεροι από τους δημοσιογράφους. Τέλος, ανασυγκρότησε και επεξετένε τις κοινωνικές δομές (περιθάλψη, συσσίτια για άπορους κ.λπ.), υπηρεσίες απολύτως κρίσιμες στον καιρό της κρίσης. Μετά από αυτά, η δημαρχία του και ιδίως η δεύτερη θητεία του δεν ήταν παρά μια ανούσια άσκηση δημοσίων σχέσεων στο εξωτερικό.

Χαρακτηριστικότερο, όμως, των δυνατοτήτων του ανδρός και των ορίων τους ήταν η προσέγγισή του στο ζήτημα των διαδηλώσεων. Μαζί με άλλους εκλεκτούς νομικούς, ανθρώπους ανεπίληπτων δημοκρατικών πεποιθήσεων, ο Καμίνης εξεπόνησε νομοσχέδιο για τον λελογισμένο περιορισμό τους, στο οποίο η τότε κυβέρνηση δεν έδωσε την παραμικρή σημασία. Η αδιαφορία της κυβέρνησης ήταν

ΕΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

αναμενόμενη· ωστόσο, ο Καμίνης αρκέστηκε στην επίδειξη της δικής του τεχνοκρατικής πρόνοιας, δέχθηκε πεθίχια την κυβερνητική απόρριψη και πέραν αυτού ουδέν: κάθισε ήσυχος στη γωνίτσα του σαν καλό παιδάκι. Έδειξε τότε το μεγαλύτερο μειονέκτημά του: ότι δεν έχει πολιτικό σθένος – και δεν φαντάζομαι να το απέκτησε τώρα επειδή θέλει να ηγηθεί της ΔΗΣΥ. Ήταν και παραμένει αυτό που λέγεται, στη σύγχρονη lingua franca, «wimp». Δυστυχώς.

Υπό το πρίσμα αυτό, πόσο χρήσιμη μπορεί να είναι σήμερα η υποψηφιότητά του; Πάρα πολύ, σπεύδω να απαντήσω. Πρώτα απ' όλα, επειδή η ενοποίηση του κεντρικού χώρου

είναι απολύτως αναγκαία, εφόσον συμφωνούμε ότι πρωτεύει η απαλλαγή από τον νοσηρό εθνικολαϊκισμό των ΣΥΡΙΖΑΝΕΑ. Οι αντιπαλοί του στη διεκδίκηση είναι λίγο ή πολύ γνωστοί: η Φώφη, μια θλιβερή υποσημείωση της δεκαετίας του 1980, με τα ημιθανή υπολείμματα της πασοκρατίας· ο Βενιζέλος, με τον υπερμεγέθη εγωισμό του και τις βλέψεις για δικό του κόμμα· ενδεχομένως η Διαμαντοπούλου –πουργοπούλα παινεμένη– με την ανύπαρκτη αίσθηση του πολιτικού timing· και, ίσως, ο Σταύρος Θεοδωράκης. (Κωνσταντινόπουλοι, Ραγκούσπδες και λοιπά περιτρίμματα λογίζονται ως μέρος του ψυχαγωγικού προγράμματος της διαδικασίας...)

Το ζητούμενο για την ενόπτια του κεντρικού χώρου είναι όλοι οι παραπάνω να συνυπάρχουν υπό έναν αρχηγό, πράγμα αμφίβολο εφόσον ένας εξ αυτών επικρατήσει, δεδομένου του εγωισμού που κουβαλά ο καθένας τους. Εδώ ακριβώς είναι που το μειονέκτημα του Καμίνη μετατρέπεται σε πλεονέκτημα. Ο ήπιος χαρακτήρας του δημάρχου, ακόμη και αυτή η έλλειψη πολιτικού σθένους, επιτρέπουν τα περιθώρια ώστε όλοι αυτοί, ο καθένας με την προσωπική ατζέντα του, να συνυπάρχουν υπό τη σκέπη ενός αρχηγού τον οποίον δεν θα υπολογίζουν και πάρα πολύ. Εξυπακούεται, βέβαια, ότι μια τέτοια συγκόλληση προφανώς δεν θα είναι μακράς πνοής. Αλλά ποιος μίλησε για μακρά πνοή;

Κυβερνητικό εταίρο για τη Ν.Δ. αναζητούμε. Επιπλέον, δε, η ΔΗΣΥ με επικεφαλής τον κεντρώο Καμίνη μπορεί να απελευθερώσει τον Κυριάκο από τα δεσμά των νεοκαρμανλικών του κόμματος, ώστε να στρέψει –επιτέλους– τη Ν.Δ. προς το κέντρο.

Ζούμε στην εποχή της ολιγαρχείας – το μάθαμε πλέον, νομίζω. Αυτούς έχουμε, με αυτούς θα πορευτούμε. Τουλάχιστον ο Καμίνης αναθερμαίνει γνωσώς τις ελπίδες για την περιστασιακή έστω ανασύνταξη του Κέντρου.

ΦΑΛΗΡΕΥΣ
kassimatis@kathimerini.gr

**ΜΟΝΟ
ΑΘΛΗΤΙΚΑ
ΜΟΝΟ**

**ΣΠΟΡ FM
95,0**

ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

LISTEN LIVE
24sports.com.cy

GET IT ON
Google play

Download on the
App Store

**MASTERS
tennis academy**

**172
ΔΕΥΤΕΡΕΣ ΘΕΣΕΙΣ**

**205
ΤΡΙΤΕΣ ΘΕΣΕΙΣ**

ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΜΙΛΟΥΝ
ΜΕΣΑ ΣΕ 4 ΧΡΟΝΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
215 ΠΡΩΤΕΙΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 2013 ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΤΟΥ 2017

**MASTERS
TENNIS ACADEMY
HELLENIC BANK**

You live once,
you serve twice

#HellenicBankMASTERS

ΤΗΛ. 22105929, 99606625 | ΦΑΞ 22105265
www.tennismasteracademy.com.cy info@tennismasteracademy.com.cy

Η καινούργια Διασπορά

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Το ελληνικό καλοκαίρι σαγηνεύει. Δεν είναι μονάχα ο ήλιος, τα χρώματα και οι παρές που βρίσκονται έπειτα από καιρό. Ούτε τα απρόσμενα γλέντια και τα προγραμματισμένα πανηγύρια. Για όσους ζουν σε αυτόν τον τόπο είναι μια τεράστια βαλβίδα ασφαλείας.

Ακόμη και ο πιο κατατρεγμένος, φτωχοποιημένος Έλληνας βρίσκει τον τρόπο να πάρει ανάσες. Δεν χρειάζεται πολλά άλλωστε για να το κάνει. Ένας φιλοσοφημένος φίλος μου λέει συχνά πως αν είχαμε περάσει ό,τι έχουμε περάσει τα τελευταία χρόνια και ζούσαμε σε μια

πα... Αυτοί οι συμπατριώτες μας έρχονται στον τόπο τους τα καλοκαίρια και ξαναδυναμώνει μέσα τους αυτός ο πολύ ισχυρός ομφάλιος λώρος με την πατρίδα τους. Ζουν και αναπνέουν Ελλάδα, έστω για λίγες ημέρες ή εβδομάδες. Στις μεσημεριανές συζητήσεις αναρωτιούνται γιατί αυτή η χώρα δεν μπορεί, παρά τα όσα της χάρισε η φύση, τον αυθορμητισμό και τη ζεστασιά, να σταματήσει να διώχνει τα καλύτερα μυαλά της και να κλωτσάει τις μεγάλες ευκαιρίες της. Τους νοιάζει, τους πονάει η Ελλάδα. Ειδικά όσους έφυγαν τη δεκαετία της κρίσης, καθώς δεν πρόκειται για ανθρώπους που έριξαν πίσω τους μαύρη πέτρα θέλοντας να ξεχάσουν την απερίγραπτη φτώχεια και την Ελλάδα του 1920. Έχουν ακόμη δεσμούς, φίλους, ανεκλήρωτα όνειρα που δεν έχουν οβήσει. Αγαπούν τον τόπο, αλλά έχουν μοιλοιασθεί με τον επαγγελματισμό, τη συλλογικότητα και τις αρχές που απέκτησαν μακριά από αυτόν.

Αυτή η καινούργια Διασπορά μπορεί εντέλει να είναι και η πιο μεγάλη μας ελπίδα. Μην ξεχνάμε πως Έλληνες της Διασποράς ονειρεύθηκαν μια ανεξάρτητη Ελλάδα στην πιο σκοτεινή της περίοδο, έγιναν η ατμομηχανή που την έσυρε και την τριπλασίασε τις κρίσιμες περιόδους της.

Τους έχουμε ανάγκη αυτούς τους Έλληνες για να μας βγάλουν από την παρακμή και τη μιζέρια. Γιατί υπάρχει και ο κίνδυνος να συνθησομε και να γίνουμε μια μεγάλη κασιέντα για ξένους, όπου οι μισοί θα δουλεύουν σερβιτόροι και οι υπόλοιποι θα μονολογούν: «Εντάξει, μωρέ τον ήλιο και τη θάλασσα ποτέ δεν θα μας τα πάρουν». Χρειαζόμαστε τη φιλοδοξία τους, τους στόχους, τη θετική ενέργειά τους.

Οι Έλληνες που έφυγαν τη δεκαετία της κρίσης μπορεί εντέλει να είναι και η πιο μεγάλη μας ελπίδα.

βόρεια χώρα, θα είχαμε αποσυρθεί όλοι μαζί σε κάποια μεγάλη ψυχιατρική κλινική. Ο ήλιος, οι χαλαρές παρές και τα καλοκαιρινά γλέντια σβήνουν και συγχωρούν πολλά.

Μην φοβάστε, δεν έχω ακόμη προσχωρήσει στην άποψη ότι μας ζηλεύουν οι ξένοι και γι' αυτό κατασκευάσαν τα μνημόνια, για να μας εκδικηθούν ή να μας πάρουν τον ήλιο και τη θάλασσα. Έχει πολλά ζέστη, αλλά όχι τόσο...

Το ελληνικό καλοκαίρι έχει όμως και μια μαγική επιρροή στους Έλληνες που άφησαν τον τόπο τους και τα κατάφεραν μακριά, σε μέρη που είναι πολύ φιλόξενα για άριστους και σοβαρούς επαγγελματίες, αλλά δεν προσφέρουν τα υπόλοι-

Οι λαϊκιστές ηγέτες

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗ**

Περίσσευσε στη διάρκεια της Επταετίας η απαξίωση της λέξης «λαϊκιστής» για τον χαρακτηρισμό πολιτικών ανδρών και εγράφησαν πολλά και έγιναν προσπάθειες αναθέσεως της εξουσίας σε τεκνοκράτες και άλλα συναφή. Αλλά εις μάτην, η αποτυχία ήταν βεβαία.

Θα ήταν ίσως σκόπιμο να διεκρινισθεί, εν πρώτοις, ότι του όποιου «λαϊκιστή» πολιτικού προηγείται η έκπτωση της έως τότε κρατούσης πολιτικής τάξεως πραγμάτων. Αποτελούν παράγωγο της παρακμής ενός συστήματος, και ενίοτε το διασώζουν, με αλλοπρόσαλλες ενέργειες και κόστος δυσανάλογο.

Ο πρώτος μοιραίος «λαϊκιστής» πολιτικός, μετά τον πόλεμο, υπήρξε ο Γεώργιος Παπανδρέου. Ύστερα από αυτόν τίποτε δεν ήταν επανορθώσιμο.

Ο πρώτος μέγας και όντως μοιραίος «λαϊκιστής» πολιτικός, μετά τον πόλεμο, υπήρξε ο Γεώργιος Παπανδρέου, ο υπονομευτής του παλαιού συστήματος. Ύστερα από αυτόν τίποτε δεν ήταν δυστυχώς επανορθώσιμο. Παρά ταύτα εξασφάλισε τον τίτλο του «Γέρου της Δημοκρατίας» εις το διηνεκές. Δεν πρόκειται ασφαλώς για τη μοναδική στρέβλωση της Ιστορίας.

Τη «λαϊκιστική» σκυτάλη παρέλαβε ο επίγονός του, Ανδρέας Παπανδρέου, στα χρόνια της μεταπολιτεύσεως.

Όχημα της ανόδου του στην εξουσία υπήρξε ο αντιαμερικανισμός, που αυξήθηκε στα χρόνια της δικτατορίας των Συνταγματάρχων και δεν αμβλύθηκε επί της κυβερνήσεως του Κωνσταντίνου Καραμανλή, που απέσυρε τη

χώρα από το στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ.

Την εποχή εκείνη το θέμα σε ποιον στρατιωτικό συνασπισμό όφειλε να είναι ενταγμένη η Ελλάδα ήταν απείρως σοβαρότερο από τα σημερινά διλήμματα περί δραχμής ή ευρώ, διότι αφορούσε την ακεραιότητα της χώρας. Το έλυσε ο Ανδρέας Παπανδρέου με την υπογραφή της συμφωνίας παραμονής των αμερικανικών βάσεων στην Ελλάδα. Το κόστος ήταν βαρύτατο, διότι η Τουρκία ενίσχυσε δραματικά τη θέση της στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ.

Πέρασαν χρόνια μέθης, αλόγιστος σπατάλης κοινοτικών κονδυλίων, δανείου πλούτου, που ανέδειξαν νέα ελληνικά μεγαλοσκήλη και μεσαία τάξη έως ότου επίβλη η ολική κατάρρευση και αποδιοργάνωση της κοινωνίας, και ανεδείχθη από το πουθενά, στην κυριολεξία, ο νέος «λαϊκιστής», ο κ. Αλέξης Τσίπρας, και ανέλαβε πρωθυπουργός το 2015.

Επί εξάμηνο περιπλανήθηκε στα όρη –κάτι σαν αναβίωση του ΕΑΜ– και φιλοδόχησε να ανατρέψει την ευρωπαϊκή τάξη πραγμάτων, αλλά στο τέλος απεδέχθη την «ευρωπαϊκή πραγματικότητα», που, ως μην πλανώμεθα, προϋποθέτει την πλήρη σάρωση του οθωμανικού οικονομικού μας συστήματος. Κατέστησε, εν ολίγοις, όμως, τους πρώην ανατροπείς σε συνεργάτες –βαρυκοινωνίας ασφαλώς– της ενωμένης, ούτως ειπείν, Ευρώπης.

Το κόστος της «προσαρμογής» είναι ασφαλώς τεράστιο, αλλά αυτό δεν απασχόλησε ποτέ κανέναν «λαϊκιστή».

Θα υποστούμε περαιτέρω την «κομμουνιστολαγνεία» των στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ, την απαξίωση των εθνικών συμβόλων, αλλά επί αυτού η «διεθνιστική» Ε.Ε. δεν φαίνεται να έχει και μεγάλες αντηρήσεις. Αυτή είναι η αέναν πορεία εναρμονισίας της Ελλάδος προς τη Δύση. Και οι «λαϊκιστές» έχουν τον ρόλο τους. Δεν είμεθα, εξάλλου, Ολλανδοί.

Αμήχανοι, επιτιθέμενοι

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Η αμηχανία μεταξύ των κυβερνητικών εταίρων, καθώς τα δύο άλογα της άμαξας τραβούν σε διαφορετικές κατευθύνσεις, και η ολοένα αυξανόμενη επιθετικότητα τους προς κάθε κατεύθυνση ήταν προδιαγεγραμμένες. Προβλέψιμη, όμως, ήταν και η επιμονή τους να συνυπάρχουν όσο αυτό τους εξασφαλίζει τα αγαθά της εξουσίας. Η σύζευξη ήταν εξαρχής γάμος συμφερόντων – τώρα είναι αγώνας επιβιώσης. Όσο η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ θα πιέζεται, τόσο θα εντεινούνται οι διαφορές μεταξύ των εταίρων. Τόσο, όμως, θα καταπνέονται συνεχώς με εχθρότητα –πραγματικούς ή ψεύτικους– για να δικαιολογήσουν τη συνύπαρξή τους.

Η αρχική συγκολλητική ουσία μεταξύ των ετερόκλητων εταίρων ήταν η απλοϊκή (συνειπώς παραπλανητική) και απόλυτη έχθρα προς τους δανειστές, προς τη διαρκή σύμβαση και προς το πολιτικό σύστημα το οποίο είχε οδηγήσει την Ελλάδα στη χρεοκοπία. Ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ θεωρούσε εαυτών συνυπεύθυνο για έναν πολιτικό πολιτισμό όπου κύριο μέλημα των

περισσότερων κομμάτων ήταν να εξαγοράζουν ψήφους και συνειδήσεις με δανεικά. Ούτε ο Πάνος Καμμένος, αρχηγός των ΑΝΕΛ, έβλεπε τον εαυτό του ως γνήσιο εκφραστή των μεγαλύτερων αδυναμιών της πολιτικής ελίτ. Και στα δύο κόμματα αρκούσε η κραυγή «οι άλλοι ήταν χειρότεροι» για να πιστέψουν ότι δεν είχαν ανάγκη για σύνθεση των αντιθέσεων τους.

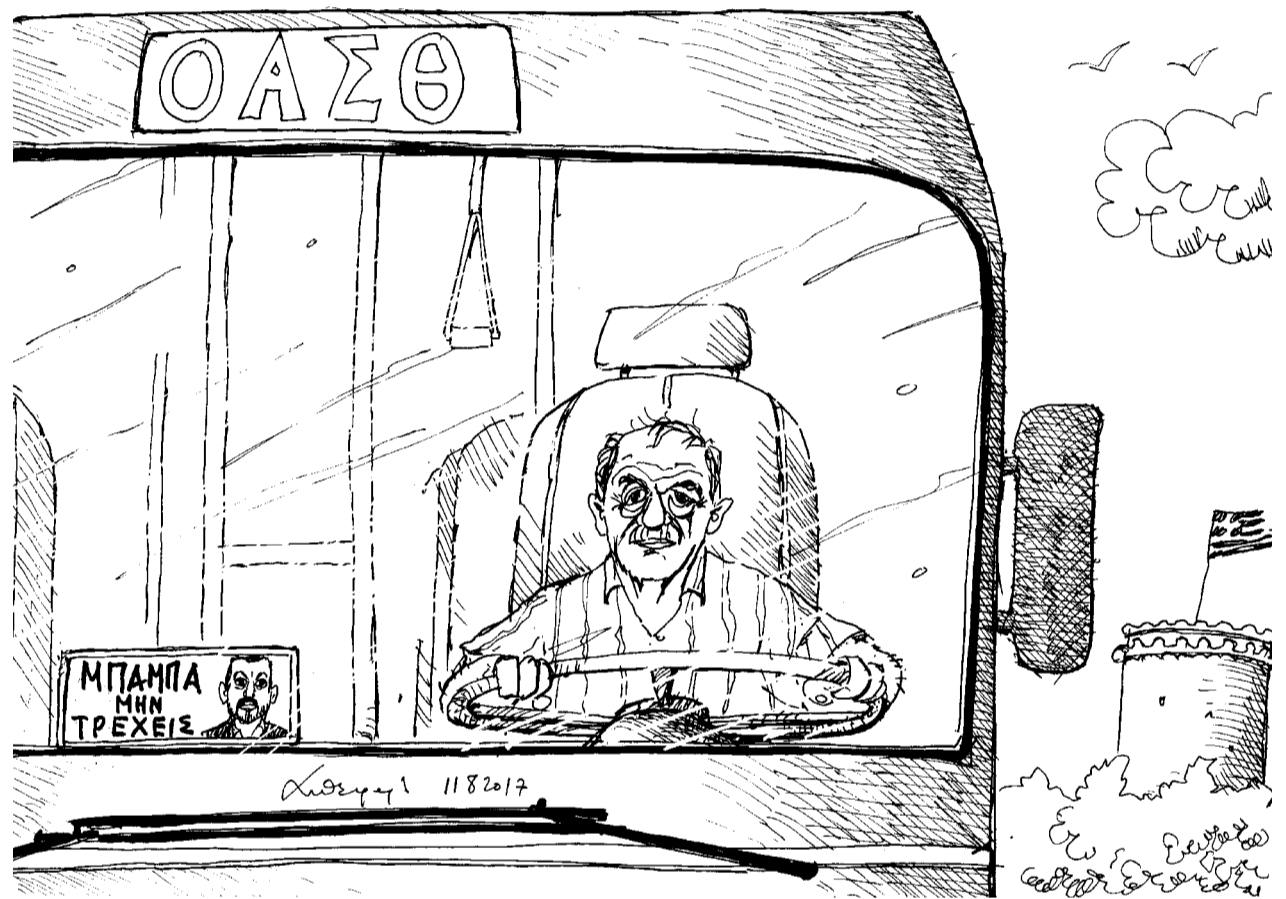
Μετά, όταν εμφανίστηκαν οι διαφορές, η εξουσία είχε γίνει αυτοσκοπός. Οι «ασυμβίβαστοι» της διεθνιστικής Αριστεράς και της υπερεθνικιστικής Δεξιάς αγκαλιάζονταν δημοσίως και εξέφραζαν αιώνια αγάπη όσο αυτό εξασφάλιζε την κοινή νομή της εξουσίας. Οι απότομες ανατροπές κεντρικών πολιτικών επιλογών, καθώς και οι εξάρσεις ιδεολογικών που τάραζαν τη μεταξύ τους σχέση, δεν υπερίσχυαν της πδύτητας παραμονής στην κυβέρνηση. Δεν πτοήθηκαν από τις ταπεινώσεις της τρούικας. Ούτε ξεσηκώθηκαν οι συριζαίοι όταν ο Καμμένος τους υποχρέωσε να σκύψουν μπροστά στις επιταγές της Εκκλησίας. Ο Καμμένος δε κατέβαζε θεούς και δαίμονες όποτε

στελέχος του ΣΥΡΙΖΑ παραβίαζε τις «κόκκινες γραμμές» του – έως το σημείο που δεν κινδύνευε ο ίδιος να βρεθεί εκτός κυβέρνησης.

Σήμερα, οι εταίροι βρίσκουν αλλοιων λόγο να μην αφήσουν καμία σκιά να τους χωρίσει. Γνωρίζουν ότι εάν δεν κρατηθούν ενωμένοι στην εξουσία η επόμενη μέρα θα είναι ζοφερή. «Εάν δεν κρεμιόμαστε ο ένας από τον άλλον, θα μας κρεμάσουν χωριστά», λέει αγγιχίλο ρητό. Μετά την «αξιολόγηση» και την αποχώρηση των εκπροσώπων των δανειστών, τα πολιτικά κόμματα είναι μόνα στην πολιτική σκηνή. Ετσι φαίνεται η γύμνια τους, η αδυναμία να παράγουν πολιτική, η εξάρτηση από παρωχημένες ιδέες, η ανάγκη να ακουμπούν στους μύθους πάνω στους οποίους έχτισαν την ταυτότητά τους. Στον ΣΥΡΙΖΑ, ο πόλεμος κατά της φιλοδοξίας και της αξιολόγησης, η υπονόμησης της εκπαίδευσης, η ανοχή για τη βία όποτε οι θύτες αυτοπροσδιορίζονται επαναστάτες, συνυπάρχουν με την ανάμνηση ότι το κόμμα αυτό κάποτε εξέφραζε τις αρχές του ευρωπαϊκού Διαφωτισμού. Αρχές που ηγεσία αγνόησε όταν αποφάσισε

να εκμεταλλευθεί το κύμα οργής και απελπισίας τα πρώτα χρόνια της κρίσης, όταν συνδέθηκε με ό,τι πιο ανορθολογικό, καχύποπτο και φανατισμένο υπήρχε στην πολιτική και την κοινωνία.

Η συνύπαρξη με τον Καμμένο, η αναστήλωση του κομματικού κράτους με υλικό από τις μάντρες του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ, η καλλιέργεια δικασμού και οι συνεχείς επιθέσεις σε θεσμούς αρχίζοντες πλέον να προκαλούν αντιδράσεις στην κοινωνία. Τη δύσκολη ώρα, ο Νίκος Βούτσπς «ακούμπισε» πάνω στην ταυτότητα του προ-κυβερνητικού ΣΥΡΙΖΑ, κάτι που το κόμμα είχε αποκρούσει επιμελώς καθώς κάλυψε προς την εξουσία. «Είμαστε ένα σύγχρονο κράτος και όχι «Ταμιμπάν της Ορθοδοξίας», είπε ο πρόεδρος της Βουλής, εκφράζοντας μια θεμελιώδη αρχή, μια επιθυμία, του κυβερνώντος κόμματος. Η αλήθεια, όμως, δεν αντέχει στην εποχή των ψευδαισθήσεων. Λίγοι θα παίνευουν τον ΣΥΡΙΖΑ για όψιμη ειλικρίνεια. Περισσότεροι θα του χρεώσουν την απάτη. Συμφωνίες με τον διάβολο έχουν σκληρό τέλος.

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΠΕΤΡΟΥΛΑΚΗ. apetroulakis@kathimerini.gr

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ / Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Ο Πρόεδρος που θα κάνει την έκπληξη

Η δημοκρατία στην Ελλάδα σήμερα είναι μια γελοιά παρωδία δημοκρατίας. Μας ενοχλεί η διαπίστωση, προσπαθούμε να την ξερκίσουμε με μικρονομικά επιχειρήματα ή (το ευκολότερο) να διασώσουμε σαν αναξίτητο όποιον την υπενθυμίζει.

Μας ενοχλεί η διαπίστωση, γιατί μας φοβίζει. Φοβόμαστε τις συνέπειες που μπορεί να έχει η αλήθεια, για το επίπεδο της ατομικής μας καλοπέρασης. Στην Ελλάδα της λεγόμενης «μεταπολιτεύσεως» (όταν από τη χούντα των συνταγματαρχών περάσαμε στον πδονικό ολοκληρωτισμό της κοινοκρατίας) απαλείφθηκε μεθοδικά η «κοινωνικά αυτονόητα» ο πατριωτισμός. Ο πατριωτισμός ξεριζώθηκε, διότι αποτελούσε το ισχυρότερο έρεισμα λαϊκής αντίστασης στον διεθνισμό του Ιστορικού Υλισμού, μαρξιστικού ή των «Αγορών» – το ίδιο κάνει.

Φυσιολογικότητα, μαζί με τον πατριωτισμό εξαλείφθηκε και το ενδιαφέρον για τα κοινά, δηλαδή για την πολιτική. Με ιδιοφυή δουλιότητα χειραγωγήθηκαν οι μάζες στο αποκαυτωτικό ντοπιρισμο να ποδοσφαιροποιήσουν τον κοινοβουλευτισμό. Καταλύτην γι' αυτήν τη μετάλλαξη αποδείχθηκε το ταλέντο δημαγωγίας του Ανδρέα Παπανδρέου, που τα υπόλοιπα κόμματα το αντιμετώπισαν με πανικόβλητη προσοφυγή σε «μεταγραφές»: Να εξασφαλίσουν από την επγγελματική αγορά αρχικά κάποιον αντι-Ανδρέα, σήμερα κάποιον αντι-Τσίπρα. Πον-

τάρουν οι ανεγκέφαλοι στο ταλέντο του «παίκτη», όχι στις στοχοθεσίες και στην ανιδιοτέλεια του πολιτικού.

Ο πατριωτισμός ήταν το ισχυρότερο έρεισμα λαϊκής πιστότητας στην κοινωνική συνοχή, αντίστασης στον παλιμπαρβαρισμό του καταναλωτικού ατομοκεντρισμού. Μεθοδεύτηκε η κατασκευοφάντησή του, η ταύτισή του με τον εθνικισμό ή και τον φασισμό, ενώ ταυτόχρονα στα σχολεία η διδασκαλία της γλώσσας υποβαθμιζόταν εγκληματικά και της Ιστορίας υποτασσόταν σε στρεβλώσεις συμπλεγματικής προπαγάνδας.

Ετσι, μονόδρομος στην πολιτική αναδείχθηκε, σαράντα τρία χρόνια τώρα, ένας ποδοσφαιρικός ψυχολογίας διεθνισμός (μαρξιστικός ή των «Αγορών», αδιάφορο) επιδέξια ταυτισμένος με τον «εκσυγχρονισμό» και την «πρόοδο» που κατανοούνται με αποκλειστικό κριτήριο την καταναλωτική ευχέρεια. Ακόμα και το ΚΚΕ μιλάει για τον «λαό» ή τους «εργαζόμενους» και ολοφάνερα εννοεί στομαχία και πεπτικά συστήματα.

Η κοινωνική αφαρία που προέκυψε από την υποταγή ολόκληρου του πολιτικού φάσματος στον Ιστορικό Υλισμό, πήρε, μετά τη μεταπολίτευση, διαστάσεις εφιαλτικής παρακμής των κρατικών θεσμών και των κοινωνικών λειτουργιών. Τα τελευταία δέκα χρόνια οι κυβερνήσεις κομμάτων, «μεταλλαγμένων» αδιάντροπα, υπογράφουν «μνημόνια» νομικού πρωτογονισμού (στην κυριολεξία). Και δεν έχει εμφανιστεί ένας (τουλάχιστον)

Αλέξανδρος Λυκουρέζος να οδηγήσει στο εδάλιο τους πρωταίτιους. Δεν βρέθηκε ένας οποιοσδήποτε δικηγορικός Σύλλογος, μια πανεπιστημιακή Νομική Σχολή, μια «συντροφιά» συνταξιούχων ανώτατων δικαστικών, να ψελλίσει έστω μια μνηντήρια αναφορά.

Για πολλοστή φορά εδώ η υπόμνηση, η ενοχλητική για κυβερνώντες και αντιπολιτευόμενους: *Η δημοκρατία δεν είναι συνταγή, είναι καθήκον*. Και το καθήκον δεν προγραμματίζεται, ούτε μπορεί να απαιτηθεί – το καθήκον γεννιέται. Το μη καθήκον (η αυθαιρεσία, η ιδιοτέλεια) μπορεί να χαλιναγωγηθεί από σοφές νομοθεσίες. Αλλά, στη μετά τη μεταπολίτευση Ελλάδα τέτοια χαλιναγωγή αποκλείεται, διότι αυτός που νομοθετεί είναι ο εξουσιοδότητος εξουσιαστής – η «διακρίση των εξουσιών» απόμεινε ρητορικός εξωραϊσμός ακόμα και βάνουσαν ακρεισιτών. Η ελπίδα, στην Ελλάδα σήμερα, ταυτίζεται μόνο με τη «λογική» της τυχαίας όπτης: Μήπως και προκύψει κάποια, αναπάντεχα, κάποιος Πρόεδρος Δημοκρατίας, που θα φιλοδοξήσει να μείνει το όνομά του στην Ιστορία.

Απίθανο. Διότι η «προσθετική» και «εκσυγχρονιστική» λογική της μεταπολίτευσης νομοθέτησε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να είναι θεσμός διακοσμητικός και το πρόσωπο να το διορίζει (με προσχηματικές διαδικασίες) ο συμπτωματικός κάθε φορά πρωθυπουργός. Ωστόσο, παρά τις δεσμεύσεις ευγνωμοσύνης για την

πρόκριση και παρά την εξευτελιστική απογύμνωσή του από κάθε πολιτική αρμοδιότητα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί, αν το πιστεύει ως χρέος, να καταστήσει το διακοσμητικό του αξίωμα πολιτικό λειτουργήμα.

Ο τρόπος για να το πετύχει δεν έχει συνταγή, θα είναι καθήκον, όπως και η δημοκρατία. Επομένως, προϋποθέτει τόλμη, ανιδιοτέλεια, ρίσκο, πίστη στην απόλυτη προτεραιότητα των κοινωνικών στόχων. Για να διαφοροποιηθεί, πάντως, ο ρόλος του Προέδρου της Δημοκρατίας από τον διακοσμητικό ρόλο των φουστανελοφόρων της φρουράς του, προϋποτίθεται ρήξη: Να θεμελιώσει ο Πρόεδρος το ασυμβίβαστο της δημοκρατίας με την κοινοκρατία, του κοινοβουλευτισμού με τον ποδοσφαιροποιημένο πόλεμο των εντυπώσεων, των κοινωνικών προτεραιοτήτων με την αγρυπεία του πελατειακού κράτους.

Τα παγιωμένα πια ριζώματα πολιτικής κακοργίας δεν ξεριζώνονται με πθολογικές προτροπές, διαγγέλματα, ευφειές προσφωνήσεις και αντιφωνήσεις. Ούτε με συμβιβασμούς και αφελή «εμπιστοσύνη ότι τα ίδια, διεφθαρμένα από την εξουσιολαγνεία κόμματα και οι σπιθιαίαι «αρχηγοί» τους θα δεχθούν ποτέ να αυτοκτονήσουν παραιτούμενοι από το πελατειακό τους σύστημα και τη διαπλοκή τους με τη ΜΜΕ.

Το σθένος υπεράσπισης της δημοκρατίας γεννιέται, δεν υποδεικνύεται.

Διακοπές με τον νου στην αξιολόγηση

Ποια ζητήματα ανησυχούν περισσότερο την κυβέρνηση ενόψει και της αναβαθμισμένης παρουσίας του πρωθυπουργού στη ΔΕΘ

Της **ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Αξιολόγηση, φάκελος ΔΕΘ, πιθανές αλλαγές στο κυβερνητικό σχήμα, διαμόρφωση πειστικού αφηγήματος πορείας της εξόδου της χώρας από τη μνημονιακή εποχή, προώθηση πολιτικών με προοδευτικό πρόσημο: τα «κεφάλαια» αυτά συναπαρτίζουν την απαιτητική ατζέντα που ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας παίρνει μαζί του αυτή την εβδομάδα, καθώς και επισήμως η κυβερνητική ηγεσία θα βρισκείται σε διακοπές.

Από το επόμενο Σαββατοκύριακο όλα τα μέλη της κυβέρνησης έχει ζητηθεί να βρίσκονται πίσω στις θέσεις τους, με την επισημάνση ότι υπάρχει πίεση χρόνου. Κάθε μία από τις ανωτέρω ενότητες έχει ιδιαιτερότητες και δυσκολίες στη διαχείρισή της. Αρχής γενομένης από την τρίτη αξιολόγηση, η οποία θα ξεκινήσει σε αναγνωριστικό, χαμηλόβαθμο επίπεδο τον Σεπτέμβριο. Η σπουδή της κυβέρνησης παραμονές Δεκαπενταύγουστου να ανακινήσει τα θέματα της αξιολόγησης στο Δημόσιο και της κα-

ταγραφής των συμβασιούχων συνδέεται με την επιθυμία αυτή η αξιολόγηση να κλείσει το ταχύτερο δυνατόν, προκειμένου να υλοποιηθεί χωρίς καθυστερήσεις το πλάνο δοκιμαστικών εξόδων στις αγορές κατά τους επόμενους μήνες, αναγκαία προπαρασκευή προκειμένου η χώρα να είναι σε θέση, εφόσον ολοκληρωθεί ομαλά το πρόγραμμα, του χρόνου τέτοια εποχή να καλύπτει πλήρως τις χρηματοδοτικές ανάγκες της αντλώντας κεφάλαια από τις αγορές.

Η βασική ανησυχία

Ωστόσο, η πορεία για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης δεν είναι εύκολη, με τη μεγαλύτερη ανησυχία της κυβέρνησης να εστιάζεται στη στάση που θα τηρήσει το ΔΝΤ και εάν το Ταμείο θέσει ζήτημα ανάγκης νέας ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, έπειτα από τις σχετικές επισημάνσεις στην τελευταία έκθεσή του για τη χώρα μας. Επιπλέον, η κυβέρνηση θα κληθεί να προωθήσει μια σειρά από ζητήματα με σημαντική ιδεολογική δυσκολία

στη διαχείρισή τους, όπως οι ιδιωτικοποιήσεις στην ενέργεια (ΔΕΗ - ΔΕΣΦΑ), η απελευθέρωση κλειστών επαγγελμάτων, οι αλλαγές στον συνδικαλιστικό νόμο, η ολοκλήρωση των διαδικασιών για τις ηλεκτρονικές δημοπρασίες.

Παράλληλα, θα πρέπει να ολοκληρωθεί, ενόψει ΔΕΘ, ένας κατά το δυνατόν πιο ενισχυμένος φάκελος των παρεμβάσεων που θα ανακοινηθεί ο πρωθυπουργός, με δεδομένους, πάντοτε, τους υφιστάμενους δημοσιονομικούς περιορισμούς, που δεν αφήνουν μεγάλα περιθώρια για παροχές. Στη συμπρωτεύουσα ο κ. Τσίπρας θα παραμείνει όχι μόνο για ένα τριήμερο, όπως συνθίζεται, αλλά περισσότερες ημέρες, σε έναν συμβολισμό

Ο φάκελος με τις παρεμβάσεις, η επίσκεψη Μακρόν στην Αθήνα και οι αντοχές του κυβερνητικού συνασπισμού.

της σημασίας που δίνει η κυβέρνηση στη Θεσσαλονίκη (συμπληρωματική κίνηση στη λειτουργία γραφείου πρωθυπουργού εκεί).

Το αφήγημα

Και ο κορμός της ομιλίας του στους παραγωγικούς φορείς θα αφορά το αφήγημα εξόδου της χώρας από την κρίση και μια σειρά από εξαγγελίες για διευκόλυνση των επενδύσεων, αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας και των καθυστερήσεων στην ανάπτυξη νέων projects, μέτρα για τους μικρομεσαίους. Εκτιμάται ότι από την επίσκεψη του Γάλλου προέδρου Εμανουέλ Μακρόν, που θα προηγηθεί της ανόδου του πρωθυπουργού στη συμπρωτεύουσα, θα έχουν προκύψει συγκεκριμένες δεσμεύσεις για γαλλικές επενδύσεις στη χώρα μας, οι οποίες θα αφορούν και τη Θεσσαλονίκη (ΟΛΘ, νερό).

Πέραν αυτών, στην κυβέρνηση επιθυμούν και υπό την πίεση της κοιμματικής βάσης του ΣΥΡΙΖΑ, η οποία κλήθηκε να αποδεχθεί την πλήρη μνημονιακή στροφή, να δρο-

μολογήσουν μια σειρά από παρεμβάσεις που θα διαμορφώσουν ένα διακριτό, προοδευτικό αποτύπωμα σε μια σειρά από ζητήματα που άπτονται της καθημερινότητας και δεν τελούν υπό τους μνημονιακούς περιορισμούς. Ενδεικτικά της πίεσης του κόμματος είναι και η απόφαση της πρόσφατης Κεντρικής Επιτροπής του ΣΥΡΙΖΑ, που ζητεί στροφή σε αυτή την κατεύθυνση.

Ωστόσο, μέσα από αυτή τη διαδικασία αρχίζουν να τίθενται σε δοκιμασία οι αντοχές του κυβερνητικού συνασπισμού, καθώς ο μικρός κυβερνητικός εταίρος, οι ΑΝΕΛ, απευθύνεται σε ένα εντελώς διαφορετικό ακροατήριο, σαφώς πολύ πιο συντηρητικό, και με ένα αφήγημα σε διαμετρικά αντίθετη κατεύθυνση. Αυτό κατέστη σαφές από την αντίδραση του κ. Πάνου Καμμένου στις δηλώσεις του προέδρου της Βουλής Νίκου Βούτση περί Ορθοδοξίας, τις προηγούμενες ημέρες.

Το προβληματικό ενδοκυβερνητικό τοπίο επιτείνεται από την κόπωση που έχουν αρχίσει να εκδη-

λώνουν στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, όσον αφορά την υπεράσπιση της επιλογής συγκυβέρνησης με τους ΑΝΕΛ. Πολύ περισσότερο, δε, καθώς η επανάλυση των εργασιών της Βουλής θα συνοδευθεί με εκ νέου ανακίνηση του θέματος συννομιλίων του υπουργού Εθνικής Άμυνας με τον ισοβίτη κρατούμενο για την υπόθεση του «Noor 1». Αναμένεται, δε, ότι οι δύσκολες ισορροπίες θα δοκιμαστούν περαιτέρω στη συζήτηση που η κυβέρνηση θα ανοίξει προσεχώς με συγκεκριμένες προτάσεις για τη συνταγματική αναθεώρηση. Επιπλέον, ο ιδιόμορφος συνασπισμός ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ «θολώνει» τη στρατηγική χάραξης διαχωριστικών γραμμών με τη Ν.Δ.

Μέσα σε αυτό το σύνθετο περιβάλλον, ο κ. Τσίπρας θα πρέπει να λάβει τις αποφάσεις του όσον αφορά την πιθανότητα αλλαγών στο κυβερνητικό σχήμα. Οι εισηγήσεις που έχει δεχθεί είναι ότι θα πρέπει οι όποιες κινήσεις να γίνουν στο συντομότερο, ακριβώς διότι υπάρχουν όλα αυτά τα ανοικτά ζητήματα στην κυβερνητική ατζέντα.

Η Ν.Δ., οι υπερβάσεις και οι εξελίξεις στην Κεντροαριστερά

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ**

Υπερβάσεις γίνονται όταν το απαιτεί η συγκυρία. Θα μπορούσε να διαβαστεί και αντίστροφα η συγκεκριμένη αποστροφή του Κυριάκου Μητσοτάκη κατά την έναρξη του Συνεδρίου του ΠΑΣΟΚ τον περασμένο Ιούνιο. Ο ίδιος έκανε την υπέρβαση χαιρετίζοντας και διαμνύοντας ότι παρά τις διαφορές, είναι περισσότερα αυτά που ενώνουν τα δύο κόμματα. Η εμφάνισή του, η οποία ζυγίστηκε καλά, δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι μετρήσατε την «άβυσσο» που η Φώφη Γεννηματά επιμένει ότι τη χωρίζει από τη Ν.Δ. Βέβαια, άλλο η άβυσσος και άλλο η ανάγκη. Η εμπειρία έχει δείξει ότι δεν έχει μεγάλη σημασία τι λέγεται πριν, αλλά μετά την απομάκρυνση από τις κάλπες...

Ο κ. Μητσοτάκης γνωρίζει ότι οι επόμενες εκλογές θα διεξαχθούν σε κλίμα σκληρής πόλωσης και διπολισμού που ενδέχεται να συνθλιψουν τα μικρά κόμματα και τον μεσαίο χώρο. Αυτό δεν βολεύει κατ' ανάγκην τον πρόεδρο της Ν.Δ. που επιδιώκει την ευρύτερη δυνατή πλειοψηφία και επιμένει ότι μετεκλογικά θα αναζητήσει συναινέσεις. Βέβαια, αν η Ν.Δ. πετύχει αυτοδυναμία -όρος απαγορευμένος στον τρίτο όροφο της Πειραιώς για ευνόμους λόγους- εκ των πραγμάτων δεν θα έχει ανάγκη τη συνεργασία με το ΠΑΣΟΚ.

Εξάλλου, όπως το όλον ΠΑΣΟΚ δεν βλέπει θετικά μια συνεργασία με τον Κυριάκο Μητσοτάκη, έτσι και η όλη Ν.Δ. δεν είναι ακριβώς ενθουσιώδης για μια νέα συνεργ-

γασία με το ΠΑΣΟΚ. Η αμφιθυμία αυτή δεν αναμένεται να αλλάξει πριν ξεκαθαρίσει το τοπίο στην Κεντροαριστερά και κυρίως αν δεν απαντηθεί από τις διαδικασίες που έχουν τεθεί σε εξέλιξη το ερώτημα «συνεργασία με ποιο ΠΑΣΟΚ;» ή «με ποια ΔΗΣΥ;». Το παιχνίδι των υποψηφιοτήτων και του αριθμού που θα επιλέξει να προσέλθει στις κάλπες για να επιλέξει τον νέο επικεφαλής της ΔΗΣΥ θα κρίνει το παιχνίδι και θα προιδηάσει για τη διαμόρφωση του μετεκλογικού τοπίου.

Το κρίσιμο μόντο

Τούτων δοθέντων, η Πειραιώς επιμένει στο μόντο «σεβόμαστε την αυτοτέλεια των κομμάτων» και παρακολουθεί διακριτικά, αλλά με μεγάλο ενδιαφέρον, τις ζυμώσεις στην Κεντροαριστερά. Παρότι η προαναγγελία της υποψηφιότητας του Γιώργου Καμίνη έχει δημιουργήσει την εντύπωση ότι θα λειτουργήσει αποτρεπτικά σε ένα νέο ψηφολογούμενο σχήμα υπό τον Βαγγέλη Βενιζέλο, το οποίο θα μπορούσε να «ραβδήξει» την εκσυγχρονιστική πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ που αισθάνεται άνετα με το κεντρικό πρόσημο του κ. Μητσοτάκη, στην Πειραιώς δεν είδαν αρνητικά την υποψηφιότητα του δημάρχου.

Εξάλλου, η δήλωση προθέσεων του κ. Καμίνη αφήνει άδαιο από σοβαρό διεκδικητή «ανεξάρτητης» προέλευσης τον δημοκρατικό θάκο, ανοίγοντας τον δρόμο, όπως λένε στην Πειραιώς για τη στάση που θα κρατήσει απέναντι στη Ν.Δ. Αν, για παράδειγμα, μια υποψηφιότητα του

Παρά τις διαφορές, είναι περισσότερα αυτά που ενώνουν τα δύο κόμματα, είχε επισημάνει ο πρόεδρος της Ν.Δ. Κυριάκος Μητσοτάκης κατά τον χαιρετισμό του στο συνέδριο της ΔΗΣΥ τον περασμένο Ιούνιο.

Από απόσταση παρακολουθεί η Ν.Δ. τις εξελίξεις στον χώρο, εκτιμώντας ότι τίποτα δεν έχει κριθεί ακόμη.

έχει συμβεί πολλές φορές στις προσπάθειες ανασύστασης της Κεντροαριστεράς και της εννοποίησης του χώρου, κύκλοι της Ν.Δ. επισήμαιναν με νόημα «ότι είναι ακόμη πολύ νωρίς, καθώς μπορεί να προκύψουν και άλλοι υποψήφιοι». Κοινώς, είναι πολύ νωρίς ακόμη να γνωρίζει κανείς το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας για τον νέο επικεφαλής της ΔΗΣΥ, πόσο μάλλον για τη στάση που θα κρατήσει απέναντι στη Ν.Δ. Αν, για παράδειγμα, μια υποψηφιότητα του

Σταύρου Θεοδωράκη είχε και θετικό αποτέλεσμα, εκ των πραγμάτων το νέο σχήμα θα βρισκόταν πιο κοντά στον κ. Μητσοτάκη.

Οι αποστάσεις που κρατά η Πειραιώς από τις εν λόγω ζυμώσεις δεν τηρήθηκαν στην περίπτωση του Κώστα Λαλιώτη. Το περίφημο άρθρο του άλλου ηγετικού στελέχους του ΠΑΣΟΚ στην ιστοσελίδα thecaller.gr, το οποίο αναδημοσιεύθηκε ως πρωτοσέλιδο με τον τίτλο «Ο λαός δεν ξεχνά τι σημαίνει Δεξιά» από την ΕΦΣΥΝ, χτύπησε καμπανάκια στη Ν.Δ.

Αντιδεξιά ανακλαστικά

Προφανώς ο κ. Λαλιώτης ως φωνή της «συνειδήσεως» του ΠΑΣΟΚ επιδιώκει να ερεθίσει τα αντιδεξιά ανακλαστικά της προοδευτικής παράταξης και κινείται σε εντελώς

αντίθετη κατεύθυνση απ' όσα προσβύει ο κ. Βενιζέλος και οι εκσυγχρονιστές. Και προφανώς αυτό δεν πέρασε απαρατήρητο στη Ν.Δ. Κύκλοι της Πειραιώς επέμεναν ότι ο κ. Λαλιώτης είναι μια φωνή του παρελθόντος και ότι στην όλη παρέμβαση δόθηκε μεγαλύτερη σημασία απ' όση της αναλογεί με τις ευλογίες της κυβέρνησης και των στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ. Όπως επισημάνει στενός συνεργάτης του προέδρου της Ν.Δ. με αφορμή την παρέμβαση Λαλιώτη, «δεν μπορεί να περικρακωθεί ο εν λόγω χώρος χωρίς σύγχρονη ανταπόκριση στα προβλήματα της κοινωνίας και χρησιμοποιώντας την ενδιάμεση έκθεση Αβέρωφ». Και απέδιδε τις επιθεσίες στην πίεση που δημιουργεί το ρεύμα που ελπίζει στον κ. Μητσοτάκη.

Περί όνων και... ερώτων στο ελληνικό Κοινοβούλιο

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Σ. ΜΠΟΥΡΑΡΑ**

Μια στιγμή χαλάρωσης, μέσα στην οκτάχρονη καταγίδα ακροτήτων, खुδαίοτητας και ύβρεων, που έχει ξεσπάσει εντός του λεγόμενου Ναού της Δημοκρατίας, ασφαλώς και δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητη. Ειδικά όταν προέρχεται από γυναίκα-βουλευτή, γνωστή περισσότερο για το ήπιό της, πλην όμως αλαζονικό σε συνεδριακές ύφους της.

Με πλατύ χαμόγελο η κ. Αναστασία Χριστοδουλοπούλου, κατά τη διάρκεια συνεδρίασης της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, στην οποία είναι πρόεδρος, θέλησε να κάνει παρατήρηση στον Ι. Τραγάκη, επειδή ο γαλάζιος βουλευτής με τοποθέτησή του είχε ανοίξει «άσχετο» με την ημερήσια διάταξη θέμα, προκαλώντας δυσάρεστο για

την κυβέρνηση κύκλο τοποθετήσεων των υπόλοιπων βουλευτών-μελών της επιτροπής. «Το ξέρω ότι έχετε μετανιώσει που ανοίξατε το θέμα αυτό», του είπε κάποια στιγμή. «Πώς ξέρετε κάτι τέτοιο, γιατί το λέτε αυτό», έσπευσε να της πει ο κ. Τραγάκης, που προφανώς ήθελε να συνεχίσει στο θέμα του. «Ε, πώς; Έχετε μετανιώσει. Το βλέπω στα μάτια σας, κ. Τραγάκη», είπε χαμογελαστή και με τρυφερή χροιά στον τόνο της φωνής της η πρόεδρος, και το θέμα έληξε έτσι όπως εκείνη ήθελε.

Αν κάποιος αναζητήσει και άλλα τέτοια περιστατικά, ματαίως θα προσπαθήσει: Ο χώρος του Κοινοβουλίου μάλλον αποτελεί πηγή ακραίων συμπεριφορών μεταξύ των μελών της εθνικής αντιπροσωπείας. Οι παλαιοί έχουν να δι-

γούνται τέτοια περιστατικά, αλλά ο ιστορικός του μέλλοντος πιθανότατα θα παρατηρήσει ότι στα χρόνια των μνημονίων, η συχνότητα καταγραφής τέτοιων συμπεριφορών είναι πολύ μεγάλη. «Είναι χαμηλό το επίπεδο», ερμηνεύουν

Πληθαίνουν τα περιστατικά με βουλευτές που ανταλλάσσουν επιθετικά σχόλια σε άπταιστα «γαλλικά».

ορισμένοι, επικαλούμενοι την ψήφο του εκλογικού σώματος, με χαρακτηριστικότερο αποτέλεσμά της, ακριβώς, την παρουσία της Χρυσής Αυγής στη Βουλή.

Ο ιδιαίτερος προσωπικός, και σχεδόν πάντα άκρως επιθετικός χαρακτήρας των σχολίων που ανταλλάσσονται μεταξύ βουλευτών (με εξαιρέσεις εκείνους του ΚΚΕ, τους περισσότερους του Ποταμιού, και μάλλον της Ένωσης Κεντρώων) μοιάζει να αποτελεί πλέον αναπόσπαστο τμήμα της καθημερινότητας στο Κοινοβούλιο. Ενδεικτικά παραδείγματα;

Τελευταίο αλλά προφανώς όχι έχαστο περιστατικό: «Ο στάβλος αυτός τέτοια γαϊδούρια βγάζει», είπε με έκδηλη πολιτική ορθότητα ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Δημ. Βέττας σε συνεδρίαση της Εξεταστικής

για την Υγεία, σχολιάζοντας δηλώσεις του Α. Λοβέρδου. «Μόλις με είπαν γαϊδούρι. Θα ήθελα τον λόγο επί προσωπικού», διαμαρτυρήθηκε αμέσως εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ η Εύη Χριστοφιλοπούλου.

Η συγκεκριμένη βουλευτής άθελε της προ καιρού είχε «εκθέσει» τον αναπληρωτή υπουργό Υγείας - γνωστό κατά τ' άλλα για τα υβριστικά του σχόλια: Όταν είχε ολοκληρώσει απάντησή του σε ερώτηση της κ. Χριστοφιλοπούλου, και ξεχνώντας ανοικτά τα μικρόφωνα στα υπουργικά έδρανα, ακούστηκε να λέει: «Μου έχει σκοτίσει τον έρωτα». (Τα ανοικτά μικρόφωνα σε συνεδριακές είχαν εκθέσει ιδιαιτέρως και τον σημερινό πρόεδρο Ν. Βούτση, καθώς ακούστηκαν διάφορα «γαλλικά» που είχε εκτοξεύσει κατά πολιτικών αντιπάλων, προκαλώντας

έκπληξη σε εκείνους που τον ήξεραν ως ευγενικά ήπιο χαρακτήρα.) Σε άλλη περίπτωση, πάλι στην Ολομέλεια, υποστηρίζοντας ότι ο βουλευτής της ΔΗΣΥ Β.Κεγκερόγλου τον είχε υβρίσει, ο κ. Πολάκης φώναξε: «Ο Κεγκερόγλου με είπε γελοίο και χαμένο κορμί. Γελοίο είσαι και φαίνεσαι, Κεγκερόγλου». Με τον αποδέκτη της εν λόγω επιθετικότητας να απαντά: «Είσαι τραμπουκός και τσαρλατάνος».

Η χρήση του όρου «γελοίο» καταγράφηκε και πρόσφατα: «Μη μου κουνάς το δάχτυλο. Γελοίο», είπε έντονα απευθυνόμενος στον Αδ. Γεωργιάδη ο χρυσαυγίτης βουλευτής ΗΛ. Κασιδιάρης, με τον εκ των αντισπεριβόρων της Ν.Δ. να απαντά: «Ακουσε να μάθεις και τίποτα. Που πούλας και μαγκιά. Πανάσχετε».

Ατζέντα πέρα από το μνημόνιο

Αμα τη επιστροφή του Κυριάκου Μητσοτάκη από τις ολιγοήμερες διακοπές του, η Πειραιώς αναμένεται να ζεστάνει στο φουλάκι τις μηχανές για την ανάβαση στη Θεσσαλονίκη. Αυτή η ΔΕΘ θα είναι διαφορετική, καθώς ο Αλέξης Τσίπρας επικειρείται ήδη να στήσει το αφήγημα περί εξόδου από τα μνημόνια, παρά τα επώδυνα μέτρα που έχει ψηφίσει και η εφαρμογή των οποίων εκτείνεται πέραν της θητείας της παρούσας κυβέρνησης. Πάντως, πρόθεση του κ. Μητσοτάκη, σύμφωνα με πληροφορίες, είναι να επικεντρωθεί λιγότερο στα ποσοτικοποιημένα στοιχεία για την οικονομία και περισσότερο στο πιο οραματικό κομμάτι του δικού του αφηγήματος για το πώς φιλοδοξεί να δει την Ελλάδα μετά τα μνημόνια. Ο ίδιος έχει επανειλημμένως υποστηρίξει ότι απαιτείται μια ατζέντα πέρα από τα μνημόνια, η οποία θα εστιάζει στην ανάγκη για ένα εθνικό σχέδιο επανεκκίνησης που θα έχει ως βασική φιλοσοφία μια σειρά μεταρρυθμίσεων στο κράτος (η παρέμβαση του προέδρου της Ν.Δ. για την αξιολόγηση δεν ήταν τυχαία), την Παιδεία, την οικονομία. Την ίδια ώρα, η Πειραιώς θα συνεχίσει να σφυρακονίζει την κυβέρνηση σε όλα τα μέτωπα της καθημερινότητας. Αυτά ακριβώς από τα οποία το Μαζίμου επικειρεί να αποπροσανατολίσει, όπως εκτιμούν στην Πειραιώς, με «δίδυμες» κόντρες των καθαρώναιμων αριστέρων του ΣΥΡΙΖΑ και του δεξιότερου της Δεξιάς κ. Καμμένου, καθώς θεωρούν ότι οι παρεμβάσεις του Ν. Βούτση και του Κ. Γαβρόγλου επιδιώκουν να «πουλήσουν αριστερλίκι».

Παρότι ο επενδυτικός νόμος είναι παγωμένος εδώ και δύο χρόνια στον ιδιωτικό τομέα «κάτι γίνεται», σημειώνει ο πρόεδρος του ΣΕΤΕ Γιάννης Ρέτσος. Οι δημόσιες υποδομές «έχουν μείνει πολύ πίσω», προσθέτει, «ενώ ο ανταγωνισμός, π.χ. η Τουρκία, τρέχει».

Η τουριστική έκρηξη έχει και πολλούς... αστερίσκους

Ο χειμαρρος των αφίξεων κρύβει σημαντικές δομικές αδυναμίες

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ**

Πώς έχουν προκύψει οι εντυπωσιακές –τουλάχιστον σχετικά με τις αφίξεις– επιδόσεις του ελληνικού τουρισμού τα τελευταία χρόνια; Είναι προϊόν μιας συντονισμένης στρατηγικής ή συγκυριακό φαινόμενο, που δεν έχει υποστηριχθεί από τις αναγκαίες παρεμβάσεις οι οποίες θα διασφάλιζαν τη βιωσιμότητα και τη διάρκειά;

Το περασμένο έτος καταρρίφθηκε για ακόμη μία φορά το ρεκόρ τουριστικών αφίξεων στη χώρα μας: 24,7 εκατομμύρια άτομα επισκέφθηκαν την Ελλάδα για διακοπές (εξαιρουμένων των επιβαίνοντων σε κρουαζιερόπλοια), με τα έσοδα από τον τουρισμό να φτάνουν τα 13,2 δισ. ευρώ. Η συνολική τουριστική κίνηση ήταν αυξημένη κατά 7,5% σε σύγκριση με το 2015 – αλλά τα έσοδα ήταν μειωμένα κατά 6,5%. Η ανάλυση των στοιχείων της Τράπεζας της Ελλάδος εξηγεί το γιατί: η μέση δαπάνη κατά κεφαλήν μειώθηκε κατά 13% (στα 470,5 ευρώ). Η ίδια τάση (αύξηση αφίξεων, μείωση κατά κεφαλήν δαπανών) δείχνει να συνεχίζεται και φέτος.

Το 2011, όταν δημοσιεύθηκε η γνωστή μελέτη της McKinsey («Η Ελλάδα 10 χρόνια μπροστά») που περιελάμβανε, μεταξύ άλλων, ένα

επεξεργασμένο πλέγμα προτάσεων για την επόμενη μέρα της τουριστικής πολιτικής της χώρας, οι αφίξεις από το εξωτερικό ήταν 16,4 εκατ., ωστόσο η μέση κατά κεφαλήν δαπάνη έφτανε τα 639 ευρώ. Τα συνολικά έσοδα από τον τουρισμό ήταν 10,5 δισ. ευρώ. Εκτοτε, παρότι έχει τεθεί ως κεντρικός στόχος η προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού εύπορων τουριστών (η μελέτη της PricewaterhouseCoopers για τον ΣΕΤΕ ορίζει τους εύπορους ως εκείνους που δαπανούν 1.500 ευρώ ή περισσότερα ανά ταξίδι), οι κατά κεφαλήν δαπάνες μειώνονται κάθε χρόνο.

Καθίζηση επενδύσεων

Ο πρόεδρος του ΣΕΤΕ Γιάννης Ρέτσος δηλώνει στην «Κ» ότι βασικός λόγος που δεν έχει καταφέρει η Ελλάδα να αλλάξει το μείγμα των αφίξεων είναι η καθίζηση των επενδύσεων. Στον ιδιωτικό τομέα «κάτι γίνεται», σημειώνει, «παρότι ο επενδυτικός νόμος είναι παγωμένος εδώ και δύο χρόνια». Οι δημόσιες υποδομές «έχουν μείνει πολύ πίσω», προσθέτει, «ενώ ο ανταγωνισμός, π.χ. η Τουρκία, τρέχει».

Ο Άρς Ικκος, επιστημονικός διευθυντής του Ινστιτούτου ΣΕΤΕ, σημειώνει ότι η έκθεση της McKinsey, παρότι «αποτελέσει τομή για τον στρατηγικό σχεδιασμό του ελ-

ληνικού τουρισμού, υπερεκτίμησε την πιθανή ζήτηση εύπορων τουριστών για το ελληνικό τουριστικό προϊόν». Επιπλέον σημειώσε ότι δεν έχουν γίνει οι απαραίτητες κινήσεις, ώστε να ενισχυθούν δραστηριότητες όπως ο πολιτιστικός τουρισμός, όπου η Ελλάδα έχει πολύ χαμηλό μερίδιο αγοράς και που δεν απαιτεί ιδιαίτερες επενδύσεις. «Εκτός από την προσέλκυση ατόμων μεγαλύτερης οικονομικής επιφάνειας», εξηγεί, «ο πολιτιστικός τουρισμός χαρακτηρίζεται από γεωγραφική διασπορά και είναι μία περιβαλλοντικά βιώσιμη μορφή τουρισμού». Επιπλέον, τονίζει, καταπολεμά την εποχικότητα, που είναι ένας ακόμα πάγιος στόχος που δεν έχει επιτευχθεί. Σύμφωνα με τον ΣΕΤΕ, η εποχικότητα έχει αυξηθεί αντί να μειωθεί σε σχέση με το 2011. Τότε, το 52% των αφίξεων από το εξωτερικό καταγραφόταν στο τρίμηνο Ιουλίου-Σεπτεμβρίου. Το αντίστοιχο ποσοστό πέρυσι ήταν 56%.

Κατά τα άλλα, οι φορείς του τουρισμού διαμαρτύρονται για την υψηλή φορολογία, που πλήττει ευθέως την ανταγωνιστικότητα του προϊόντος. «Δεν είναι μόνο ο ΦΠΑ», σημειώνει ο κ. Ικκος. «Ο φόρος διαμονής μπορεί να κάνει τη διαφορά για τη βιωσιμότητα ενός ξενοδοχείου – και σίγουρα για την επιλογή του πότε θα ανοίξει».

Ελλειψη σπουδών

Ένα άλλο κρίσιμο μέτριο για το μέλλον του ελληνικού τουρισμού είναι αυτό της εκπαίδευσης. Παρότι είχε τεθεί επανειλημμένως στο παρελθόν ως στόχος, μόλις φέτος θα λειτουργήσουν για πρώτη φορά τμήματα τουριστικών σπουδών σε δύο ΑΕΙ (Πανεπιστήμιο Πειραιώς και Πανεπιστήμιο Αιγαίου), με σκοπό την κατάρτιση διοικητικών στελεχών τουριστικών επιχειρήσεων. «Τόσο καιρό, παιδιά που ήθελαν να απασχοληθούν μόλις στον τουρισμό δεν μπορούσαν να σπουδάσουν στη χώρα τους και έφευγαν στο εξωτερικό. Καμία κυβέρνηση δεν έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το θέμα», σημειώνει ο πρόεδρος του ΣΕΤΕ Γιάννης Ρέτσος. Στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς, όπως αναφέρουν στην «Κ» στελέχη που ασχολούνται με την οργάνωση του νέου τμήματος, προβλέπεται από το τρίτο έτος να διδάσκουν και στελέχη της αγοράς σε μαθήματα επιλογών, αρκεί να είναι κάτοχοι διδακτορικού.

Του **ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

Θυμούνται υποθέτω πολλοί την αποστροφή «δεν θα γίνουμε οι ξενοδοχοί και περιβολάρδες της Ευρώπης». Μία από τις λαϊκίστικες κορώνες του Ανδρέα Παπανδρέου της δεκαετίας του '80, όταν η κεντροαριστερά καλλιεργούσε ακόμη τον μύθο της εκβιομηχάνισης ενώ, την ίδια ώρα, διέλυε τα περιορισμένα ατού ανταγωνιστικότητας του τόπου. Η μεγάλη κρίση απέδειξε περιτράνως ότι οι «ξενοδοχοί» τα κατάφεραν καλύτερα από σχεδόν όλους τους άλλους κλάδους. Εκμεταλλεύτηκαν αποτελεσματικά τις αναταραχές στην ευρύτερη περιοχή μας, τον δραστικό περιορισμό του κόστους εργασίας στη διάρκεια της βίαιης προσαρμογής και την υποχρεωτική, για τις περισσότερες επιχειρήσεις, εξυγίανση των χρηματοοικονομικών τους καθώς περιορίστηκαν τα εύκολα δάνεια.

Η δημιουργία και διαχείριση υπηρεσιών ελεύθερου χρόνου, έχει αναδειχθεί ως εξαιρετικά σημαντική για τον τρόπο ζωής πολύ πέραν της Δύσης. Με τις νέες δυνατότητες που παρέχει η δικτυακή εξατομικευση του προορισμού, του καταλύματος και του «μείγματος» των αποκτούμενων υπηρεσιών, ενώ ενσωματώνονται οι προτιμήσεις της «γενιάς της νέας κλιματίας», ο τουρισμός προσφέρει νέες προοπτικές σε επενδυτές που προτιμούν διεθνώς ανταγωνιστικές ευκαιρίες.

Το ελληνικό τουριστικό προϊόν έχει όλες τις δυνατότητες να προσφέρει τη μερίδα του λέοντος στη δημιουργία του εθνικού προϊόντος. Ηδη συνεισφέρει 1 στα 10 ευρώ άμεσα, ενώ το 25% του ΑΕΠ εξαρτάται εμμέσως από τους επισκέπτες μας. Και τα δύο ποσοστά μπορούν να αυξηθούν κατά 35%-50% σε λίγα χρόνια, αφού βεβαίως ξεφύγουμε από τα όρια που βάζει το «ελληνικό καλοκαιρι» και επιτύχουμε την πραγματική διεθνοποίηση των συναφών επαγγελματιών.

Υπάρχουν όμως σοβαρά εμπόδια και ανάλογες αμφιβολίες, που συνδέονται με τις τρέχουσες πολιτικές επιλογές. Ευκολότερα βλέπει κανείς τα περιθώρια αλλά και τα όρια σε συγκεκριμένες προοπτικές σοβαρών ξενοδοχειακών ομίλων. Οι επενδύσεις τους περιορίζονται από την επί επτά έτη διατήρηση του κινδύνου χώρας στα γινωστά δυσμενή επίπεδα. Οι επενδυτές διστάζουν, ζητούν μεγαλύτερες αποδόσεις άμεσα. Ακόμη και οι αναμενόμενες ενθαρρυντικές πολιτικές εξελίξεις μετά τις προερχόμενες εκλογικές διαδικασίες δεν επαρκούν για να εμπεδωθεί η εμπιστοσύνη.

ANALYSE

Γιατί οι ξενοδοχοί τα κατάφεραν

Εμπόδιο αποτελούν οι παγιευμένες σε βαριά χρέη τουριστικές επιχειρήσεις που απορροφούν τα λιγοστά διαθέσιμα κεφάλαια των τραπεζών είτε επειδή «αρνούνται» να εξυπηρετήσουν τον δανεισμό τους, είτε επειδή οι τράπεζες έχουν πολιτικούς δεμένους τα χέρια τους και διστάζουν να κάνουν τη δουλειά τους που, κατά κανόνα, οδηγεί στη «βίαιη» απομάκρυνση της σημερινής ιδιοκτησίας.

Κύριο εμπόδιο όμως είναι το καθεστώς άριστου ανταγωνισμού που δημιουργεί ο συνεχής και υπερβολική αύξηση των φόρων. Απλώς υπολογισμός δείχνει ότι το κράτος αφαιρεί από την απόδοση του νόμιμου τουρισμού 7 εκατοστιαίες μονάδες περισσότερες από όλα τα άλλα μεσογειακά τουριστικά κράτη. Συμπληρωματικά, είναι αυτό ακριβώς το περιθώριο μεικτού κέρδους που θα επέτρεπε την ικανοποιητική αμοιβή των επενδυτικών κεφαλαίων. Είναι μετά οι καθυστερήσεις για πολι-

Τα σοβαρά εμπόδια, οι αμφιβολίες, που συνδέονται με τις τρέχουσες πολιτικές επιλογές, και οι επενδυτές.

τικούς λόγους, όπως συνέβη με τον εκσυγχρονισμό των αεροδρομίων και των λιμανιών, την ολοκλήρωση των αυτοκινητοδρόμων, και όχι μόνο.

Κάποιοι σκέφτονται ότι ο τουρισμός έτρεξε τα τελευταία χρόνια γρηγορότερα από τις δυνατότητες του. Και όμως μπορεί καλύτερα: το αποδεικνύει η ταχεία αλλά καθόλου ευθραυστή αύξηση του μεριδίου υπηρεσιών υψηλού επιπέδου. Η αύξηση αυτού του μεριδίου σε πάνω από το 1/3 του συνόλου αποτελεί τον σίγουρο δρόμο. Στην ίδια κατεύθυνση εντάσσονται οι σύντομες επισκέψεις διαφυγής, ειδικά σε πόλεις που απελευθερώνονται εμπορικά και αποκτούν καλή φήμη διασκέδασσης. Η πλήρης ένταξη των τεχνολογιών αλλά και του περιπέλοκου και πλούσιου ιστορικού και πολιτισμικού περιεχομένου αποτελούν συναφείς στόχους. Δυστυχώς όμως, η βελτίωση όλων τούτων απαιτεί ριζοσπαστική αλλαγή στις επικρατούσες γραφειοκρατικές αντιλήψεις συναρμοδίων κρατικοποιημένων υπηρεσιών, των περισσότερων δήμων και σίγουρα της αδιάφορης κεντρικής πολιτικής σφηνής, η οποία μοιάζει να θεωρεί τον τουρισμό ως «αναγκαίο κακό» ή έναν απρόσμενο διασώστη εν μέσω μνημονιακής κρίσης.

Ρεκόρ ξένων επισκεπτών και έσοδα πάνω από 14 δισ. ευρώ

Του **ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ**

Με θετικό πρόσημο αναμένεται να κλείσει η φετινή τουριστική χρονιά για την Ελλάδα, τόσο σε επίπεδο διεθνών αφίξεων όσο και σε επίπεδο ταξιδιωτικών εισπράξεων. Η πρόβλεψη από τον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) κάνει λόγο για αφίξεις-ρεκόρ ξένων τουριστών, που θα φθάσουν σε αριθμό τα 28,5 εκατ. Επίσης, αναμένεται να καλυφθεί ένα μέρος της υστέρησης των 919 εκατ. ευρώ που παρουσίασαν κατά την περυσινή χρονιά οι ταξιδιωτικές εισπράξεις. Ως πιθανότερο σενάριο προβάλλει η επανάκαμψη των εισπράξεων στη ζώνη πάνω από τα 14 δισ. ευρώ.

Πάντως, στα χαρακτηριστικά της σεζόν, κατά τους πρώτους πέντε μήνες του έτους, καταγράφεται η αδυναμία της χώρας να αποκομίσει ικανοποιητικά κέρδη από τη συγκεκριμένη «δεξαμενή», καθώς οι ταξιδιωτικές εισπράξεις αυξήθηκαν μόλις κατά 0,9%. Παράλληλα, στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων ετών συνεχίζει να κινείται για τη χώρα και η μέση δαπάνη ανά ταξίδι των ξένων επισκεπτών. Το ίδιο διάστημα, αντα-

Προβληματισμός για το 2018, αφού επιστρέφει η Τουρκία και ισχύει ο φόρος διαμονής.

γωνιστικοί προορισμοί όπως η Ισπανία και η Κύπρος αποκόμισαν υψηλές αποδόσεις από την τουριστική δραστηριότητα.

Η Τουρκία

Κομβικό ρόλο στην αύξηση των βασικών τουριστικών μεγεθών από την εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση στην Ελλάδα, κατά τη φετινή χρονιά, διαδραμάτισαν οι εξελίξεις στην Τουρκία. Και αυτό γιατί η τουριστική ζήτηση στην αρχή της, σε επίπεδο κρατήσεων για τους καλοκαιρινούς μήνες στους «ασφαλείς» προορισμούς της Μεσογείου, ήταν υψηλότερη από την προσφορά των ξενοδοχειακών κλινών.

Έτσι, η βασική περίοδο των προκρατήσεων τους πρώτους μήνες του έτους, οπότε η γειτονική χώρα εμφανίζει ακόμη έντονα σημάδια αστάθειας και αμφιβηθίας από τις διεθνείς αγορές, ως προς το κατά

Η πρόβλεψη ειδικών για εφέτος μιλάει για αφίξεις-ρεκόρ ξένων τουριστών, που θα φθάσουν σε αριθμό τα 28,5 εκατ.

πόσον μπορεί να αντιμετωπίσει τα κρούσματα τρομοκρατίας, η Ελλάδα κατάφερε να προσελκύσει σημαντικό μέρος κρατήσεων για το σύνολο της χρονιάς. Τα τουριστικά πακέτα πωλήθηκαν με τις εκπτώσεις και τις προσφορές που παρέχονται κάθε χρόνο τη συγκεκριμένη περίοδο,

διασφαλίζοντας υψηλές πληρότητες στα ελληνικά ξενοδοχεία για την αιχμή της σεζόν.

Η κρουαζιέρα

Η αστάθεια, όμως, στην Τουρκία είχε αντίθετα αποτελέσματα για τον κλάδο της ελληνικής κρουαζιέ-

ρας. Οι διεθνείς εταιρείες κρουαζιέρας που «κλειδώνουν» τα προγράμματά τους ένα ή και δύο χρόνια πριν στους προορισμούς που θα ταξιδέψουν τους πελάτες τους, αφαίρεσαν το μεγαλύτερο μέρος των δρομολογίων τους για τη γειτονική χώρα. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να περικόψουν και μεγάλο αριθμό ενδιάμεσων σταθμών αποσιβιβάσεων σε ελληνικούς προορισμούς. Ηδη, οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας έως και τον Ιούλιο σε δημοφιλή ελληνικά νησιά καταγράφουν διψήφια ποσοστά μειώσεων.

Από την άλλη, ο εσωτερικός τουρισμός κινείται στα χαμηλά επίπεδα των τελευταίων ετών, επιπλέον τους προορισμούς που δέχονται κατά κύριο λόγο Έλληνες τουρίστες. Υπό το βάρος των υψηλών φορολογικών και άλλων υποχρεώσεων οι Έλληνες περιορίσαν και τη φετινή σεζόν τόσο τις ημέρες των διακοπών όσο και τις δαπάνες για τις ταξιδιωτικές αποδράσεις τους.

Οι τουριστικοί επαγγελματίες της χώρας έχουν στρέψει από τώρα το βλέμμα τους στη σεζόν του 2018. Η διαφανής «επιστροφή» της Τουρκίας στις διεθνείς αγορές δημιουργεί νέα δεδομένα μεταξύ των

ανταγωνιστικών προορισμών της Μεσογείου ενόψει της προσεχούς τουριστικής περιόδου. Οι Τούρκοι ξενοδοχοί επιχειρούν να ανακτήσουν τα μερίδιά τους ριχνοντας τις τιμές τους στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων ετών. Τα πρώτα αποτελέσματα της τιμολογιακής τους πολιτικής έχουν φανεί από φέτος στη ρωσική αγορά, οπότε το πρώτο εξάμηνο εξασφάλισαν διπλάσιο αριθμό Ρώσων τουριστών, από το σύνολο των Ρώσων που επισκέφθηκαν την Ελλάδα κατά την περυσινή σεζόν.

Από την πλευρά τους οι Έλληνες ξενοδοχοί, ως φαίνεται, θα έχουν ακόμη πιο περιορισμένες δυνατότητες για το 2018 να αντιμετωπίσουν με τιμολογιακές πρακτικές τον διεθνή ανταγωνισμό. Και αυτό γιατί το ελληνικό ταξιδιωτικό πακέτο θα επιβαρυνθεί περαιτέρω με την επιβολή από την 1.1.2018 του φόρου διαμονής σε όλα τα τουριστικά καταλύματα. Σημειώνεται ότι ήδη οι συντελεστές του ΦΠΑ στη διαμονή και στην εστίαση στις ελληνικές επιχειρήσεις βρίσκονται σε πολύ υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με τους αντίστοιχους του συνόλου των ανταγωνιστικών προορισμών.

«Φωτιά και οργή» απειλούν ολόκληρο τον πλανήτη

Η ανταλλαγή απειλών μεταξύ Β. Κορέας και ΗΠΑ και ο «προληπτικός πόλεμος»

Του JULIAN BORGER
THE GUARDIAN

Το ενδεχόμενο πυρηνικής σύρραξης έχει ενισχύσει η ανταλλαγή απειλών μεταξύ Πιονγιάνγκ και Ουάσιγκτον τον τελευταίο έναν και πλέον μήνα. Μετά την πυραυλική δοκιμή της 4ης Ιουλίου, ο Κιμ Γιονγκ Ουν δήλωσε: «Οι Αμερικανοί μπάσταρδοι δεν θα χαρούν πολύ με το δώρο που τους στείλαμε για την εθνική τους επέτειο». Μία ημέρα αργότερα, ο πρόεδρος Τραμπ έλεγε: «Δεν μου αρέσει να μιλάω για τα μελλοντικά μας σχέδια, αλλά μπορώ να σας πω ότι σκεφτόμαστε ορισμένα πολύ σοβαρά πράγματα. Η Β. Κορέα καλά θα κάνει να πάψει να απειλεί τις

Σύμφωνα με Αμερικανούς αναλυτές, οι στρατιωτικές προκλήσεις της Πιονγιάνγκ δεν πρέπει να μείνουν ατιμώρητες.

ΗΠΑ, γιατί θα βρεθούν ενώπιον φωτιάς και οργής, τέτοιας που ο κόσμος δεν έχει ξαναδεί».

Οι ραγδαίες εξελίξεις στην κορεατική κερσόνοσο μπορεί να οδηγήσουν σε διάφορες κινήσεις, όπως η επιλογή της «φωτιάς και της οργής». Τις τελευταίες ημέρες, ο σύμβουλος εθνικής ασφάλειας, Ρέιμοντ Μακμάστερ, έκανε λόγο για «προληπτικό πόλεμο». Στόχος μιας τέτοιας επιχείρησης θα ήταν ισχυρό πλήγμα με στόχο τις υποδομές του βορειοκορεατικού στρατού, που

Το καθεστώς της Βόρειας Κορέας διαθέτει πυραύλους σε κρυφές καθώς και 8.000 πυροβόλα στα σύνορα με τη Νότια Κορέα.

με τη σειρά του θα πυροδοτούσε πραξικόπημα ή εξέγερση. Οι κίνδυνοι, όμως, είναι πολλαπλοί. Το καθεστώς διαθέτει πυραύλους σε κρυφές, καθώς και 8.000 πυροβόλα στα σύνορα με τη Νότια Κορέα. Κάθε πλήγμα κατά της Πιονγιάνγκ θα κατέληγε σε σκληρά στρατιωτικά αντίποινα.

Ορισμένοι Αμερικανοί αναλυτές εκτιμούν πως η Ουάσιγκτον πρέπει να υιοθετήσει τακτική «δυναμικής ανάσχεσης» απέναντι στην Πιονγιάνγκ. Οι στρατιωτικές προκλή-

σεις της Βόρειας Κορέας δεν πρέπει να μείνουν ατιμώρητες, σύμφωνα με αυτήν τη σχολή σκέψης, και πρέπει να γίνονται αντικείμενο αντιποίνων περιορισμένης κλίμακας. Δεν υπάρχουν, όμως, εγγυήσεις ότι οι αξιωματούχοι της Πιονγιάνγκ θα μπορούσαν να διακωλύσουν μια περιορισμένη στρατιωτική ενέργεια από μια ολοσχερή επίθεση, απειλώντας τον πλανήτη με ολοκληρωτικό πόλεμο.

Η Νότια Κορέα διαθέτει ταξιαρχία ειδικών δυνάμεων, με στόχο

τη δολοφονία του προέδρου Κιμ. Ο βορειοκορεάτης ηγέτης είναι, όμως, ένας από τους καλύτερα φυλασσόμενους άνδρες στον κόσμο, ενώ η εξόντωσή του μπορεί να οδηγήσει και αυτή σε ολοκληρωτικό πόλεμο.

Την ίδια ώρα, το καθεστώς της Β. Κορέας δεν δείχνει καμία διάθεση να επανέλθει στο διαπραγματευτικό τραπέζι. Η Ουάσιγκτον, από τη μεριά της, έχει δηλώσει ότι θα αποδεχθεί την επανεκκίνηση των συνομιλιών μόνον εφόσον η Πιονγιάνγκ αποδεχθεί τη διακοπή των πυρηνικών της δοκιμών, όρο τον οποίο δεν αποδέχεται η Β. Κορέα. Την ίδια στιγμή, η αποδοχή του σταλινικού κράτους στον «όμιλο» των πυρηνικών κρατών θα έχει επιπτώσεις στις προσπάθειες διεθνούς αφοπλισμού, προσφέροντας στην Πιονγιάνγκ ένα ακόμη κίνητρο διατήρησης των πυρηνικών της όπλων.

Κινέζοι και Ρώσοι στηρίζουν πρόταση, σύμφωνα με την οποία η Πιονγιάνγκ θα αποδεχθεί τις πυραυλικές και πυρηνικές δοκιμές, ενώ ΗΠΑ, Νότια Κορέα και οι σύμμαχοί τους θα διακόψουν τα στρατιωτικά τους γυμνάσια. Αγνωστο παραμένει, πάντως, εάν ο νέος πρόεδρος της Νότιας Κορέας, Μουν Τζάε Ιν, θα συμφωνήσει με την πρόταση αυτή και εάν η Πιονγιάνγκ είναι πρόθυμη να προσφέρει εγγυήσεις για την τήρησή της.

Τέλος, Αμερικανοί ειδικοί απειλούν εκκλιση στις δύο πλευρές να οργανώσουν αμέσως συναντήσεις, άνευ όρων, προλαμβάνοντας κάθε ενδεχόμενο κλιμάκωσης της επικίνδυνης κρίσης.

Εξαπλώνεται το σκάνδαλο με τα αυγά

Παρτίδες μολυσμένες με Fipronil και στη Γαλλία και τη Βρετανία

Η Γαλλία και η Βρετανία επλήγησαν με τη σειρά τους από την κρίση που έχει ξεσπάσει με το εντομοκτόνο Fipronil, μετά τη διανομή σε αυτές τις χώρες αυγών που έχουν μολυνθεί από αυτήν την ουσία, προέλευσης Ολλανδίας, όπου εκατομμύρια κότες ενδέχεται να θανατωθούν.

Το εύρος του σκανδάλου αποκαλύφθηκε την περασμένη εβδομάδα στην Ολλανδία, όπου έως και 180 πτηνοτροφικές μονάδες ανέστειλαν τη λειτουργία τους και οι Αρχές προχώρησαν στη μαζική απόσυρση αυγών από την αγορά, καθώς τα επίπεδα του Fipronil υπερέβαιναν σε ορισμένες περιπτώσεις τα όρια που ορίζει ο ευρωπαϊκός κανονισμός.

Σε μεγάλη ποσότητα η ουσία

Ειδικοί εξετάζουν αυγά για να διαπιστώσουν αν περιέχουν το εντομοκτόνο Fipronil, σε εργαστήριο της γερμανικής πόλης Ερλάνγκεν.

αυτή θεωρείται ότι είναι «μετρίως τοξική» για τον άνθρωπο, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Απαγορεύεται να χρησιμοποιείται σε ζώα που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Η κρίση επεκτάθηκε κατόπιν στη Γερμανία, την Ελβετία και τη Σουηδία, όπου εκατομμύρια αυγά προέλευσης Ολλανδίας αποσύρθηκαν από την αγορά και καταστράφηκαν.

«Ο αριθμός των αυγών είναι πολύ περιορισμένος (21.000) και ο κίνδυνος για τη δημόσια υγεία πολύ μικρός, όμως εμείς διεξαγάμε εκτάκτως έρευνα με επίκεντρο τη διανομή αυτών των αυγών στη Βρετανία», παραδέχθηκε η Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων της χώρας.

«Δεκατρείς παρτίδες μολυσμένων αυγών προέλευσης Ολλανδίας» πα-

ραδόθηκαν τον Ιούλιο σε επιχειρήσεις μεταποίησης τροφίμων που βρίσκονται στη δυτική Γαλλία, διεκρίνισαν από την πλευρά του το υπουργείο Γεωργίας της Γαλλίας.

«Έρευνες βεβαιώνονται σε εξέλιξη σε αυτές τις εγκαταστάσεις (...) για να αξιολογηθεί η κατάσταση (τα εμπλεκόμενα προϊόντα και ο προορισμός τους) και να εμποδιστεί η διανομή των προϊόντων με στόχο να υποβληθούν σε ανάλυση», σύμφωνα με την ίδια πηγή.

Σε ορισμένα ορνιθοτροφεία στην Ολλανδία που επλήγησαν από την κρίση οι υπεύθυνοι άρχισαν τις θανατώσεις των πτηνών. Περισσότερες από 300.000 κότες που μολύνθηκαν θανατώθηκαν, σύμφωνα με την ολλανδική αγροτική ένωση LTO.

Μάχη Τουρκίας - ΗΠΑ για έλεγχο της Ιντλίμπ

Μια μεγάλη αμερικανοτουρκική αναμέτρηση λαμβάνει χώρα τα τελευταία εβδομάδα στο βόρειο κομμάτι της Συρίας. Τουρκία και ΗΠΑ δίνουν μάχη με τον χρόνο για να ελέγξουν την πόλη Ιντλίμπ, την οποία ελέγχουν ισλαμιστικές οργανώσεις που διατηρούν δεσμά με την Τουρκία, όπως μεταδίδει ο ανταποκριτής της «Κ» Νίκος Στέλιος. Στην Ιντλίμπ υπάρχουν και παράγοντες που διατηρούν σχέσεις με την Αλ Κάιντα, κυρίως η οργάνωση Αλ Νούσρα, την οποία καταπολεμά πλέον η Τουρκία. Πριν από λίγες ημέρες, στην Τουρκία, οι δικαστικές αρχές ξεκίνησαν επιχειρήσεις που στρέφονται κατά της Αλ Νούσρα. Οι πληροφορίες που φτάνουν από τους κύκλους της τουρκικής κυβέρνησης δείχνουν ότι οι εξελίξεις στη Συρία έχουν φτάσει σε πολύ κρίσιμο στάδιο. Η Τουρκία υποψιάζεται ότι οι ΗΠΑ, κατά τις επόμενες ημέρες ή εβδομάδες, θα εξαπολύσουν επί-

Μαχητής της κουρδικής πολιτοφυλακής βγάζει σέλφι στη Ράκα της Συρίας.

θεση κατά των ισλαμιστικών οργανώσεων της Ιντλίμπ. Οι ΗΠΑ ενδέχεται να βασιστούν στην υποστήριξη και στη συνεργασία των Κούρδων, γεγονός που πιθανώς να ανοίξει τον δρόμο για την επέ-

Ολες οι πληροφορίες συγκλίνουν στο ότι οι εξελίξεις στη Συρία έχουν φθάσει σε πολύ κρίσιμο στάδιο.

κταση των περιοχών που ελέγχονται από το κουρδικό κίνημα προς τα παράλια της Ανατολικής Μεσογείου.

Για να εμποδίσει την εφαρμογή του προαναφερμένου σχεδίου, η Τουρκία ετοιμάζει τη δική της στρατιωτική επιχείρηση για το βόρειο κομμάτι της Συρίας. Πρώτος σταθμός των τουρκικών δυνάμεων αναμένεται να είναι η πόλη Αφριν, την οποία ελέγχουν τα τελευταία χρόνια οι Κούρδοι. Η Τουρκία στηρίζεται στη συνεργασία διάφορων αραβικών και ισλαμιστικών οργανώσεων για την κατάληψη αυτής της πόλης. Μετά την επίτευξη αυτού του στό-

χου, η Αγκυρα θα στρέψει το βλέμμα της προς την Ιντλίμπ. Στην περίπτωση της Ιντλίμπ, η τουρκική πλευρά δεν αποκλείει το ενδεχόμενο της συνεργασίας με τον ρωσικό στρατό. Στην Αγκυρα επικρατεί η άποψη ότι Τουρκία και ΗΠΑ οδεύουν προς μια νέα αναμέτρηση στην Μεσοποταμία, η οποία θα κρίνει το μέλλον της συνεργασίας της Αγκυρας με τους δυτικούς συμμάχους της. Οι τουρκικές πηγές τονίζουν ομόφωνα ότι το κουρδικό ζήτημα αποτελεί την κορυφαία προτεραιότητα της Αγκυρας και σε περίπτωση που οι ΗΠΑ επιλέξουν να αγνοήσουν αυτή την πραγματικότητα οι διμερείς σχέσεις Τουρκίας - Δύσης ενδέχεται να βρεθούν αντιμέτωπες με μεγάλη αναμέτρηση. Σε μια άλλη εξέλιξη, η τουρκική αστυνομία συνέλαβε 42 πρόσωπα ως ύποπτα για σχέσεις με ισλαμιστές ή Κούρδους μαχητές, με επιχειρήσεις που πραγματοποίησε σε δύο διαφορετικές επαρχίες.

Η Βενεζουέλα διχάζει την Αριστερά στη Λατ. Αμερική

Η περίπτωση της Βραζιλίας και όχι μόνο

Στην πρώτη της διεθνή ομιλία με την ιδιότητα της προέδρου του πανίσχυρου Εργατικού Κόμματος της Βραζιλίας, η Γκλάισι Χόφμαν πυροδότησε αμέσως αντιδράσεις καθώς εξέφρασε την αμέριστη υποστήριξη της στον πρόεδρο της Βενεζουέλας Νικολάς Μαδούρο. Μιλώντας στο Φόρουμ του Σάο Πάολο, ένα ετήσιο συνέδριο των αριστερών κομμάτων στη Μανάγουα τον Ιούλιο, η Χόφμαν ισχυρίστηκε ότι η Βενεζουέλα αντιμετωπίζει βίαιη επίθεση από τη Δεξιά και υιοθέτησε την αμφιλεγόμενη συντακτική συνέλευση, την οποία οι επικριτές του Μαδούρου χαρακτηρίζουν αναισχύνη αρπαγή εξουσίας. Το νέο σώμα που συγκροτήθηκε την περασμένη εβδομάδα, εν μέσω διαμαρτυριών από 40 και πλέον χώρες, θα «συνδράμει στην περαιτέρω εδραίωση της μολιβαριανής επανάστασης», είπε η Χόφμαν.

Σε μια ήπια ιστορία είναι γεμάτη ακροδεξιά πραξικοπήματα, στρατιωτικές δικτατορίες και αμερικανική ανάμειξη, αυτού του είδους η υποστήριξη έχει νόημα για πολλούς στην Αριστερά. Για τους συγκεκριμένους, η Βενεζουέλα παραμένει ένα σύμβολο αντιιμπεριαλιστικής αντίστασης, σχεδόν όσο και η Κούβα κάποτε. Για άλλους, όμως, η ομιλία Χόφμαν ήταν μια απαράδεκτη συμπίεση με μια κυβέρνηση που κατηγορείται για αυξανόμενο αυταρχισμό και βία εις βάρος του ίδιου του λαού. Αυτή την εβδομάδα ο ΟΗΕ κατήγγειλε ότι 5.000 άνθρωποι έχουν συλληφθεί αυθαίρετα στη Βενεζουέλα από τον Απρίλιο και περιέγραψε αναφορές για βίαιη, απάνθρωπη και ταπεινωτική μεταχείριση από τις δυνάμεις ασφαλείας.

Απομονωμένος

Η Αριστερά είναι εντελώς διχασμένη, λέει ο Λεονάρντο Βαλέντε, καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο Ομοσπονδιακό Πανεπιστήμιο του Ρίο. Γκράφιτι στο Καρακάς διακηρύσσουν ότι «Πεινάμε». Η τραγική οικονομική κατάσταση έχει προκαλέσει ελλείψεις τροφίμων και φαρμάκων. Ο Βαλέντε επισημαίνει ότι ένα σκληροπυρηνικό ρεύμα σκέψης θεωρεί ότι η Βενεζουέλα είναι ένα παράδειγμα ανοικτής ταξικής πάλης και πως δεν υπάρχει πλέον δημοκρατική λύση. Άλλοι απεικονίζουν από αυτή τη βίαιη καταστολή της διαφωνίας. Ο χορός διαμαρτυριών έχει αφήσει τον Μαδούρο εντελώς έκθετο και απομονωμένο. Η Βενεζουέλα έχει αποπεμφθεί από την εμπορική ζώνη Mercosur και ακόμη και το Βατικανό έχει ζητή-

σει να σταματήσει η συγκρότηση της συντακτικής συνέλευσης, παρόλο που ο γεννημένος στην Αργεντινή Πάπας έχει επικριθεί ότι δεν έχει μιλήσει αρκετά κατά του προέδρου της Βενεζουέλας.

Το συγκεκριμένο σώμα είναι η τελευταία τρέλα ενός καθεστώτος που είναι σάπιο εδώ και καιρό, λέει ο Τζιν Ουίλις, Βραζιλιάνος βουλευτής του κόμματος Σοσιαλισμός και Ελευθερία. «Η κατάσταση στη Βενεζουέλα είναι καταστροφική, αληθινή ανθρωπιστική τραγωδία», πρόσθεσε. Ο Ουίλις έχει δεχθεί online επιθέσεις για τα σχόλιά του. Ο Βάγκνερ Μουράο, καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης στη Βραζιλία και μέλος του Εργατικού Κόμματος, θυμίζει ότι κάποτε η Βενεζουέλα ήταν χώρα-πόδειγμα και πως ο ιδρυτής του κόμματός του, Λουίς Ινάσιο

Για κάποιους είναι παράδειγμα ανοικτής ταξικής πάλης, ενώ άλλοι απεικονίζουν από τη βίαιη καταστολή κάθε διαφωνίας.

Λούλα ντα Σίλβα, είχε υποστηρίξει τον Τσάβες μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα του 2003.

Πολλοί στο Εργατικό Κόμμα κάνουν συγκρίσεις μεταξύ των διαμαρτυριών εναντίον του Μαδούρο και της παραπομπής της πρώην προέδρου της Βραζιλίας Ντίλμα Ρούσεφ, κάνοντας λόγο για πραξικόπημα που διοργανώθηκε από τις ντόπιες ελίτ. Η Μόνικα Βαλέντε, γραμματέας του κόμματος για διεθνείς σχέσεις, κατηγορήσε πρόσφατα τις ανώτερες εισοδηματικές τάξεις ότι βάλλουν κατά της χώρας και εκμεταλλεύονται την κρίση προκειμένου να πετύχουν καθεστωτική αλλαγή.

Στην Αργεντινή οι αριστεροί τρέφουν ανάμεικτα συναισθήματα, εκφράζοντας ελαχίστη συμπάθεια τόσο προς τον Μαδούρο όσο και προς τους αντιπάλους του. «Η κυβέρνηση του Μαδούρο έχει χάσει τη λαϊκή αποδοχή και στρέφεται προς τις ένοπλες δυνάμεις με όλο και πιο αντιδημοκρατικά μέσα», ισχυρίστηκε η υποψήφια για την αντιπροεδρία του Αριστερού Μετώπου, Μίριαμ Μπρέγκμαν. Ταυτόχρονα όμως, κατηγορήσε τον Πάπα και τις συντηρητικές κυβερνήσεις της Λατινικής Αμερικής ότι πιέζουν τον Μαδούρο να έρθει σε συμφωνία με τη Δεξιά.

THE GUARDIAN

Για διακίνηση μεταναστών καταδικάστηκαν τρεις Σύροι

Τρεις Σύροι καταδικάστηκαν την Παρασκευή από γερμανικό δικαστήριο σε ποινές έως τεσσάρων ετών φυλάκιση επειδή συμμετείχαν το 2015 στη μεταφορά μεταναστών στο Αιγαίο που στοίχισε τη ζωή σε 13 ανθρώπους. Ο βασικός κατηγορούμενος, ηλικίας 27 ετών, καταδικάστηκε σε τέσσερα χρόνια φυλάκιση χωρίς αναστολή για διακίνηση μεταναστών και ο καπετάνιος του, ηλικίας 24 ετών, σε

φυλάκιση δύομιση ετών για λαθραία διακίνηση μεταναστών που προκάλεσε θάνατους. Ο τρίτος κατηγορούμενος, ηλικίας 34 ετών, καταδικάστηκε σε φυλάκιση δύο ετών με αναστολή. Δρούσε από το Βερολίνο και ήταν ο ταμίας της ομάδας. Από τον Ιούνιο έως τον Νοέμβριο 2015, οι τρεις Σύροι είχαν συμμετάσχει στην οργάνωση έξι ταξιδιών με φουσκωτές λέμβους από τη Σμύρνη μέχρι τη Λέσβο.

Πολύνεκρη σύγκρουση τρένων

Τουλάχιστον 28 νεκροί και 80 τραυματίες είναι οι απολογισμοί από μετωπική σύγκρουση τρένων στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου την Παρασκευή. Το ένα τρένο ερχόταν από το Κάιρο και το άλλο από το Πορτ Σαΐντ. Ο επικεφαλής των σιδηροδρόμων συλλογικών ανέφερε ότι η σύγκρουση σημειώθηκε στην περριοχή Χορσίντ, νοτιοανατολικά

της Αλεξάνδρειας. Αγνωστα παρέμειναν τα αίτια του δυστυχήματος, αλλά οι διασώστες εξέφραζαν ανησυχίες ότι ο αριθμός των θυμάτων θα ήταν μεγαλύτερος. Το σιδηροδρομικό δίκτυο της Αιγύπτου έχει πλημμελείς επιδόσεις στον τομέα της ασφάλειας, κυρίως λόγω της κακοδιαχείρισης και της ελλιπούς συντήρησης.

Βάση της Σούδας και ενέργεια, τα ισχυρά στρατηγικά χαρτιά

Μεγάλο το ενδιαφέρον των ΗΠΑ σε μια εποχή που η Τουρκία προκαλεί ανησυχίες

Της ανταποκρίτριας μας στην ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ
ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ

Αυτές τις ημέρες, κάποια από τα πιο ισχυρά μηνύματα μεταφέρονται με ένα tweet. Οχι του προέδρου Τραμπ, στην προκειμένη περίπτωση, αλλά του επίσημου λογαριασμού της διοίκησης των ναυτικών δυνάμεων των ΗΠΑ στην Ευρώπη. Πάνω από δύο φωτογραφίες από την Κρήτη, γράφει ότι «το "USS Carney" φτάνει στη βάση της Σούδας ώστε να διατηρήσει #ΣταθερήΠαρουσία, σε υποστήριξη των αμερικανικών συμφερόντων εθνικής ασφάλειας στην Ευρώπη». Το tweet εστάλη στις 2 Αυγούστου, όταν το αντιτορπιλικό πλοίο επέστρεψε από την Ουκρανία, όπου έλαβε μέρος στη διεθνή άσκηση Sea Breeze 2017. Η «σταθερή παρουσία» είναι το βασικό μήνυμα που θέλουν να εκπέμψουν οι Αμερικανοί στην Ευρώπη, ιδιαίτερα σε μία εποχή που οι διατλαντικές σχέσεις γίνονται πιο απρόβλεπτες και οι προκλήσεις στην ευρύτερη περιοχή παραμένουν κρίσιμες. Σε αυτό το πλαίσιο, Αμερικανός διπλωμάτης υπογραμμίζει στην «Κ» τη στρατηγική σημασία που δίνουν στη βάση της Σούδας οι ΗΠΑ ως απαραίτητης βάσης για τις επιχειρήσεις τους στην Ανατολική Μεσόγειο. Η Σούδα βρίσκεται στο προσκήνιο λόγω και της αυξανόμενης ανησυχίας του ΝΑΤΟ για το μέλλον της συνεργασίας τους με την Τουρκία στη βάση του Ιντσιρλίκ.

Σχέδιο Β

Σύμφωνα με το αμερικανικό περιοδικό Stars & Stripes, στρατιωτικοί αναλυτές θεωρούν ότι είναι «το χειρότερο μέρος» για να φυλάσσουν οι ΗΠΑ τις περίπου πενήντα πυρηνικές κεφαλές που εικάζεται ότι βρίσκονται στην τουρκική βάση. Ο πρώην ανώτατος διοικητής των δυνάμεων ΝΑΤΟ στην Ευρώπη, ναύαρχος Τζέιμς Σταυρίδης δήλωσε μάλιστα στο περιοδικό ότι «θα ήταν σοφό» για το ΝΑΤΟ να σκεφτεί ένα Σχέδιο Β για την περίπτωση που η Συμμαχία εκδιωχθεί από το Ιντσιρ-

«Το "USS Carney" φτάνει στη βάση της Σούδας ώστε να διατηρήσει #ΣταθερήΠαρουσία, σε υποστήριξη των αμερικανικών συμφερόντων εθνικής ασφάλειας στην Ευρώπη», γράφει το tweet της διοίκησης των ναυτικών δυνάμεων των ΗΠΑ στην Ευρώπη.

«**Η Ελλάδα θα ήταν άμεση εναλλακτική βάση για τους περίπου 2.500 Αμερικανούς στρατιωτικούς που βρίσκονται στο Ιντσιρλίκ.**»

Ο ίδιος προσθέτει πως μια άμεση εναλλακτική βάση για τους περίπου 2.500 Αμερικανούς στρατιωτικούς θα ήταν η χώρα μας, «η οποία σίγουρα έχει εξαιρετές υποδομές τόσο στην Κρήτη όσο και στην ηπειρωτική Ελλάδα». Η βάση της Σούδας αναδεικνύεται σε ισχυρό χαρτί της Ελλάδας, αν αποφασίσει να το αξιοποιήσει. Ένας άλλος τομέας που μπορεί να αναβαθμίσει τη σημασία της Ελλάδας για τις ΗΠΑ είναι η ενέργεια. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ στην Αθήνα Τζέφρι Πιάιτ «έδωσε έμφαση στις ενεργειακές πρωτοβουλίες της χώρας» κατά την πρόσφατη συνάντησή του με τον υπουργό Επικρατείας Αλέκο Φλαμπουράρη. Σύμφωνα με την ανακοίνωση του Μεγάρου Μαξίμου, τόνισε μάλιστα

«πόσο κρίσιμη και χρήσιμη είναι για την Ελλάδα η προσπάθεια που γίνεται στο ενεργειακό πεδίο, είτε αφορά το φυσικό αέριο, είτε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, είτε τις έρευνες για την εξόρυξη υδρογονανθράκων». Βεβαίως, οι αιφνίδιες αλλαγές στο νομικό πλαίσιο για συνεκμετάλλευση των υδρογονανθράκων με το Δημόσιο μάλλον δεν ενθουσίασαν τον κ. Πιάιτ, του οποίου την ατζέντα ως πρόεδρο βρίσκονται τα συμφέροντα αμερικανικών εταιρειών όπως η ExxonMobil.

Η τετραμερής συνεργασία

Πάντως, ο ίδιος υποστηρίζει την τετραμερή συνεργασία της Ελλάδας με την Κύπρο, το Ισραήλ και την Αίγυπτο στον τομέα της ενέργειας. Αυτή άλλωστε θα μπορούσε να συνησφέρει στη διαφοροποίηση των παρόχων της Ευρώπης και είναι σύμφωνα με την επιδίωξη των ΗΠΑ Αθήνα Τζέφρι Πιάιτ «έδωσε έμφαση στην απεξάρτηση της Ευρώπης από το ρωσικό αέριο. Μάλιστα, η πρόσφατη ανακοίνωση της ελληνικής πετρελαϊκής εταιρείας Energean ότι έφτασε τον στόχο των συμβολίων παράδοσης φυσικού αερίου ώστε να ξεκινήσει την εκμετάλλευ-

ση των κοιτασμάτων που αγόρασε από τις αμερικανοϊσραηλινές εταιρείες Delek και Noble αποτελεί ίσως τον πρώτο επιχειρηματικό «καρπώ» αυτής της στρατηγικής συνεργασίας για την Ελλάδα.

Είχε προηγηθεί η ξεκάθαρη θέση των Αμερικανών υπέρ του δικαιώματος της Κύπρου να αξιοποιήσει τις δικές της πηγές πλούτου. Οπως επιβεβαίωσε την Πέμπτη στην «Κ» εκπρόσωπος του αμερικανικού υπουργείου Εξωτερικών, «η πολιτική των ΗΠΑ για την αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κύπρου ισχύει εδώ και καιρό: αναγνωρίζουμε το δικαίωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας να αναπτύξει τους πόρους της στην αποκλειστική οικονομική της ζώνη. Εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι οι πηγές πετρελαίου και φυσικού αερίου, όπως και όλοι οι πλουτοπαραγωγικοί της πόροι, θα πρέπει να μοιραστούν δίκαια μεταξύ των δύο κοινοτήτων στο πλαίσιο μίας συνολικής συμφωνίας. Εξακολουθούμε να αποθαρρύνουμε πράξεις που αυξάνουν τις εντάσεις στην περιοχή». Αυτή η δήλωση, σύμφωνα με πληροφορίες, έχει ήδη προκαλέσει την ενόχληση της Τουρκίας.

Αύξηση προκλήσεων σε Αιγαίο και Κύπρο

Τα επόμενα βήματα της Αγκυρας

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Την τοποθέτηση πλωτού γεωτρήσανου ή πλατφόρμας εντός της κυπριακής ΑΟΖ θεωρούν διπλωματικές πηγές το πιθανό επόμενο βήμα ορατής κλιμάκωσης από την πλευρά της Τουρκίας, στη σαφή προσπάθειά της να οριοθετήσει τις πάγιες διεκδικήσεις της από τα νότια της Ρόδου μέχρι και τα ανοικτά της Πάφου. Σε αυτό το πλαίσιο, εντάσσονται και οι διπλωματικές αδόκιμες κινήσεις της Τουρκίας να ανακοινώσει μέσω NAVTEX ασκήσεις του αμερικανικού πολεμικού ναυτικού στην κυπριακή ΑΟΖ και του βρετανικού βασιλικού ναυτικού στα νότια της Καρπάθου. Τόσο οι Αμερικανοί όσο και οι Βρετανοί, με διαφορετικό τρόπο, αποστασιοποιήθηκαν από τις συγκεκριμένες κινήσεις, οι οποίες, παρ' όλα αυτά, μαρτυρούν τις τουρκικές προθέσεις. Ένα δεύτερο στοιχείο των τελευταίων εβδομάδων, ιδιαίτερα του Αυγούστου, είναι ότι η προαναγγελία κατάργησης του άτυπου μορατόριουμ πτήσεων και ασκήσεων στο Αιγαίο αποτυπώνεται πλέον και σε πρακτικό επίπεδο, με καθημερινές παραβιάσεις, αλλά –κυρίως– εικονικές αε-

ρομαχίες που λαμβάνουν ολοένα και πιο ριθκινόμενα χαρακτηριστικά. Πλέον, η Πολεμική Αεροπορία καταγράφει και χρήση αντιμετρων (chaffs) από τα τουρκικά F-16.

Δεδομένου ότι η Αγκυρα δεν έχει υποχωρήσει ούτε εκατοστό από την ανάπτυξη δυνάμεων στη μεθόριο με τη Συρία και το Κατάρ, καθίσταται προφανές πως η παράλληλη δραστηριοποίηση στο Αιγαίο και την Αν. Μεσόγειο αποτελεί σκέλος μιας ευρύτερης στρατηγικής του «ηγεμονικού» ρόλου που οραματίζεται ο Ερντογάν για την Τουρκία. Επίσης, η άδεια που έλαβαν τελικά οι Γερμανοί βουλευτές για να επισκεφθούν τη βάση στο Ικόνιο δείχνει και τα όρια που μπορεί να έχει η γερμανοτουρκική κρίση. Γεγονότα που σημαίνει ότι οι εξελίξεις στις ευρωτουρκικές σχέσεις μπορεί να είναι ταχύτερες, ιδιαίτερα μετά τις εκλογές στη Γερμανία και την επικράτηση ψυχραιμίας έναντι ενός παραδοσιακού εταίρου του Βερολίνου. Την επαναπροσέγγιση Αγκυρας - Βερολίνου επιθυμεί και η Αθήνα, ιδίως υπό το φως πιθανής αναζωπύρωσης της προσφυγικής κρίσης.

Το πετρέλαιο της Βενεζουέλας αγοράζει ρωσικός κολοσσός

ΚΑΡΑΚΑΣ. Προς τη Ρωσία στρέφεται ολοένα και πιο συχνά η υπό κατάρρευση κυβέρνηση της Βενεζουέλας, σε μια προσπάθεια να εξασφαλίσει τα κεφάλαια που χρειάζεται για να επιβιώσει, προσφέροντας σε αντάλλαγμα τον ορυκτό της πλούτο. Η κρατική πετρελαϊκή εταιρεία της Βενεζουέλας (PDVSA) βρίσκεται έτσι σε μυστικές διαπραγματεύσεις από τις αρχές του έτους με τον ρωσικό πετρελαϊκό κολοσσό Rosneft, προσφέροντας μερίδιο σε εννέα από τις πλέον παραγωγικές πετρελαϊοπηγές της χώρας. Η Rosneft έχει προσφέρει ήδη περισσότερα από ένα δισ. δολάρια τον Απρίλιο στην PDVSA, ενώ ήδη δύο φορές η κυβέρνηση

του Καρακάς χρησιμοποίησε ρωσικά κεφάλαια για να προλάβει την πτώχευση. Η ρωσική εταιρεία έχει αναλάβει μάλιστα ρόλο διαμεσολαβητή, προωθώντας το πετρέλαιο της PDVSA σε ξένους αγοραστές. Την ώρα που πολλές πολυεθνικές σε όλο τον κόσμο αποσύρουν τις δραστηριότητές τους από τη Βενεζουέλα, η Rosneft ακολουθεί αντίθετη οδό, εξαγοράζοντας πετρελαϊκά αποθέματα και επεκτείνοντας τα κεντρικά γραφεία της στο Καρακάς. Η ρωσική εταιρεία αγοράσε πρόσφατα πέντε πηγές στην περιοχή του Ορνόκου, όπου εντοπίζονται τα μεγαλύτερα αποθέματα αργού πετρελαίου στη χώρα. REUTERS

Μεγάλη συμμαχία Ερντογάν, με Γκρίζους Λύκους και Κεμαλιστές

Σημαντικές ζυμώσεις στο πολιτικό και στρατιωτικό τοπίο της Τουρκίας αλλάζουν τα δεδομένα εντός στις σχέσεις με τη Δύση

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Το πολιτικό φλερτ της τουρκικής κυβέρνησης με τις εθνικιστικές και κεμαλιστικές μερίδες του πολιτικού κόσμου, που ξεκίνησε στον απόηχο του αποτυχημένου πραξικοπήματος συνεχίζεται και λαμβάνει νέες διαστάσεις. Με βάση τη συνεργασία που διατηρούν με το τουρκικό Προεδρικό, κεμαλιστές και εθνικιστές αξιωματικοί, αστυνομικοί και γραφειοκράτες επιστρέφουν σε θέσεις-κλειδιά στο στρατεύμα, στη δικαιοσύνη, την αστυνομία και άλλες σημαντικές δομές του τουρκικού κράτους. Αυτό στο πλαίσιο προσπάθειας του Προέδρου Ερντογάν να διευκολύνει την επανεκλογή του στις προεδρικές εκλογές του 2019. Η πολιτική συμμαχία της συντηρητικής παράταξης με τις εθνικιστικές δυνάμεις προκαλεί έντονο προβληματισμό στις φιλελεύθερες μερίδες της τουρκικής κοινωνίας, ενώ έχει προκαλέσει ρήγμα στις τάξεις της αντιπολίτευσης, με μερίδα των Γκρίζων Λύκων και των κεμαλιστών να διαχωρίζονται από τους συνοδοιπόρους τους και να αναζητούν εναλλακτικούς προορισμούς στο τουρκικό πολιτικό προσκήνιο. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Μεράλ Άκσεναρ και των συναδέλφων της οι οποίοι πριν από λίγο καιρό ήταν βουλευτές του Κινήματος των Γκρίζων Λύκων και σήμερα διαχωρίζουν τη θέση τους και προχωρούν στην ίδρυση ενός νέου πολιτικού φορέα, ο οποίος, σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις, ενδέχεται να εξασφαλίσει στις πρώτες εκλογές ένα αξιοσημείωτο ποσοστό της τάξης του 20%. Σύμφωνα με έμ-

πειρους Τούρκους αναλυτές οι νέες εξελίξεις έχουν δύο βασικά χαρακτηριστικά: Πρώτο, η σύμπραξη αυτή οδεύει στον δρόμο που χάραξαν οι πραξικοπηματίες του 1980, δημιουργώντας μια μεγάλη συμμαχία βασισμένη στην εθνικιστική - συντηρητική κοσμοθεωρία που επιδιώκει να οριοτίσει το πολιτικό τοπίο της χώρας τις επόμενες δεκαετίες. Της μεγάλης αυτής συμμαχίας σχεδιάζει να ηγηθεί ο Ταγίπ Ερντογάν. Δεύτερο: στο επίκεντρο της σημαντικής αυτής κίνησης βρίσκεται η αναδυόμενη αστική τάξη της Ανατολίας, η οποία αναζητά εναλλακτικούς προορισμούς για τις τουρκικές εξαγωγές και επενδύσεις για επέκταση των οικονομικών της συμφερόντων. Αυτή η αναδυόμενη αστική τάξη, παρά τη μεγάλη εξάρτησή της από τη Δύση, σήμερα θεωρεί ότι έχει έρθει πλέον η ώρα για νέες συμμαχίες στην Ευρασία και τη Μέση Ανατολή.

Η σημασία των προεδρικών

Η ανάδυση της μεγάλης συντηρητικής συμμαχίας στην Τουρκία έρχεται σε μια στιγμή που ο Πρόεδρος Ερντογάν έχει απόλυτη ανάγκη νέων πολιτικών συμμάχων, καθώς ενόψει των εκλογών του 2019 τα ποσοστά του δικού του κόμματος ενδέχεται να μην είναι αρκετά για να κλειδώσει την επανεκλογή του από τον πρώτο γύρο. Σήμερα τα ποσοστά του κυβερνώντος ΑΚΡ κυμαίνονται μεταξύ 45-52% και δεν είναι καθόλου ασφαλή, αν αναλογιστεί κανείς ότι στο πρόσφατο δημοψήφισμα για την αλλαγή του πολιτικού καθεστώτος, η αντιπολίτευση κατάφερε μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα σχηματίσει ένα

Ο Τούρκος Πρόεδρος επιχειρεί να ελέγξει ολοκληρωτικά το τοπίο ενόψει προεδρικών εκλογών του 2019, δημιουργώντας σύμπραξη εθνικιστών, συντηρητικών και κεμαλιστών με πρώτες σημαντικές κινήσεις τις ανακατατάξεις σε στρατό, αστυνομία και δικαστικό σώμα.

Οι προαχθέντες κεμαλιστές και εθνικιστές αξιωματικοί και στρατηγοί εκφράζουν μεγάλη δυσπιστία έναντι Δύσης-ΗΠΑ και θεωρούν ότι πλέον η Άγκυρα πρέπει να αναζητήσει εναλλακτικές επιλογές σε χώρες όπως η Ρωσία, το Ιράν και η Κίνα.

ενιαίο μέτωπο που άγγιξε το 48%. Μάλιστα, το ΑΚΡ γνώρισε για πρώτη φορά την ήττα στην Άγκυρα και της Κωνσταντινούπολη. Με αυτά τα δεδομένα, Ερντογάν και ΑΚΡ επιχειρούν να ελέγξουν ολοκληρωτικά το πολιτικό τοπίο. Έτσι το ΑΚΡ στρέφεται προς τους μικρότερους πολιτικούς σχηματισμούς, προσεγγίζοντας πρώτα το Κίνημα των Γκρίζων Λύκων. Η ηγεσία του Κινήματος παρέχει υποστήριξη σχεδόν σε όλες τις πρωτοβουλίες της κυβέρνησης μετά το πραξικόπημα, βασίζομενη στη θέση Μπατσελί, ότι το τουρκικό κράτος αντιμετωπίζει μια μεγάλη κρίση η οποία μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο με

συνεργασία όλων των «εθνικών δυνάμεων» της Τουρκίας. Ταυτόχρονα, προσεγγίζονται από τον Ερντογάν και άλλοι μικρότεροι σχηματισμοί συντηρητικών παραγόντων και κεμαλιστές και απουσία της Τουρκίας πολλών ετών, επιστρέφουν σε αξιώματα υψηλής σημασίας σε στρατό, αστυνομία και δικαιοσύνη. Παράλληλα, η κυβέρνηση προχωρά στη σύσφιξη των σχέσεων της με ισλαμικά τάγματα και οργανώσεις της Τουρκίας.

Κυβερνητικοί κύκλοι στην Άγκυρα θεωρούν μάλιστα πολύ πιθανή την είσοδο των Γκρίζων Λύκων στην κυβέρνηση μετά τις εκλογές του 2019, μάλιστα με τον Ντεβλέτ Μπατσελί να αναλαμβάνει αντιπρόεδρος της Τουρκίας στην νέα κυβέρνηση Ερντογάν.

Οι αλλαγές στον στρατό

Το φλερτ Ερντογάν με τις εθνικιστικές δυνάμεις έχει προεκτάσεις και στον τουρκικό στρατό, ο οποίος μετά το πραξικόπημα έχει μπει σε τροχιά ανασυγκρότησης. Πριν από λίγες ημέρες, ολοκληρώθηκε στην Άγκυρα το Ανώτατο Στρατιωτικό Συμβούλιο, το οποίο αποφάσισε για τις προαγωγές. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου επιβύλασαν εκπλήξεις για την τουρκική κοινωνία. Στην Πολεμική Αεροπορία και στο Πολεμικό Ναυτικό, νέα φιλόδοξα στελέχη κεμαλιστικής και εθνικιστικής θεώρησης επιστρέψαν σε θέσεις-κλειδιά.

Άριστα ενημερωμένη πηγή, που παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στον στρατό επισημαίνει ότι: «Υπάρχουν δύο θεωρίες που συγκρούονται στις τάξεις του στρατού αυτή τη στιγμή. Η μία θέλει τον Πρόεδρο

Ερντογάν να χρησιμοποιεί για ένα μικρό χρονικό διάστημα τους κεμαλιστές και εθνικιστές αξιωματικούς για να εξασφαλίσει εξ ολοκλήρου τον έλεγχο. Κι η άλλη που θέλει τους κεμαλιστές και εθνικιστές αξιωματικούς να χρησιμοποιούν τον ίδιο τον Ερντογάν, πρώτα για να ελέγξουν τον στρατό και στη συνέχεια για να επιβάλλουν τη δική τους πολιτική ατζέντα στη χώρα. Αυτή τη στιγμή, τα δεδομένα δεν επιτρέπουν ασφαλή συμπεράσματα. Ωστόσο, η πραγματικότητα είναι μία: η συνεργασία Ερντογάν με τους κεμαλιστές και τους εθνικιστές είναι πλέον δεδομένη». Η ίδια η πηγή υποδεικνύει επίσης ότι οι πρόσφατα προαχθέντες κεμαλιστές και εθνικιστές αξιωματικοί και στρατηγοί, το τελευταίο διάστημα εκφράζουν μεγάλη δυσπιστία σε ό,τι αφορά τις πραγματικές προθέσεις της Δύσης και κυρίως των ΗΠΑ απέναντι στην Τουρκία. Οι ίδιοι θεωρούν ότι πρέπει πλέον η Τουρκία να αναζητήσει εναλλακτικές επιλογές διπλωματικών και στρατιωτικών συνεργασιών σε χώρες όπως η Ρωσία, το Ιράν και η Κίνα.

Επισημαίνεται από την ίδια πηγή και ο ρόλος του Κόμματος της Πατριδας στον στρατό. Πρόκειται για ένα μικρό εθνικιστικό κόμμα που στελεχώνονται πρώην παράγοντες του τουρκικού στρατού και πολιτικές προσωπικότητες που στο παρελθόν φροέθηκαν με τον μισόμυθο και διατηρούσαν σχέσεις με το περίφημο τουρκικό βαθύ κράτος: «Υπάρχουν υποψίες ότι στις τελευταίες προαγωγές, το κίνημα του Ντογού Περίντεσκ εξασφάλισε ένα αξιοσημείωτο μερίδιο», καταλήγει η πηγή μας.

Ακόμα πιο ανταγωνιστικό το κορυφαίο πρωτάθλημα

Εξι ομάδες αναμένεται να διεκδικήσουν τον τίτλο της αγγλικής Πρέμιερ Λιγκ

Του **ΕΦΡΑΙΜ ΓΕΩΡΓΙΟΥ**

Σέντρα στο κορυφαίο πρωτάθλημα του κόσμου. Ασφαλώς και αναφερόμαστε στην Πρέμιερ Λιγκ. Δεν θα μπορούσε να μη χαρακτηριστεί έτσι. Μπορεί να μην έχει τον Μέσι και τον Ρονάλντο (της Πριμέρα Ντιβιζιόν), όμως έχει άλλα τόσα μεγάλα ονόματα. Από Κουτίνιο σε Σάντσες, Αγουέρο, Αζάρ, Πογκμπά και τόσους άλλους. Όμως δεν είναι μόνο οι ποδοσφαιριστές που την κάνουν το κορυφαίο πρωτάθλημα στον κόσμο. Είναι το γεγονός πως πρόκειται για το πιο απρόβλεπτο πρωτάθλημα στην υφήλιο. Κάθε φορά που πατάς το κουμπί της τηλεόρασης για να δεις Πρέμιερ Λιγκ, δεν ξέρεις ποιος θα κερδίσει. Ο τελευταίος μπορεί να κληθεί τον πρώτο και μάλιστα να του ρίξει και 2-3 γκολ. Είναι το μοναδικό πρωτάθλημα στο οποίο η ιστορία του Δαβίδ και του Γολιάθ παίρνει σάρκα και οστά κάθε εβδομάδα. Επί της ουσίας η ιστορία αυτή χάνει το νόημά της. Αν πεις τη λέξη αουτσάιντερ τότε πρέπει να είσαι προσεκτικός καθώς τα πάντα μπορούν να συμβούν.

Οι διεκδικητές του τίτλου πολλοί και αν βγάλεις κάποιο έξω τότε δεν θα αργήσει και πολύ να σε βγάλει ψεύτη. Ας μην ξεχνάμε πως υπάρχει και το παράδειγμα της Λέστερ η οποία πήρε πριν από δύο χρόνια το πρωτάθλημα με μόλις τρεις ήττες (!). Φέτος, λοιπόν, οι ομάδες που στοχεύουν στην κούπα είναι πολλές. Τσέλσι, Μάντσεστερ Σίτι, Άρσενάλ, Λίβερπουλ, Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ και Τότεναμ είναι έτοιμες για όλα.

Συνεχίζει με συνταγή Κόντε

Πώς να μην είναι το φαβορί η Τσέλσι και για τη νέα σεζόν. Πέρυσι τέτοιο καιρό όλοι περίμεναν να δουν τη Τσέλσι του Κόντε. Το πρώτο δείγμα δεν ήταν και τόσο θετικό, όμως πριν καλά, καλά ολοκληρωθεί μισή σεζόν η Τσέλσι του Κόντε είχε σχεδόν τελειώσει την υπόθεση πρωτάθλημα.

Ο Κόντε έφερε κάποιους ποδοσφαιριστές για να ενισχύσει την ομάδα με τους Μπακαγιόκο και Μοράτα να ξεχωρίζουν. Ειδικά ο δεύτερος είναι το μεγάλο στοίχημα. Θα μπορέσει ο Μοράτα να διαγράψει τον Κόστα και την προσφορά του; Ο επιθετικός των «Μπλε» έχει όλα τα εφόδια να γίνει το κανόνι της ομάδας και αν το πετύχει τότε η Τσέλσι θα είναι ένα βήμα πιο κοντά σε ακόμη ένα τίτλο. Βέβαια δεν μπορείς να διαγράψεις τις άλλες ομάδες και έτσι τα πάντα θα κριθούν στο γήπεδο, με τη συνταγή του Κόντε πάντως να είναι πετυχημένη.

Τα κλειδιά στον Πεπ

Η Σίτι έχει μπει εδώ και λίγο καιρό σε ένα διαφορετικό τρόπο λειτουργίας. Οι ιδιοκτήτες έδωσαν τα κλειδιά στον Πεπ Γκουαρδιόλα και θέλουν να δουν δουλειά. Ο Πεπ έχει καλώσει 240 εκατ. ευρώ τη φετινή σεζόν για να δημιουργήσει την ομάδα που θέλει. Και τα καταφέρει να έχει όλα τα γρανάζια στη μηχανή, εκτός από ένα. Αυτό όμως είναι το πρόβλημα.

Ο Πεπ χρειάζεται ένα αμυντικό χαφ που να ξέρει από μπάλα και να μπορεί να ανεβάσει την ομάδα με ένα το άγγιγμα. Αυτή τη στιγμή δύο ποδοσφαιριστές στον κόσμο ξέρουν να κάνουν αυτό που θέλει ο Πεπ. Από τη μία είναι ο Μπουσκέτς της Μπαρτσελόνας και από την άλλη ο Τιάγκο της Μπάγερν. Οι δύο ομάδες ξέρουν όμως πως αν δώσουν στον Πεπ τον ποδοσφαιριστή που θέλει τότε η ομάδα του μπαίνει στο παιχνίδι για όλες

τις διοργανώσεις. Το πρωτάθλημα, πάντως, θα το διεκδικήσει και δώσει μεγάλη μάχη για να σπκώσει την κούπα ακόμη και χωρίς τον αμυντικό χαφ που θέλει, κάτι που χρειάζεται το Pep's project ώστε να λειτουργήσει σωστά.

Θέλει δουλειά αλλά...

Αυτός ακριβώς είναι ο τίτλος που αρμόζει στην Γιουνάιτεντ. Ο Μουρίνιο έχει ξοδέψει πολλά λεφτά και στο φιλικό όλοι θεώρησαν πως οι «Κόκκινοι Διάβολοι» είναι έτοιμοι για το πρωτάθλημα. Όμως στα Σκόπια τα πάντα άλλαξαν. Γιατί μπροστά της βρήκε τη Ρεάλ, η οποία ανέδειξε όλες τις αδυναμίες των «Μπέμπηδων». Οι μεταγραφές του «Special One» είναι όλες προσεγγισμένες. Ο Λουκάκου θα δώσει τέρματα, ο Μάτιτς θα αντικαταστήσει επάξια τον Κάρικ και ο Λίντελεφ θα βοηθήσει πολύ, όμως αυτό ίσως να μην αρκεί. Βέβαια στην Πρέμιερ Λιγκ δεν θα βρει άλλη Ρεάλ, όμως και πάλι η Γιουνάιτεντ ακόμη δεν έχει γίνει η ομάδα που όλοι θέλουν. Υπάρχει όμως και ο Πογκμπά. Την περασμένη σεζόν η ταμπέλα των εκατομμυρίων που κουβαλούσε του στοίχισε πολύ. Κάθε λάθος πάσα, κακό σουτ, αποτυχημένη ντρίμπλα έφερναν τη μουρμούρα της ταμπέλας. Τώρα όμως η ταμπέλα αλλάζει χώρα και κάτοχο. Πηγαίνει στη Γαλλία και τον Νεϊμάρ και έτσι ο Πογκμ-

Οι Ζοσέ Μουρίνιο και Πεπ Γκουαρδιόλα ξόδεψαν τα περισσότερα απ' όλους και φέτος φιλοδοξούν να κτυπήσουν τον τίτλο.

Η Τότεναμ δεν έχει κάνει ακόμα μεταγραφή και ελπίζει σε παίκτες όπως οι Έρικσεν και Κέιν σε μια ανάλογα καλή πορεία όπως της τελευταίας διατίας.

Είναι το μοναδικό πρωτάθλημα στο οποίο η ιστορία του Δαβίδ και του Γολιάθ παίρνει σάρκα και οστά κάθε εβδομάδα.

πά αναμένεται διαφορετικός. Αγωνιστικά πάντως η δεδομένη στιγμή η Γιουνάιτεντ δεν είναι καλύτερη ούτε από τη Σίτι, ούτε από την Τσέλσι αλλά ούτε και από κάποια άλλη μεγάλη ομάδα της Βρετανίας. Όμως είναι ομάδα Μουρίνιο και έτσι το όλο θέμα σπκώνει γερή συζήτηση. Έτσι για τη Γιουνάιτεντ τα πάντα είναι ανοικτά και φέτος οι «Μπέμπηδες» για πρώτη χρονιά μετά από τη φυγή του μεγάλου Φέργκι η ομάδα θα διεκδικήσει πραγματικά πρωτάθλημα.

Ο Σάντσες κρίνει τη σεζόν

Στην Άρσενάλ τα πράγματα δεν μοιάζουν εντυπωσιακά. Μπορεί ο Βενγκέρ να πρόκρινε τη μεταγραφή

Πέραν του ενός δισ. ξόδεψαν οι ομάδες της Πρέμιερ λιγκ μέχρι τώρα. Όλα για αυτό το βαρύτιμο τρόπαιο γίνονται!

Η πρωταθλήτρια Τσέλσι μπαίνει στη σεζόν με στόχο να γίνει η πρώτη ομάδα από το 2009 που διατηρεί τον τίτλο της.

του Λακαζέτ, ο οποίος προσθέτει ποιότητα στην ομάδα, όμως έμεινε ως εκεί. Η γενική εικόνα λέει πως η Άρσενάλ δεν έχει αλλάξει κατά πολύ και μάλιστα υπάρχουν ο κίνδυνος να χάσει τον Σάντσες. Η Σίτι τον γλυκοκοιτάζει και αν τελικά γίνει η μεταγραφή (δεν έχει βάλει υπογραφή σε νέο συμβόλαιο και το υπάρχον λήγει του χρόνου κάτι που δίνει διαπραγματευτικά δύναμη στη Σίτι) τότε τα πράγματα θα είναι πολύ δύσκολα.

Παράλληλα, δεν πρέπει να ξεχνάμε πως υπάρχουν και οι υποχρεώσεις του Γιουρόπα Λιγκ. Αυτό επιβαρύνει τους ποδοσφαιριστές και πολλές φορές θα παίζει από Πέμπτη σε Κυριακή με λίγες ανάσες και χωρίς την αίσλη που δίνει το Τσάμπιονς Λιγκ. Βέβαια ο Βενγκέρ τονίζει συνεχώς πως πιστεύει 100% στο ρόστερ και έτσι το τι θα γίνει στη σεζόν θα φανεί στην πορεία.

Ωρα για το μεγάλο βήμα

Ό,τι και να πούμε για την Τότεναμ είναι λίγο. Πριν από μερικά χρόνια μετακόμιζε στο νησί ο Πο-

τσετινό για λογαριασμό της Τότεναμ. Ο στόχος ήταν ένας και γι' αυτόν θα έκανε τα πάντα ο Αργεντινός. Η Τότεναμ έπρεπε να γίνει και πάλι μεγάλη ομάδα. Μέσα σε μια τριετία ο Ποτσετινό οδήγησε την Τότεναμ από τη μέση της βαθμολογίας στη δεύτερη θέση με συνεχή πρόοδο.

Φέτος η ομάδα δεν έχει ενισχυθεί. Αυτό όμως, δεν αγχώνει τον Αργεντινό προπονητή των «Σπιρουνιών». Το υλικό υπάρχει και είναι εκεί. Με αυτούς που έχει λοιπόν και καλύτερη χημεία η ομάδα του Ποτσετινό θα το παλέψει για τη μεγάλη έκπληξη. Και γιατί όχι, άλλωστε υπάρχει το παράδειγμα της Λέστερ. Έτσι η Τότεναμ είναι έτοιμη για τη νέα σεζόν και έχει ως στόχο μια καλή χρονιά και γιατί όχι την έκπληξη.

Μιλούν ανοικτά για τίτλο

Η Λίβερπουλ μετά την επιστροφή της στο Τσάμπιονς Λιγκ έχει ως στόχο να κάνει το μεγάλο βήμα και στο πρωτάθλημα. Η ομάδα του Κλοπ είναι έτοιμη για όλα. Η διοίκηση από την αρχή στήριξε τον

Κλοπ και του έδωσε ότι ζήτησε.

Οι Σαλάχ, Σολάνκε και Ρόμπερτσον θα βοηθήσουν αρκετά στη νέα σεζόν, ενώ δεν πρέπει να ξεχνάμε πως είναι ανοικτό το θέμα Κουτίνιο, με την ομάδα του λιμανιού να λέει πως δεν πωλείται. Πάντως, μόνο και μόνο από το γεγονός πως ο Κλοπ μίλησε ανοικτά για τίτλο, πρέπει να θεωρείται δεδομένο πως φέτος η Λίβερπουλ θα το παλέψει. Για να γίνει βέβαια αυτό η Λίβερπουλ θα πρέπει να παρουσιάσει αρκετά πιο σοβαρή από την περασμένη σεζόν.

Πέραν όμως από τους πιο πάνω έτοιμοι για την έκπληξη είναι όλοι. Δεν μπορούμε να αποκλείσουμε την Έβερτον που με προσεγγισμένες κινήσεις (Κλάασεν, Ρουίνε, Πικφορντ) έχει δυναμώσει σημαντικά. Από την άλλη η Γουέστ Χαμ έχει φέρει τον Τσιτσασάρτο και μαζί τη υπόλοιπες μεγάλες μεταγραφές (Ζαπαλέτα, Χαρτ, Αρναούτοβιτς) φαίνεται πως τα «Σφυριά» αλλάζουν επίπεδο. Η Γουότφορντ πήρε τον Κλίβερλι, η Κρίσταλ Πάλας τον νεαρό Ριέντεβαλτ, ενώ η Σουσόνι τον Λεμίνα από τη Γιουβέντους. Η δε

Χαντερσφιλντ ξόδεψε 43 εκατομμύρια ευρώ σε μεταγραφές (μέχρι πέρυσι έχει ρεκόρ μεταγραφών το 1,5 εκατομμύριο). Ποιος όμως μπορεί να διαγράψει τη Νιούκαστλ του Μπενίτεθ και να τη στείλει από χωρίς στην Τσάμπιονσιπ (κάποιοι λένε πως είναι το φαβορί για διαβάθμιση. Όμως πέρυσι ήταν η Μπέρνλι που έριξε τη Σάντερλαντ, και πιο πριν την Άστον Βίλα). Ό,τι και αν πούμε για την Πρέμιερ Λιγκ είναι λίγο. Χρειάζεται πολύ χαρτί για να αναλύσουμε πλήρως την κάθε ομάδα και την κάθε παράμετρο που κάνουν την Πρέμιερ Λιγκ το κορυφαίο πρωτάθλημα του κόσμου. Από τον επαγγελματικό τρόπο λειτουργίας εντός γηπέδων, μέχρι και τα τηλεοπτικά δικαιώματα αλλά και το άνοιγμα στην αμερικάνικη και τη ασιατική αγορά. Η ιστορία του Δαβίδ και του Γολιάθ τα λέει όλα σε μόλις μια φράση. Ένα πρωτάθλημα στο οποίο τα πάντα μπορούν να συμβούν και κάθε ομάδα δίνει τη δική της μάχη. Αυτή είναι η Πρέμιερ Λιγκ και αυτή είναι η διαφορά της από όλα τα άλλα πρωταθλήματα του κόσμου.

Η προοπτική μας στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις

Η Κύπρος συνεχίζει την καταδίωξη Ισραήλ και Πολωνίας στη βαθμολογία της ΟΥΕΦΑ

Του **ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΟΦΗ**

Η πορεία των τεσσάρων φετινών εκπροσώπων της Κύπρου στα κύπελλα Ευρώπης κρίνεται άκρως επιτυχημένη και αυτό ποσοποιείται από δύο κυρίως λόγους. Ο πρώτος αφορά τη συνέχεια του «ταξιδιού» για τρεις εξ αυτών και συγκεκριμένα ΑΠΟΕΛ, Απόλλωνα και ΑΕΚ, ενώ ο αποκλεισμός της ΑΕΛ, κρεώνεται σε ένα μεγάλο βαθμό στις λανθασμένες υποδείξεις του Κοζάκου διαιτητή Κούτσιν, στον επαναληπτικό του «Αντώνης Παπαδόπουλος» με την Αούστρια Βιέννης.

Ο δεύτερος λόγος αποτυπώνεται με τη γλώσσα των αριθμών και συγκεκριμένα το γεγονός ότι η Κύπρος αποτελεί την πρώτη ομάδα σε βαθμολογική συγκομιδή κατά την τρέχουσα αγωνιστική περίοδο με 3.875 βαθμούς, έναντι 3.500 του Ισραήλ με δύο εκπροσώπους να συνεχίζουν, αλλά και 3.250 της Κροατίας που βλέπει και τις τέσσερις ομάδες της να δίνουν τη δική τους μάχη στα δύο ευρωπαϊκά ταμπλό. Κάθε νίκη στους προκριματικούς γύρους του Τσάμπιονς και του Γιουρόπα Λιγκ προμολογήθηκε με έναν βαθμό, ενώ αντίστοιχα κάθε ισοπαλία με μισό.

Η Κύπρος, λοιπόν, κάνει μέχρι στιγμής ταμείο με τις δεκατέσσερις νίκες που απέφεραν ισοπαλίες βαθμούς και τις τρεις ισοπαλίες που απέφεραν άλλον ενάμιση βαθμό. Η σούμα των δεκαπεντέμισι βαθμών διαιρείται με τους αριθμούς των εκπροσώπων της χώρας για να προκύψει ο σημερινός απολογισμός των 3.875 βαθμών. Μάλιστα, εάν ο ΑΠΟΕΛ εξασφαλίσει την πρόκρισή του στην τελική φάση της κορυφαίας διασυλλογικής διοργάνωσης, τότε αυτόματα άλλος ένας βαθμός θα προστεθεί στον απολογισμό, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι μπόνους πρόκρισης στη φάση των ομίλων, υπάρχει μόνο για το Τσάμπιονς Λιγκ.

Ο μπροστάρης ΑΠΟΕΛ

Καθοριστικό ρόλο στη βαθμολογική συγκομιδή της Κύπρου έχει και φέτος ο πρωταθλητής, με τις μνήμες από την περσινή πορεία μέχρι και τη φάση των 16 του Γιουρόπα Λιγκ να είναι νωπές. Οι πεντέμισι βαθμοί που αποκόμισαν οι κυπριακές ομάδες με μπροστάρη τον ΑΠΟΕΛ αποτέλεσαν και αποτελούν μακράν την κορυφαία επίδοση της πενταετίας, η οποία ήταν βελτιωμένη κατά 2.200 βαθ-

μούς σε σχέση με την περίοδο 2014-2015. Η 21η θέση που κατέχει τη δεδομένη στιγμή η Κύπρος, παρουσιάζει ήδη βελτίωση κατά τρία σκαλοπάτια μετά τα φετινά πεπραγμένα, με άμεσο αντίπαλο τη Ρουμανία που βρίσκεται στους 18.550 βαθμούς ως σύνολο πενταετίας, έναντι 18.425 της Κύπρου. Ο αποκλεισμός της Βιτορούλ τουλάχιστον από τον θεσμό του Τσάμπιονς Λιγκ, έχει αφήσει τη χώρα της κεντρικής Ευρώπης με δύο εκπροσώπους στα κύπελλα Ευρώπης, με μία σε κάθε διοργάνωση. Σαφώς μεγαλύτερη δυναμική έχει αναπτύξει η Στέαουα Βουκουρεστίου, η οποία πραγματοποιεί εφάμιλλη πορεία με αυτήν του ΑΠΟΕΛ, όντας στα πλείοφ του Τσάμπιονς Λιγκ, αποκλείοντας τη Βικτόρια Πλζεν.

Το προσπέρασμα άλλων δύο χωρών, όπως είναι το Ισραήλ των 19.625 βαθμών και η Πολωνία των 19.875, δεν φαντάζει απαγορευτικό από τη στιγμή που οι γείτονες έχουν ξεμείνει με δύο ομάδες και οι δεύτεροι με μόλις μία. Το σίγουρο είναι ότι άμεση βελτίωση στον αριθμό των εκπροσώπων της Κύπρου στα κύπελλα Ευρώπης δεν μπορεί να επιτευχθεί μιας και κάτι τέτοιο θα παρατηρηθεί με το πλασάρισμα στην πρώτη δεκαπεντάδα της βαθμολογίας των χωρών της ΟΥΕΦΑ. Σε τέτοια περίπτωση η Κύπρος θα διατηρήσει τρεις ομάδες στο Γιουρόπα Λιγκ και θα προσθέσει άλλη μία στο Τσάμπιονς Λιγκ, γεγονός που απαιτεί το ροκάμισμα της διαφοράς μας από την Ελλάδα η οποία αυτή τη στιγμή έχει 24.900 βαθμούς.

Ο τρόπος σύλλογής βαθμών σε επίπεδο χωρών, διαφέρει σημαντικά από τον αντίστοιχο των συλλόγων μιας και αυτός κινείται σε δύο, ουσιαστικά, άξονες. Ο πρώτος αφορά τον αποκλεισμό από τον εκάστοτε προκριματικό γύρο με εξαίρεση τον τρίτο προκριματικό του Τσάμπιονς Λιγκ που συνοδεύεται από μεταπήδηση στα πλείοφ του Γιουρόπα Λιγκ. Ο δεύτερος είναι η συμμετοχή στη διαδικασία κλήρωσης των ομίλων των δύο διοργανώσεων και φυσικά τα πεπραγμένα κάθε ομάδας από εκεί και έπειτα.

Τη δεδομένη στιγμή και οι τέσσερις κυπριακές ομάδες έχουν ένα μαζιλάκι 0,775 βαθμών το οποίο προκύπτει ως το είκοσι τοις εκατό της συγκομιδής των 3.875 βαθμών που κατέχει η χώρα. Από εκεί και πέρα ο αποκλεισμός της ΑΕΛ στον τρίτο προκριματικό γύρο του Γιου-

Ο ΑΠΟΕΛ θέλει να επιστρέψει στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ μετά από τρία χρόνια. Αν το καταφέρει, θα δώσει μεγάλη ώθηση στη βαθμολογία της Κύπρου.

Δεν αφήνει τίποτα πίσω ο Απόλλωνας και το απέδειξε και με την κατάκτηση του Σούπερ Καπ. Μεγάλος στόχος η πρόκριση με τη Μίντιλαντ.

Στιγμές όπως στο Μινσκ θέλουν να ζήσουν και στην Τσεχία στην ΑΕΚ.

ρόπα Λιγκ έχει προσθέσει στον φετινό ευρωπαϊκό απολογισμό της ομάδας της Λεμεσού άλλον έναν βαθμό.

Όσον αφορά τους άλλους δύο εκπροσώπους της Κύπρου στην εν λόγω διοργάνωση, σαφώς και υπάρχει η προοπτική να καρπωθούν ενάμιση βαθμό σε περίπτωση αποκλεισμού από Μίντιλαντ ή Βικτόρια Πλζεν η, ακόμα καλύτερα, του να προσθέσουν ένα βαθμό από τη συμμετοχή στους ομίλους, όπου εκεί κάθε νίκη επιβραβεύεται με άλλους δύο. Σε περίπτωση συμμετοχής Απόλλωνα και ΑΕΚ στην τελική φάση του Γιουρόπα Λιγκ χωρίς όμως νίκη στους έξι αγώνες των ομίλων, τότε υπάρχει απονομή άλλου ενός βαθμού.

Όσον αφορά τον πρωταθλητή ΑΠΟΕΛ,

τα πιο πάνω δεδομένα τίθενται σε ισχύ εάν και εφόσον δεν καταφέρει να ξεπεράσει το εμπόδιο της Σλάβια Πράγας. Από εκεί και πέρα εάν ο μεγάλος στόχος πραγματοποιηθεί, τα οφέλη θα είναι πολλά και στο σύστημα βαθμολογίας της ΟΥΕΦΑ, με τη συμμετοχή στους ομίλους της κορυφαίας διασυλλογικής διοργάνωσης να συνοδεύεται από τέσσερις βαθμούς. Από εκεί και πέρα κάθε νίκη θα προσθέσει άλλον έναν βαθμό στον απολογισμό των γαλαζοκίτρινων της Λευκωσίας, ενώ κάθε ισοπαλία θα ανεβάζει τον συντελεστή κατά έναν βαθμό.

Ελληνική συμμαχία

Ματιές στις προσπάθειες των κυπριακών ομάδων θα ρίχνουν και οι ελληνικές, μιας και Τσεχία και Δανία καταλαμβάνουν την 13η και 17η θέση αντίστοιχα. Από τη μια, Μίντιλαντ και Κοπεγχάγη αποτελούν τους εκπροσώπους της σκανδιναβικής χώρας, η οποία φλερτάρει με την εισοδή της στις πρώτες δεκαπέντε χώρες, έτσι ώστε να κερδίσει και δεύτερη συμμετοχή στο Τσάμπιονς Λιγκ. Από την άλλη, Σλάβια Πράγας και Βικτόρια Πλζεν διεκδικούν και αυτές την εισοδή τους στην τελική φάση των δύο διοργανώσεων, με στόχο να ανοίξουν την ψαλίδα από τους διώκτες της χώρας και να βελτιώσουν την εκκίνηση των πέντε συνολικά ομάδων τόσο στο Γιουρόπα, όσο και στο Τσάμπιονς Λιγκ.

ΑΠΟΦΕΙΣ

Πρόγραμμα... τουρλού, τουρλού

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Τουλάχιστον στην αρχή το καταλάβαινα. Στις πρώτες ευρωπαϊκές επιτυχίες της Ανόρθωσης και του ΑΠΟΕΛ, λίγο πολύ το κατανοούσα. Η δέηση εθνική μας υπερηφάνεια, η είσοδος μας στον ευρωπαϊκό χάρτη, η απειρία μας και πάει λέγοντας. Τώρα πια με τις κυπριακές ομάδες και δη τον ΑΠΟΕΛ να συμμετέχουν σχε-

δόν ανελλιπώς στους ομίλους, ποιος ο λόγος να αναβάλλονται τα παιχνίδια τους επ' αόριστον; Καλά κάνουν και προστατεύουν τις ομάδες, όσο γίνεται δηλαδή, προτεραιότητα όμως πρέπει να αποστέλει το πρωτάθλημα και τίποτα άλλο. Σε άλλες χώρες, οι ομάδες που συμμετέχουν σε ευρωπαϊκές διοργανώσεις πληρώνουν ακριβώς αυτό το τίμημα. Ότι δηλαδή κουβαλούν δύο καρπούζια σε μια μασχάλη. Τούτη ακριβεία η κατάσταση, δίνει ένα σχετικό αβαντάζ στις υπόλοιπες ανταγωνίστριες που θέλουν να διεκδικήσουν τον τίτλο. Όμως και με αυτό τον τρόπο να βλέπαμε και κανένα άλλο πρωταθλητή. Δεν είναι κακό. Σκέψου το. Μιλώντας για τις υπόλοιπες ομάδες, ρώτησε κανείς αν βολεύονται ή όχι; Υπάρχει ένα πρόγραμμα. Άμα η ίδια η Ομοσπονδία που είναι διοργανώτρια αρχή δεν εφαρμόζει το πρόγραμμα που εκπονεί, τότε από ποιον περιμένεις να το σεβαστεί; Ας μετακινούσαν την πρώτη αγωνιστική μία εβδομάδα αργότερα, νωρίτερα και πάει λέγοντας. Ας συντάξουν επίθετο ένα πρόγραμμα, το οποίο θα εφαρμόζεται ανεξαρτήτως ευρωπαϊκών ματς ή οποιοδήποτε άλλο λόγο.

Είναι ο σεβασμός προς το ίδιο το αντικείμενο το οποίο τάχατε προστατεύεις και θέλεις να προμοτάρεις. Αναβολή εδώ, αναβολή εκεί, θυμίζει τον πελάτη που ακυρώνει το ραντεβού στον κουρέα επανειλημμένα και στο τέλος παίρνει και την ανάλυση απάντησ... «από το διάλογο και κουρέψω αλλού». Γενικώς το πρόγραμμα είναι ένα τουρλού, τουρλού δημιουργήμα. Ασταθείς ώρες και μέρες, Δευτέρα βράδυ, Κυριακή πρωί, Τρίτη απόγευμα και πάει λέγοντας, χωρίς κανείς να γνωρίζει μια συγκεκριμένη ώρα.

Οι Αμερικανοί δεκαετίες τώρα έχουν εφαρμόσει τεχνικές για να κατοχυρώσουν το προϊόν. Ξέρεις ότι την τάδε ώρα και μέρα, έχει αμερικάνικο ποδόσφαιρο. Το ίδιο και οι Άγγλοι, Γερμανοί η σάρα και η μέρα. Εδώ εμάς είναι όποιος τον βολεύει. Όλος εκτός από το κοινό. Ποιος όμως νοιάζεται γι' αυτό;

Σκάσε και κολύμπα!

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΟΓΙΑΗ**

Είναι πολλά τα... θέματα που απασχολούν τον τελευταίο καιρό όλους στον ΑΠΟΕΛ. Είναι πολλά τα προβλήματα που έχουν δημιουργήσει, πολύ περισσότερα από τα σημαντικά λάθη και στο φετινό προγραμματισμό, πολύ περισσότερα απ' όσα η μέχρι τώρα φετινή επιτυχία στην Ευρώπη μπορεί να... απορροφήσει.

Θεωρητικά για την ώρα, πρακτικά θα δείξει ο χρόνος, τα λάθη στον προγραμματισμό ως ένα βαθμό μπορεί να διορθωθούν, στις όποιες επόμενες κινήσεις μέχρι τις 31 Αυγούστου. Προοπτική αγωνιστικής βελτίωσης σίγουρα υπάρχει και ήδη η επιβεβλημένη αντικατάσταση του προπονητή απέδωσε καρπούς από το ξεκίνημα της νέας θητείας Γιώργου Δώνη. Αυτό που πολύ πιο δύσκολα δείχνει διαχειρίσιμο, αυτό που ολόένα και περισσότερο απειλεί την ομαλή λειτουργία και πορεία του φετινού ποδοσφαιρικού ΑΠΟΕΛ είναι η εσωτερική «διαμάχη», η ολόένα και αυξανόμενη κόντρα των εντός και εκτός ποδοσφαιρικού τμήματος και κυρίως της πλατιάς μάζας του κόσμου και ας βρίσκονται όλοι εντός οικογένειας ΑΠΟΕΛ... Δεν μιλάμε πλέον για κόντρα οργανωμένων και διοίκησης. Προκύπτει μια γενικότερη αντίδραση, έντονη διάθεση κριτικής και αμφισβήτησης και σε πολλές περιπτώσεις αδικαιολόγητης ισοπέδωσης και ανεξήγητου μηδενισμού.

Όπως και να έχουν τα δεδομένα, όποια και να είναι η αλήθεια, θιγμένη σε μικρό ή μεγάλο βαθμό η επίσημη πλευρά του ποδοσφαιρικού ΑΠΟΕΛ, μία είναι η επιλογή. Στόματα κλειστά, επίσημη ιστοσελίδα και λογαριασμοί (παικτών και διοίκησης) σε twitter και facebook χωρίς ιδιαίτερη κίνηση και τα... κεφάλια κάτω. Γιατί ο Μπέν δεν ευθύνεται για όλα και μόλις δυο μήνες έκτασε στον Αρχάγγελου. Επειδή ανώφελο είναι να προσδοκάς πως το κριτήριο του κόσμου θα αλλάξει και ευθύνω υπάρχει σε όλες τις εκάστοτε διοικήσεις του ΑΠΟΕΛ, για το «δικαίωμα» του κόσμου της ομάδας να επηρεάζει και να παρεμβαίνει στη λήψη σημαντικών αποφάσεων, τα τελευταία χρόνια, με την πίσση που δημιουργεί και τον τρόπο που την ασκεί. Σκάσε και κολύμπα, λοιπόν! Και η δυνατότητα να κολυμπήσεις σωστά, εν μέσω φουρτούνας και να βγεις στη... στεριά του Τσάμπιονς Λιγκ, θα είναι ότι καλύτερο, σε αυτή την επικίνδυνη για τον ΑΠΟΕΛ περίοδο. Και ο αγώνας της Τρίτης στο ΓΣΠ, η πρώτη μεγάλη ευκαιρία...

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Ντάρμπισσιάρ και... διδάγματα

Πρώτο και σημαντικό. Ο Ματ Ντάρμπισσιάρ δεν αναδείχθηκε ως ποδοσφαιριστής στην Κύπρο. Το όνομά του μετρούσε στο ποδοσφαιρικό χρηματιστήριο πριν αποφασίσει να φορέσει τη φανέλα της Ομόνοιας. Αν' εκεί και πέρα, ο ερχομός του στην Κύπρο και η τελευταία εξέλιξη με την ανανέωση του συμβολαίου του για άλλα τέσσερα χρόνια, διδάσκει και υπενθυμίζει πως για μια καλή μεταγραφή δεν πάντα είναι απαραίτητο να ροδέψεις πολλά λεφτά. Σωστή προεργασία χρειάζεται, σωστός σχεδιασμός και κατάλληλες ενέργειες από εξειδικευμένους για τέτοια θέματα ανθρώπους. Στοιχεία άγνωστα ακόμη για αρκετούς εδώ στην Κύπρο, οι οποίοι εμψυχώνουν να σκέφτονται και να λειτουργούν, σε θέματα μεταγραφών, με φιλοσοφία και μεθόδους άλλων εποχών...

* * * * *

Χρόνος υπάρχει. Χρήμα;

Οι ομάδες μας, κυρίως οι μεγάλες, έχουν ολοκληρώσει τον μεταγραφικό τους σχεδιασμό, τουλάχιστον βάσει αρχικού πλάνου. Φαίνεται όμως να μην έχουν τελειώσει τις μεταγραφικές τους κινήσεις. Κάποιες από αυτές προσπαθούν να ενισχυθούν περαιτέρω, είτε με παίκτης καταλόγου Β, είτε με πιο έμπειρους ποδοσφαιριστές, κάτι που προϋποθέτει ότι πρέπει να αποχωρήσουν κάποιοι άλλοι για να ελευθερωθούν θέσεις. Τα χρονικά περιθώρια υπάρχουν, αφού η μεταγραφική περίοδος ολοκληρώνεται στις 31 Αυγούστου. Το ερώτημα είναι κατά πόσο υπάρχει ακόμη διαθέσιμο χρήμα για περισσότερες προσθήκες, αλλά και για πιθανές αποδεδειγμένες (και άρα αποζημιώσεις). Πάν-

της, οι διοικήσεις δεν φαίνεται να πτοούνται. Συνεχίζουν ακάθεκτοι, με στόχο να ενισχύσουν όσοι το δυνατόν καλύτερα τις ομάδες τους.

* * * * *

€700.000.000!

Με τα όσα έχουμε δει και ακούσει τους προηγούμενους μήνες σε σχέση με τα χρήματα που προσφέρουν και ζητούν οι σύλλογοι για τα μάτια των μεγάλων αστέρων του παγκόσμιου ποδοσφαίρου, φτάσαμε στο σημείο να πιστεύουμε πως από δω και πέρα τίποτα δεν θα μας προκαλέσει τόσο μεγάλη έκπληξη. Ήρθε όμως η προχθεσινή είδηση της επέκτασης συνεργασίας μεταξύ Ρεάλ και Ίσο για να μας διαψεύσει πανηγυρικά. Ο 25χρονος Ισπανός υπέγραψε νέο πενταετές συμβόλαιο. Μέχρι εδώ όλα καλά. Αυτό που πραγματικά εντυπωσιάζει είναι η ρήτρα αποδέ-

Τα λάθη του Πάρντο

Για το υπερβολικό της αντίδρασης και της ισοπεδωτικής κριτικής, ούτε ο πρώτος που βρέθηκε στην ίδια θέση είναι ο Ούρκο Πάρντο ή η πρώτη φορά που ο κύπριος φιλάθλος (όχι μόνο του ΑΠΟΕΛ) έδειξε πως πολύ εύκολα ξεχνά. Όσο για το νέο σημαντικό του λάθος, στον αγώνα του Σούπερ Καπ και μετά από το προηγούμενο στον τελικό κυπέλλου, σε μεγάλο βαθμό μπορεί να κριθεί φυσιολογικό. Ο ελάχιστος χρόνος συμμετοχής σε μια μεγάλη χρονική περίοδο είναι ό,τι χειρότερο για έναν ποδοσφαιριστή και ειδικά έναν τερματοφύλακα. Κάτι ανάλογο είχε συμβεί και πριν από δύο χρόνια όταν ο Διονύσης Χιώτης, σε μια μακρά περίοδο μονιμότητας στον πάγκο, κλήθηκε να αντικαταστήσει τον Πάρντο εξαιτίας σοβαρού τραυματισμού.

μευσης που τοποθετήθηκε στο συμβόλαιο του Ίσο και η οποία φτάνει τα 700.000.000 ευρώ!

* * * * *

Σχιζοφρένεια

Παίρνεις πέντε πρωταθλήματα, έχεις πέντε συνεχόμενες χρονιές παρουσίας σε ομίλους... διαβάζεις τα ρεπορτάζ και νομίζεις ότι κλείνει το μαγαζί. Απειλές, αλληλοκατηγορίες, ανακοινώσεις επί ανακοινώσεων και πάει λέγοντας. Σχιζοφρένεια ή αυτοκαταστροφή; Τι να πουν και οι άλλοι, που σε τρέχουν από πίσω, μήπως και σε προλάβουν.

* * * * *

Ψύχωση

Κατηγορούν λέει τον Πρόδρομο Πετρίδη ότι αλλάζει προπονητές σαν τα πουκάμι-

Μεταβολές εβδομάδας

<p>X.A.K. 0,09%</p>	<p>X.A. -0,72%</p>	<p>Dow Jones -0,86%</p>	<p>Nasdaq -1,62%</p>	<p>Nikkei -1,50%</p>	<p>Dax -1,16%</p>	<p>FTSE 100 -1,13%</p>	<p>ΗΠΑ Επέβαλαν πρόστιμα 150 δις. δολ. σε τράπεζες Σελ. 10</p>	<p>Πετρέλαιο -2,88%</p>	<p>€/€ 0,02%</p>
-------------------------	------------------------	-----------------------------	--------------------------	--------------------------	-----------------------	----------------------------	--	-----------------------------	----------------------

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΕΛΛΑΔΑ

Στα 200 εκατ. η άδεια για κινητή τηλεφωνία

Ξεκινάει ο διαγωνισμός ανανέωσης των αδειών κινητής τηλεφωνίας στη ζώνη των 1.800 MHz. Οι τρεις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας καλούνται να ανανεώσουν τις άδειες και τις συχνότητες που κατέχουν, καταβάλλοντας ως αντίτιμο για τη νέα παραχώρηση των συχνοτήτων περίπου 200 εκατ. ευρώ. **Σελ. 8**

ΤΟΥΡΚΙΑ

Η αστάθεια «βούλιαξε» τις αφίξεις κρουαζιέρας

Η αστάθεια που επικρατεί στην Τουρκία το τελευταίο διάστημα την έχει θέσει εκτός των προορισμών για μεγάλες διεθνείς εταιρείες κρουαζιέρας, κάτι όμως που πλήττει και τους ελληνικούς προορισμούς, καθώς τα κρουαζιερόπλοια «έπιαναν» τόσο σε τουρκικά όσο και σε ελληνικά λιμάνια. **Σελ. 7**

ΔΙΕΘΝΗ

Προεδρία Γιούρογκρουπ θέλει διακαώς η Γαλλία

Την προεδρία του Γιούρογκρουπ, εποφθαλμιά η γαλλική κυβέρνηση. Το Παρίσι επιδιώκει αναβάθμιση του ρόλου της Γαλλίας στην Ευρωζώνη και επιθυμεί διακαώς να δει τον Γάλλο υπ. Οικονομικών Μπρινό ΛεΜερ, ως διάδοχο του Γερου Ντάισελμπλουμ, στη θέση του προέδρου του Γιούρογκρουπ. **Σελ. 11**

Real Estate

Επιστρέφει ο φόρος υπεραξίας ακινήτων

Σε μια κρίσιμη περίοδο για την κτηματαγορά, επανέρχεται από τον Ιανουάριο του 2018, ο φόρος υπεραξίας επί των ακινήτων. Όπως φαίνεται ο φόρος δεν πρόκειται να επιφέρει πρόσθετα έσοδα στο Δημόσιο, καθώς οι τιμές πώλησης των ακινήτων είναι εξαιρετικά χαμηλές για να δημιουργήσουν υπεραξία. **Σελ. 12**

Στην ευτυχία κολυμπούν οι ξενοδόχοι

Ξεπέρασε το 95% η πληρότητα σε ξενοδοχειακές μονάδες των παραλιακών περιοχών. Μείωση στα ορεινά

Τρίβουν τα χέρια οι ξενοδόχοι από τις πληρότητες που παρατηρούνται στις ξενοδοχειακές μονάδες όλων των πόλεων. Η πληρότητα για ολόκληρο τον Αύγουστο ξεπέραν το 95% στις παραλιακές πόλεις ενώ για την περίοδο του δεκαπενταύγουστου αναμένεται να φθάσει και στο 99%. Η συνεχής

αύξηση των αφίξεων προδιαγράφει ευοίωνα μέλλον για τον τουρισμό και κατ'επέκταση την οικονομία. Αν και οι επισκέπτες προέρχονται κυρίως από τη Μεγάλη Βρετανία και τη Ρωσία, υπάρχει μια σημαντική αύξηση από τις αγορές της Γερμανίας και του Ισραήλ.

Οι παράλιες πόλεις παρουσιάζουν μια μικρή αύξηση στις δια-

νικτερεύσεις σε σχέση το προηγούμενο έτος, ένεκα και των επιπρόσθετων κλινών που δημιουργήθηκαν από τη αρχή του έτους για να καλύψουν τις αυξημένες ανάγκες που παρουσιάστηκαν. Η μεγαλύτερη πληρότητα παρουσιάζεται στην περιοχή της Αμμο-

κώστου. Ξεπέραν το 95% και ακολουθεί ανοδική πορεία. Η διαθεσιμότητα στα ξενοδοχεία της είναι αρκετά μειωμένη και είναι πολύ δύσκολο για κάποιον που έμεινε τελευταία στιγμή να βρει διαθέσιμο δωμάτιο για τον μήνα Αύγουστο. Αντίθετα, η πληρότητα των ορεινών ξενοδοχειακών μο-

νάδων για τον μήνα Αύγουστο βρίσκεται στο 70%, με τους αρμόδιους να παρουσιάζονται απογοητευμένοι, σημειώνοντας τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζουν, λόγω του αθέμιτου ανταγωνισμού που δημιουργείται από τη λειτουργία των παράνομων καταλυμάτων. **Σελ. 6**

Υποθηκεύοντας είδη πολυτελείας

Στο χαρτοφυλάκιο της Goldman Sachs, ανάμεσα στις μετοχές και στα ομόλογα, συγκαταλέγεται τελευταία και μία πολυτελής θαλαμηγός. Το «Natita» (φωτ.), που διαθέτει αίθουσα θεάτρου και τζακούζι, ανήκε στον Τεξανό βιομήχανο πετρελαίου Γ. Κάλπο, που πήρε δάνειο 32 εκατ. δολ. από την Goldman υποθηκεύοντας τη θαλαμηγό. Ο Κάλπο δεν κατάφερε να αποπληρώσει το δάνειο και έχασε το γιοι. Η υποθήκευση πολυτελών περιουσιακών στοιχείων (πίνακες ζωγραφικής ή συλλογές κρασιών) είναι μια νέα πρακτική μεγάλων τραπεζών όταν πρόκειται να δανείσουν ιδιαίτερα εύπορους πελάτες τους. **Σελ. 11**

Στα ύψη τιμές και ενοίκια διαμερισμάτων στον παραλιακό

Μόνο για χοντρά πορτοφόλια προσφέρονται τα διαμερίσματα και άλλες μονάδες μεγάλων συγκροτημάτων που αναπτύσσονται στον παραλιακό της Λεμεσού. Οι τιμές αγοράς χαρακτηρίζονται ψηλές για τον μέσο κύπριο, ενώ ψηλές είναι και οι τιμές των ενοικίων. Η τιμή ενοικίασης διαμερίσματος για μικρή χρονική περίοδο ισοδυναμεί με διαμονή σε πεντάστερο ξενοδοχείο. **Σελ. 5**

Ερχεται καυτό φθινόπωρο για εκπαιδευτικούς

Νέα δεδομένα δημιουργούνται στο θέμα των 30μηνων εκπαιδευτικών, μετά την πρόθεση του ΔΗΚΟ να καταθέσει πρόταση νόμου, η οποία θα τους καθιστά όλους αορίστου χρόνου. Η εξέλιξη αυτή δεν διαφοροποιεί την πρόθεση των εκπαιδευτικών οργανώσεων για προσφυγή στη δικαιοσύνη. Επίσης προγραμματίζουν συναντήσεις με κόμματα και υπουργό, για να βρεθεί η χρυσή τομή. **Σελ. 4**

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του PATRICK DIAMOND*

Αντιμετωπίζοντας την ανισότητα στην Ευρώπη

Οι περισσότερες δυτικοευρωπαϊκές χώρες από το 1940 και μετά είχαν βασιστεί κυρίως σε έναν συνδυασμό τεσσάρων στρατηγικών για να αντιμετωπίσουν τις ανισότητες στην κατανομή εισοδημάτων και πλούτου: την επιδίωξη της πλήρους απασχόλησης μέσω της διαχείρισης της ζήτησης, όπως την όρισε ο Τζον Μέιναρντ Κέινς, τον κεντρικό σχεδιασμό και την εθνικοποίηση των μέσων παραγωγής, τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και την ενίσχυση των συνδικαλιστικών οργανώσεων μέσω της διαδικασίας καθορισμού των μισθών και την αναδιανομή του πλούτου μέσω της φορολογίας και των επιδομάτων. Εντούτοις, μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1980 οι παραδοσιακές σοσιαλδημοκρατικές πολιτικές για την προαγωγή της ισότητας εγκαταλείφθηκαν σε πολλές χώρες. Κάθε μία από τις προαναφερθείσες στρατηγικές εμφάνισε προβλήματα. Οι κείνσιανές αρχές ήταν δύσκολο να λειτουργήσουν σε ανοικτές οικονομίες, όπου στην κίνηση κεφαλαίων και τις διακυμάνσεις ισοτιμιών δεν

Οι κείνσιανές αρχές είναι δύσκολο να λειτουργήσουν σε ανοικτές οικονομίες.

παρεμβαίνει το κράτος. Η εθνικοποίηση μεγάλων οργανισμών κοινής ωφελείας αποδείχθηκε προβληματική με κριτήριο την αποδοτικότητά τους και την ευμερσία των πολιτών, ενώ και τα συνδικάτα έχασαν τα ερείσματά τους στην εργατική τάξη. Συχνά έδιναν την εντύπωση ότι εκπροσωπούσαν τα συμφέροντα του παραγωγού σε έναν κόσμο όπου οι ψηφοφόροι εξελάμβαναν τους εαυτούς τους κυρίως ως καταναλωτές.

Στη δεκαετία του 1990 διαμορφώθηκε μια νέα στρατηγική, η οποία ονομάστηκε «Τρίτος Δρόμος» και την ακολούθησαν ως πρωτοπόροι οι Μπλ Κλίντον, Τόνι Μπλερ και Γκέρχαρντ Σρέντερ. Ο «Τρίτος Δρόμος» ενστερνίστηκε με ζήλο την απελευθέρωση

των αγορών κεφαλαίου και πιστώσεων. Η κρίση του 2008 απέδειξε ότι οι αγορές είναι εκ φύσεως ασταθείς και δυσλειτουργικές, κάτι που οι Σοσιαλδημοκράτες αναγνώριζαν, αλλά όχι οι οπαδοί του «Τρίτου Δρόμου». Σήμερα με την επικράτηση των παγκόσμιων αλυσίδων παραγωγής, την ελαστικοποίηση της εργασίας και την ψηφιοποίηση χρειάζονται καινοτομικές πολιτικές προσαρμοσμένες στις σύγχρονες συνθήκες. Το ζήτημα είναι να ενισχυθεί η οικονομική δύναμη των εργατών και των υπαλλήλων στις αγορές, όπου δεσπόζουν οι ιδιωτικές εταιρείες. Ορισμένοι χρησιμοποιούν έναν αδόκιμο όρο «φιλοδιανεμητικές» πολιτικές – ωστόσο, ενδείκνυται ένας συνδυασμός νέων πολιτικών με έξυπνες αναδιανεμητικές πολιτικές.

Αυτές οι νέες πολιτικές εμπίπτουν σε πολλές κατηγορίες. Η μία είναι η ενίσχυση των χαμηλόμισθων με επενδύσεις στην ποιοτική επαγγελματική κατάρτιση και τη στήριξη των νοικοκυριών με δομές φροντίδας των παιδιών. Επίσης, μία άλλη

κατηγορία είναι η μείωση των εξωφρενικά υψηλών αμοιβών και η άμβλυση του τεράστιου χάσματος μεταξύ των μισθών. Παράλληλα, με αυτήν την πολιτική είναι ζωτικής σημασίας και ο καθορισμός του ελάχιστου μισθού. Μία ακόμα κατηγορία πολιτικής είναι η μεταρρύθμιση των κεφαλαιαγορών και των αγορών προϊόντων και υπηρεσιών. Το κράτος θα μπορούσε με εργαλείο την πολιτική ανταγωνισμού να μειώσει τις τιμές ειδικά στην αγορά ενέργειας, επειδή έχουν δυσανάλογο αντίκτυπο στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Τέλος, μία άλλη επιλογή θα ήταν η χάρση πολιτικών για να αντιμετωπισθούν οι λόγοι της κρίσης του 2008 επισφαλές συνθήκες ζωής και εργασίας της νεότερης γενιάς.

* Λέκτορας Δημόσιας Πολιτικής στο Πανεπιστήμιο Κουίν Μαίρη του Λονδίνου.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο www.socialeurope.eu

Απόδοση δεκαετιών ομολόγων		
	Απόδοση	Εβδομαδιαία αλλαγή
Κύπρος	2,49%	-0,1%
Γερμανία	0,41%	-0,4%
Γαλλία	0,71%	0,0%
Ιταλία	2,02%	0,5%
Ισπανία	1,43%	0,1%
Ιρλανδία	0,71%	0,0%
Ελλάδα	5,42%	0,1%
Ην. Βασίλειο	1,08%	-0,7%

Βαθμολογία από οίκους αξιολόγησης		
Οίκος Αξιολόγησης	Μακρο-πρόθεσμο Χρέος	Βραχυ-πρόθεσμο Χρέος
DBRS	B	R-4
Fitch	BB-	B
Moody's	Ba3	NP
S&P	BB+	B

ΑΠΟΨΗ Του ΜΙΧΑΗΛ ΟΛΥΜΠΙΟΥ

Η χειραγώγηση της αγοράς και η υπόθεση της Τράπεζας Κύπρου

Η χειραγώγηση της αγοράς με απλά λόγια αποτελεί μια μορφή παραπλάνησης του επενδυτικού κοινού και εμπίπτει στην κοινοτική οδηγία «Market Abuse Directive» που αρχικά εκδόθηκε το 2003. Η χειραγώγηση μπορεί να λάβει διάφορες μορφές, όπως για παράδειγμα λανθασμένες οικονομικές καταστάσεις, απόκρυψη ουσιωδών πληροφοριών, διάδοση παραπλανητικών πληροφοριών καθώς και δημιουργία πλάσματικής αγοράς. Η γνωστή ποινική υπόθεση που αφορά την Τράπεζα Κύπρου και κάποιους πρώην αξιωματούχους της ξεκίνησε αρχικά με έρευνα που είχε πραγματοποιήσει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε σχέση με την μη έγκαιρη αποδέσμευση της πληροφορίας για την ανάγκη της Τράπεζας Κύπρου για κρατική στήριξη τον Ιούνιο του 2012, ώστε να πληρωθεί τις κεφαλαιουχικές ανάγκες όπως αυτές

Η έγκυρη αποδέσμευση ουσιωδών πληροφοριών αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της λειτουργίας της αγοράς.

είχαν καθοριστεί από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών μετά το stress test που έγινε περί το τέλος του 2011 σε όλες τις συστημικές τράπεζες της Ευρωζώνης, περιλαμβανομένης της πρώην Λαϊκής. Πολλοί προβάλουν την άποψη ότι ακόμα και να δεχθούμε πως η Τράπεζα Κύπρου καθυστέρησε μερικές μέρες να ανακοινώσει (ως όφειλε) τη σημαντική αυτή πληροφορία στο επενδυτικό κοινό δεν ήταν αυτός ο λόγος που κατέρρευσε η οικονομία. Πρόκειται βέβαια για μια πολύ επιφανειακή συλλογιστική. Ας δούμε όμως λίγο κάποια γεγονότα. Η Τράπεζα Κύπρου είχε Γενική Συνέλευση στις 17 Ιουνίου 2012 στην οποία όχι μόνο δεν αποκάλυψε το γεγονός αυτό αλλά απέφυγε ο πρόεδρος του Δ.Σ. να απαντήσει σε ερώτηση που του είχε υποβληθεί για το θέμα, αν δηλαδή η Τράπεζα Κύπρου θα χρειαζόταν κρατική στήριξη δεδομένου και προηγούμενων σχετικών ανακοινώσεων της. Η αποφυγή από μέρους του προέδρου

και του ανώτατου εκτελεστικού διευθυντή να δηλώσουν ξεκάθαρα κατά τη Γενική Συνέλευση ακόμα και ως ενδεχόμενο να χρειαστεί η τράπεζα να προσφύγει στο κράτος για κεφαλαιακή στήριξη δεν ήταν ούτε τυχαία αλλά ούτε και αφελέης. Επρόκειτο για μια σκόπιμη πράξη ελεγκτικής λογοδοσίας που αποσκοπούσε στην αποφυγή του μετοχικού ελέγχου και κριτικής που δικαίως θα ακολουθούσε. Όταν η μεγαλύτερη τράπεζα του τόπου λειτουργεί ως καζίνο και εξανεμίζονται κεφάλαια που δημιουργήθηκαν μετά από δεκαετίες κόπων και στερήσεων γενεών επενδυτών, πολλοί από τους οποίους κληρονόμοι από τους μαζικά με οικογενειακά οικόπεδα για να τα δώσουν με τη σειρά τους στα δικά τους παιδιά τότε το ζήτημα αποκτά και μια άλλη κοινωνική διάσταση. Είναι σαφές πως ούτε ο Αντρέας Ηλιάδης αλλά ούτε και ο Θεόδωρος Αριστοδήμου θα επιβίωναν της κριτικής που θα ακολουθούσε στη Γενική Συνέλευση, αν ανακινούνταν κάτι τέτοιο, καθώς θα ισοδυναμούσε με παραδοχή αποτυχίας της στρατηγικής τους, ενώ παράλληλα θα σήμαινε πως οι υφιστάμενοι μέτοχοι θα έχαναν σημαντικό ποσοστό του μετοχικού τους κεφαλαίου αφού θα εκδιόταν πολλές νέες μετοχές προς το κράτος. Με λίγα λόγια θα έπρεπε να υπεβλήθαι τις παραιτήσεις τους άμεσα στη Γενική Συνέλευση. Προσπάθησαν να αγοράσουν χρόνο ανακοινώνοντας την ανάγκη για κρατική στήριξη μόλις μερικές μέρες αργότερα ώστε το θέμα να πέσει στα μαλακά κάτι που όμως τελικά δεν έγινε, καθώς ο κ. Ηλιάδης υποχρεώθηκε να παραιτηθεί μετά από την κατακραυγή μετόχων που ακολούθησε την ανακοίνωση της τράπεζας. Η έγκυρη αποδέσμευση ουσιωδών πληροφοριών αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της λειτουργίας της αγοράς και δεν μπορεί από κάποιους να υποβαθμίζεται ως ένα απλό διαδικαστικό ζήτημα. Δυστυχώς υπάρχει μια κουλτούρα εκμετάλλευσης των πελατών και επενδυτών των τραπεζών η οποία διαπιστώνεται μέσα από έρευνες διαφόρων ανεξάρτητων εποπτικών αρχών τις δύο τελευταίες δεκαετίες και κάποιες τράπεζες διά των εκπροσώπων τους σφυρίζουν αδιάφορα.

Διακοπές μακριά από μετρητά

Από τα χαρτονομίσματα και τις ταχυδρομικές επιταγές στα e-πορτοφόλια και τα app

Του ΑΛΕΚΟΥ ΛΙΑΔΡΗ

Σε διακοπές με ελάχιστη μετρητά στις τσέπες, αλλά με τις χρεωστικές τους κάρτες είτε στα πορτοφόλια τους –τα παραδοσιακά– είτε στα ηλεκτρονικά στο κινητό τους τηλέφωνο, φεύγουν από την Αθήνα και τα αστικά κέντρα οι κάτοικοί τους προς κάθε κατεύθυνση, καθώς βρισκόμαστε πλέον στην καρδιά του καλοκαιριού.

«Οι νέες τεχνολογίες σε συνδυασμό με τα capital controls άλλαξαν τα πάντα στον τομέα των πληρωμών τα τελευταία δύο χρόνια. Η πλειονότητα των επισκεπτών και των περαστικών ζητεί να πληρώσει με χρεωστική κάρτα ακόμη και εδώ, ενώ αρκετοί μας ζητούν να πληρώσουν μέσω εφαρμογών στα κινητά τους!» μας αναφέρει ένας από τους ελάχιστους μόνιμους κατοίκους και ιδιοκτήτες καφετέρου σε χωριό της ορεινής Τριχωνίδας.

Η εποχή που οι ταχυδρόμοι έφερναν τις συντάξεις στους κατοίκους των χωριών και οι μεταφορές χρημάτων γίνονταν μέσω ταχυδρομικής επιταγής, που απαιτούσε ακόμη και δύο τρεις ημέρες για να ολοκληρωθεί, είναι τόσο κοντά αλλά και τόσο μακριά, μας αναφέρει. Η πραγματικότητα τον επιβεβαιώνει, καθώς οι εναλλακτικοί τρόποι συναλλαγών ακολουθούν τους ταξιδιώτες του καλοκαιριού σε κάθε τους βήμα, σε κάθε προορισμό, ακόμη και στους πιο απομακρυσμένους, όπου υπάρχει ATM ή σήμα Διαδικτύου, δηλαδή σχεδόν παντού.

Ειδικότερα, τα ATM των τραπεζών, μέσω των οποίων εκτός από αναλήψεις υπάρχει δυνατότητα πραγματοποίησης πληθώρας πληρωμών και συναλλαγών, ξεπερνούν τα 5.300 και βρίσκονται παντού: σε πλοία, απομακρυσμένα αεροδρόμια, σε σταθμούς ΚΤΕΛ, τρένων, βενζινάδικα κλπ.

Με το «πλαστικό χρήμα» μπορούν να πληρώσουν σε περισσότερα από 450.000 τερματικά αποδοχής καρτών

Με το «πλαστικό» χρήμα οι ταξιδιώτες μπορούν να πληρώσουν σε περισσότερα από 450.000 τερματικά αποδοχής καρτών (POS), που εξακολουθούν να εξαπλώνονται γοργά.

Οι εναλλακτικοί τρόποι συναλλαγών ακολουθούν τους ταξιδιώτες του καλοκαιριού σε κάθε βήμα.

(POS), που εξακολουθούν εξαπλώνονται με ρυθμούς που κανείς δεν θα μπορούσε να προβλέψει (πριν από δύο χρόνια ήταν μόλις 150.000). Ακόμη και σε μικρές οικογενειακές ψαροταβέρνες, σε νησιά άγονης γραμμής, εγκαθίστανται POS προ-

κειμένου να μη χάσουν πελατεία. Είναι χαρακτηριστικό ότι σύμφωνα με στοιχεία της ΤτΕ στις αρχές του 2017 υπήρχαν 12.600.000 χρεωστικές και 2.400.000 πιστωτικές κάρτες.

Όπως αναφέρουν τραπεζικές πηγές, «οι Έλληνες άργησαν, αλλά επιλέγουν να τις αγοράσουν με κάρτες. Από 13 συναλλαγές ανά κάτοικο το 2015 (Ευρωζώνη: 87 συναλλαγές ανά κάτοικο) εκτιμάται πως θα φτάσουμε στις 60 συναλλαγές το 2017. Δηλαδή, από 144 εκατ. πληρωμές με κάρτες το 2015 σε περισσότερες από 620 εκατ. το 2017. Εάν σε αυτά τα νούμερα προστεθούν και οι πληρωμές με μεταφορές

πιστώσης (εμβάσματα), δηλαδή με χρέωση τραπεζικού λογαριασμού, τότε προσεγγίζουμε τον μέσο όρο ηλεκτρονικών πληρωμών της Ευρωζώνης (215-225 συναλλαγές ανά κάτοικο)».

Στις ηλεκτρονικές πληρωμές συμπεριλαμβάνονται και οι πληρωμές μέσω των εφαρμογών σε κινητά τηλέφωνα, οι οποίες γνωρίζουν ολοένα και μεγαλύτερη ανάπτυξη, αφού αποτελούν μεταφορές πιστώσης, δηλαδή χρεώνεται ο λογαριασμός IBAN του πληρωτή και πιστώνεται ο λογαριασμός IBAN του δικαιούχου.

• Σε διακοπές ο ΔΗΚΗΤΗΣ.

ΑΠΟΨΗ Του ΑΝΔΡΕΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

Επιτακτική ανάγκη η δημιουργία Υφυπουργείου Ανάπτυξης

Οι συνεχόμενες θετικές αξιολογήσεις που λαμβάνει το τελευταίο διάστημα η κυπριακή οικονομία την έχουν φέρει πολύ κοντά στην επενδυτική βαθμίδα. Η Κύπρος ξανακερδίζει θέση αξιοπιστίας στη διεθνή επενδυτική κοινότητα, αφού σύμφωνα και με τα στοιχεία του CIPA, μόνο το 2016, οι άμεσες ξένες επενδύσεις στην Κύπρο αυξήθηκαν κατά 9,1%, καταγράφοντας τη δεύτερη μεγαλύτερη αύξηση σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, μετά την Ιρλανδία.

Ωστόσο, την ίδια ώρα που οι προοπτικές της οικονομίας φαντάζουν ευνοϊκές, σημαντικός αριθμός μεγάλων αναπτυξιακών έργων παραμένουν στάσιμα ή και ξεκασιμένα στα συρτάρια της Πολιτοδομίας και του Υπουργείου Εσωτερικών. Παρόλο που αρκετά από αυτά διαθέτουν επαρκές επίπεδο ωριμότητας, που επιτρέπει την ολοκλήρωσή τους σε σύντομο χρονικό διάστημα, όταν αυτά αδειοδοτηθούν.

Σε αυτά περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων γήπεδα γκολφ, μαρίνες, ιατρικά και διαγνωστικά κέντρα, κέντρα υγείας και ευελξίας, πολυθεματικά πάρκα, κέντρα έρευνας και ανάπτυξης, οργανωμένα αθλητικά κέντρα, σχολεία και πανεπιστήμια, εμπορικές και οικιστικές αναπτύξεις και άλλα. Πρόκειται για έργα αξίας δισεκατομμυρίων ευρώ, με προοπτική δημιουργίας χιλιάδων θέσεων εργασίας, τόσο κατά την κατασκευή τους όσο και μετά την ολοκλήρωσή τους. Αναπτυξιακά έργα που έχουν τη δυνατότητα να επιφέρουν πολλαπλά οφέλη στην οικονομία.

Για να προχωρήσουν τα έργα αυτά θα πρέπει να επέλθει απλοποίηση και επίσημη των διαδικασιών που ακολουθούνται για

αδειοδότηση των Ενοποιημένων Αναπτύξεων και να επιτευχθεί ο απαιτούμενος συντονισμός μεταξύ των πολυάριθμων εμπλεκόμενων φορέων. Θα πρέπει να απαλειφθούν οι ακρείστες ή και επαναληπτικές διαδικασίες και ο περιορισμός των χρονικών προθεσμιών για διαβουλεύσεις. Στην προσπάθεια αυτή σημαντική αναμένεται να είναι η συμβολή του υπό μελέτη υφυπουργείου Ανάπτυξης. Πρόκειται για μια διαρθρωτική αλλαγή που θα προσθέσει τα στοιχεία που λείπουν: ταχύτητα, ευελξία, αποτελεσματικότητα, μακριά από γραφειοκρατικές δυσλειτουργίες.

Ως Σύνδεσμος, είχαμε εξ αρχής χαιρετίσει την πρόθεση της κυβέρνησης για δημιουργία υφυπουργείου Τουρισμού, Ναυτιλίας και Ανάπτυξης, θεωρώντας πως η δημιουργία τους αποτελεί ουσιώδη διαρθρωτική αλλαγή, που θα ενισχύσει κλάδους ζωτικής σημασίας για την οικονομία. Η δημιουργία Υφυπουργείου Ανάπτυξης αποτελεί μεταρρύθμιση προς τη σωστή κατεύθυνση. Μια μεταρρύθμιση, η οποία θα βοηθήσει στη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και την προώθηση της Κύπρου ως ελκυστικού επενδυτικού προορισμού, προσδίδοντας επιπρόσθετη δυναμική στις προσπάθειες που καταβάλλονται για ανάπτυξη. Ως εκ τούτου, οι προσπάθειες για επιτυχή ολοκλήρωσή του διαλόγου ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέρη πρέπει να εντατικοποιηθούν, καθώς η όποια καθυστέρηση παρατηρείται λειτουργεί σε βάρος της κυπριακής οικονομίας.

Ο κ. Ανδρέας Δημητριάδης είναι Πρόεδρος του Συνδέσμου Μεγάλων Αναπτύξεων.

ΑΠΟΨΗ Του ΠΑΝΤΕΛΗ ΛΕΠΤΟΥ

Ζωτικής σημασίας οι ξένες επενδύσεις για την οικονομία

Ο κλάδος των ακινήτων διαχρονικά αποτελούσε και συνεχίζει να αποτελεί και σήμερα έναν από τους πιο ισχυρούς πυλώνες ανάπτυξης της οικονομίας, με ουσιαστική συμβολή στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων και στην τόνωση της ευρύτητας οικονομικής δραστηριότητας. Επιπρόσθετα, ιδιαίτερα σημαντική ήταν η συμβολή του στην έξοδο της χώρας μας από το μνημόνιο και στην επάνοδο της οικονομίας σε ρυθμούς ανάπτυξης, αφού οι υπολογισμοί, τόσο της πολιτείας, όσο και ανεξάρτητων οικονομικών αναλυτών, ανεβάζουν το ποσό που εισέφερε στην κυπριακή οικονομία, από ξένες επενδύσεις στην αγορά ακινήτων, από το 2013 και μετά, σε πάνω από €4 δισ.

Τα τελευταία χρόνια, και ιδιαίτερα μετά την κρίση στην Ευρωζώνη, η ευελξία και η έντονη δραστηριοποίηση των επιχειρηματιών ανάπτυξης γης οδήγησε στο άνοιγμα νέων αγορών, προσελκύοντας αγοραστές από χώρες όπως η Ρωσία, η Ουκρανία, η Αίγυπτος, η Κίνα κ.ά. Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με τη διατήρηση ροών από τις πιο παραδοσιακές αγορές, όπως αυτές της Αγγλίας και της Σκανδιναβίας αλλά και τη δημιουργία ποιοτικών έργων, δημιουργεί μεγάλες προοπτικές για περαιτέρω αύξηση της ζήτησης ακινήτων από ξένους επενδυτές. Μέσα από τις συνεχείς επαφές των επιχειρηματιών ανάπτυξης γης στο εξωτερικό, εντοπίζεται ουσιαστικό ενδιαφέρον, τόσο από μεμονωμένους αγοραστές όσο και από στρατηγική παρατηρείται λειτουργεί σε βάρος της κυπριακής οικονομίας.

Στην αύξηση αυτή του ενδιαφέροντος σημαντικό ρόλο έπαιξε, πλέον της δημιουργίας ποιοτικών έργων και των φορολογικών κινήτρων,

η βελτίωση του σχεδίου για απόκτηση υπηκοότητας μέσω επένδυσης και οι συνεχείς βελτιώσεις των κριτηρίων για παραχώρηση άδειας μόνιμης παραμονής. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Κτηματολογίου, το 2016 πουλάθηκαν 1833 ακίνητα σε αλλοδαπούς, αριθμός που αναμένεται να είναι σημαντικά αυξημένος φέτος και που μπορεί να αυξηθεί πολύ περισσότερο τα επόμενα χρόνια, αφού η αγορά ακινήτων στην Κύπρο αποτελεί πλέον ένα ελκυστικό επενδυτικό προϊόν.

Νέες προοπτικές ανοίγουν, έχουμε όμως να αντιμετωπίσουμε έντονο διεθνή ανταγωνισμό. Γι' αυτό επιβάλλεται να διορθώσουμε αδυναμίες που μειώνουν την ανταγωνιστικότητά μας. Παρά τις βελτιώσεις που έγιναν απέναντι στην κρατική γραφειοκρατία υπάρχουν ακόμα εμπόδια που εξακολουθούν να καθυστερούν και να ταλαιπωρούν τόσο τις επιχειρήσεις ανάπτυξης γης όσο και τους ξένους επενδυτές.

Ως εκ τούτου, είναι ανάγκη να εκσυγχρονίσουμε τις δομές και πρακτικές μας και να προχωρήσουμε με ταχύτητα και ευελξία στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις. Να περιορίσουμε τη γραφειοκρατία και να εφαρμόσουμε γρήγορες, απλές και διαφανείς διαδικασίες. Είναι η ώρα για να δοιλέψουμε ομαδικά και συστηματικά, με σύνεψη και στρατηγική έτσι ώστε να αντιμετωπίσουμε τις όποιες προκλήσεις και να αξιοποιήσουμε την δυναμική και τις ευκαιρίες που υπάρχουν μετατρέποντας το διεθνές επενδυτικό ενδιαφέρον σε χειροπιαστό αποτέλεσμα.

Ο κ. Παντελής Λεπτός είναι πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών.

Deloitte.

Cyber Security Breach?
Ctrl-Alt-Deloitte

To report a cyber incident, contact our CIRI Hotline:

+ 357 22 360850

deloitte.com/cy/cirt-hotline

© Deloitte Limited

SYNAYIA SAKH ROYBA 2017

Scaffolding Solutions

THE SCAFFOLDING SPECIALISTS
OFFSHORE & ONSHORE

LIVING COLOR ARTS & MUSIC FESTIVAL 2017

FENGAROS FESTIVAL 2017

ΕΥΕΛΙΚΤΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΣΤΑΣΗ

Την εταιρία A.P. Scaffolding Solutions Ltd την συναντούμε και φέτος σε διάφορες εκδηλώσεις. Η εταιρία πρωτοπορεί στον τομέα του ασφαλούς στησίματος σκαλωσιών, στην άμεση ανταπόκριση και στις λύσεις πρόσβασης που προσφέρει ακόμη και στα πιο δύσκολα και απαιτητικά έργα. Έχει καθιερωθεί στο χώρο λόγω της συνέπειας και του επαγγελματισμού της και έχει αποδείξει με τη πάροδο του χρόνου τη συνεχή ευελιξία της, με την επέκταση της εταιρείας σε διάφορους τομείς, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

LIVING COLOR ARTS & MUSIC FESTIVAL 2017

LOUD MUSIC FESTIVAL 2017

Ένας από τους πολλούς τομείς στους οποίους διακρίνεται είναι και ο τομέας των εκδηλώσεων με την παροχή και στήσιμο σκαλωσιών για την δημιουργία των σκηνικών και των χώρων υποστήριξης των θεατών. Έχοντας πάντα σαν προτεραιότητα τον τομέα της ασφάλειας, συνεργάζονται στενά με διάφορους γνωστούς καλλιτέχνες, διοργανωτές και σχεδιαστές σκηνικών και εκδηλώσεων, κατασκευάζοντας υπόβαθρα για συναυλίες, μουσικά και καλλιτεχνικά φεστιβάλ, θεατρικές σκηνές και πολλά άλλα.

ΠΑΦΟΣ 2017

MTN MADWALK CYPRUS 2017

Οι εντυπωσιακές σκηνές που έχουν δημιουργηθεί με την χρήση των σκαλωσιών τους έχουν καταλήξει, ειδικά το πρότυπο και πρωτόγνωρο σκηνικό που στήθηκε για το μουσικό φεστιβάλ "Living Color Music & Arts Festival" που διεξάχθηκε στο στάδιο της Αγίας Νάπας στις 5-6 Αυγούστου με σκηνή μεγέθους 8250 κυβικών μέτρων.

AFRO BANANA REPUBLIC FESTIVAL 2016

AFRO BANANA REPUBLIC FESTIVAL 2016

Ανάμεσα στις εκδηλώσεις στις οποίες εργάστηκαν συμπεριλαμβάνονται φεστιβάλ όπως τα "Φέγγαρος" και "Afro Banana Republic Festival" για πολλά χρόνια, συναυλίες όπως του Σάκη Ρουβά, Νίκου Βέρτη και Κωνσταντίου Αργυρού στα πλαίσια του "Μαστιχόματα 2017", τα "MTN MadWalk Cyprus 2017", την τελετή έναρξης του "Πολιτιστική Πρωτεύουσα Πάφος 2017" και πολλά άλλα.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΝΙΚΟΥ ΒΕΡΤΗ 2016

ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 2016

Ένας άλλος ευχάριστος τομέας στον οποίο η εταιρεία δραστηριοποιείται είναι οι αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Ανάμεσα τους διακρίνεται το "DORIANS Challenge" με το σχεδιασμό και δημιουργία πρωτότυπων εμποδίων, το ετήσιο ερασιτεχνικό πρωτάθλημα "Protaras Adelais Open Beach Volleyball Championship" όπου είναι μάλιστα και χορηγοί και η δράση δημόσιας τέχνης «Εικ-αστική Παρέμβαση» το 2016 όπου παρέχουν σκαλωσιές για τη δημιουργία 6 μεγάλων τοιχογραφιών graffiti στη Λευκωσία.

AFRO BANANA REPUBLIC FESTIVAL 2016

DORIANS CHALLENGE 2017

Ένας από τους συνεχείς στόχους της εταιρείας είναι και η κοινωνική προσφορά με τη χορηγία και υποστήριξη διαφόρων μικρών ομάδων και οργανισμών σε πολιτιστικούς, κοινωνικούς και αθλητικούς τομείς, καθώς και σταθεροί υποστηρικτές του Ερυθρού Σταυρού Κύπρου.

PROTARAS ADELAIS OPEN BEACH VOLLEYBALL CHAMPIONSHIP 2016

NIL SATIS NISI OPTIMUM

ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΚΕΤΟ ΑΝ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ

Γραφεία:
Τσερίου 47, 2572 Πέρα Χωριό-Νήσου, Λευκωσία, Κύπρος
Αλληλογραφία:
P.O.Box 19019, 2643 Εργάτες, Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ: 22621072, 99224567 Φαξ: 22622038
Email: info@scaffolding-solutions.com.cy

www.scaffolding-solutions.com.cy

Φεύγουν οι αιμοδοτές, παραμένουν οι ανάγκες

Κρίσιμη βδομάδα για αποθέματα αίματος

Η εβδομάδα που μπαίνει είναι αυτή που ο περισσότερος κόσμος προτιμά να κάνει τις διακοπές του, με αποτέλεσμα πολλές από τις υπηρεσίες του κράτους είτε να υπολειπώνονται είτε να παραλύουν. Σε αυτή την κατηγορία δεν μπορούν να συμπεριληφθούν οι τομείς της Υγείας όπου ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό παραμένει στην πρώτη γραμμή με σκοπό να βοηθήσει τους συναθρώπους μας, οι οποίοι χρειάζονται φροντίδα. Κρίσιμη χαρακτηρίζεται η εβδομάδα για τα αποθέματα αίματος, αφού τόσο η αναχώρηση αιμοδοτών για τις καλοκαιρινές τους διακοπές όσο και οι καθημερινές σταθερές ανάγκες που υπάρχουν σε λήψη αίματος, πιθανόν να δημιουργήσουν προβλήματα.

Όπως ανέφερε στην «Κ» ο αναπληρωτής προϊστάμενος του Κέντρου Αίματος Σωκράτης Μενελάου αυτή η περίοδος θεωρείται κρίσιμη λόγω κυρίως της τουριστικής περιόδου και της μη προσέλευσης στα κέντρα αίματος από αιμοδοτές. Συγκεκριμένα, όπως είπε, «δημιουργείται μια τάση κυρίως από την ερχόμενη εβδομάδα να χαμηλώνουν τα αποθέματα, επειδή πλησιάζει ο Δεκαπενταύγουστος». Παράλληλα, όπως τόνισε, η αυξημένη τουριστική κίνηση δημιουργεί επιπρόσθετες ανάγκες και έτσι πρέπει οι τράπεζες αίματος να είναι έτοιμες για αντιμετώπιση για παν ενδεχόμενο. Τόνισε, επίσης, ότι είναι σημαντικό να συνεχιστεί να υπάρχει ικανοποιητική ροή αιμοδοτών στους μόνιμους σταθμούς αιμοδοσίας και των πέντε επαρχιών για να αποφευχθούν δυσάρεστες καταστάσεις.

Ανά πάσα στιγμή, είπε χαρακτηριστικά, μπορεί να υπάρξει ένα έκτακτο περιστατικό που μπορεί να εξαντλήσει μεγάλα αποθέματα, και να ανατρέψει την ισορροπία η οποία υπάρχει. Επίσης, όπως ανέφερε, αν υπάρχουν και συνεχόμενες ημέρες με χαμηλή ροή αιμοδοτών πάλι πιθανότατα θα υπάρξουν προβλήματα.

Οι καθημερινές ανάγκες

Οι ανάγκες σε αίμα ημερησίως ανέρχονται στις 300 μονάδες, με αποτέλεσμα να χρειάζονται γύρω στις 400 αιμοδοσίες για κάλυψή τους. Το 35% των αναγκών αυτών καταλήγουν σε κλινικές για να γίνει μετάγγιση σε θαλασσαιμικούς, ενώ το υπόλοιπο χρησιμοποιείται για κάλυψη των τρεχουσών αναγκών.

Ο κ. Μενελάου ανέφερε ότι αυτή την περίοδο οργανώνονται αιμοδοσίες σε ορεινά θέρετρα, όπου μεταβαίνει κόσμος για τις διακοπές του. Αιμοδοσίες γίνονται και σε στρατόπεδα τόσο της Ε.Φ. όσο και της ΕΛΔΥΚ. Η συνεισφορά των στρατευμένων νιάτων σε αυτή την κρίσιμη περίοδο, τόνισε, είναι πολύ σημαντική. Παράλληλα, όπως σημείωσε, οι μόνιμοι σταθμοί αιμοδοσίας θα είναι κλειστοί μόνο την αργία του Δεκαπενταύγουστου. Τις υπόλοιπες μέρες η αιμοδοσία θα διεξάγεται κανονικά τόσο στο Κέντρο Υγείας Έγκωμης από τις 7:30 το πρωί μέχρι τις 8:00 το βράδυ, αλλά και στις άλλες επαρχίες στις Τράπεζες Αίματος των Γενικών Νοσοκομείων από τις 7:30 το πρωί μέχρι τις 2:00 το μεσημέρι, με στόχο να μην περιοριστούν τα αποθέματα.

ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Οι ανάγκες σε αίμα ημερησίως ανέρχονται στις 300 μονάδες, με αποτέλεσμα να χρειάζονται καθημερινά γύρω στις 400 αιμοδοσίες για κάλυψη των αναγκών, κάτι το οποίο καθιστά δύσκολη την ερχόμενη εβδομάδα.

Πρώτοι παγκοσμίως σε εθελοντές

Πάρα τα προβλήματα που παρουσιάζονται κατά διαστήματα με έλλειψη αίματος η Κύπρος βρίσκεται στην πρώτη θέση σε εθελοντές αιμοδοτές παγκοσμίως. Συγκεκριμένα γύρω στο 10% του πληθυσμού είναι σταθεροί εθελοντές αιμοδοτές, σε αντίθεση με άλλες χώρες που το ποσοστό αυτό δεν ξεπερνά το 5%. Όπως ανέφερε ο κ. Μενελάου αυτό δείχνει την ευαισθησία του λαού μας, αλλά πρέπει όλο και περισσότεροι να κατανοήσουν το πρόβλημα και να προσφέρουν αίμα. «Είναι επιτακτική ανάγκη να υπάρχουν όλο και περισσότεροι εθελοντές αιμοδοτές, καθώς οι περισσότεροι από τους υπάρχοντες το έχουν ήδη βάλει μέσα στο πρόγραμμά τους και έρχονται σε αιμοδοσίες 2 με 3 φορές τον

χρόνο» είπε. Όπως εξήγησε υπάρχουν περιπτώσεις όμως που οι γιατροί δεν τους επιτρέπουν να δώσουν αίμα. Οι περιπτώσεις αυτές είτε συνήθως αφορούν είτε μια απλή μορφή γρίπης είτε ακόμα και προβλήματα με την αρτηριακή πίεση.

Καταλήγοντας, είπε ότι οι λειτουργοί της τράπεζας αίματος βλέπουν καθημερινά να σώζονται ζωές συνανθρώπων μας από μεταγγίσεις, κάτι το οποίο είναι πολύ δύσκολο να το αντιληφθεί ο υπόλοιπος κόσμος. Παράλληλα, έστειλε το μήνυμα ότι όλο και περισσότεροι συμπολίτες μας πρέπει να βάλουν στο πρόγραμμά τους την αιμοδοσία, έτσι ώστε σε τέτοιες περιόδους και σε κρίσιμα περιστατικά να υπάρχει επάρκεια αίματος.

Η πρόταση νόμου που προτίθεται να καταθέσει το ΔΗΚΟ στη βουλή για αναγνώριση όλων των 30μηνων εκπαιδευτικών ως αορίστου χρόνου, αλλάζει τα δεδομένα, με κόμματα να προσπαθούν να την οικειοποιηθούν.

Νέα δεδομένα για τους 30μηνους

Μέσα από τη βουλή ή τις δικαστικές αίθουσες αναμένεται να επιλυθεί το θέμα

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Νέα επεισόδια αναμένονται στο θέμα των 30μηνων εκπαιδευτικών μετά τις καλοκαιρινές διακοπές. Ενώ το Υπουργείο τόνισε επανειλημμένα ότι το θέμα έχει ληξει με τη γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας και συνέχισε κανονικά τις διαδικασίες για στελέκωση των σχολείων, τελικώς δεν υπήρξε κατάληξη. Η πρόθεση του ΔΗΚΟ όπως καταθέσει πρόταση νόμου η οποία θα καθιστά όλους τους 30μηνους εκπαιδευτικούς ως αορίστου χρόνου ήλθε να διαφοροποιήσει τα δεδομένα. Μέσα από την πρότασή του υποστηρίζει ότι θα προσπαθήσει να βάλει τέλος σε ένα άκρως πολιτικό ζήτημα το οποίο φαίνεται να οδηγείται στις αίθουσες των δικαστηρίων, καθώς πρόθεση δασκάλων και καθηγητών είναι να ακολουθήσουν τον δρόμο της δικαιοσύνης. Οι εξελίξεις αυτές προμηνούν ένα καυτό φθινόπωρο για οριστική επίλυση του θέματος.

Συνεχίζει με αγωγές

Η πρόθεση του ΔΗΚΟ να καταθέσει πρόταση νόμου δεν σταμάτα τις ενέργειες των δασκάλων. Μιλώντας στην «Κ» ο πρόεδρος της ΠΟΕΔ Φίλιος Φυλακτού τόνισε ότι συνεχίζονται κανονικά οι διαδικασίες για μαζικές προσφυγές των μελών της οργάνωσης της δικαιοσύνης. Όπως τόνισε μέχρι στιγμής έχουν υποβάλει αίτηση για την ομαδική προσφυγή πέρα των 100 επηρεαζόμενων εκπαιδευτικών. Τελευταία ημερομηνία που μπορούν να υποβάλουν αίτηση να είναι 21η Αυγούστου. «Εμείς, τόνισε, συνεχίζουμε κανονικά με τις αγωγές και δεν έχουμε καμία πρόθεση να περιμένουμε τη βουλή, αφού αν υπάρξει αρνητική εξέλιξη στο όλο θέμα εμείς θα έχουμε ήδη χάσει το δικαίωμα προσφυγής. Το δικαίωμα αυτό ισχύει 75 ημέρες από τη λήψη της απαντητικής επιστολής που πήραν τα μέλη μας από το Υπουργείο Παιδείας».

Όπως επισήμανε, η ΠΟΕΔ χαιρετίζει τη νέα πρόταση που θα καταθεθεί στη βουλή, αναφέροντας παράλληλα ότι θα πρέπει και τα υπό-

λοιπα κόμματα να τη στηρίξουν ώστε το θέμα να τελειώσει με πολιτική απόφαση και όχι στις αίθουσες των δικαστηρίων. Ο κύριος Φυλακτού ανέφερε ότι η οργάνωση με τη σειρά της άρχισε επαφές με τα κόμματα προκειμένου να δει τις θέσεις τους στα θέματα της εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, όπως είπε, «η οργάνωση είχε συνάντηση το προηγούμενο διάστημα με τη Συμμαχία Πολιτών, ενώ μετά τις καλοκαιρινές διακοπές θα καθορίσει συναντήσεις και με τα υπόλοιπα κόμματα».

Περιμένει η ΟΕΛΜΕΚ

Τις διαφωνίες της με το θέμα των 30μηνων εκπαιδευτικών εξακολουθεί να έχει και η οργάνωση των καθηγητών, η οποία μέσα από ανακοίνωσή της επανέρχεται για το όλο θέμα. Η ηγεσία της ΟΕΛΜΕΚ μέσα από τη νέα παρέμβαση της για το συγκεκριμένο θέμα αναφέρει ότι η προβληματική ερμηνεία της Νομικής Υπηρεσίας οδήγησε σε στρεβλώσεις στη σειρά του καταλόγου διοριστών με αποτέλεσμα τη θυματοποίηση δεκάδων εκπαιδευτικών. Έτσι αποφάσισε να συντονίσει την προσπάθειά τους για να βρουν το δικό τους. Για τον λόγο

Όχι σε σκοπιμότητες και κούφιες υποσχέσεις

Το όλο θέμα αναμένεται να αποτελέσει και θέμα αντιπαραθέσεων από τον ερχόμενο φθινόπωρο όταν η Κύπρος θα μπει για τα καλά στην προεκλογική εκστρατεία. Στην προσπάθειά τους κόμματα και υποψήφιοι να προσελκύσουν και περισσότερες ψήφους αναμένεται να επικριθούν συναντήσεις με τις επηρεαζόμενες ομάδες εκπαιδευτικών με στόχο να εξασφαλίσουν την ευνοία τους. Ήδη αυτό άρχισε να συμβαίνει και τις προηγούμενες μέρες μετά και την ανακοίνωση της πρόθεσης για υποβολή της πρότασης νόμου, με κόμματα μέσα από ανακοινώσεις τους να προσπαθούν το καθένα να οικειοποιηθεί τη συ-

Οι πρόεδροι ΠΟΕΔ και ΟΕΛΜΕΚ τόνισαν ότι δεν θα δεχθούν στη βάση προεκλογικών σκοπιμοτήτων να πληγούν, για ακόμη μία φορά, τα δικαιώματά τους με κούφιες υποσχέσεις.

αυτό και για καλύτερη οργάνωση των εκπαιδευτικών κάλεσε τα μέλη της να αποστείλουν επιστολή στη Γραμματεία της ΟΕΛΜΕΚ, μέχρι τις 30 Αυγούστου.

Μέσα στην επιστολή όπως ανέφερε στην «Κ» ο πρόεδρος της Οργάνωσης Γιάννος Σωκράτους θα πρέπει οι επηρεαζόμενοι καθηγητές, να εξηγήσουν με ποιον τρόπο τα συμφέροντά τους έχουν πληγεί από τη γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας. Μετά την παραλαβή των επιστολών από την οργάνωση, θα γίνει κοινή συνάντηση των ενδιαφερόμενων με τον νομικό σύμβουλο της ΟΕΛΜΕΚ σε χρόνο που θα ανα-

κοινωνθεί σε κατοπινό στάδιο, με σκοπό να πάρουν νομικές συμβουλές για το πώς πρέπει να κινηθούν. Όπως ανέφερε ο κύριος Σωκράτους μέσα από τη διαδικασία αυτή θα έχει και η οργάνωση πιο σφαιρική εικόνα για να μπορέσει και η ίδια να κωδικοποιήσει τις διαφορές που υπάρχουν σε κάθε περίπτωση εκπαιδευτικού. «Μέσα από αυτή τη διαδικασία θα δούμε συγκεκριμένα μέσα από ποιο καθεστώς τα μέλη μας συμπλήρωσαν 30μηνια υπηρεσία» ανέφερε χαρακτηριστικά.

Συνάντηση με Καδή

Στο πλαίσιο αυτό αλλά και με στόχο να δουν σε ποιες ενέργειες έχει προβεί το Υπουργείο μέχρι σήμερα οι καθηγητές καθόρισαν συνάντηση με τον υπουργό Παιδείας Κώστα Καδή για τις 22 Αυγούστου. Μέσα από τη συνάντηση με τον υπουργό θέλουν αποκτήσουν πιο σφαιρική εικόνα για τις ενέργειες που έκανε το Υπουργείο τόσο για το θέμα του αορίστου χρόνου όσο επίσης και σε άλλα θέματα που ασχολούν την οργάνωση. Ο πρόεδρος της ΟΕΛΜΕΚ ανέφερε ότι στο τραπέζι των συζητήσεων θα τεθούν και θέματα όπως η αδιорιστία λόγω των νέων ωρολογίων προγραμμάτων, αλλά και η διαμόρφωση των νέων αναλυτικών προγραμμάτων βάσει του πραγματικού διαθέσιμου διδακτικού χρόνου. Η οργάνωση θα επιδιώξει συνάντηση με όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα για να ακούσει τις θέσεις τους σχετικά με τα νέα δεδομένα που δημιουργούνται.

Μέσα από την αξιολόγηση όλων των πιο πάνω η ΟΕΛΜΕΚ θα αποφασίσει τα επόμενα βήματά της, ευελπιστώντας ότι τελικώς θα παρθεί η πολιτική απόφαση για κατοχύρωση όλων ανεξαιρέτως των εκπαιδευτικών, όπως άλλωστε ήταν παγίως η θέση της οργάνωσης. Έτσι αν όλα κυλήσουν ομαλά και κατατεθεί η πρόταση νόμου στο κοινοβούλιο για ψήφιση, οι καθηγητές δεν αποκλείουν τελικώς να μην ακολουθήσουν τον δρόμο που χάραξαν προ πολλού οι δάσκαλοι για δικαιοσύνη μέσω των δικαστηρίων.

© 2015 EYGM Limited. All Rights Reserved. ED00747

Who will disrupt the disruptors?

EY's global financial services team can help you navigate disruption in banking with customer-centric business models. ey.com/financial #BetterQuestions

EY
Building a better working world

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Βουνό οι τιμές στον παραλιακό Λεμεσού

Ξένοι κυρίως αγοράζουν τα ακριβά διαμερίσματα στα μεγάλα συγκροτήματα – Στα ύψη ανέβηκαν και τα ενοίκια

Της **ΑΡΙΑΝΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΥ**

Αυξημένη εμφανίζεται η δραστηριότητα στον τομέα των ακινήτων και των κατασκευών τον τελευταίο χρόνο, με τους αρμόδιους φορείς να κάνουν λόγο για ανοδική πορεία του συγκεκριμένου κλάδου. Η έξοδος από την κρίση, οι χειρισμοί της κυβέρνησης, οι χαλαρώσεις του χρηματοδοτικού μας συστήματος αλλά και η εξωγενής ζήτηση, ένεκα των κινήτρων που δόθηκαν για τη πα-

Η έξοδος από την κρίση, οι χειρισμοί της κυβέρνησης, οι χαλαρώσεις του χρηματοδοτικού μας συστήματος αλλά και η εξωγενής ζήτηση, ήταν οι κυριότεροι λόγοι που έδωσαν θετικό πρόσημο στην αγορά ακινήτων.

ραχώρηση υπηκοοτήτων και αδειών μόνιμης παραμονής στη χώρα ήταν οι κυριότεροι λόγοι που έδωσαν θετικό πρόσημο στην πορεία του κλάδου. Γεγονός που καταδεικνύεται και από τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας και της Eurostat, σύμφωνα με τα οποία, οι τιμές των ακινήτων το πρώτο τρίμηνο του 2017 αυξήθηκαν κατά 4,1%, έναντι του 3,3% το τελευταίο τρίμηνο του 2016. Μια δεύτερη ματιά στα στοιχεία δείχνει ότι σημαντική ώθηση στις τιμές προέρχεται από την επαρχία Λεμεσού. Και αυτό αφορά περισσότερο την τουριστική περιοχή της πόλης, στην οποία αναπτύχθηκαν μεγάλα έργα και επενδύσεις εκατομμυρίων.

Σε δηλώσεις στην «Κ» ο εκτιμητής

Αν και οι τιμές των ακινήτων στην πόλη της Λεμεσού αυξήθηκαν, τον τελευταίο χρόνο αρκετοί Κύπριοι προχωρούν σε αγορά γης.

ακινήτων Ανδρέας Ανδρέου, κληθείς να σχολιάσει το μέγεθος της ανάπτυξης αλλά και τους λόγους που οδήγησαν στην αύξηση των τιμών των ακινήτων αλλά και ενοικίων στην πόλη της Λεμεσού, ανέφερε πως το φαινόμενο αυτό παρατηρείται τόσο στο παραλιακό μέτωπο όσο και στις παραδοσιακές οικιστικές περιοχές πολυτελών κατοικιών που έχουν θεία την πόλη. Ωστόσο, όπως είπε, οι αυξήσεις των τιμών στις παραδοσιακές γειτονιές μέσα στην πόλη δεν ήταν μεγάλες και είναι πιο προσιτές για το μέσο Κύπριο αγοραστή. Το ίδιο ισχύει και για τις ενοικιάσεις διαμερισμάτων. «Τα ενοίκια σε διαμερίσματα στα μεγάλα συγκροτήματα που αναπτύχθηκαν περί-

του παραλιακού μετώπου και εντάχθηκαν κατά κάποιο τρόπο στο τουριστικό προϊόν, έχουν σχεδόν τιμές πεντάστερων ξενοδοχείων. Τα διαμερίσματα αυτά προσφέρονται για βραχυπρόθεσμες περιόδους γι' αυτό και τα ενοίκια είναι ψηλά», ανέφερε. Αντίθετα, οι τιμές των ενοικίων σε ετήσια βάση για κανονική ενοικίαση ως οικιστικό υποστατικό παρουσιάζουν αύξηση της τάξης του 15% τα τελευταία δύο χρόνια, ωστόσο δεν ακολουθούν την ποσοστιαία αύξηση της αξίας των ακινήτων.

Λόγοι που αυξηθήκαν οι τιμές

Σε ερώτηση για τους λόγους που οδήγησαν στην αύξηση της αγο-

ραστικής αξίας των ακινήτων, ο κ. Ανδρέου σημείωσε πως οι παράμετροι που συνιστούν την αξία, χωρίζονται στην αξία της γης, στο κόστος κατασκευής, στα περιθώρια κέρδους, στο χρηματοδοτικό κόστος κ.λπ. Σε αυτή την εξίσωση, είπε, το κατασκευαστικό κόστος δεν έχει μειωθεί ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, ενώ αντίθετως παρουσιάζει μια μικρή αύξηση. Την ίδια ώρα, ανέφερε, οι επιχειρηματίες ανάπτυξης γης εκμεταλλεύτηκαν τόσο την εξωγενή ζήτηση, η οποία ενθαρρύνθηκε από τα κίνητρα που δόθηκαν μέσω του προγράμματος για παραχωρήσεις υπηκοοτήτων και αδειών μόνιμης παραμονής σε ξένους αγοραστές ακινήτων, όσο και τα επενδυ-

Άδειες για 424 οικιστικές μονάδες παγκυπρίως

Ο αριθμός των αδειών οικοδομής που εκδόθηκαν από τις δημοτικές αρχές και τις επαρχιακές διοικήσεις τον Μάιο ανήλθε στις 507, σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία. Η συνολική αξία των αδειών αυτών έφθασε τα €108,6 εκατ. και το συνολικό εμβαδόν τις 109,9 χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα. Με τις άδειες αυτές προβλέπεται να ανεγερθούν 424 οικιστικές μονάδες. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2017 εκδόθηκαν 2.368 άδειες οικοδομής σε σύγκριση με 2.156 την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Η συνολική αξία των αδειών αυτών αυξήθηκε κατά 28,3% και το συνολικό εμβαδόν κατά 36,2%, ενώ ο αριθμός των οικιστικών μονάδων παρουσίασε αύξηση της τάξης του 41,0%.

τόκια, οι τιμές των ακινήτων βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα. Επίσης, τα κίνητρα των πολιτογραφήσεων, μέσω της πολιτικής της κυβέρνησης που παραχωρεί διαβατήρια έναντι επενδύσεων λειτούργησε αρκετά θετικά, με αποτέλεσμα οι πωλήσεις ακινήτων αυτών να φτάσουν τα 5 εκατ. «Το μέτρο της κυβέρνησης πέτυχε και από τη στιγμή που υπάρχει η ζήτηση από ξένους επενδυτές, αυτό βοήθησε περαιτέρω τους επιχειρηματίες ανάπτυξης γης να το εκμεταλλευτούν», ανέφερε.

Ωστόσο, αν και οι τιμές των ακινήτων στην πόλη της Λεμεσού αυξήθηκαν, τον τελευταίο χρόνο αρκετοί Κύπριοι ιδιώτες προχωρούν σε αγορά γης. Όπως σημείωσε ο κ. Ανδρέου, η ανταλλαγή χρέους με ακίνητα μεταξύ δανειοληπτών και χρηματοδοτικών οργανισμών ως μέτρο αναδιάρθρωσης ή εξόφλησης ιδιωτικών και επιχειρηματικών χρεών, βοήθησε αρκετούς να διαπραγματευτούν και να αγοράσουν ένα οικόπεδο, το οποίο έχει μια συγκαταβατική τιμή.

Κίνδυνος νέας φούσκας

Ερωτηθείς κατά πόσο υπάρχει ο κίνδυνος νέας φούσκας στον κλάδο των ακινήτων λόγω της ραγδαίας ανάπτυξης στο παραλιακό μέτωπο της Λεμεσού, ο κ. Ανδρέου προειδοποίησε πως εάν το μέτρο των πολιτογραφήσεων σταματήσει να υφίσταται, οι κατοικίες ή τα διαμερίσματα ενδεχομένως να μην μπορούν να αγοραστούν, αφού οι ενδιαφερόμενοι είναι κυρίως ξένοι. «Τότε ενδεχομένως να παρατηρηθεί φούσκα», ανέφερε. Αντίθετα, ενόσω υφίστανται τα κίνητρα, αναπτύσσεται το τουριστικό προϊόν και διατίθενται οι εν λόγω κατοικίες στην αγορά ως τουριστικά καταλύματα, τότε δεν αναμένεται να υπάρξει πρόβλημα.

Η ΑΔΗΛΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΣ ΑΦΟΡΑ ΟΛΟΥΣ

Αδήλωτη Εργασία σημαίνει:
την αποφυγή καταβολής εισφορών
στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων
ή
την καταβολή εισφορών στο Ταμείο
Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε
χαμηλότερο ποσό από τον
πραγματικό μισθό

ΕΠΩΝΥΜΕΣ /
ΑΝΩΝΥΜΕΣ
ΚΑΤΑΓΕΛΙΕΣ ΣΤΟΝ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ
ΑΡΙΘΜΟ
77778577

ΔΗΛΩΣΤΕ ΤΟΥΣ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΑΣ
μέχρι 3 Σεπτεμβρίου 2017
ΧΩΡΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΠΡΟΣΤΙΜΟ

Από 3/9/2017 διοικητικό πρόστιμο ύψους €500
για κάθε αδήλωτο εργαζόμενο
μέχρι και 6 μήνες προηγούμενως:
Σύνολο €3500 για κάθε αδήλωτο εργαζόμενο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

JOB TITLE: Operations Manager

Occhio Hospitality Group seeks to employ high caliber candidates for the position of Operations Manager:

Job Specifications:

- Work Experience: At least 3 years in a similar position
- Academic Qualifications: Diploma in Hotel Management or similar degree
- Computer Knowledge: Microsoft Office Programs, Any POS Software Program
- Languages: Excellent knowledge of English and mother language

Duties and responsibilities:

- Check on a daily and continuous basis the overall operation of the Group and give directions for troubleshooting
- Maintain daily communication with Departmental Heads to ensure Group's status awareness and control
- Substitutes the General Manager in his absence

Core competencies:

- Motivating, developing, and directing people as they work
- Resource allocation and assignment of responsibilities
- Ability to communicate information and ideas
- Initiative, self-discipline, ability to organize and direct work

Remuneration Package

- According to Qualifications

Apply by sending an updated CV to recruitment@occhio.com.cy

Η καλοκαιρινή σεζόν παρουσιάζεται αρκετά αισιόδοξη, ενώ δεν έχει υπάρξει οποιοδήποτε σοβαρό δυσάρεστο κρούσμα.

Πέραν του 95% η πληρότητα στα ξενοδοχεία

Ικανοποίηση εκφράζουν οι αρμόδιοι φορείς από την αυξημένη ζήτηση - Ελάχιστη η διαθεσιμότητα τον Αύγουστο

Της **ΑΡΙΑΝΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΥ**

Στο κόκκινο βρίσκεται η πληρότητα των ξενοδοχειακών μονάδων σε όλες τις πόλεις της χώρας, με τους αρμόδιους φορείς να παρουσιάζονται αρκετά ευχαριστημένοι με τα αποτελέσματα της τελευταίων μηνών. Με την πληρότητα να φτάνει κατά μέσο όρο μέχρι το 95% για τον μήνα Αύγουστο και τους αριθμούς των αφίξεων να παρουσιάζουν ένα μεγάλο ποσοστό αύξησης σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2016, οι αρμόδιοι φορείς κάνουν λόγο για ευόωιο μέλλον στον πιο σημαντικό κλάδο της οικονομίας, τον τουρισμό. Αν και οι επισκέπτες προέρχονται κυρίως από τη Μεγάλη Βρετανία και τη Ρωσία, υπάρχει σημαντική αύξηση από τις αγορές της Γερμανίας και του Ισραήλ, ενώ επίσης αρκετοί

Αν και οι τουρίστες προέρχονται κυρίως από τη Μεγάλη Βρετανία και τη Ρωσία, υπάρχει σημαντική αύξηση από τις αγορές της Γερμανίας και του Ισραήλ.

ξένοι επισκέπτονται πάνω από μία φορά την Κύπρο, αναδεικνύοντας περαιτέρω το τουριστικό προϊόν. Η καλοκαιρινή σεζόν παρουσιάζεται αρκετά αισιόδοξη, ενώ παράλληλα σύμφωνα και με τους αρμόδιους δεν έχει υπάρξει οποιοδήποτε σοβαρό δυσάρεστο κρούσμα. Οι παράλιες πόλεις εμφανίζουν μικρή αύξηση στις διανυκτερεύσεις σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ένεκα και των επιπρόσθετων κλιών που δημιουργήθηκαν από τη αρχή του έτους για να καλύψουν τις αυξημένες ανάγκες που παρουσιάστηκαν.

Αντίθετα, η πληρότητα των ορεινών ξενοδοχειακών μονάδων για τον μήνα Αύγουστο βρίσκεται στο 70%, με τους αρμόδιους να παρουσιάζονται απογοητευμένοι, σημειώνοντας τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζουν, λόγω του αθέμιτου ανταγωνισμού που δημιουρ-

γείται από τη λειτουργία των παράνομων καταλυμάτων. Υποστηρίζουν, μάλιστα, πως οι παραδοσιακές οικοδομές που υλοποιήθηκαν κάτω από την ομπρέλα του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού δεν εμπίπτουν στην έννοια του αγροτουρισμού.

Ευόωιο το μέλλον

Σε δηλώσεις του στην «Κ», ο πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ) Χάρης Λοιζίδης εξέφρασε ικανοποίηση για τις υψηλές πληρότητες των ξενοδοχείων, αναφέροντας πως εκτός από τον μήνα που διανύουμε, η ζήτηση και για τον Σεπτέμβριο βρίσκεται σε αρκετά ικανοποιητικό επίπεδο. Παράλληλα, έκανε λόγο για μια μειωμένη ροή κρατήσεων από τη ρωσική αγορά κατά το πρώτο δεκαήμερο του Αυγούστου, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί μεμονωμένη διαθεσιμότητα σε κάποια τουριστικά καταλύματα. Τόνισε ότι το φαινόμενο αυτό δεν είναι καθόλου ανησυχητικό, προσθέτοντας ότι μπορεί να αξιοποιηθεί από συμπατριώτες μας που έμειναν τελευταία στιγμή και επιθυμούν να κάνουν διακοπές εντός της χώρας. «Λόγω του ότι έχει υποτιμηθεί το ρούβλι και σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η Τουρκία προσφέρει καταλύματα σε πιο χαμηλές τιμές, δημιουργήθηκε αυτή η κατάσταση», ανέφερε.

Ερωτηθείς εάν οι τιμές της Κύπρου είναι ανταγωνιστικές, σε σχέση με τις χώρες του εξωτερικού, ο κ. Λοιζίδης απάντησε θετικά, σημειώνοντας πως οι μεγάλοι διοργανωτές ταξιδιών του εξωτερικού είναι αρκετά ευχαριστημένοι από την χώρα μας. «Το σημαντικό είναι μην ξεφύγουμε στο θέμα της τιμολόγησης τα επόμενα έτη. Ιδιαίτερα η ρωσική αγορά αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή το πρόβλημα της μείωσης της αξίας του ρουβλιού και η αγγλική αγορά το Brexit. Συνεπώς και εμείς πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί με τις τιμές που θα διεκδικήσουμε στα συμβόλαια για το 2018-2019». Ωστόσο, πρόσθεσε πως ένεκα των συμβολαίων που γίνονται με τους ταξιδιωτικούς πράκτορες, φαίνεται ότι υπάρχουν κρατήσεις και για την επόμενη χρονιά, σημειώνοντας πως εκτός

από τις αγορές της Ρωσίας και της Αγγλίας που αυξάνονται χρόνο με τον χρόνο, η Γερμανία, οι σκανδιναβικές χώρες και το Ισραήλ παρουσιάζουν αρκετά μεγάλη αύξηση.

Από την πλευρά της η πρόεδρος του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (ΣΤΕΚ), Χρυσάιμιλη Ψηλογένη δήλωσε στην «Κ» ότι η διαθεσιμότητα στα ξενοδοχεία είναι αρκετά μειωμένη και είναι πολύ δύσκολο για κάποιον που έμεινε τελευταία στιγμή να βρει διαθέσιμο δωμάτιο για τον μήνα Αύγουστο. Ταυτόχρονα, σημείωσε πως τα μηνύματα που έρχονται από τους ταξιδιωτικούς πράκτορες για την επόμενη τουριστική καλοκαιρινή σεζόν είναι αρκετά θετικά.

Στο 95% στην Αμμόχωστο

Σε ερώτηση κατά πόσον υπάρχει διαθεσιμότητα δωματίων στην επαρχία της Αμμοχώστου, ο Δώρος Τάκκας, πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ της περιοχής ανέφερε πως η πληρότητα για τον μήνα Αύγουστο βρίσκεται

πάνω από 95%, κάνοντας λόγο για ένα πολύ ικανοποιητικό επίπεδο. «Πιθανόν να υπάρξει μια μικρή αύξηση σε σχέση με πέρσι, λόγω του ότι η τουριστική σεζόν ξεκίνησε πιο νωρίς φέτος», είπε. Επιπρόσθετα, σημείωσε πως όσον αφορά τις τιμές, λόγω του ανταγωνισμού δεν μπορούν να αποκλίνουν από τις περσινές τιμές. «Οι ξενοδοχειακές τιμές είναι όπως τα εισιτήρια των αεροπλάνων. Αν, για παράδειγμα, υπάρχει διαθεσιμότητα, τότε σίγουρα θα υπάρχουν πιο καλές τιμές. Αυτό όμως αποτελεί την πολιτική που ακολουθεί κάθε ξενοδοχείο», είπε. Ωστόσο, σημείωσε, λόγω και των κινήτρων που δίνει το κράτος, οι κλίβες αυξάνονται χρόνο με τον χρόνο, διότι υπάρχει ζήτηση από όλες τις αγορές, με τις κλίβες να προέρχονται από την Αγγλία, τη Ρωσία, τη Σκανδιναβία και την κεντροευρωπαϊκή (Γερμανία, Ελβετία, Αυστρία, ανατολικές χώρες). «Υπάρχει μια αύξηση 2-3.000 τουριστών τον χρόνο», σημείωσε, ενώ παράλληλα, αναφέρθηκε και στη σημαν-

τική συνεργασία των ξενοδόχων και των τουριστικών πρακτόρων που μειώνουν το κόστος διακοπών, με αποτέλεσμα η χώρα να γίνεται πιο προσιτή στους ξένους τουρίστες. «Η σεζόν κυλά πολύ πιο ομαλά από πέρσι και οι ξενοδοχείοι χειρίστηκαν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την αυξημένη ζήτηση», τόνισε.

Προσφορές στη Λάρνακα

Όσον αφορά την πόλη του Ζήνωνα, οι πληρότητες κυμαίνονται γύρω στο 90%, ανέφερε στην «Κ» η πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ Λάρνακας, Ιωάννα Φλωρεντιάδου. Εντούτοις, σημείωσε, υπάρχουν κάποιες ημέρες του Αυγούστου που αν και διακεκομμένες, είναι διαθέσιμες. «Οι συμπατριώτες μας που επιθυμούν να επισκεφτούν την επαρχία της Λάρνακας μπορούν να το κάνουν αφού υπάρχουν διαθέσιμα δωμάτια», είπε. Τόνισε δε, πως δεν υπάρχει ούτε και ένα παράπονο ή καταγγελία από τους επισκέπτες, προσθέτοντας πως αν και οι επόμενες ημέρες θα είναι δύσκολες, λόγω της αυξημένης κυκλοφορίας των συμπατριωτών μας, οι ξενοδοχείοι είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν οποιοδήποτε πρόβλημα παρουσιαστεί. Επίσης, έκανε λόγο για πολύ ανταγωνιστικές τιμές, σημειώνοντας παράλληλα ότι αρκετά ξενοδοχεία των τεσσάρων και πέντε αστέρων έχουν πολύ ελκυστικές προσφορές για τα δωμάτια που είναι διαθέσιμα. «Θα ήταν αχάριστο εκ μέρους μας, να πούμε ότι δεν είμαστε ικανοποιημένοι. Η χρονιά που διανύουμε είναι αρκετά θετική για την πόλη μας», είπε.

Ποιότητα ή Λεμεσός

Κληθείς να σχολιάσει την αυξημένη κίνηση των ημερών, ο πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ Λεμεσού, Χάρης Θεοκάρους, εξέφρασε στην «Κ» την ικανοποίησή του από την αυξημένη ζήτηση όλων της καλοκαιρινής σεζόν, σημειώνοντας παράλληλα ότι ο μήνας Αύγουστος έχει και φέτος την τιμητική του, με την πληρότητα να αγγίζει το 90% και άνω. Έκανε λόγο για έναν ποιοτικό τουρισμό που διαφέρει από τις άλλες επαρχίες, ενώ εμφανίστηκε αρκετά αισιόδοξος και τους υπόλοιπους μήνες του χρόνου. «Η αύξηση

αφορά περισσότερο τον Μάιο και ευελπιστούμε να είναι εμφανής και τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο. Οι τιμές μας είναι αρκετά ανταγωνιστικές αναφορικά με το επίπεδο των υπηρεσιών που προσφέρουμε. Υπάρχουν όμως και κάποια κόστη, τα οποία θα παραμείνουν σε υψηλά επίπεδα, ενώ για τους ανταγωνιστές μας θα παραμείνουν χαμηλά. Άρα πρέπει να βρούμε κάποιους άλλους τρόπους ώστε να μπορούμε να προσελκύουμε περισσότερους επισκέπτες», υπογράμμισε.

Πολλοί ντόπιοι στην Πάφο

Η διαθεσιμότητα στα ξενοδοχεία της επαρχίας Πάφου (πόλιν Πάφου, Πόλιν Χρυσοκούς, Νέο Χωριό) είναι σχετικά περιορισμένη τον μήνα που διανύουμε, σημείωσε ο πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ Πάφου Θάνας Μιχαηλίδης. Ωστόσο, σημείωσε, πως υπάρχει πάντα ένας αριθμός δωματίων που είναι διαθέσιμος, εκφράζοντας παράλληλα την ικανοποίησή του με τα αποτελέσματα της καλοκαιρινής σεζόν. «Η ζήτηση σε σχέση με πέρσι είναι αυξημένη και συνεπώς οι πληρότητες είναι πολύ υψηλές. Οι κύριες αγορές της Πάφου προέρχονται από την Αγγλία, τη Ρωσία, την κεντρική Ευρώπη, το Ισραήλ, ενώ αυξημένη παρουσιάζεται και η ντόπια αγορά. Παρόλο που το ποσοστό των Κυπρίων είναι σχετικά μικρό, αν το αναλύσουμε σε χρονιαία βάση, το καλοκαίρι και ειδικά τον Ιούλιο και τον Αύγουστο υπάρχει αυξημένη ζήτηση», είπε.

Σημείωσε παράλληλα, ότι η αύξηση που παρουσιάζεται το τελευταίο διάστημα προήλθε και λόγω του ότι η Πάφος είναι και πολιτιστικά πρωτεύουσα. «Πλέον υπάρχει μια άλλη διάσταση στην εμπειρία των τουριστών που επιλέγουν να περάσουν τις διακοπές τους στην επαρχία της Πάφου. Εκτός από τη θάλασσα και τον ήλιο, τα πολιτιστικά δρώμενα βρίσκονται σε πολύ υψηλό επίπεδο και υπάρχει πληθώρα επιλογών. Επίσης, η διαμόρφωση του κέντρου της Πάφου έχει πραγματικά αναδείξει την ομορφιά της πόλης και συνέτεινε στην αύξηση του τουριστικού ρεύματος, ενώ ταυτόχρονα συνεισφέρει πάρα πολύ στην θετική εμπειρία των περηγητών», υπογράμμισε.

«Οι αρμόδιοι ξέχασαν τα ορεινά θέρετρα»

Αρκετά απογοητευμένοι εμφανίστηκε ο πρόεδρος ορεινών θερέτρων του ΠΑΣΥΞΕ Ανδρέας Μαντάλας. Σε δηλώσεις του στην «Κ», αν και ανέφερε πως η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων αγγίζει το 75% για τον μήνα Αύγουστο, σημείωσε πως οι ξενοδοχείοι αντιμετωπίζουν αρκετά προβλήματα. Διαχώρισε παράλληλα τις ξενοδοχειακές μονάδες από τα αγροτουριστικά καταλύματα, υποστηρίζοντας πως οι συγκεκριμένες οικοδομές που εμπίπτουν κάτω από τον ομπρέλα του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού τυχάνουν μεγαλύτερης στήριξης. «Τα συγ-

κεκριμένα υποστατικά που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του αγροτουριστικού τομέα δεν ανταποκρίνονται στην έννοια του αγροτουρισμού.

Οι αρμόδιοι φορείς ξόδεψαν αρκετά χρήματα για την ανέγερσή τους, ωστόσο εξελίχθηκαν σε κάτι εντελώς διαφορετικό. Αγροτουρισμός σημαίνει να έρθει ο ξένος περηγητής και να μάθει τις παραδόσεις της χώρας. Να μάθει πώς γίνεται το καλλούπι, ο σιουσιούκος, τα γλυκά του κουταλιού, να αρμύζει, να δει πώς γίνεται το λάδι, η λουνητζί, να βιώσει την παράδοση σε όλο της το φάσμα, να ζήσει σαν

αγρότης. Η εξέλιξη των υποδομών αυτών έκανε ζημιά στους ξενοδοχείους», είπε. Εκτός από τις παραδοσιακές οικοδομές, ο κ. Μαντάλας ανέφερε πως και τα σπιτάκια που διατηρεί ο ημικρατικός οργανισμός (Cyta) αλλά και τα παρόνομα καταλύματα που βρίσκονται κάτω από τις διαδικτυακές πλατφόρμες Airbnb και Booking επηρέασαν αρνητικά τη βιωσιμότητα των ορεινών θερέτρων.

«Τα σπιτάκια της Cyta δημιουργούν ζημιά στα ξενοδοχεία, λόγω του ότι δεν φιλοξενούν μόνο έναν υπάλληλο με την οικογένειά του αλλά δίνουν και σπίτια σε συγγενείς

και φίλους τους. Επίσης, υπάρχουν τα σπιτάκια που είναι αδύνατα και λειτουργούν κάτω από την ομπρέλα του Airbnb και του Booking που δεν είναι νόμιμα, χωρίς να πληρώνουν φόρους και αυτό προκάλεσε μια μείωση στη ζήτηση των ορεινών θερέτρων», υποστήριξε. Χωρίς το σχέδιο των επιχορηγημένων αδειών, η πληρότητα τον Αύγουστο για τα ορεινά θέρετρα θα ήταν 15 με 20%, συμπλήρωσε. Παράλληλα, κάλεσε την κυβέρνηση να εξαγγείλει επενδύσεις για την ανάπτυξη, προώθηση και διατήρηση των ξενοδοχειακών μονάδων που βρίσκονται στις ορεινές περιοχές.

Η αστάθεια στην Τουρκία διώχνει τα κρουαζιερόπλοια από το Αιγαίο

Διψήφια η μείωση των επιβατών σε δημοφιλείς ελληνικούς προορισμούς

Του **ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ**

Κατακόρυφη πτώση καταγράφουν οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας σε δημοφιλείς προορισμούς της χώρας, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, καθώς η αστάθεια στην Τουρκία έχει απομακρύνει τα κρουαζιερόπλοια από το Αιγαίο συνολικά.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του λιμανιού του Ηρακλείου, το οποίο για το διάστημα Ιανουαρίου - Ιουλίου καταγράφει πτώση της τάξης του

Εκπρόσωποι του κλάδου εκτιμούν ότι οι αφίξεις επιβατών και το 2018 θα παραμείνουν στα ίδια χαμηλά επίπεδα της φετινής περιόδου.

39,4% στις αφίξεις επιβατών και 28,4% στις αφίξεις κρουαζιερόπλοιων. Σε απόλυτους αριθμούς, οι αφίξεις επιβατών στο επτάμηνο έφθασαν σε 82.357 από 135.967 την ίδια περίοδο του 2016. Ο κ. Γιάννης Μπρας, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας συμβούλων Five Senses Consulting με ειδικευση στην ανάπτυξη προορισμών κρουαζιέρων, σημειώνει επιπλέον τον χαμηλό μέσο όρο πληρότητας των πλοίων, ο οποίος διαμορφώνεται στο 72,6%. Η εξέλιξη αυτή έρχεται σε αντίθεση με την αισιοδοξία που επικυρώθηκε να καλλιεργηθεί σε κυβερνη-

Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας σε 10 δημοφιλείς ελληνικούς προορισμούς

	2016	2013
Πειραιάς	1.094.135	1.302.581
Σαντορίνη	783.893	778.057
Κέρκυρα	748.916	744.673
Μύκονος	722.517	587.501
Κατάκολο	505.111	763.966
Ρόδος	314.689	409.991
Ηράκλειο	238.78	270.020
Χανιά	147.915	124.205
Πάμπος	91.785	113.339
Κεφαλονιά - Ιθάκη	85.463	135.659
ΣΥΝΟΛΟ (Αφίξεις σε 42 προορισμούς)	5.197.118	5.661.889

ΠΗΓΗ: Ένωση Λιμένων Ελλάδος

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

τικό επίπεδο για κάλυψη των απωλειών των πλοίων από τις αυξημένες πληρότητες των επιβατών.

Στη Ρόδο οι αφίξεις επιβατών με κρουαζιέρα στο εξάμηνο φέτος μειώθηκαν κατά 10,9%, φθάνοντας σε 98.127. Επίσης, η μείωση των επιβατών τον Ιούλιο ξεπέρασε σε ποσοστό το 34%. Αλλά και για τον τρέχοντα μήνα αναμένονται περί τις 30 προσεγγίσεις κρουαζιερόπλοιων, από 49 τον Αύγουστο του 2016. Παράλληλα, στη Σαντορίνη αναμένεται για τον Αύγουστο μείωση κατά 24% του αριθμού των κρουαζιερόπλοιων. Σύμφωνα με

τον κ. Μπρα, ένα πρώτο βήμα για την ανάκαμψη της κρουαζιέρας πρέπει να είναι η υλοποίηση στρατηγικού σχεδίου με τη συμμετοχή της Frarort για την επαναπροέγχιση των γερμανόκτητων εταιρειών. Ένα μόνο νέο Homeport (έναρξη και επιστροφή της κρουαζιέρας στο λιμάνι) για 20 εβδομάδες με πλοίο 2.500 επιβατών μπορεί να φέρει στους προορισμούς που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα άμεσα ετήσια έσοδα έως 20 εκατ. ευρώ. Πάντως, παρά τη συρρίκνωση της δραστηριότητας στην Ελλάδα, η διεθνής κρουαζιέρα αναμένεται να κινηθεί με

έντονα αυξητικές τάσεις, φθάνοντας στον αριθμό ρεκόρ των 25,8 εκατ. αφίξεων από 24,7 εκατ. το 2016.

Τον κώδωνα του κινδύνου για τις αρνητικές εξελίξεις στην κρουαζιέρα είχαν χτυπήσει από πέρυσι το φθινόπωρο μέσω της «Κ» εκπρόσωποι του κλάδου. Οι εκτιμήσεις αυτές δείχνουν να επιβεβαιώνονται, καθώς βάσει των μέχρι στιγμής στοιχείων οι μεγάλες απώλειες των επιβατών δεν μπορούν να καλυφθούν ούτε από τις πληρότητες στα πλοία ούτε από τη μικρή μετατόπιση δρομολογίων στο Ιόνιο. Επίσης, οι εκπρόσωποι του κλάδου θεωρούν με βάση τα έως τώρα προγράμματα των διεθνών εταιρειών ότι και το 2018 η κίνηση στην κρουαζιέρα θα παραμείνει στα χαμηλά επίπεδα της φετινής σεζόν. Ένας από τους βασικούς λόγους που μειώνεται φέτος η δραστηριότητα της κρουαζιέρας είναι το γεγονός ότι περικόπηκαν για λόγους ασφαλείας από τα προγράμματα των διεθνών εταιρειών λιμάνια της Τουρκίας, με αποτέλεσμα την κατάργηση και των ενδιάμεσων σταθμών απο-επιβίβασης σε ελληνικά λιμάνια. Βέβαια, η Ελλάδα το 2016 είχε επωφεληθεί συγκριτικά από τα προβλήματα αστάθειας της γειτονικής χώρας, καθώς οι εταιρείες κρουαζιέρας που δεν ήθελαν να ακυρώσουν τελευταία στιγμή το σύνολο των προγραμμάτων τους στην περιοχή αντικατέστησαν τουρκικά λιμάνια με ελληνικά. Για αυτό άλλωστε οι πολλαπλές αφίξεις επιβατών άγγιξαν τα 5,2 εκατ., από 4,96 εκατ. το 2015. Ωστόσο, η αύξηση αυτή δεν έσπασε το ρεκόρ του 2013, οπότε οι πολλαπλές αφίξεις ξεπέρασαν τα 5,6 εκατ.

Στα 5 δισ. ανήλθαν τα χρέη του Δημοσίου στους ιδιώτες

Διευρύνθηκαν τα χρέη του Δημοσίου προς τους προμηθευτές και τους φορολογουμένους το πρώτο πεντάμηνο του έτους σε σχέση με το διάστημα Ιανουαρίου - Απριλίου και, όπως όλα δείχνουν, το Δημόσιο δεν πρόκειται να αποπληρώσει σημαντικό τμήμα των υποχρεώσεων του πριν από την εκταμίευση της δόσης των 8,5 δισ. Αυτό σημαίνει ότι οι πληρωμές θα ξεκινήσουν τον Αύγουστο, στην καλύτερη περίπτωση, καθώς η εκταμίευση της δόσης θα πραγματοποιηθεί στα μέσα Ιουλίου. Το ποσό που έχει προβλεφθεί σε πρώτη φάση για την αποπληρωμή των οφειλών του Δημοσίου ανέρχεται στα 800 εκατ. ευρώ και σε δεύτερη φάση θα «πέσουν» ακόμη 800 εκατ., υπό την προϋπόθεση ότι και το ελληνικό κράτος θα πληρώσει από τα διαθέσιμά του το ποσό των 400 εκατ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε χθες το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, οι οφειλές του Δημοσίου προς τους προμηθευτές, καθώς και οι εκκρεμίες επιστροφές φόρων ανήλθαν στο πρώτο πεντάμηνο του έτους στα 5,053 δισ. ευρώ έναντι 4,959 δισ. ευρώ στο διάστημα Ιανουαρίου - Απριλίου. Ουσιαστικά οι οφειλές του Δημοσίου αυξήθηκαν κατά 94 εκατ. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία:

1. Οι συνολικές οφειλές των υπουργείων, των ασφαλιστικών ταμείων, των νοσοκομείων, των οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών

προσώπων δημοσίου δικαίου ανήλθαν στα 3,843 δισ. ευρώ τον Μάιο από 3,914 δισ. ευρώ στα τέλη Απριλίου.

2. Οι εκκρεμίες επιστροφές ανέρχονται στα 1,210 δισ. ευρώ τον Μάιο από 1,051 δισ. ευρώ στα τέλη Απριλίου.

3. Συνολικά το ποσό που χρωστά το ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται στα 5,053 δισ. ευρώ (3,843 δισ. ευρώ οι οφειλές υπουργείων και φορέων και 1,210 δισ. ευρώ εκκρεμίες επιστροφές).

4. Από τα 3,843 δισ. ευρώ τα: 2,246 δισ. χρωστούν οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης.

• 543 εκατ. χρωστούν τα νοσοκομεία.

• 479 εκατ. είναι οι οφειλές των νομικών προσώπων.

• 342 εκατ. είναι το χρέος των δήμων.

• 235 εκατ. είναι τα χρέη των υπουργείων.

Εκτός από τα χρέη ύψους 5,053 δισ., σύμφωνα με στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, το ελληνικό Δημόσιο χρωστά ακόμη 1,93 δισ. Πρόκειται για επιστροφές φόρων (εισοδήματος και ΦΠΑ) σε επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα. Το ποσό αυτό, παρά το γεγονός ότι οι ενδιαφερόμενοι έχουν καταθέσει στις εφορίες τους όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, δεν έχει επεξεργασθεί από τις υπηρεσίες, με αποτέλεσμα όχι μόνο να μην εγγράφεται ως επίσημη υποχρέωση του Δημοσίου, αλλά να παραμένει άγνωστο πότε θα πιστωθεί στους λογαριασμούς των δικαιούχων.

Με αργούς ρυθμούς μειώνεται το ποσοστό της ανεργίας

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Οριακή υποχώρηση κατέγραψε η ανεργία στην Ελλάδα τον Μάιο, με το ποσοστό να μειώνεται στο 21,7% σε σχέση με το αναθεωρημένο 21,8% του Απριλίου. Η αποκλιμάκωση της ανεργίας συνεχίζεται με αργούς ρυθμούς, το ποσοστό παραμένει σε δραματικά υψηλά ποσοστά, ενώ μεγάλο πρόβλημα εντοπίζεται στους νέους αλλά και τους μεγάλους σε ηλικία ανέργους, στους οποίους μάλιστα παρατηρείται συνεχής αυξητική τάση του ποσοστού. Για μικρά αλλά σταθερά βήματα κάνει λόγο η αρμόδια Αναπληρωτριά υπουργός Εργασίας Ράνια Αντωνοπούλου, εκτιμώντας μάλιστα ότι μέχρι το 2019

θα έχουμε μία επιπλέον μείωση του ποσοστού κατά 4 με 5 μονάδες.

Αναλυτικά, σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, η ανεργία τον Μάιο του τρέχοντος έτους περιορίστηκε στο 21,7%, ελαχίστα μειωμένη από το 21,8% που είχε καταγραφεί έναν μήνα νωρίτερα, τον Απρίλιο, σημαντικά όμως κάτω από το 23,6% που είχε καταγραφεί ένα χρόνο πριν, τον Μάιο του 2016.

Το σύνολο των απασχολούμενων, κατά τον Μάιο του 2017, εκτιμάται ότι ανήλθε σε 3.744.154 άτομα, οι άνεργοι σε 1.035.192 άτομα και ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός σε 3.236.814 άτομα. Οι απασχολούμενοι αυξήθηκαν κατά 76.295 άτομα σε σχέση με τον Μάιο του 2016 (+2,1%)

Μεγάλο πρόβλημα εντοπίζεται στους νέους, αλλά και στους μεγάλους σε ηλικία ανέργους (55 - 64 ετών).

και κατά 1.955 άτομα σε σχέση με τον Απρίλιο του 2017 (+0,1%).

Οι άνεργοι μειώθηκαν κατά 100.056 άτομα σε σχέση με τον Μάιο του 2016 (-8,8%) και κατά 5.490 άτομα σε σχέση με τον Απρίλιο του 2017 (-0,5%).

Οι οικονομικά μη ενεργοί, δηλαδή τα άτομα που δεν εργάζονται ούτε

αναζητούν εργασία, μειώθηκαν κατά 11.687 άτομα σε σχέση με τον Μάιο του 2016 (-0,4%) και αυξήθηκαν κατά 749 άτομα σε σχέση με τον Απρίλιο του 2017 (αμελητέα μεταβολή).

Ηλικιακά, πρωταθλητές της ανεργίας παραμένουν οι νέοι 15 - 24 ετών (44,4%), όμως δραματικές διαστάσεις προλαμβάνει η ανεργία στις μεγαλύτερες ηλικίες, όπου μάλιστα δεν παρουσιάζονται κάποια σημάδια ανάκαμψης.

Συγκεκριμένα, στους νέους ηλικίας 15 έως 24 ετών η ανεργία τον Μάιο διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα (44,4%), αν και περιορίστηκε από το 49,7% που ήταν πριν από ένα χρόνο. Όμως η ανεργία στις ηλικίες που βρίσκονται κοντά στη σύνταξη, 55 - 64

ετών συνεχίζει να κινείται ανοδικά, καθώς ανήλθε σε 19,8% τον Μάιο του 2017, από 18,5% τον Μάιο του 2016. Πολύ πάνω από τον γενικό δείκτη, στο 27,9% παραμένει η ανεργία -παρότι βαίνει μειούμενη- και στα άτομα ηλικίας μεταξύ 25 και 34 ετών.

Στις γυναίκες η ανεργία (26,1% τον Μάιο 2017, από 28,4% τον Μάιο 2016) συνεχίζει να παραμένει πολύ υψηλότερη από εκείνη στους άνδρες (18,1% από 19,8%), ενώ σε επίπεδο αποκεντρωμένων διοικήσεων της χώρας, στις τρεις πρώτες θέσεις βρίσκονται η Ηπειρος - Δυτική Μακεδονία (27,4% τον Μάιο 2017 από 27,7% τον Μάιο 2016), η Μακεδονία - Θράκη (22,3% από 24,1%) και η Αττική (22,1% από 22,6%).

Ακολουθούν, η Θεσσαλία - Στερεά Ελλάδα (21,8% από 25,1%), η Πελοπόννησος - Δυτική Ελλάδα - Ιόνιοι Νήσοι (20,5% από 24,2%), η Κρήτη (17,5% από 21,8%) και το Αιγαίο (16,3% από 21,3%).

Μιλώντας στην ΕΡΤ, η αναπληρωτριά υπουργός Εργασίας εμφανίστηκε αισιόδοξη ότι μέχρι το 2019 θα έχουμε επιπλέον μείωση της ανεργίας κατά 4 με 5 ποσοστιαίες μονάδες.

Σύμφωνα με την κ. Αντωνοπούλου, σε επίπεδο αριθμών και με τα πιο πρόσφατα στοιχεία η ανεργία μειώνεται, ενώ σύμφωνα με το σύστημα Εργάνη δημιουργήθηκαν 230.000 νέες θέσεις μισθωτής εργασίας, σε ποσοστό πάνω από 50% πλήρους απασχόλησης.

Συνεργατική
Κυπριακή
Τράπεζα

ΔΕΛΤΙΟ Α
ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ
(ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 4)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ότι σύμφωνα με το Μέρος VIA του περί Μεταβίβασης και Υποθήκευσης Ακινήτων Νόμου, αρ. 9 του 1965 θα πωληθεί στη δημοπρασία μετά από αίτηση της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Α.Ε., εκ μέρους και δια λογαριασμό της ΣΠΕ Λακατάμιας - Δευτεράς Α.Ε., η ακίνητη ιδιοκτησία που περιγράφεται στον πιο κάτω Πίνακα από το δημοπράτη **Χάρη Μαρκιόδη**, αρ. τηλ. 99657503. Η πώληση θα διεξαχθεί στο ισόγειο κατάστημα, 28 Λεωφόρος Μακαρίου III, Κάτω Λακατάμια 2324 Λευκωσία, στις 14/09/2017 και ώρα 02:00 μμ.

Έγγραφοι προσφορές μπορούν να παραδίδονται προσωπικά στο δημοπράτη που αναφέρεται πιο πάνω, μέχρι την ώρα της πώλησης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

α/α	Αριθμός Εγγραφής	Αριθμός Φύλλου/Σχεδίου και Αρ. Τεμαχίου	Δήμος/ενορία/Κοινότητα	Τοποθεσία ή Οδός	Λεπτομέρειες του ακινήτου		Εγγεγραμμένο συμφέρον που θα πωληθεί
					Είδος	Έκταση τ.μ.	
1	0/4442*	38/21 1020	Λευκωσία Άγιος Επιφάνιος Ορεινός	Χαλάζης	Χωράφι Συκιάς:1	2871	1/1
Επιφυλασόμενη τιμή πώλησης: €11.200,00							
2	0/5291	29/12 248	Λευκωσία Περισστερών	Κάμπος του Μύλου	Χωράφι	2342	1/1
Επιφυλασόμενη τιμή πώλησης: €12.000,00							
3	0/7943	29/36 458	Λευκωσία Κάτω Μονή	Τράγκωνας	Χωράφι	2007	1/3
Επιφυλασόμενη τιμή πώλησης: €15.200,00							

1. Το ακίνητο δεν θα παραδοθεί αν δεν καλυφθεί η επιφυλαχθείσα τιμή πώλησης.
2. Το συμφέρον στο/α πιο πάνω ακίνητο/α προσφέρεται/προσφέρονται στην πώληση χωρίς περισσότερες εγγυήσεις σχετικά με την ύπαρξη, το είδος ή την έκταση του ακινήτου ή με το δικαίωμα που έχει ο ενυπόθηκος/ές αποφάσεως οφειλέτης. Η πώληση γίνεται σύμφωνα με τους Κανονισμούς Πώλησης, εκτός αν οριστεί να γίνει διαφορετικά.
3. Οι τελευταίοι πλειοδότες πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι, αν υπάρχει υπόλοιπο από το τίμημα πώλησης πρέπει αυτό να πληρωθεί στον ενυπόθηκο δανειστή, διαφορετικά θα χάνουν το ποσό της προκαταβολής και θα έχουν ευθύνη για κάθε ζημία που πιθανόν να υπάρξει σε κατοπινή πώληση.
4. *Υποκείμενο σε Δικαίωμα διαβάσεως πλάτους 1,83 μέτρων κατά μήκος του νοτιοανατολικού συνόρου όπως φαίνεται στο σχεδιάγραμμα με σελ. 25 (Αρ. Φακέλου 1/ΑΕΔ/43/2000). Οφειλούμενο ακίνητο: Αρ. Εγγραφής 0/5822 φύλλο 38 σχέδιο 21 τμήμα 0 τεμάχιο 1021 Λευκωσία, Άγιος Επιφάνιος Ορεινός.

Ημερομηνία: 17/07/2017

Σημειώνεται ότι, όποιος προτίθεται να παρσεί στον πλειστηριασμό, θα πρέπει να προσκομίσει την πολιτική του ταυτότητα ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο ταυτότητας για την εγγραφή του.

Συνεργατική
Κυπριακή
Τράπεζα

ΔΕΛΤΙΟ Α
ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ
(ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 4)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ότι σύμφωνα με το Μέρος VIA του περί Μεταβίβασης και Υποθήκευσης Ακινήτων Νόμου, αρ. 9 του 1965 θα πωληθεί στη δημοπρασία μετά από αίτηση της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Α.Ε., εκ μέρους και δια λογαριασμό της ΣΠΕ Λακατάμιας - Δευτεράς Α.Ε., η ακίνητη ιδιοκτησία που περιγράφεται στον πιο κάτω Πίνακα από το δημοπράτη **Γεώργιο Μουσακίδη**, αρ. τηλ. 99490007. Η πώληση θα διεξαχθεί στο ισόγειο κατάστημα, 28 Λεωφόρος Μακαρίου III, Κάτω Λακατάμια 2324 Λευκωσία, στις 14/09/2017 και ώρα 03:00 μμ.

Έγγραφοι προσφορές μπορούν να παραδίδονται προσωπικά στο δημοπράτη που αναφέρεται πιο πάνω, μέχρι την ώρα της πώλησης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

α/α	Αριθμός Εγγραφής	Αριθμός Φύλλου/Σχεδίου και Αρ. Τεμαχίου	Δήμος/ενορία/Κοινότητα	Τοποθεσία ή Οδός	Λεπτομέρειες του ακινήτου		Εγγεγραμμένο συμφέρον που θα πωληθεί
					Είδος	Έκταση τ.μ.	
1	0/7382	30/28W1 506	Δήμος Λακατάμιας Άγιος Νικόλαος	Κωστάκη Μαρδαπία	Οικόπεδο	746	1/1
Επιφυλασόμενη τιμή πώλησης: €165.600,00							

1. Το ακίνητο δεν θα παραδοθεί αν δεν καλυφθεί η επιφυλαχθείσα τιμή πώλησης.
2. Το συμφέρον στο/α πιο πάνω ακίνητο/α προσφέρεται/προσφέρονται στην πώληση χωρίς περισσότερες εγγυήσεις σχετικά με την ύπαρξη, το είδος ή την έκταση του ακινήτου ή με το δικαίωμα που έχει ο ενυπόθηκος/ές αποφάσεως οφειλέτης. Η πώληση γίνεται σύμφωνα με τους Κανονισμούς Πώλησης, εκτός αν οριστεί να γίνει διαφορετικά.
3. Οι τελευταίοι πλειοδότες πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι, αν υπάρχει υπόλοιπο από το τίμημα πώλησης πρέπει αυτό να πληρωθεί στον ενυπόθηκο δανειστή, διαφορετικά θα χάνουν το ποσό της προκαταβολής και θα έχουν ευθύνη για κάθε ζημία που πιθανόν να υπάρξει σε κατοπινή πώληση.

Ημερομηνία: 10/07/2017

Σημειώνεται ότι, όποιος προτίθεται να παρσεί στον πλειστηριασμό, θα πρέπει να προσκομίσει την πολιτική του ταυτότητα ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο ταυτότητας για την εγγραφή του.

Στα 200 εκατ. το κόστος ανανέωσης των αδειών της κινητής τηλεφωνίας

Η Cosmote αναμένεται να καταβάλει 82 εκατ., Vodafone – Wind από 59 εκατ.

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Ξεκινάει ο διαγωνισμός ανανέωσης των αδειών κινητής τηλεφωνίας στη ζώνη των 1800 MHz. Οι τρεις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας καλούνται να ανανεώσουν τις άδειες και τις συχνότητες που κατέχουν στη συγκεκριμένη περιοχή, καταβάλλοντας ως αντίτιμο για τη νέα παραχώρηση των συχνοτήτων περίπου 200 εκατ. ευρώ. Ο δρόμος για την ανανέωση των αδειών άνοιξε προχθές Τρίτη, όταν ο υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας Νίκος Παππάς υπέγραψε τη σχετική υπουργική απόφαση. Με την απόφαση αυτή εκχωρείται το δικαίωμα στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων να προκηρύξει και να υλοποιήσει τον διαγωνισμό εκχώρησης των δικαιωμάτων χρήσης των σχετικών συχνοτήτων. Κι επειδή το έσοδο είναι υψηλό, δεν υπάρχει χρόνος για χάσιμο. Έτσι χθες συνεδρίασε εκτάκτως το προεδρείο της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) προκειμένου να εγκρίνει το τεύχος προκήρυξης του σχετικού διαγωνισμού.

Ο διαγωνισμός θα γίνει μέσω δημοπρασίας η οποία θα περιλάβει 11 τμήματα (μπλοκ) συχνοτήτων, εύρους ζώνης 2x5 MHz το καθένα. Από αυτά, τα πέντε μπλοκ ήδη κατέχει η Cosmote και από τρία μπλοκ κατέχουν οι εταιρείες Vodafone και Wind Hellas. Στην πράξη, η ΕΕΤΤ θα δημοπρατήσει συχνοτήτες εύρους ζώνης 110 MHz, εκ των οποίων τα 50 MHz ανήκουν στην Cosmote και από 30 MHz στις εταιρείες Vodafone και Wind. Λογικά αναμένεται ότι οι τρεις εταιρείες θα ανανεώσουν τα δικαιώματα χρήσης

Ανανέωση αδειών κινητής τηλεφωνίας DCS-1800

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΠΛΟΚ	ΕΥΡΟΣ ΖΩΝΗΣ ΜΠΛΟΚ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΧΩΡΟΥΜΕΝΩΝ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ	ΤΙΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ/ ΜΠΛΟΚ (εκατ.ευρώ)	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΤΙΜΗΜΑ (εκατ. ευρώ)
Cosmote				
5	2x5 Mhz	2X25 Mhz	16,5	82,5
Vodafone				
3	2X5 Mhz	2X15 Mhz	19,7	59,1
Wind Hellas				
3	2X5 Mhz	3X15 Mhz	19,7	59,1
Σύνολο				
11				200,7

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

των συχνοτήτων τους για επιπλέον 15-17 έτη, έτσι ώστε όλα να λήξουν ταυτόχρονα τον Δεκέμβριο του 2035. Κάθε δημοπρατούμενο μπλοκ έχει τιμή εκκίνησης στη δημοπρασία που διαφοροποιείται ανάλογα με την ημερομηνία λήξης του στην υφιστάμενη χρήση του. Για παράδειγμα, τα μπλοκ συχνοτήτων των Vodafone και Wind έχουν τιμή εκκίνησης 19,7 εκατ. ευρώ το καθένα, καθώς τα δικαιώματά τους λήγουν τον Φεβρουάριο του 2018. Τα μπλοκ της Cosmote έχουν τιμή εκκίνησης 16,5 εκατ. ευρώ, κα-

θώς τα υφιστάμενα δικαιώματα λήγουν τον Δεκέμβριο του 2020 και άρα εκχωρούνται για μικρότερη περίοδο ισχύος από εκείνα της Vodafone και της Wind. Το εκπλειστηρίασμα κάθε μπλοκ δεν θα διαφοροποιείται αισθητά σε σχέση με την τιμή εκκίνησης στη δημοπρασία. Αυτό ισχύει με δεδομένο ότι δεν υπάρχουν νεοεισερχόμενοι στην αγορά για να διεκδικήσουν τις εκχωρούμενες συχνότητες. Κατά συνέπεια οι υφιστάμενες εταιρείες θα ανανεώσουν τα δικαιώματα χρήσης των συχνοτήτων

τους στην τιμή εκκίνησης της δημοπρασίας, ή οριακά υψηλότερα. Έτσι, η Cosmote αναμένεται να καταβάλει 82 εκατ. ευρώ συνολικά και οι εταιρείες Vodafone και Wind από 59 εκατ. ευρώ η καθεμιά. Η διαδικασία αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Οκτώβριο, έτσι ώστε μέχρι τις αρχές Νοεμβρίου να έχει ολοκληρωθεί η συναλλαγή. Οι εταιρείες καλούνται να καταβάλουν το εκπλειστηρίασμα, είτε στο 100% είτε προκαταβάλλοντας το 40% έως 70% και το υπόλοιπο σε 3 έως 5 ετήσιες δόσεις.

Αύξηση πληθωρισμού στο 1% τον Ιούλιο λόγω των φόρων

Αύξηση 1% σε ετήσια βάση σημείωσε ο Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή τον Ιούλιο του 2017. Η αύξηση προήλθε από τις ανατιμήσεις προϊόντων, οι οποίες προέκυψαν κατά κύριο λόγο από την αύξηση υφιστάμενων ή την επιβολή νέων έμμεσων φόρων, όπως είναι οι ειδικό φόροι κατανάλωσης. Σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) αυξήσεις καταγράφηκαν στις ακόλουθες ομάδες αγαθών:

- 7,1% στην ομάδα «Αλκοολούχα ποτά και καπνός» κυρίως λόγω της αύξησης των τιμών στον καπνό (κατά 10%). Υπενθυμίζεται ότι από 1/1/2017 αυξήθηκε ο πάγιος φόρος

κατανάλωσης στον λεπτοκομμένο καπνό και επιβλήθηκε Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (ΕΦΚ) στα γυρά που χρησιμοποιούνται στα ηλεκτρονικά τσιγάρα.

- 2,7% στην ομάδα «Στέγαση» λόγω αύξησης των τιμών στο πετρέλαιο θέρμανσης (κατά 30%) και στο φυσικό αέριο (κατά 18,3%). Σημειώνεται ότι τον Οκτώβριο του 2016 αυξήθηκε ο ΕΦΚ στο πετρέλαιο θέρμανσης, ενώ ταυτόχρονα έχουν αυξηθεί σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο οι διεθνείς τιμές.
- 7,3% στην ομάδα «Μεταφορές» λόγω αύξησης κυρίως των τιμών σε καύσιμα και λιπαντικά (κατά

4,3%), καθώς και στα αεροπορικά εισιτήρια (κατά 13,9%). Από την 1η Ιανουαρίου 2017 αυξήθηκε ο ΕΦΚ στη βενζίνη, στο πετρέλαιο κίνησης, αλλά και στο υγραέριο κίνησης.

- 1,3% στην ομάδα «Επικοινωνίες» λόγω αύξησης των τιμών στις τηλεφωνικές υπηρεσίες (κατά 1,5%). Από την 1η Ιανουαρίου 2017 επιβλήθηκε τέλος 5% επί των λογαριασμών σταθερής τηλεφωνίας.
- 1,8% στην ομάδα «Ξενοδοχεία - Καφέ - Εστιατόρια», λόγω αύξησης των τιμών σε εστιατόρια - ζαχαροπλαστεία - καφερεία - κυλικεία (κατά 1%) και σε ξενοδοχεία - μοτέλ - πανδοχεία (κατά 11%). Ο κλάδος επι-

ραάζεται από τις αυξήσεις των έμμεσων φόρων σε σειρά προϊόντων και υπηρεσιών, όπως είναι για παράδειγμα η σημαντική αύξηση του ΦΠΑ στα περισσότερα νησιά, από 13% και 7% σε 24%.

Κάθε άλλο παρά τυχαίο είναι, λοιπόν, το γεγονός ότι οι μεγαλύτερες ετήσιες αυξήσεις καταγράφονται στο πετρέλαιο θέρμανσης (30%), στο φυσικό αέριο (18,3%), στον καφέ (14%), στα αεροπορικά εισιτήρια (13,9%) και στο ελαιόλαδο (12,3%). Η αύξηση στις τιμές του ελαιόλαδου αποδίδεται στην εξαιρετικά μειωμένη παραγωγή που παρατηρείται φέτος.

Ελληνικό roadshow, 20-21 Σεπτεμβρίου στο Λονδίνο

Του **ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

Το επόμενο ραντεβού των εισηγμένων επιχειρήσεων με τα μεγαλύτερα επενδυτικά σχήματα της Δυτικής Ευρώπης και των ΗΠΑ θα πραγματοποιηθεί στο Λονδίνο τον ερχόμενο Σεπτέμβριο.

Ηδη έχει ξεκινήσει η προεργασία από τα στελέχη των Ελληνικών Χρηματιστηρίων για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συμμετοχή εισηγμένων εταιρειών στο 12ο κατά σειρά οδοιπορικό παρουσιάσεων (roadshow) που θα γίνει στη βρετανική πρωτεύουσα, όπου ανελλιπώς πραγματοποιείται η συγκεκριμένη εκδήλωση από το 2006 μέχρι και σήμερα. Το επόμενο roadshow της ΕΧΑΕ στο Λονδίνο θα διεξαχθεί το διήμερο 20 και 21 Σεπτεμβρίου και όλα δείχνουν ότι θα είναι μια εκδήλωση με αυξημένο ενδιαφέρον από τα ξένα funds. Οι διοικήσεις των ελληνικών επιχειρήσεων αναμένεται να αφιερώσουν το μεγαλύτερο μέρος των συναντήσεών τους με τα ξένα funds στην παρουσίαση των επενδυτικών τους σχεδίων τη διετία 2017-2018. Ταυτόχρονα αναμένεται και η αξιολόγηση του ελληνικού χρηματιστηρίου από τον οίκο FTSE, που θα γίνει κατά τη διάρκεια του ελληνικού roadshow στη βρετανική πρωτεύου-

σα. Αξίζει να αναφέρουμε ότι θα είναι η πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια που οι διοικήσεις των εταιρειών της υψηλής κεφαλαιοποίησης (FTSE 25) έχουν λιγότερο άγχος. Αυτό συμβαίνει διότι η εκταμίευση της δόσης των 8,8 δισ. ευρώ και η ολοκλήρωση των προαπαιτούμενων για τη δεύτερη αξιολόγηση ολοκληρώθηκαν στις 15 Ιουνίου 2017 και συνεπώς δεν θα μονοπωλήσουν τις συζητήσεις των ελληνικών επιχειρήσεων με τα ξένα επενδυτικά σχήματα, όπως είχε συμβεί στη περσινή εκδήλωση. Οι ξένοι επενδυτές ενδιαφέρονται κυρίως για μετοχές υψηλής κεφαλαιοποίησης εταιρειών που έχουν ισχυρή παρουσία, υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και ικανοποιητικές μερισματικές αποδόσεις.

Επίσης σημαντικό ρόλο στις συζητήσεις αναμένεται να διαδραματίσει και η ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου που αφορά τα «κόκκινα» δάνεια, στοιχείο το οποίο αναμένεται να βοηθήσει πολύ τους ισολογισμούς των πιστωτικών ιδρυμάτων, ενώ συγχρόνως θα επιτρέψει στις τράπεζες να λειτουργήσουν με στόχο την απελευθέρωση ρευστότητας στην αγορά και τη χρηματοδότηση υγιών επενδυτικών σχεδίων.

Ανοδο 1,6% κατέγραψε ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής τον Ιούνιο

Μικρή αύξηση της τάξης του 1,6% κατέγραψε ο Γενικός Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής Ιουνίου 2017, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Ιουνίου 2016, έναντι αύξησης 8,1% που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2016 με το 2015, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε η ΕΛΣΤΑΤ.

Παράλληλα, ο μέσος Γενικός Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής της περιόδου Ιανουαρίου - Ιουνίου 2017, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη της περιόδου Ιανουαρίου - Ιουνίου 2016, παρουσίασε αύξηση 6%.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο εποχικά διορθωμένος Γενικός Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής Ιουνίου 2017, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη Μαΐου 2017, παρουσίασε μείωση 0,8%.

Η αύξηση του διορθωμένου ως προς το πλήθος των εργασιών ημερών Γενικού Δείκτη Βιομηχανικής Παραγωγής κατά 1,6% τον μήνα Ιούνιο 2017, σε σύγκριση με

τον αντίστοιχο δείκτη του Ιουνίου 2016, προήλθε από τις ακόλουθες μεταβολές των δεικτών των επιμέρους τομέων βιομηχανίας:

- 1. Από την αύξηση:
 - Κατά 2,8% του Δείκτη Παραγωγής Μεταποιητικών Βιομηχανιών και συγκεκριμένα των δεικτών των διηρήθριων κλάδων: καπνός, παραγωγή πετρελαίου και άνθρακα, βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και σκευασμάτων, μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων, ημιρυμουλκούμενων.
 - Κατά 0,1% του Δείκτη Παραγωγής Ηλεκτρισμού.
- 2. Από τη μείωση:
 - Κατά 3,5% του Δείκτη Παραγωγής Ορυχείων - Λατομείων. Στη μείωση αυτή συνέβαλαν οι μειώσεις των δεικτών των διηρήθριων κλάδων: άνθρακας, πετρελαίου και φυσικού αερίου, άλλων εξορυκτικών και λατομικών δραστηριοτήτων.
 - Κατά 7,1% του Δείκτη Παροχής Νερού.

Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα

ΔΕΛΤΙΟ Α ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 4)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ότι σύμφωνα με το Μέρος VIA του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείωσης Ακινήτων Νόμου, αρ. 9 του 1965 θα πωληθεί στη δημοπρασία μετά από αίτηση της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Α.Ε., εκ μέρους και δια λογαριασμό της ΣΠΕ Στροβόλου Α.Ε., η ακίνητη ιδιοκτησία που περιγράφεται στον πιο κάτω Πίνακα από το δημοπράτη Κύπρου Κυριακίδη, αρ. τηλ. 99220052. Η πώληση θα διεξαχθεί στο ισόγειο κατάστημα, 28 Λεωφόρος Μακαρίου ΙΙΙ, Κάτω Λακατόμια 2324 Λευκωσία, στις 14/09/2017 και ώρα 09:00 ημ.

Έγγραφο προφορές μπορούν να παραδίδονται προσωπικά στο δημοπράτη που αναφέρεται πιο πάνω, μέχρι την ώρα της πώλησης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

α/α	Αριθμός Εγγραφής	Αριθμός Φύλλου/Σχεδίου και Αρ. Τεμαχίου	Δήμος/ενορία/Κοινότητα	Τοποθεσία ή Οδός	Λεπτομέρειες του ακινήτου		Εγγεγραμμένο συμφέρον που θα πωληθεί
					Είδος	Έκταση τ.μ.	
1	0/4518	29/17 576	Λευκωσία Πατάμι	Λαζιές	Χωράφι	8510	1/1

Επιφύλασσόμενη τιμή πώλησης: €139.200,00

1. Το ακίνητο δεν θα παραδοθεί αν δεν καλυφθεί η επιφυλαχθείσα τιμή πώλησης.
2. Το συμφέρον στο/α πιο πάνω ακίνητο/α προσφέρεται/προσφέρονται στην πώληση χωρίς περισσότερες εγγυήσεις σχετικά με την ύπαρξη, το είδος ή την έκταση του ακινήτου ή με το δικαίωμα που έχει ο ενυπόθηκος/ές αποφάσεις οφειλέτης. Η πώληση γίνεται σύμφωνα με τους Κανονισμούς Πώλησης, εκτός αν οριστεί να γίνει διαφορετικά.
3. Οι τελευταίοι πλειοδότες πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι, αν υπάρχει υπόλοιπο από το τίμημα πώλησης πρέπει αυτό να πληρωθεί στον ενυπόθηκο δανειστή, διαφορετικά θα χάνουν το ποσό της προκαταβολής και θα έχουν ευθύνη για κάθε ζημιά που πιθανόν να υπάρξει σε κατοπινή πώληση.

Ημερομηνία: 10/07/2017

Σημειώνεται ότι, όποιος προτίθεται να παρσεί στον πλειστηριασμό, θα πρέπει να προσκομίσει την πολιτική του ταυτότητα ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο ταυτότητας για την εγγραφή του.

Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα

ΔΕΛΤΙΟ Α ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 4)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ότι σύμφωνα με το Μέρος VIA του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείωσης Ακινήτων Νόμου, αρ. 9 του 1965 θα πωληθεί στη δημοπρασία μετά από αίτηση της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Α.Ε., εκ μέρους και δια λογαριασμό της ΣΠΕ Στροβόλου Α.Ε., η ακίνητη ιδιοκτησία που περιγράφεται στον πιο κάτω Πίνακα από το δημοπράτη Δημοσθένη Στρούθο, αρ. τηλ. 99322666. Η πώληση θα διεξαχθεί στο ισόγειο κατάστημα, 28 Λεωφόρος Μακαρίου ΙΙΙ, Κάτω Λακατόμια 2324 Λευκωσία, στις 14/09/2017 και ώρα 11:00 ημ.

Έγγραφο προφορές μπορούν να παραδίδονται προσωπικά στο δημοπράτη που αναφέρεται πιο πάνω, μέχρι την ώρα της πώλησης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

α/α	Αριθμός Εγγραφής	Αριθμός Φύλλου/Σχεδίου και Αρ. Τεμαχίου	Δήμος/ενορία/Κοινότητα	Τοποθεσία ή Οδός	Λεπτομέρειες του ακινήτου		Εγγεγραμμένο συμφέρον που θα πωληθεί
					Είδος	Έκταση τ.μ.	
1	0/10358	29/56 215	Λευκωσία Αρεδιού	Ασπρογή	Χωράφι	1673	1/1

Επιφύλασσόμενη τιμή πώλησης: €52.000,00

Επιφύλασσόμενη τιμή πώλησης: €122.000,00

1. Το ακίνητο δεν θα παραδοθεί αν δεν καλυφθεί η επιφυλαχθείσα τιμή πώλησης.
2. Το συμφέρον στο/α πιο πάνω ακίνητο/α προσφέρεται/προσφέρονται στην πώληση χωρίς περισσότερες εγγυήσεις σχετικά με την ύπαρξη, το είδος ή την έκταση του ακινήτου ή με το δικαίωμα που έχει ο ενυπόθηκος/ές αποφάσεις οφειλέτης. Η πώληση γίνεται σύμφωνα με τους Κανονισμούς Πώλησης, εκτός αν οριστεί να γίνει διαφορετικά.
3. Οι τελευταίοι πλειοδότες πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι, αν υπάρχει υπόλοιπο από το τίμημα πώλησης πρέπει αυτό να πληρωθεί στον ενυπόθηκο δανειστή, διαφορετικά θα χάνουν το ποσό της προκαταβολής και θα έχουν ευθύνη για κάθε ζημιά που πιθανόν να υπάρξει σε κατοπινή πώληση.

Ημερομηνία: 21/07/2017

Σημειώνεται ότι, όποιος προτίθεται να παρσεί στον πλειστηριασμό, θα πρέπει να προσκομίσει την πολιτική του ταυτότητα ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο ταυτότητας για την εγγραφή του.

Δέκα χρόνια μετά την κρίση στις ΗΠΑ οι πληγές είναι ανοικτές

Την κατάρρευση των μεγάλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ακολούθησε μακρόχρονη βαθύτατη ύφεση

Πριν από 10 χρόνια, ο κόσμος ήρθε αντιμέτωπος με την πιο καταστροφική χρηματοπιστωτική κρίση μετά το Κραχ του 1929. Η BNP Paribas «πάγωσε» τρία επενδυτικά κεφάλαια, υποστηρίζοντας ότι δεν μπορούσε να αποτιμήσει τιτλοποιημένα στεγαστικά δάνεια, διότι δεν πραγματοποιούνταν καμία απολύτως πράξη. Την ίδια ημέρα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) διοχέτευσε δισ. ευρώ στις χρηματαγορές για να διατηρήσει σε λειτουργία το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα, καθώς το κύμα των ρευστοποιήσεων ήταν τεράστιο. Ήταν Πέμπτη 9 Αυγούστου 2007, όταν ο κόσμος άρχισε να συνειδητοποιεί ότι δεν θα ήταν ελεγχόμενες οι συνέπειες του αθρόου δανεισμού στην αμερικανική αγορά στεγαστικής πίστης και των τιτλοποιημένων δανείων που προήλθαν από αυτήν, όπως είχε προειδοποιήσει ο τότε πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed) Μπεν Μπερνάνκι. Η Fed απάντησε στην κρίση με τη διοχέτευση τρισεκατομμυρίων δολαρίων στο αμερικανικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, απορροφώντας τα προβληματικά στοιχεία του ενεργητικού των τραπεζών, προκειμένου να ξεκινήσει εκ νέου ο δανεισμός στην οικονομία. Διαφορετικά, τα πράγματα θα ήταν πολύ πιο δύσκολα για τις ΗΠΑ και τον υπόλοιπο κόσμο.

Παρ' όλα αυτά, οι οικονομίες του ανεπτυγμένου κόσμου ακόμα μετρούν απώλειες. Κατέρρευσαν τράπεζες στη Βρετανία, στις ΗΠΑ, στη Γερμανία, στην Ιρλανδία και αλλού, ενάμιση χρόνο μετά τον Αύγουστο του 2007, καθώς οι επενδυτές έγιναν εξαιρετικά καχύποπτοι για τα περιπλοκά προϊόντα με τιτλοποιημένα δάνεια που διατηρούσαν στα χαρτοφυλάκια τους. Κάποιες από τις ισχυρότερες τράπεζες του κόσμου

Ο ασφαλιστικός κολοσσός American International Group πέρασε στον έλεγχο της Ουάσιγκτον.

κρατικοποιήθηκαν, ιδιαίτερα μετά τη χρεοκοπία της Lehman Brothers, της υπ' αριθμόν 5 μεγαλύτερης επενδυτικής τράπεζας των ΗΠΑ, στα μέσα Σεπτεμβρίου. Η ιστορία με τη Lehman Brothers σκόρπισε τον πανικό στις διεθνείς αγορές, κορυφώνοντας τη χρηματοπιστωτική κρίση και οδηγώντας την παγκόσμια οικονομία, ιδιαίτερα τον ανεπτυγμένο κόσμο, σε βαθιά ύφεση. Στις ΗΠΑ, ο ασφαλιστικός κολοσσός American International Group πέρασε στον έλεγχο της Ουάσιγκτον, λόγω της υπερβολικής μόχλευσης σε εξωχρηματοπιστωτικά

παράγωγα τα οποία ήταν συνδεδεμένα με τιτλοποιημένα στεγαστικά δάνεια, ενώ στο κείλος του γκρεμού οδηγήθηκαν η Bear Stearns και η Countrywide Financial. Ήταν σαφές ότι το τραπεζικό σύστημα και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού ήταν εκτεθειμένο σε υπερβολική μόχλευση, κυρίως όμως «κούφιο», δηλαδή δεν διέθετε τα απαραίτητα κεφάλαια για να καλύψει ζημιές από επισφαλή στεγαστικά δάνεια, τιτλοποιημένα δάνεια και περιπλοκά εξωχρηματοπιστωτικά παράγωγα.

Η Ιρλανδία ήταν από τα πρώτα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης που ζήτησε οικονομική βοήθεια από τους Ευρωπαίους εταίρους. Ακολούθησε, μάλιστα, το αυστράλο δημοσιονομικό πρόγραμμα της τρόικας και κρατικοποίησε τις τρεις μεγαλύτερες τράπεζες της, οι οποίες σε διαφορετική περίπτωση θα κατέρρεαν. Σήμερα, τα ποσοστά ανεργίας των νέων στην Πορτογαλία και την Ιταλία εξακολουθούν να είναι υψηλά, ενώ ο δανεισμός στις μεσαίες επιχειρήσεις του ευρωπαϊκού Νότου χρειάστηκε χρόνια για να αρχίσει σταδιακά να ανακάμπτει. Οι πραγματικοί μισθοί είναι πολύ χαμηλοί και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, ενώ ο πληθωρισμός παραμένει αρκετά χαμηλότερα από τα προ κρίσεως επίπεδα, αντανάκλωντας ένα περιβάλλον υποτονικής ανάπτυξης.

Η Fed απάντησε στην κρίση με τη διοχέτευση τρισεκατομμυρίων δολαρίων στο αμερικανικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, απορροφώντας τα προβληματικά στοιχεία του ενεργητικού των τραπεζών.

Ασθμαίνει το παγκόσμιο εμπόριο

Το παγκόσμιο εμπόριο ως ποσοστό ανάπτυξης εξακολουθεί να κινείται σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τα προ του 2007 δεδομένα. Πριν από την κρίση, το παγκόσμιο εμπόριο επεκτεινόταν επί πολλές δεκαετίες με διπλάσιο ρυθμό σε σχέση με αυτόν της παγκόσμιας ανάπτυξης. Από το 2011, το παγκόσμιο εμπόριο κινείται σε βραδύτερους ή στους ίδιους ρυθμούς με την παγκόσμια ανάπτυξη.

Επιπροσθέτως, η διοχέτευση τρισ. δολαρίων ή ευρώ από τις κεντρικές τράπεζες στα τραπεζικά

συστήματα έχει προκαλέσει στρεβλώσεις στις αγορές κρατικού χρέους, οδηγώντας τις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων σε πολύ χαμηλά ποσοστά. Μάλιστα, παρουσιάζουν ακόμη και αρνητικές αποδόσεις, όπως στην περίπτωση της Γερμανίας. Σύμφωνα με το Reuters, οι αποδόσεις στα 10ετή κρατικά ομόλογα κυμαίνονται στο ήμισυ της αξίας τους την τελευταία δεκαετία. Παρά το ράλι των χρηματιστηρίων, ο παγκόσμιος δείκτης MSCI έχει ενισχυθεί μόνον κατά 22% από το 2007, αντικατοπτρίζοντας το μέγεθος των χρηματι-

στηριακών απωλειών κατά το ξέσπασμα της κρίσης. Μετά τις τεράστιες απώλειες που καταγράφηκαν το 2008, οι μετοχές του χρηματοπιστωτικού κλάδου εξακολουθούν να κυμαίνονται σε επίπεδα χαμηλότερα σε σχέση με άλλους κλάδους των χρηματιστηρίων, αναφέρει το Reuters. Η διόγκωση των ισολογισμών των κεντρικών τραπεζών είναι ίσως ένα από τα γεγονότα που χαρακτηρίζουν τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2007. Μέχρι σήμερα, η Fed δεν έχει αποπειραθεί να περιορίσει τους ισολογισμούς της.

Η ΕΚΤ «ανάγκασε» γερμανικές εταιρείες σε επενδύσεις

Δικαίωση για την πολιτική της ΕΚΤ και την επιλογή της να διατηρεί τα επιτόκια του ευρώ σε αρνητικό έδαφος αποτελούν τα ευρήματα έρευνας του γερμανικού οικονομικού ινστιτούτου Ifo μεταξύ 4.000 γερμανικών εταιρειών. Ορισμένες γερμανικές εταιρείες αποφασίζουν να επενδύσουν για να μην επιβαρύνονται με τις χρεώσεις που συνεπάγεται η αποταμίευση των κεφαλαίων τους στα ταμεία της κεντρικής τράπεζας. Επιτυγχάνεται έτσι ο στόχος της πολιτικής της ΕΚΤ, που ήταν να δώσει ώθηση στις επενδύσεις.

Όπως σχολίασε η Κρίστα Χάιντζ, εκ των συντακτών της μελέτης του Ifo, «η επιλογή της επένδυσης είναι ενδιαφέρουσα από μακροοικονομικής απόψεως, καθώς έχει αντίκτυπο στην πραγματική οικονομία». Από την έρευνα του Ifo προκύπτει, πάντως, ότι σχεδόν μία στις πέντε γερμανικές εταιρείες αντιμετωπίζουν αυτές τις χρεώσεις που προκύπτουν ως αποτέλεσμα των αρνητικών επιτοκίων. Ωστόσο, μόλις

Στόχος της πολιτικής της ΕΚΤ ήταν να δώσει ώθηση στις επενδύσεις μέσω αρνητικών επιτοκίων.

το 8% του συνόλου τις αποδέχεται και τις καταβάλλει.

Οι περισσότερες ελίσσονται με διάφορους τρόπους είτε μέσω

κάποιου είδους διαπραγμάτευσης με την τράπεζα είτε αλλάζοντας τράπεζα είτε χρησιμοποιώντας τα κεφάλαιά τους για την αποπληρωμή χρέους τους.

Εξάλλου, σε πρόσφατη έκθεσή του το ΔΝΤ διαπιστώνει ότι τα αρνητικά επιτόκια που έχουν υιοθετήσει οι μεγάλες κεντρικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης και της ΕΚΤ, έχουν λειτουργήσει ως εργαλείο για την τόνωση του πληθωρισμού, την αποκλιμάκωση του κόστους δανεισμού και ενίσχυση της αποδυνάμωση ορισμένων νομισμάτων.

Η Γερμανία, βέβαια, έχει επανειλημμένως ασκήσει πιέσεις στην ΕΚΤ προκειμένου να εγκαταλείψει σταδιακά την πολιτική τόνωσης της οικονομίας, τα αρνητικά επιτόκια και το πρόγραμμα αγορών ομολόγων.

Έχει, μάλιστα, κατηγορήσει ανοικτά την ΕΚΤ ότι με τα αρνητικά επιτόκια πλήττει τις γερμανικές τράπεζες και τις αποταμιεύσεις των Γερμανών. Τελευταία έχει εντείνει τις πιέσεις, επικα-

λούμενη την ελαφρά επιτάχυνση που έχει σημειώσει ο πληθωρισμός της Ευρωζώνης τους τελευταίους μήνες. Όπως, όμως, επισημαίνει ο πρόεδρος της τράπεζας Μάριο Ντράγκι, η αύξηση των τιμών παραμένει σε επίπεδα κάτω του στόχου του 2%.

Εν τω μεταξύ, οι πρόσφατες κατηγορίες για σύσταση καρτέλ μεταξύ των κορυφαίων αυτοκινητοβιομηχανιών της Γερμανίας προβλήθηκαν από τα ΜΜΕ της Κίνας. Σχετικό ρεπορτάζ της Deutsche Welle αναφέρει πως «έχει τραυματιστεί πολύ βαριά η γερμανική οικονομία». Παράλληλα, όμως, χαρακτηρίζει σημαντικότερο το σκάνδαλο της σύστασης καρτέλ από τη διαβόητη πλέον υπόθεση παραποίησης των στοιχείων για τις εκπομπές καυσαερίων. Όπως υποστηρίζει, η διαπίστωση ότι υπήρχε καρτέλ «καταδεικνύει ότι οι Γερμανοί κατασκευαστές αυτοκινήτων εξαπατούσαν την αγορά και τους καταναλωτές επί 20 ολόκληρα χρόνια».

Αύξηση ηλεκτρικών οχημάτων, μείωση παραγωγής πετρελαίου

Σημαντικές αλλαγές αναμένεται να επιφέρει στη ζήτηση για πετρέλαιο η μαζικότερη κατασκευή και κυκλοφορία ηλεκτρικών αυτοκινήτων στο προσεχές μέλλον, όπως αναφέρουν σε δημοσίευσμά τους οι Financial Times. Κάνουν, μάλιστα, μια ιστορική αναδρομή, περιγράφοντας πώς είχε διαμορφωθεί η κατάσταση στα τέλη του 19ου αιώνα, όταν ξεκινούσε η άντληση πετρελαίου στις ΗΠΑ. Τότε η βενζίνη είχε θεωρηθεί άχρηστο παράγωγο της κηροζίνης, το οποίο θα κατέλγε στην κοίτη των ποταμών, επιβαρύνοντας το περιβάλλον. Όταν άρχισε η μαζική παραγωγή αυτοκινήτων, όλα άλλαξαν.

Σήμερα, 100 χρόνια από την έναρξη της αυτοκίνησης, η συμβιωτική σχέση πετρελαίου και οχημάτων κλονίζεται. Βρετανία και Γαλλία ανακοινώνουν ότι έως το 2040 θα απαγορεύσουν τις πωλήσεις νέων ντιζελοκίνητων μοντέλων. Οπότε τίθεται το ερώτημα: Θα οδηγήσει η ηλεκτροκίνηση σε μείωση της ζήτησης για πετρέλαιο και, αν ναι,

πότε θα συμβεί κάτι τέτοιο; Στελέχη κορυφαίων πετρελαιοβιομηχανιών δίνουν κάποιες απαντήσεις. Άλλοι κάνουν λόγο για εικασίες. Ο Μπεν Μπερνάντεν, επικεφαλής της Royal Dutch Shell, μιλάει για προκλήσεις: «Οι πετρελαϊκές πρέπει να γίνουν πιο επιλεκτικές όσον αφορά το ποιος πετρελαιοφόρος περιοχές θα εκμεταλλευθούν, ώστε να διατηρούν μόνον εκείνες με τη μεγαλύτερη απόδοση και το φθηνότερο κόστος εξόρυξης». Επίσης, τόνισε ότι ο κλάδος πρέπει να λάβει τα μέτρα του για τη βιωσιμότητά του σε έναν κόσμο όπου η ζήτηση θα αποκλιμακώνεται. «Πότε θα συμβεί δεν το ξέρουμε, αλλά ξέρουμε ότι θα συμβεί», προσέθεσε ο κ. Βαν Μπερντέν. Σύμφωνα με κάποιους αναλυτές, το ανώτατο σημείο της ζήτησης για πετρέλαιο τοποθετείται στα τέλη του 2020, υπό τον όρο ότι έχουν ληφθεί μέτρα για την κλιματική αλλαγή και έχει προχωρήσει η έρευνα στην τεχνολογία των μπαταριών για τα ηλεκτρικά οχήματα.

Οι Εργατικοί στη Νορβηγία θα βάλουν υψηλότερους φόρους στους πλουσίους

Οι Νορβηγοί ψηφίζουν τον Σεπτέμβριο και ένα από τα φλέγοντα ζητήματα που τους απασχολεί, ενόψει της εκλογικής αναμέτρησης, είναι η φορολόγηση του πλούτου. Χθες, η μεγαλύτερη επιχειρηματική ένωση της χώρας (NHO), που εκπροσωπεί 25.000 εταιρείες, έλαβε σαφή πολιτική θέση. Δήλωσε ότι το σχέδιο των Εργατικών, που αυτήν τη στιγμή βρίσκονται στην αντιπολίτευση, για αύξηση των εσόδων κατά 5 δισ. κορώνες (633 εκατ. δολάρια) από τη φορολογία στα πολύ υψηλά εισοδήματα τα επόμενα τέσσερα χρόνια, παρεμποδίζει τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Επιπλέον, έδωσε στη δημοσιότητα έρευνα η οποία δείχνει ότι σχεδόν οι 6 στις 10 επιχειρήσεις της Νορβηγίας είναι πρόθυμες να κάνουν περισσότερες προσλήψεις, αν μειωθεί ο φορολογικός συντελεστής του πλούτου. Οι περισσότερες δημοσκοπήσεις δίνουν προβάδισμα στους Εργατικούς.

Πάντως, οι επιχειρηματίες υποστηρίζουν ότι η φορολογία στα πολύ υψηλά εισοδήματα λειτουργεί ανασχετικά ως προς τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Το κόμμα τους αναμένεται να καταλάβει την εξουσία, ύστερα από τέσσερα χρόνια θητείας στα έδρανα της αντιπολίτευσης. Μία από τις προγραμματικές τους δηλώσεις έχει να κάνει με την πρόθεσή τους να αυξήσουν τους φόρους, έτσι ώστε να αποκομίσουν υψηλότερα έσοδα για να χρηματοδοτήσουν το προνοιακό σύστημα και να αμβλύνουν την εισοδηματική ανισότητα. Η

Αν οι Νορβηγοί Εργατικοί κερδίσουν τις εκλογές τον Σεπτέμβριο, σκοπεύουν να αυξήσουν τον φορολογικό συντελεστή επί των περιουσιακών στοιχείων άνω του 1,45 εκατ. κορώνων (150.000 ευρώ) από το 0,85% στο 1,2%.

Νορβηγία, όπως εκτιμά ο ΟΟΣΑ, έχει τη δικαιότερη κατανομή εισοδημάτων μετά την Ισλανδία. Είναι, μάλιστα, μία από τις τέσσερις μόνον ευρωπαϊκές χώρες που έχει θέσει σε ισχύ νομοθεσία επί του αποκτηθέντος πλούτου. Οι άλλες τρεις είναι η Γαλλία, η Ισπανία και η Ελβετία. Σύμφωνα με τον Τζόννας Γκαρ Στόουρ, επικεφαλής των Εργατικών, και τον βουλευτή του κόμματος Τρουλς Βίκολμ, «οι επιχειρηματίες πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι και αυτοί ωφελούνται όταν η κοινωνία είναι υγιής και βασίζεται στους στενούς δεσμούς των μελών της».

Επίσης, ο κ. Βίκολμ ισχυρίστηκε ότι η μείωση της φορολογίας του πλούτου δεν είχε πουθενά ως αποτέλεσμα τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας και το ίδιο θα συμβεί και στην περίπτωση της Νορβηγίας. Αν οι Εργατικοί κερδίσουν τις εκλογές, στόχο έχουν να

αυξήσουν τον φορολογικό συντελεστή επί των περιουσιακών στοιχείων άνω του 1,45 εκατ. κορώνων (150.000 ευρώ) από το 0,85% στο 1,2%. Η κυβέρνηση μειοψηφίας προχώρησε σε μείωση του φορολογικού συντελεστή από το 1% προηγούμενος στο 0,85% σήμερα και επιδιώκει άμεσα την πλήρη κατάργησή του. Πάντως, ανέκοψε ως έναν βαθμό την ταχύτητά της ως προς αυτό το ζήτημα και υποσχέθηκε πως θα θέσει ως προτεραιότητά της, αν επανεκλεγεί, τη μείωση των φορολογικών συντελεστών για τους απλούς φορολογούμενους. Οι Εργατικοί ασκούν κριτική στην κεντροδεξιά κυβέρνηση, επειδή δεν κατόρθωσε να δημιουργήσει περισσότερες θέσεις εργασίας. Το ποσοστό απασχόλησης υποχώρησε στο σχεδόν 67% του πληθυσμού από το 69% το 2013, όταν ανέλαβε την εξουσία.

BLOOMBERG, A.P.

Ξεπερνούν τα 150 δισ. δολάρια τα πρόστιμα μετά την κρίση του 2007

Μία δεκαετία έπειτα από το χρηματοπιστωτικό τσουνάμι παραμένουν εκκρεμείς πολλές υποθέσεις

Μία δεκαετία μετά το ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης, το ύψος των προστίμων που κατέβαλαν οι τράπεζες στις ΗΠΑ ξεπερνά τα 150 δισ. δολάρια, ενώ αρκετές είναι οι υποθέσεις που δεν έχουν κλείσει ακόμα. Πριν από 10 χρόνια, επισφαιρίζει η βρετανική εφημερίδα Financial Times, η γαλλική BNP Paribas απαγόρευσε σε επενδυτές την πρόσβαση σε προϊόντα με τιλοποιημένα στεγαστικά δάνεια λόγω «πλήρους εξάντλησης της ρευστότητας». Η 9η Αυγούστου 2007 θεωρείται από αρκετούς οικονομικούς αναλυτές η απαρχή της χρηματοπιστωτικής κρίσης που κλόνισε τον τραπεζικό κλάδο και τις κυβερνήσεις των χωρών στις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Αυτή κρίση είναι, σύμφωνα με κάποιους, η μεγαλύτερη οικονομική κρίση μετά το κραχ το 1929.

Στην έρευνα των Financial Times περιλαμβάνονται τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν εις βάρος τραπεζών, οίκων πιστοληπτικής αξιολόγησης και άλλων εταιρειών του χρηματοπιστωτικού κλάδου για διάφορες υποθέσεις, από την παραρριπτική πώληση τιλοποιημένων στεγαστικών δανειών μέχρι την καταχρηστική κατάσχεση κατοικιών ή τη λανθασμένη αξιολόγηση επενδυτικών προϊόντων. Η τράπεζα στην οποία επιβλήθηκαν τα μεγαλύτερα πρόστιμα είναι η Bank of America. Έχει πληρώσει

56 δισ. δολάρια, στο πλαίσιο διακανονισμών με τις αρμόδιες πολιτειακές και ομοσπονδιακές αρχές των ΗΠΑ και με το υπουργείο Δικαιοσύνης της χώρας για δικές της πρακτικές και ενέργειες των Countrywide και Merrill Lynch που εξαγόρασε εν μέσω της κρίσης. Δεύτερη στη λίστα είναι η JPMorgan Chase, η οποία κατέβαλε πρόστιμα και αποζημιώσεις 27 δισ. δολαρίων για τις πρακτικές

Η τράπεζα στην οποία επιβλήθηκαν τα μεγαλύτερα πρόστιμα είναι η Bank of America.

της ίδιας αλλά και των Bear Stearns και Washington Mutual, δύο τραπεζών που απέκτησε κατά τη διάρκεια της κρίσης.

Η χρηματοπιστωτική κρίση του 2007-2009 οδήγησε σε πολυετή ύφεση αρκετές οικονομίες του ανεπτυγμένου κόσμου και άλλαξε την ισορροπία δυνάμεων μεταξύ των ισχυρότερων τραπεζών του κόσμου. Προκλήθηκε από την ανεξάντλητη χορήγηση στεγαστικών δανειών σε αδύναμους δανειολήπτες στις ΗΠΑ, τα οποία εν συνεχεία τιλοποιήθηκαν και «πακεταρίστηκαν» σε ριψοκίνδυνα επενδυτικά προϊόντα. Η κορύφωση των

επιβαλόν στεγαστικών δανειών στις ΗΠΑ το 2007 οδήγησε σε αλυσιδωτές αντιδράσεις που κλόνισαν τα θεμέλια των χρηματοπιστωτικών συστημάτων από τις ΗΠΑ μέχρι την Ιρλανδία και τη Βρετανία, αναγκάζοντας τις κυβερνήσεις να παρέμβουν με κρατικά κεφάλαια για τη διάσωση μεγάλων τραπεζών. Έως τότε, η κρατικοποίηση τραπεζών θεωρούνταν θέμα του αιώνα του παρελθόντος. Σήμερα εκκρεμούν κάποιες υποθέσεις. Φέτος, ορισμένες ευρωπαϊκές τράπεζες, όπως η Royal Bank of Scotland, κατέληξαν σε συμβιβαστικές λύσεις με το υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ – η εν λόγω τράπεζα κατέβαλε 19 δισ. δολάρια. «Μπορεί να ισχυριστεί κανείς ότι τα πρόστιμα είναι χαμηλά ή υψηλά. Κανείς, όμως, δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι δεν ελήφθησαν μέτρα για θέματα συμμόρφωσης», σχολιάζει ο Γκέρουτ Γκράσοκοφ, συνεταιριστής στην εταιρεία Boston Consulting Group, στους Financial Times.

Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά γεγονότα της κρίσης ήταν η κατάρρευση της Lehman Brothers τον Σεπτέμβριο του 2008 – είχε προηγηθεί η χρεοκοπία της Bear Stearns νωρίτερα το 2008. Όπως επισφαιρίζουν οι Financial Times, η βρετανική HSBC είχε ανακωνώσει ζημίες από την αγορά τιλοποιημένων δανειών των ΗΠΑ από τον Φεβρουάριο του 2007.

Ο «λογαριασμός» της χρηματοπιστωτικής κρίσης

ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΛΗΡΩΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ 2008 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2017

Στα πρόστιμα περιλαμβάνονται συμβιβαστικές λύσεις μεταξύ ευρωπαϊκών τραπεζών και του υπουργείου Δικαιοσύνης των ΗΠΑ, συνολικού ύψους 19 δισ. δολ., που επιτεύχθηκαν φέτος.

* Στην Bank of America αναλογεί πάνω από το ένα τρίτο των προστίμων, συμπεριλαμβανομένων υποθέσεων που εμπλέκονταν οι Countrywide και Merrill Lynch, τις οποίες εξαγόρασε.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Επιπλέον πρόστιμα για φοροδιαφυγή

Η Boston Consulting Group υπολογίζει ότι οι τράπεζες έχουν πληρώσει πρόστιμα άνω των 321 δισ. δολαρίων, από τα τέλη του 2007 έως τα τέλη του 2016, για πάσης φύσεως υποθέσεις, από την παραρριπτική επενδυτών στη χρηματοπιστωτική κρίση του 2007-09 μέχρι το ξέπλυμα «μαύρου χρήματος» και την παραβίαση κυρώσεων που είχαν επιβληθεί από την Ουάσινγκτον σε άλλες χώρες. Τον Φεβρουάριο του 2008, για παράδειγμα, το υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ επέβαλε πρόστιμο στην ελβετική τράπεζα UBS, στο

πλαίσιο εξωδικαστικής λύσης, διότι βοήθησε Αμερικανούς πολίτες να φοροδιαφεύγουν συστηματικά. Το συνολικό ύψος των προστίμων και των χρηματικών ποινών εις βάρος τραπεζών θα αυξηθεί περαιτέρω λόγω υποθέσεων που εκκρεμούν στην Ευρώπη και την Ασία, όπως αναφέρει η Boston Consulting Group σε σχετική μελέτη.

Από τα πρόστιμα των 150 δισ. δολαρίων που επιβλήθηκαν λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης στις ΗΠΑ, τα 89,1 δισ. δολάρια αφορούν υποθέσεις παραπλάν-

σης των επενδυτών με την πώληση τιλοποιημένων στεγαστικών δανειών και επενδυτικών οχημάτων που τα ενσωμάτωναν, σημειώνουν οι Financial Times.

«Η χώρα μας δεν μπορεί να μη λάβει υπ' όψη τις παράνομες πρακτικές που εφαρμόζον οι τράπεζες. Πρόκειται για περιπτώσεις που απαιτείται η άμεση εφαρμογή του νόμου», δήλωσε στη βρετανική εφημερίδα η Κρίστι Γκλόντσομ Ρομέρο, γενική επιθεωρήτρια της Sigtagr, της ομοσπονδιακής υπηρεσίας για το έγκλημα στον χρηματοοικονομικό κλάδο.

Ασυμφωνία για αύξηση του ορίου χρέους των ΗΠΑ

Οι ΗΠΑ κινδυνεύουν να κηρύξουν μερικά στάση πληρωμών τον Οκτώβριο, καθώς ο Λευκός Οίκος και το Κογκρέσο δεν έχουν αποφασίσει ακόμα για την αύξηση του ορίου στο δημόσιο χρέος της χώρας, προειδοποιούν οι New York Times. Μια ασυμφωνία στην αύξηση του ορίου χρέους είναι κυρίως πολιτικό ζήτημα που προβληματίζει τον υπουργό Οικονομικών Στίβεν Μνούτσιν, καθώς μπορεί να κοστίσει δεκάδες δισεκατομμύρια στο αμερικανικό κράτος από την άνοδο των επιτοκίων δανεισμού. Είναι, επίσης, πολύ πιθανό να προκαλέσει βαθιά ύφεση στην οικονομία εξαιτίας των αλυσιδωτών αντιδράσεων που, ενδεχομένως, να προκληθούν στις επιχειρήσεις λόγω της ανόδου του κόστους δανεισμού στις αγορές. Το 2011, το προσωρινό αδιέξοδο σε ό,τι αφορά την αύξηση του ορίου στο δημόσιο χρέος οδήγησε σε υποβάθμιση της αμερικανικής οικονομίας από τον οίκο Standard & Poor's.

Ο Λευκός Οίκος πάσχει από έλλειψη εμπειρίας και είναι ανε-

Ο Λευκός Οίκος, κατά την παρουσία συγκυρία, πάσχει από έλλειψη εμπειρίας και είναι ανεπαρκής όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων.

παρκής όσον αφορά τη λήψη άμεσων αποφάσεων, σχολιάζει ο Εντουαρντ Κλέινμαντ, αρθρογράφος των New York Times.

Υπογραμμίζει πως μια αύξηση των επιτοκίων δανεισμού κατά 0,2%, ετησίως, μπορεί να επιβαρύνει το αμερικανικό κράτος με επιπλέον δαπάνες 400 δισ. δολαρίων την επόμενη δεκαετία. Μπορεί να προκαλέσει, επίσης, άνοδο του κόστους δανεισμού των αμερικανικών επιχειρήσεων, καθώς τα επιτόκια επηρεάζονται από αυτά του δημόσιου χρέους.

Αρχές Αυγούστου, ο επικεφαλής των Ρεπουμπλικανών στη Γερουσία Μιτς Μακόνελ δήλωσε πως η συζήτηση για την αύξηση του ανώτατου ορίου του χρέους της χώρας θα μπορούσε να συνεχιστεί έως τον Σεπτέμβριο. Πρόσθεσε, μάλιστα, ότι επιδιώκει τη στήριξη των Δημοκρατικών για την αποφυγή χρεοκοπίας.

Διχονομία ως προς τις συνέπειες μιας αποτυχίας στη σύναψη συμφωνίας παρατηρείται, πάντως, ανάμεσα στον Μνούτσιν και τον Τζον Μάικλ Μαλβάνεϊ, ο οποίος είναι διευθυντής του Υπουργείου Διαχείρισης και Προϋπολογισμού στον Λευκό Οίκο και ιδρυ-

τικό μέλος της συντηρητικής ομάδας των Ρεπουμπλικανών (Freedom Caucus). Ο κ. Μαλβάνεϊ θεωρεί ότι η υπέρβαση του υφιστάμενου ορίου στο δημόσιο χρέος των ΗΠΑ δεν θα έχει επιπτώσεις στην οικονομία. Επίσης, ο Λευκός Οίκος δεν έχει ξεκαθαρίσει στα μέλη του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος στο Κογκρέσο ότι το ζήτημα του ορίου του χρέους δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως μοχλός πίεσης για άλλα πολιτικά ζητήματα, τονίζει ο αρθρογράφος των New York Times. Ορισμένα μέλη του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος θεωρεί πως αν δεν υπάρξει συμφωνία την κατάλληλη στιγμή, το κράτος θα θέσει ως προτεραιότητα την εξυπηρέτηση του έντοκου χρέους εις βάρος άλλων υποχρεώσεων του. Εντούτοις, κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται από το Σύνταγμα των ΗΠΑ. Ετσι, η αδυναμία κάλυψης κάποιων υποχρεώσεων, όσο δευτερεύουσες και αν είναι αυτές, θα έπλητταν την αξιοπιστία του αμερικανικού κράτους.

Κοινοπραξία της Renault με δύο ιρανικές εταιρείες

Η γαλλική αυτοκινητοβιομηχανία Renault ανακοίνωσε χτες ότι υπέγραψε νέα συμφωνία για τη δημιουργία κοινοπραξίας με δύο ιρανικές εταιρείες, με σκοπό την ενίσχυση της θέσης της στο Ιράν. Πρόκειται για την εταιρεία IDRO, με την οποία συνήψε πέρυσι αρχική συμφωνία συνεργασίας, και την Parto Negin Naseh, η οποία ήδη εισάγει προϊόντα της Renault στο Ιράν.

Μεταξύ άλλων, η συμφωνία των τριών εταιριών προβλέπει τη δημιουργία κέντρου μηχανολογικού εξοπλισμού που θα υποστηρίξει την ανάπτυξη των εγχώριων προμηθευτών, καθώς και μία μονάδα με αρχική παραγωγική δυνατότητα 150.000 οχημάτων τον χρόνο.

Αυτή η παραγωγή θα συμπληρώσει την υφιστάμενη παραγωγική δυνατότητα της Renault στη χώρα, που ανέρχεται σε 200.000 οχήματα ετησίως. Τα πρώτα μοντέλα που πρόκειται να παραχθούν στη νέα μονάδα είναι οι νέες εκ-

δοχές των μοντέλων Symbol και Duster. Σχολιάζοντας σχετικά, ο Τιερί Μπολντόρ, στέλεχος της Renault, σημειώνει πως η κοινοπραξία θα βοηθήσει στην περαιτέρω ανάπτυξη της γαλλικής αυτοκινητοβιομηχανίας «στην ταχύτητα αναπτυσσόμενη αγορά του Ιράν».

Η Renault και η ανταγωνιστήριά της, επίσης γαλλική, Citroen συγκαταλέγονται στις δυτικές εταιρείες που έσπευσαν να επιστρέψουν δυναμικά στο Ιράν και να συνάψουν συμφωνίες με εγχώριες εταιρείες το περασμένο έτος.

Τότε βρισκόταν σε εξέλιξη η προσέγγιση της Ουάσινγκτον με την Τεχεράνη και δρομολογούνταν σταδιακά η άρση των οικονομικών κυρώσεων κατά του Ιράν, με αντάλλαγμα την ακύρωση του πυρηνικού του προγράμματος. Τον περασμένο μήνα, άλλωστε, οι δύο γαλλικές αυτοκινητοβιομηχανίες παρουσίασαν πολύ καλές πωλήσεις μετά την επίσημη επιστροφή τους στο Ιράν.

Η αβεβαιότητα λόγω Brexit οδηγεί σε μείωση των καταναλωτικών δαπανών

Οι Βρετανοί καταναλωτές τον Ιούλιο για τρίτο συνεχόμενο μήνα μείωσαν τις δαπάνες τους, ενώ ο ρυθμός αύξησης των τιμών των κατοικιών επιβραδύνθηκε δραστικά. Στο Λονδίνο, επίσης, τον Ιούλιο τα ενοίκια παρουσίασαν κάμψη κατά 0,6%, τέταρτο μήνα σε επίσημα βήματα. Παράλληλα, οι μισθοί, όπως προβλέπει η Τράπεζα της Αγγλίας, θα παρουσιάσουν πολύ μικρή αύξηση, ενώ ο πληθωρισμός τείνει να ενισχυθεί. Οι τελευταίες εξελίξεις δικαιώνουν τον διοικητή της Τράπεζας της Αγγλίας, Μαρκ Κάρνεϊ, ο οποίος είχε προειδοποιήσει για τις δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία, στα νοικοκυριά και στις επιχειρήσεις της χώρας από την αβεβαιότητα σχετικά με την έξοδο της Βρετανίας από την Ε.Ε. (Brexit).

Η τελευταία έκθεση της IHS Markit και της Visa δείχνει ότι οι καταναλωτικές δαπάνες μειώθηκαν 0,8% ετησίως. Οι τιμές των κατοικιών αυ-

Το Παρίσι έχει αποδυθεί σε αγώνα απέναντι στη Φρανκφούρτη για να προσελκύσει τις ξένες τράπεζες του Λονδίνου.

ξήθηκαν μεν αλλά με ρυθμό 2,1% ετησίως την περίοδο Απριλίου-Ιουνίου.

Πρόκειται για την πιο αργή αύξηση από τον Απρίλιο του 2013.

Οι καταναλωτές προβληματίζονται με την κατάσταση της βρετανικής οικονομίας, η οποία ναι μεν το δεύτερο τρίμηνο αναπτύχθηκε 0,3% έναντι 0,2% το πρώτο τρίμηνο, αλλά υστερούσε έναντι των λοιπών οικονομικών της Ε.Ε. Σημείωσε δε επιβράδυνση σε σύγκριση με το τελευ-

Οι καταναλωτές προβληματίζονται με την κατάσταση της βρετανικής οικονομίας, η οποία ναι μεν το δεύτερο τρίμηνο αναπτύχθηκε 0,3% έναντι 0,2% το πρώτο τρίμηνο, αλλά υστερούσε έναντι των λοιπών οικονομικών της Ε.Ε.

ταίο τρίμηνο το 2016, όταν είχε αναπτυχθεί 0,7%. Πάντως, στο πλαίσιο της κατανάλωσης, σημειώθηκε τον Ιούλιο αύξηση 6% στις αγορές σε μαζα, εστιατόρια και ξενοδοχεία. Αυτό ίσως συνδέεται με τη λόγω Brexit εξασθένιση της στερλίνας και την αδυναμία να κάνουν διακοπές εκτός συνόρων οι Βρετανοί.

Ένας άλλος αντίκτυπος του Brexit έχει να κάνει με τις μετακινήσεις των διεθνών τραπεζών εκτός Λονδίνου, ώστε να διατηρήσουν την πρόσβαση στην ενιαία αγορά. Πολλές ευρωπαϊκές πρωτεύουσες ερίζουν για να φιλοξενήσουν αυτές τις κερδοφόρες δραστηριότητες. Πάντως, το Παρίσι θα κάνει τα πάντα για να κερδίσει και να ξεπεράσει τη Φρανκφούρτη – ή, τουλάχιστον, αυτό επιδιώκει ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών Μπρινό Λε Μερ. Ο κ. Λε Μερ τονίζει ότι η γαλλική πρωτεύουσα σε αυτήν τη «μάχη» θα νικήσει τη Φρανκφούρτη. «Θα πάρουμε

όλες τις δύσκολες αποφάσεις και θα μειώσουμε τη φορολογία των επιχειρήσεων, ώστε η Γαλλία να γίνει ελκυστικός επενδυτικός πόλος», δήλωσε σε τηλεοπτική συνέντευξή του. Πρόσφατα, η βρετανική τράπεζα HSBC ανακοίνωσε μεταφορά της επενδυτικής τραπεζικής της και 1.000 θέσεων εργασίας στο Παρίσι, ενώ και άλλες τράπεζες εξετάζουν προσεκτικά τα θετικά και τα αρνητικά αυτού του προορισμού.

Εν τω μεταξύ, ήδη τη Φρανκφούρτη έχουν επιλέξει χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως οι Standard Chartered, Nomura Holdings και η γερμανική Deutsche Bank. Πάντως, όσον αφορά το κόστος του Brexit, η κυβέρνηση Μπίε έχει και να ξεπεράσει τη Φρανκφούρτη – ή, τουλάχιστον, αυτό επιδιώκει ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών Μπρινό Λε Μερ. Ο κ. Λε Μερ τονίζει ότι η γαλλική πρωτεύουσα σε αυτήν τη «μάχη» θα νικήσει τη Φρανκφούρτη. «Θα πάρουμε

BLOOMBERG, REUTERS

Σε διαδοχή του επικεφαλής του Eurogroup Γερούν Ντάισελμπλουμ, η Γαλλία προτείνει τον υπουργό Οικονομικών Μπρινό Λε Μερ.

Το τιμόνι του Eurogroup θέλει για τη Γαλλία ο Εμανουέλ Μακρόν

Πρωθεί ενθέρμως την υποψηφιότητα του υπ. Οικονομικών Μπρινό Λε Μερ

Τη θέση του επικεφαλής του Eurogroup, που σήμερα κατέχει ο Ολλανδός Γερούν Ντάισελμπλουμ και του επικεφαλής του Euroworking Group, που σήμερα κατέχει ο Αυστριακός Τόμας Βίτσερ, εποφθαλμιά η γαλλική κυβέρνηση. Από τη στιγμή που ανέλαβε καθήκοντα ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν, επιδιώκει την αναβάθμιση του ρόλου της Γαλλίας στην Ε.Ε. και την επαναφορά του γαλλογερμανικού άξονα. Πρωθεί γι' αυτό τους υποψηφίους της για τη διαδοχή των δύο προαναφερθέντων αξιωματούχων αλλά και για άλλα σημαντικά αξιώματα της Ευρωζώνης.

Όπως αναφέρει σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, η κυβέρνηση Μακρόν δεν κρύβει την επιθυμία της να αναλάβει ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών Μπρινό Λε Μερ τη θέση του επικεφαλής του Eurogroup και να διαδεχθεί

Το Βερολίνο ανθίσταται σθεναρά στις γαλλικές προτάσεις για θέσπιση υπουργείου Οικονομικών της Ευρωζώνης.

τον Γερούν Ντάισελμπλουμ. Ο Ολλανδός πολιτικός θα αποχωρήσει από τη θέση του, εξαιτίας της πανωλεθρίας που υπέστη το κόμμα του στις ολλανδικές εκλογές. Την ίδια στιγμή, όμως, το Παρίσι εκδηλώνει την επιθυμία του να καταλάβει Γάλλος την υψηλότερη θέση ενός άλλου ευρωπαϊκού θεσμού, του Euroworking Group που προετοιμάζει τις συνόδους του Eurogroup.

Σύμφωνα με πηγές των FT, για την όλη και τόσο προβλεπόμενη αυτή θέση η κυβέρνηση Μακρόν προορίζει την Οντίλ Ρενό Μπασό, ανώτερο στέλεχος του γαλλικού υπουργείου Οικονομικών. Όπως επισημαίνει η βρετανική εφημερίδα, η γαλλική κυβέρνηση γνωρίζει καλά ότι δεν είναι δυνατόν να καταληφθούν από Γάλλους και οι δύο θέσεις ταυτόχρονα, αλλά προβάλλει έντονα τις διεκδικήσεις της για να κερδίσει τη μία από τις δύο.

Στις φιλόδοξες ιδέες του Γάλλου προέδρου συγκαταλέγεται, μεταξύ άλλων, και η δημιουργία υπουργείου Οικονομικών της Ευρωζώνης με συγκεκριμένο προϋπολογισμό.

Αν καταφέρει να θεσπιστεί το αξίωμα του υπουργού Οικονομικών της Ευρωζώνης, μεταξύ των

υποψηφίων θα είναι σίγουρα ο Φρανσουά Βιλερουά ντε Γκαλό, διοικητής της Τράπεζας της Γαλλίας και μέλος του Δ.Σ. της ΕΚΤ. Σε ό,τι αφορά τους δύο αξιωματούχους της Ευρωζώνης, η επιλογή των διαδόχων τους αναμένεται να γίνει τον Ιανουάριο του επόμενου έτους. Επίκειται, όμως, ευρύτερη αναδιανομή αξιωμάτων της Ευρωζώνης, που θα κορυφωθεί το 2019, οπότε λήγει η θητεία αφενός του προέδρου της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκι και αφετέρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο σύνολό της. Λήγει, άλλωστε, το 2019 και η θητεία του αντιπροέδρου της ΕΚΤ, του Πορτογάλου Βίτορ Κονστάνσιο, καθώς και άλλων δύο μελών της ΕΚΤ, του Γάλλου Μπενουά Κερέ και του Βέλγου Πίτερ Πράετ, κορυφαίοι οικονομολόγοι της τράπεζας. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα την αντικατάσταση του προέδρου της ΕΚΤ, είναι σαφές ότι η κυβέρνηση Μέρκελ θα ήθελε να προωθήσει στη θέση του τον επικεφαλής της Bundesbank Γενς Βάιντμαν. Ορισμένοι Γερμανοί αξιωματούχοι εκτιμούν, πάντως, πως είναι περιορισμένες οι πιθανότητες για κάτι τέτοιο, καθώς το γνωστό «γεράκι» της νομισματικής πολιτικής έχει επανειλημμένως τοποθετηθεί κατά μιας βασικής επιλογής της τράπεζας: του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης.

Η συγκυρία θα μπορούσε να είναι ευνοϊκή για τη Γαλλία, που θέλει να προωθήσει τους υποψηφίους της και να καταλάβει σημαντικά αξιώματα της Ευρωζώνης.

Όπως, όμως, τονίζουν οι FT, θα είναι δύσκολο να επιτύχει η γαλλική κυβέρνηση τους στόχους της για αναβάθμιση του ρόλου της, καθώς η Ευρωζώνη έχει διαιρεθεί σε δύο στρατόπεδα: από τη μια είναι η Γερμανία και οι σύμμαχοί της, η Ολλανδία και η Αυστρία, που επιμένουν στη δημοσιονομική πειθαρχία, και από την άλλη οι χώρες του Νότου, που με πρώτη και καλύτερη τη Γαλλία ζητούν κοινή ανάληψη του ρίσκου. Μέχρι στιγμής το Βερολίνο ανθίσταται σθεναρά στις γαλλικές προτάσεις για θέσπιση υπουργείου Οικονομικών της Ευρωζώνης. Σύμφωνα, όμως, με τους FT, ενδέχεται να διευρυνθούν τα περιθώρια ελιγμών του Γάλλου προέδρου, αν οι εκλογές που θα διεξαχθούν στη Γερμανία τον Σεπτέμβριο οδηγήσουν στην αντικατάσταση του υπουργού Οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε.

Δάνεια εκατομμυρίων με υποθήκη θαλαμηγούς και έργα τέχνης

Η αξιοποίηση αυτών των πολύτιμων ειδών φέρνει κέρδη στις τράπεζες

Στο χαρτοφυλάκιο περιουσιακών στοιχείων της Goldman Sachs, ανάμεσα στα εκατοντάδες δισ. δολάρια μετοχών, ομολόγων και προθεσμιακών συμβολαίων, συγκαταλέγεται τελευταία και μια πολυτελής θαλαμηγός. Το «Natita», όπως είναι το όνομα του γιοι που διαθέτει αίθουσα θεάτρου και τζακούζι, ανήκε σε έναν από τους εκλεκτούς πελάτες της Goldman, τον Τζεβάνο βιομήχανο πετρελαίου Γουίλιαμ Κάλοπ. Το 2014, ο Κάλοπ πήρε δάνειο 32 εκατ. δολαρίων από την Goldman, υποθηκεύοντας αυτό το πολυτελές σκάφος. Το «Natita» περιήλθε στον έλεγχο της τράπεζας έπειτα από σχετική αγωγή για τον συνθήκη λόγο: ο δανειολήπτης δεν μπορούσε να αποπληρώσει το δάνειο.

Σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ της Wall Street Journal, αυτό το τρόπαιο της Goldman είναι προϊόν της τελευταίας τάσης που έχουν αναπτύξει οι αμερικανικοί τραπεζικοί κολοσσοί να δανείζουν πλούσιους πελάτες τους, υποθηκεύοντας πολύτιμα περιουσιακά τους στοιχεία, όπως πολυτελή σκάφη, πίνακες επώνυμων ζωγράφων ή ακόμα και ακριβά κρασιά. Και αυτά τα δάνεια αυξανόταν ολοένα και περισσότερο.

Η Morgan Stanley και η Deutsche Bank έχουν χορηγήσει δάνεια με υποθήκη έργα τέχνης του Στίβεν Κοέν, δισεκατομμυριούχου ιδρυτή ενός hedge fund που έχει πίνακες του Αντί Γουόρχολ και του Πικάσο. Η Goldman χορήγησε δάνειο στον Ομπρέι ΜακΚλέντον, βιομήχανο στον τομέα του φυσικού αερίου, ο οποίος υποθήκευσε τη συλλογή του από ακριβά κρασιά. Μετά τον θάνατο του ΜακΚλέντον το 2015, η γεμάτη σπάνια κρασιά Μπορντό συλλογή του βγήκε σε δημοπρασία και πουλήθηκε έναντι 8,4 εκατ. δολαρίων. Έτσι πήρε τα λεφτά της η Goldman.

Σύμφωνα με την WSJ, η Goldman από το 2012 έως σήμερα έχει τετραπλασιάσει τέτοια δάνεια στα 29 δισ. δολάρια, όπως και η Morgan Stanley, η οποία στο ίδιο χρονικό διάστημα έχει χορηγήσει, αντίστοιχα, δάνεια ύψους 74 δισ. δολαρίων. Όσο βαθύπλοτοι κι αν είναι, όμως, οι δανειολήπτες, ενίοτε τα δάνεια τους δεν εξυπηρετούνται. Το αποτέλεσμα είναι να περιέρχονται στον έλεγχο των τραπεζικών κολοσσών περιουσιακά στοιχεία που είναι δύσκολο να αποτιμηθούν και εξίσου δύ-

Αμερικανικοί τραπεζικοί κολοσσοί, όπως η Goldman Sachs, δανείζουν πλούσιους πελάτες τους, υποθηκεύοντας πολύτιμα περιουσιακά τους στοιχεία: πολυτελή σκάφη, πίνακες επώνυμων ζωγράφων ή ακόμα και ακριβά κρασιά.

Η Goldman Sachs ζητεί 39,9 εκατ. δολάρια για το «Natita», ενώ το υπόλοιπο του δανείου που δεν πλήρωσε ο ιδιοκτήτης του ανέρχεται στα 28 εκατ. δολάρια.

σκολο να πουληθούν. Στην προκειμένη περίπτωση, η θαλαμηγός «Natita» έχει τεθεί προς πώληση εδώ και σχεδόν δύο χρόνια και δεν έχουν υπάρξει προσφορές για την αγορά της.

Ο κύριος όγκος αυτών των δανείων χορηγείται με υποθήκες

ακίνητα ή χαρτοφυλάκια μετοχών. Τα δάνεια με υποθήκες πολύτιμα είδη, όπως τα ακριβά αυτοκίνητα, τα μερίδια σε αμοιβαία κεφάλαια, έργα τέχνης ή δυσεύρετα ακριβά βιολιόλια, δεν είναι τόσο συνηθισμένα. Αποβαίνουν, ωστόσο, πολύ προσοδοφόρα για τις τράπεζες, οι οποίες τα θεωρούν ασφαλή επειδή γνωρίζουν καλά τους δανειολήπτες και τα περιουσιακά τους στοιχεία. Επισημαίνουν πως οι υποθήκες είναι μεγάλης αξίας και συνοδεύονται από την προσωπική εγγύηση ανθρώπων με μεγάλο πλούτο. Ειδικότερα, η Goldman Sachs υπολογίζει ότι η αξία των υποθηκών αυτού του είδους στο χαρτοφυλάκιο της «γενικώς υπερβαίνει» την αξία των δανείων.

Σε ό,τι αφορά τον κ. Κάλοπ, πελάτη της Goldman και πρώην κάτοχο του «Natita», όταν πήρε το

δάνειο από την Goldman άρχισε να αντιμετωπίζει οικονομικά προβλήματα, τα οποία τον ανάγκασαν να αναβάλει τη συντήρηση και αναβάθμιση του γιοι του. Σύμφωνα με μαρτυρίες του πληρώματος, η Goldman έδωσε επανειλημμένως εντολή να αποτιμηθεί εκ νέου η θαλαμηγός.

Το 2015, ο κ. Κάλοπ απέλυσε το πλήρωμα και έβαλε πωλητήριο στο «Natita», για το οποίο ζήτησε αρχικά 70 εκατ. δολάρια. Πέρυσι μείωσε την τιμή στα 67 εκατ. δολάρια, αλλά και πάλι δεν κατόρθωσε να το πουλήσει. Σταμάτησε να εξυπηρετεί το δάνειό του τον Νοέμβριο του 2016. Η τράπεζα ζητεί σήμερα 39,9 εκατ. δολάρια για το «Natita», ενώ το υπόλοιπο του δανείου που δεν πλήρωσε ο Κάλοπ ανέρχεται περίπου στα 28 εκατ. δολάρια.

Διαφραίνεται βελτίωση της ιταλικής οικονομίας

Αισιοδοξία για τις προοπτικές της ιταλικής οικονομίας επικρατεί μεταξύ οικονομικών αναλυτών, που εκτιμούν πως η οικονομία της γειτονικής χώρας έχει μπει σε τροχιά ανάκαμψης. Στην πλειονότητά τους εκτιμούν πως το δεύτερο τρίμηνο το ιταλικό ΑΕΠ έχει αυξηθεί κατά 0,2%. Έχει προηγηθεί το πρώτο τρίμηνο ανάπτυξης της ιταλικής οικονομίας κατά 0,4%.

Τα επίσημα στοιχεία για το δεύτερο τρίμηνο θα δοθούν στη δημοσιότητα μέσα στην εβδομάδα. Αν επαληθεύσουν τις εκτιμήσεις των αναλυτών, τότε θα πρόκειται για την καλύτερη επίδοση που έχει σημειώσει η τρίτη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση.

Ηδη τον προηγούμενο μήνα το ΔΑΤ αναθέωρησε προς τα πάνω τις εκτιμήσεις του για την αύξηση του ιταλικού ΑΕΠ. Προβλέπει συγκεκριμένα πως η ιταλική οικονομία αναπτύχθηκε κατά 1,3% στο σύνολο του έτους, εν μέσω γενικότερης βελτίωσης σε όλη την Ευρωζώνη.

Σχολιάζοντας σχετικά, στελέχη και οικονομολόγοι της ιταλικής τράπεζας UniCredit του Μιλάνου επισημαίνουν πως ίσως δεν μπορεί να θεωρηθεί θεαματική η ανάπτυξη της ιταλικής οικονομίας. Τονίζουν, όμως, πόσο σημαντικό είναι ότι συμμορφείται με την Ευρωζώνη και επωφελείται από το ευνοϊκό εξωτερικό περιβάλλον.

Έχει προηγηθεί τις προηγούμενες ημέρες η δημοσιοποίηση στοιχείων που καταδεικνύουν βελτιώ-

ση σε μεμονωμένους δείκτες της ιταλικής οικονομίας.

Σύμφωνα με τη μηνιαία έκθεση της IHS/Markit, που δόθηκε στη δημοσιότητα την περασμένη εβδομάδα, η οικονομική δραστηριότητα στον τομέα των υπηρεσιών έφτασε τον περασμένο μήνα στα υψηλότερα επίπεδα της τελευταίας δεκαετίας. Τον Ιούνιο υποχώρησε, άλλωστε, η ανεργία στο 11,1% από το 11,3% του Μαΐου και παρουσιάζει, έτσι, βελτίωση κατά 0,7% σε σύγκριση με τα επίπεδα του Ιανουαρίου. Παράλληλα, το πρώτο τρίμηνο αυξήθηκε η εγχώρια κατανάλωση κατά 0,5%. Το ποσοστό αυτό δεν θεωρείται, πάντως, ικανοποιητικό και όπως επισημαίνουν αναλυτές, η εικόνα θα μπορούσε να αντιστραφεί σε περίπτωση ανό-

δου του πληθωρισμού. Εν τω μεταξύ, έχει βελτιωθεί η εμπιστοσύνη στο τραπεζικό σύστημα της χώρας, καθώς έχει μεσολαβήσει η διάσωση των τριών προβληματικών τραπεζών της, ύστερα από σχοινοτενείς διαπραγματεύσεις με την Ε.Ε. και την ΕΚΤ.

Μερίδα οικονομικών αναλυτών προειδοποιεί, πάντως, ότι, παρά τη βελτίωση της εικόνας, δεν έχουν εκλείψει τα εγγενή προβλήματα της ιταλικής οικονομίας. Όπως, άλλωστε, σχολιάζει σχετικά δημοσίευμα των Financial Times, ίσως δεν υπάρχουν άλλες θετικές εξελίξεις για την οικονομία της Ιταλίας που, ενδεχομένως, δεν θα μπορούσε να διατηρήσει τους ίδιους ρυθμούς ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΟΠΤΙΚΩΝ ΙΝΩΝ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Με το μεγαλύτερο ιδιωτικό δίκτυο οπτικών ινών, που επεκτείνεται συνεχώς, η **MTN Business** βρίσκεται ακόμη πιο κοντά στην επιχείρησή σας, ανεξαρτήτως μεγέθους, για να σας παρέχει την πιο γρήγορη, αξιόπιστη και πλέον οικονομική σύνδεση στο δίκτυο μέσω οπτικών ινών.

Μάθετε περισσότερα στο www.mtnbusiness.com.cy ή καλώντας τη Γραμμή Υποστήριξης της MTN Business στο 131 ή επισκεφθείτε ένα από τα **MTN Business Centers σε Λευκωσία ή Λεμεσό.**

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

Αναζητώντας ταλέντα στα ερτζιανά των ΗΠΑ

Ο ραδιοφωνικός σταθμός ΚΕΧΡ του Σιάτλ συνεργάζεται με τη Microsoft και καινοτομεί. Ο DJ Ντάρεκ Μασόνε του σταθμού λέει στην «Κ» ότι ανάμεσα στις επιλογές του είναι και οι δική μας «Monsieur Doumani» Σελ. 3

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Διαφορετικές εκθέσεις στο Μπορντώ

Σελ. 4

ΜΟΥΣΙΚΗ

Πουτινί στο 13ο Φεστιβάλ Αιγαίου στην Ερμούπολη

Η παράσταση «Μαντάμα Μπάτερφλαϊ» του Τζιάκομο Πουτινί παρουσιάστηκε στο θέατρο «Απόλλων» της Ερμούπολης. Ο σκηνοθέτης Γιόχανες Βάιγκαντ έδωσε στο κοινό μία εξαιρετική παράσταση. Σελ. 5

ΒΙΒΛΙΟ

Η κρίση, η λογοτεχνία και η ταυτότητά μας

Σελ. 8

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2017

Το «κορίτσι» επέστρεψε

Πώς ο συνταξιούχος γιατρός Επαμεινώνδας Φίλης το έφερε στην Ελλάδα κρυμμένο στις αποσκευές του

Της ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ

Ο κύριος Επαμεινώνδας Φίλης, συνταξιούχος στρατιωτικός γιατρός που ζει εδώ και 25 τουλάχιστον χρόνια στο Παρίσι, τοποθετεί με προσοχή το αρχαίο γυναικείο ειδώλιο σε ένα μαύρο μακρόστενο μικρό κουτί. Δική του πατέντα, λέει γελώντας μάλλον ανακουφισμένος, αναφερόμενος στην κατασκευή μέσα στην οποία ταξίδεψε το αρχαίο προκειμένου να έρθει στην Ελλάδα.

Ρίσκο, το παραδέχεται, και η Ιωάννα, η Γαλλίδα σύζυγός του, συμφωνεί. Είναι πεπεισμένοι ότι το ειδώλιο είναι ένα από τα αρχαία αντικείμενα που είχαν κλαπεί το 1941 από το Μουσείο Θηβών. Ένα δημοσίευμα της «Καθημερινής», για τις αρχαιότητες που άρπαξαν τα γερμανικά στρατεύματα κατά τη διάρκεια της Κατοχής από τα μουσεία μας, ήταν η αφορμή για τον επαναπατρισμό του αρχαίου.

Ο κ. Φίλης βγάζει από τη διάφανη ζελατίνα το κιτρινωμένο δημοσίευμα του 2005, για να δείξει τι τον κινητοποίησε να δωρίσει το αντικείμενο στο ελληνικό Δημόσιο. Στη συνάντησή μας έμοιαζε ταλαιπωρημένος από τη γραφειοκρατία, όμως, όταν λίγες ημέρες αργότερα, στις 2 Αυγούστου, το παρέδωσε εν τέλει στις υπηρεσίες του υπουργείου Πολιτισμού, έδειχνε ικανοποιημένος.

Αγόρασε το γυναικείο ειδώλιο σε δημοπρασία στη Γαλλία τη δεκαετία του 2000. Ήταν μια δημοπρασία του οίκου Paul Arnaune & Eric Prim, στην οποία, όπως λέει, εντόπισε δύο αρχαιότητες «που ήταν ανάμεσα σε πολλά κινέζικα αντικείμενα. Πλειοδότησα και τις πήρα. Την τιμή δεν θα σας την πω, με όλο τον σεβασμό», ξεκαθαρίζει από την πρώτη στιγμή της συνέντευξης, στο διαμέρισμά του στον Αλιμό.

Δείχνει τις επιστολές που είχε στείλει στα υπουργεία Εξωτερικών και Πολιτισμού, καθώς και μία φωτοτυπία από το τιμολόγιο αγοράς με ψαλιδισμένη την τιμή. «Το πρωτότυπο το έχω στο Παρίσι».

Για το γυναικείο ειδώλιο, που είναι αριθμημένο (9478Ε) και στην πλάτη του, την πίσω πλευρά δηλαδή, γράφει «Θηβών», θεωρεί με βεβαιότητα ότι προέρχεται από το Μουσείο Θηβών. Για το δεύτερο αντικείμενο, που αγόρασε τότε και χαρακτηρίζει πρωτογεωμετρικό σκύφο, δεν είναι σίγουρος. «Ίσως αφαιρέθηκαν, ειδικά το ειδώλιο, στη διάρρηξη που έγινε στο μουσείο στις 29 Απριλίου του 1941. Τότε, πολλά αρχαία εκλάπησαν και προξενήθηκαν μεγάλες ζημιές».

Σε ένα ταξίδι του το 2006 στην Ελλάδα επισκέφθηκε το Μουσείο Θηβών. «Βρήκα τον κ. Βασίλη Αρβαβαντινό, επίτιμο έφορο αρχαιοτήτων σήμερα και ειδικό στη Γραμμική Β' γραφή, του έδειξα τη φωτογραφία του ειδωλίου και μου είπε ότι αυτό το αντικείμενο λείπει από το μουσείο. Παρότι τα αρχαία είχαν καεί, όπως μου ανέφερε χαρακτηριστικά, «γνωρίζω και τη θέση του».

Γιατί καθυστέρησε να προσφέρει τις δύο αρχαιότητες στο ελληνικό

Δημοσίευμα της «Κ» για τις αρχαιότητες που άρπαξαν τα γερμανικά στρατεύματα στην Κατοχή από τα μουσεία μας ήταν η αφορμή για τον επαναπατρισμό του αρχαίου. Επάνω, ο Επαμεινώνδας Φίλης με τη σύζυγό του Ιωάννα και το ειδώλιο.

Το γυναικείο αγαλματίδιο, που είναι αριθμημένο (9478Ε) και στην πλάτη του γράφει «Θηβών», παραδόθηκε στις υπηρεσίες του υπουργείου Πολιτισμού στις 2 Αυγούστου.

Δημόσιο; Δεν ήταν βέβαιος ότι θα επέτρεπε η Γαλλική Αρχαιολογική Υπηρεσία την εξαγωγή τους, απαντά. «Πέρσι κάλεσα τον πρόξενο Μασσαλίας κ. Γαβριήλ, του έδειξα τα αντικείμενα ζητώντας τη βοήθειά του, ενέργειες που θα μπορούσε να κάνει το ελληνικό προξενείο προς το υπουργείο Εξωτερικών για τον επαναπατρισμό. Έδειξε ενδιαφέρον να βοηθήσει, μου είπε ότι θα κάνει αναφορά στο υπουργείο Εξωτερικών, όμως μετά από κάποιο καιρό έκλεισε για λόγους οικονομίας το ελληνικό προξενείο στη Μασσαλία». Σε επιστολή, που έστειλε στον πρόξενο, ανακοίνωσε την απόφασή του: «Να αναλάβω τις ευθύνες και τους κινδύνους να μεταφέρω τα αντικείμενα στην Ελλάδα».

Στο υπουργείο Πολιτισμού

Τον περασμένο Μάρτιο πήγε στο υπουργείο Πολιτισμού ζητώντας τη βοήθεια της γενικής διευθύντριας Αρχαιοτήτων και Πολιτισμικών Κληρονομιάς, Ελενας Κόρκα. «Στη συνάντηση παρευρέθησαν κι άλλες

Αγόρασε το γυναικείο ειδώλιο, που πιστεύει ότι είχε κλαπεί το 1941 από το Μουσείο Θηβών, σε δημοπρασία στο Παρίσι και το χάρισε εκεί όπου ανήκει.

αρμόδιοι αρχαιολόγοι στις οποίες έδειξα όλα τα σχετικά στοιχεία, φωτογραφίες και τα έγγραφα κατοχύρωσης αναφέροντας την πρόθεσή μου για την παραχώρηση των αρχαίων».

Τον Ιούνιο του 2016, σε επιστολή προς τον τότε υπουργό Πολιτισμού με κοινοποίηση στο υπουργείο Εξωτερικών, εκφράζει την πικρία του. Ένωσε ότι «το κράτος δεν ενδιαφερόταν». «Τον περασμένο Ιούλιο τους ανέφερα σε άλλη επιστολή μου ότι θα αναλάβω ο ίδιος τον κίνδυνο να τα φέρω».

Πράγματι, έφερε το ειδώλιο, συσκευασμένο στη βαλίτσα του «κι όχι κρατώντας το στα χέρια όπως θα ήθελα». Δεν αρνείται ότι φοβήθηκε. «Πρώτα μήπως σπάσει. Επειτα μήπως με συλλάβουν οι Γάλλοι. Είχα το τιμολόγιο, αλλά αν μου έλεγαν απαγορεύεται η εξαγωγή».

«Το κορίτσι ήρθε», ενημέρωσα την κ. Κόρκα στο τηλέφωνο». Τελικά, στις 2 Αυγούστου το ειδώλιο παρεδόθη. «Θα το ταυτοποιήσουν και θα αποφανθούν οι ειδικοί», λέει τώρα ο κ. Φίλης ικανοποιημένος από την εξέλιξη. «Πέρσι το καλοκαίρι είχα πάει στην προϊστάμενη του Μουσείου Θηβών, κ. Αλεξάνδρα Χαραμή. Προς τιμήν της, παρότι ήταν σε άδεια με συνάντησε και μου είπε ότι θα κρατήσει θέση για το ειδώλιο. Εκεί θέλω να επιστρέψω».

«Δεν γνωρίζουμε»

Η «Κ» επικοινωνήσε για το ειδώλιο με την προϊστάμενη του νέου Μουσείου Θηβών. «Δεν γνωρίζουμε αν

ανήκει στα αντικείμενα που εκλάπησαν το 1941 από το μουσείο. Εμείς προχωρούμε βάσει στοιχείων, αλλιώς δεν μπορούμε να τεκμηριώσουμε τίποτα. Ο κ. Φίλης πάντως διακινδύνευσε κι έφερε ο ίδιος το αντικείμενο, το παρέδωσε στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο με την επιθυμία να δοθεί στο Μουσείο Θηβών», λέει η κ. Αλεξάνδρα Χαραμή και προσθέτει: «Πρόκειται για γυναικείο ειδώλιο αρχαϊκής εποχής. Παρόμοια έχουν βρεθεί σε τάφους της Θήβας και γενικότερα στη Βοιωτία».

Οι δύο δωρητές δεν ζητούν αμοιβή, «ίσως μία μνεία». Αρκεί το ειδώλιο να εκτεθεί στο Μουσείο Θηβών. Όσο για το δεύτερο αντικείμενο, πρέπει να αναγνωριστούν η προέλευση και η ταυτότητά του προτού έρθει στην Ελλάδα. Ο φόβος του κ. Φίλη είναι να μην ξεχαστεί σε κάποια αποθήκη μουσείου. «Διαβάζω ότι υπάρχουν χιλιάδες αρχαία στις αποθήκες. Θέλω να εναισθητοποιθούν και άλλοι Έλληνες της Γαλλίας –και υπάρχουν πολλοί–, για να φέρουν αρχαία ή έργα που έχουν στην κατοχή τους. Εγώ ένιωσα απογοήτευση ότι δεν βοηθήθηκα από τη χώρα μου, το υπουργείο Εξωτερικών συγκεκριμένα». Στους κύκλους των Ελλήνων του εξωτερικού «δεν επέρασαν απαρατήρητη αυτή η έλλειψη ενδιαφέροντος από τις ελληνικές κρατικές υπηρεσίες», σημειώνει και σε μία από τις επιστολές του.

Για το δεύτερο αντικείμενο, το αγγείο, η κ. Ιωάννα Φίλη αναρωτιέται μήπως είναι προτιμότερο να δωριστεί στο Μουσείο Μπενάκη. Μας το δείχνει στη φωτογραφία, μιλώντας άψογα ελληνικά –«εργάστηκα χρόνια στο Γαλλικό Ινστιτούτο», εξηγεί. Όμως ο σύζυγός της διαφωνεί. Θέλει «να μεταφερθεί στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο αλλά να μην ξεπέσει σε κάποια αποθήκη». Για την ταυτότητά του θα αποφανθούν οι ειδικοί. Προς το παρόν, το αγγείο βρίσκεται στο Παρίσι.

Αιζέντα

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

13.8.17-19.8.17

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ
art@kathimerini.com.cy
kouroupakisa@kathimerini.com.cy

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
«Φάλτσο Σοπράνο»

Στο πλαίσιο του Μαραθωνίου Θερινών Προβολών 2017 προβάλλεται η αμερικανική κωμωδία «Φάλτσο Σοπράνο». Η Florence Foster Jenkins πιστεύει πως είναι το αηδόνι της όπερας ενώ στην πραγματικότητα είναι εντελώς φάλτσα. Ο σύζυγος και μάνατζέρ της συντηρεί αυτήν της την ψευδαίσθηση. Πρωταγωνιστούν οι Μέριλ Στριπ, Χιου Γκραντ. Σκηνοθεσία Στέφεν Φρίαρς. Τετάρτη 16 Αυγούστου, ώρα 9:00 μ.μ. Θερινός Κινηματογράφος Κωνσταντία, Σόλωνος Μιχαηλίδη 15, Λευκωσία.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Σολωμός Φραγκουλιδης: Ο ζωγράφος, ο τεχνοκριτικός

Στη Λεβέντειο Πινακοθήκη συνεχίζεται στην αίθουσα Claude Monet η έκθεση «Σολωμός Φραγκουλιδης: Ο Ζωγράφος, ο Τεχνοκριτικός». Η έκθεση παρουσιάζει τον Σολωμό Φραγκουλιδή, έναν από τους πρωτοπόρους ζωγράφους της πρώτης γενιάς της σύγχρονης κυπριακής τέχνης, όχι μόνο ως ζωγράφο αλλά και ως κριτικό τέχνης. Η μουσειογραφική προσέγγιση και η επιλογή των έργων και των κειμένων του Φραγκουλιδή βοηθούν τον επισκέπτη να προσεγγίσει τους στόχους αυτής της πρωτοποριακής έκθεσης στο Coco Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει στη χάρη των δρόμων για την κατανόηση του έργου του Φραγκουλιδή μέσα από το πρίσμα της εποχής του. Ωράριο λειτουργίας καθημερινά, εκτός της Τρίτης, από τις 10:00 έως τις 5:00 μ.μ. μέχρι τη Δευτέρα 4 Σεπτεμβρίου. Λεβέντειος Πινακοθήκη, Λεωνίδου 5, Λευκωσία. Πληροφορίες τηλέφωνο: 22668838, info@leventisgallery.org.

ΕΚΘΕΣΗ

Χρωματο-πλο-καμώματα

Το Κοινωνικό Συμβούλιο Πλατρών συνεχίζει τις καλοκαιρινές καλλιτεχνικές του εκπαιδευτικές παρουσιάσεις σε συνεργασία με τους Κώστα Μιχαηλίδη, Μαρία Μιχαήλ και Τάνια Καλαϊτζή μια έκθεση Κεραμικής, Ζωγραφικής και Φωτογραφίας στο Πολιτιστικό Κέντρο Πλατρών, με τίτλο «Χρωματο-πλο-καμώματα». Οι καλλιτέχνες Κώστας Μιχαηλίδης και Μαρία Μιχαήλ θα παραδίδουν καθημερινά μαθήματα κεραμικής και ζωγραφικής. Μάθετε επίσης τα μυστικά της τέχνης της ακουαρέλας από τη Μαρία Μιχαήλ. Μέχρι την Κυριακή 20 Αυγούστου. Μέρος των εσόδων της εκδήλωσης θα δοθεί στον Σύνδεσμο «Υστερα Ήρθε η Άνοιξη» (Σύνδεσμος Στήριξης Αιματολογικών Ατόμων). Πολιτιστικό Κέντρο Πλατρών, Πλάτρες, Λεμεσός. Πληροφορίες τηλέφωνο 25813112, k.s.p.platres@cytanet.com.cy.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Διήμερο φεστιβάλ Ξαρκής στο Κοιλάνι Λεμεσού

Το Φεστιβάλ Ξαρκής που διοργανώνεται για Πέμπτη χρονιά φέτος στο χωριό Κοιλάνι της επαρχίας Λεμεσού επιστρέφει στην αρχική του μορφή έχοντας πελάσει από μια διαδικασία ωριμότητας: πραγματοποιείται φέτος ένα διήμερο πολιτισμικό και διδραστικό επιμορφωτικό γεγονός με βιωματικά εργαστήρια, μουσική, υπαίθριες προβολές ταινιών, ηχητικές περιπάτους, χωρικές εγκαταστάσεις και ένα πειραματικό ζιφφέτιν ως αποκορύφωμα του φεστιβάλ. Με μια πιο συνεκτική και περιεκτική δομή, το Φεστιβάλ Ξαρκής υλοποιείται φέτος με συνεργάτες, οι οποίοι, όπως κάθε χρονιά, έχουν επιλεγεί κυρίως με βάση τη συνεισφορά τους σε επιμέρους κοινωνικά και δημιουργικά σύνολα. Ο

λόγος ύπαρξης του εν λόγω φεστιβάλ δεν είναι άλλος από την ανάγκη αναζήτησης μιας μορφής κοινωνικής βιωσιμότητας, μέσω της σύμπραξης με τους

εκάστοτε τοπικούς φορείς, την εμπάθση του διαλόγου σε σχέση με τη λαϊκή κουλτούρα, την άλλη και υλική κληρονομιά, σε συνδυασμό με πτυχές του σύγχρονου πολιτισμού. Κοιτάστε με φίλους να βιώσουμε παρά την ιδιαίτερη αυτή σύνθεση. Σάββατο και Κυριακή, 19-20 Αυγούστου, ώρα 9:30 π.μ. - 10:00. Κοιλάνι, Λεμεσός. Φέτος, με αφορμή τα πέντε χρόνια δράσης της κοινότητας του Ξαρκής, το Φεστιβάλ θα πραγματοποιηθεί με εισόδο ελεύθερο, αλλά κάθε δωρεά/χρηματική υποστήριξη θα είναι σίγουρα ευπρόσδεκτη.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ | Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Μα όσο ανεβαίνω, μόνος ν' ανεβαίνω

Ναι, στο νησί έχουμε απόθεμα καλλιτεχνικό και μπορούμε να κάνουμε πολλά και όμορφα πράγματα, με ντόπια υλικά. Μπορούμε να δημιουργήσουμε πολιτισμό, να φέρουμε νέες ιδέες και όσο ενδιαφέρονται να τις ακολουθήσουν και να τις εξελίσσουν, να φτιάξουν νέα πράγματα, που θα αρέσουν και στο εξωτερικό. Το προηγούμενο Σάββατο έριξε την αυλαία του το Φεστιβάλ Φέγγαρος, που διοργανώθηκε για 7η χρονιά στον Κάτω Δρυ της Λάρνακας.

Κατ' αρχάς αξίζουν συχαρητήρια στους διοργανωτές για τη δουλειά που έκαναν σε επίπεδο οργάνωσης, κάθε χρόνο όλο και κάποια αστοχία και αρρυθμία διορθώνουν. Έτσι και φέτος, όλα κύλησαν με τον πιο όμορφο τρόπο. Όσον αφορά το περιεχόμενο του Φεστιβάλ, είχε απ' όλα και με τρόπο τόσο καλά μοιρασμένο στις μέρες που μπορούσε να προσελκύσει την κάθε μέρα και διαφορετικό κόσμο.

Η συναυλία του Fantastic Negroito ήταν το αποκορύφωμα του Φεστιβάλ. Τέτοια συναυλία έχω την πεποίθηση ότι στην Κύπρο δεν είχε ξαναγίνει. Το άκουσα και από πολλούς άλλους, με περισσότερη πείρα στα συναυλιακά πράγματα του τόπου. Ο Negroito, με βραβείο Grammy, έδωσε τον καλύτερό του εαυτό. Πέραν

της προφανούς καλλιτεχνικής και συναυλιακής του εμπειρίας, κέρδισε τον κόσμο που τον άκουγε, ερχόμενος σε άμεση επαφή μαζί του. Όσοι δεν τον γνώριζαν εις βάθος είμαι σίγουροι ότι θα αναζητήσουν περισσότερο τη μουσική του, και αυτό είναι κέρδος. Μάθαμε ότι υπάρχει ένας καλλιτέχνης από το Oakland της Καλιφόρνιας που δεν κάνει τραγούδια απλώς για να τα τραγουδάει και να παίρνει like, αλλά τραγουδά με μνήμερα που δεν περιορίζονται σε σύνορα χωρών.

Από την άλλη στον Φέγγαρο είδαμε και συνθέσει υπόπλους από το κυπριακό μουσικό γίγνεσθαι, καλλιτέχνες που μοιάζει να τους παραβλέπουμε πολλές φορές ακριβώς γιατί είμαστε μια σταλιά τόπος και σκουνοφλάμε ο ένας πάνω στον άλλο χωρίς να αντιλαμβανόμαστε ότι έχουμε παπούτσια δικά μας. Και αυτή η περίπτωση είναι οι Monsieur Doumani. Δικά μας κοπέλια, μουσικοί της διπλανής πόρτας, που λέει ο λόγος. Αυτή η μπάντα όμως δεν είναι απλώς οι Κυπριαίοι που παίζουν μουσική και καμιά φορά τους συναντάς και στη Λήδρας, είναι μουσικοί που ψάχνονται, που έχουν πατήματα γερρά, και από αυτά κάνουν άλματα για να δώσουν και κάτι περισσότερο. Πολλοί από εμάς νομίζουμε

Ο DJ Ματσόνε δεν στέκεται στα βυζιά, αλλά στη μουσική του συγκροτήματος, διαβάζει τη μουσική τους και ξέρει ότι πρέπει να το προτείνει στους ακροατές του.

ότι επειδή ακούσαμε πέντε τραγούδια τους και τους είδαμε και σε δύο-τρία πάρτι είμασταν εντάξει, δεν είναι και τίποτα το σπουδαίο. Έλα μου όμως που δεν είναι έτσι τα πράγματα. Σήμερα στη σελ. 3 της «Ζωής» θα διαβάσετε ότι ο DJ Ντάρεκ Ματσόνε από τον ραδιοφωνικό σταθμό ΚΕΧΡ του Σιάτλ ανακάλυψε τον «Monsieur Doumani» και τους εντάσσει στο πρόγραμμα του στον σταθμό, που στο Σιάτλ. Φαντάζεστε, να ακούει ο Αμερικανός για δυο βυζιά του Μόρφου; Έχει πλάκα, αλλά είμαι σίγουρος ότι ο DJ Ματσόνε δεν στέκεται στα βυζιά, αλλά στη μουσική του συγκροτήματος, διαβάζει τη μουσική τους και ξέρει ότι πρέπει να το προτείνει στους ακροατές του.

Θέλετε και άλλο παράδειγμα; Πάμε

στους Τρίο Τεκκέ, που για τον μήνα Αυγούστο ο δίσκος τους «Ζίβο» με τον Dave De Rose σκαρφάωσε στο No. 7 των Transglobal World Music Charts. Με το πάνελ των κριτών να αποτελείται από 55 κριτικούς μουσικής, ραδιοφωνικούς παραγωγούς και φεστιβαλάρχες από όλο τον κόσμο, εξειδικευμένους στη World Music. Κάτι δεν λέει αυτό; Φυσικά και λέει, σημαίνει ότι κάτι γίνεται από Κύπριους δημιουργούς εδώ στην άκρη της Μεσογείου από νέους μουσικούς που καταλαβαίνουν πού ζουν και πού πατάνε και κάνουν αυτό που γουστάρουν!

Και τέτοια παραδείγματα έχουμε πολλά στην Κύπρο, (Amalgamation Choir, takoushis karapatakis project, τη σύμπραξη takoushis-Σπυριδάκη-Hildenbrand) που σημαίνει ότι σε αυτόν τον τόπο μπορούν να γίνουν πολλά στο κομμάτι του πολιτισμού, πολλά και αυτόφωτα και όχι μόνο στη μουσική, αλλά και στο θέατρο (δείτε τον Προκόπη Αγαθοκλέους, τον Χάρη Χαλαλάμπους, τη Νιόβη Χαλαλάμπους πώς προχωράνε στο καλό θέατρο) και στα εικαστικά, και στο βιβλίο και στον κινηματογράφο. Πολιτική βούληση υπάρχει να στηρίξει τις προσπάθειες των νέων αυτών;

ΜΟΥΣΙΚΗ

Misia, η κορυφαία ερμηνεύτρια των fado

Η Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης Πάφος 2017 παρουσιάζει την κορυφαία ερμηνεύτρια των fado, αυτής της γενναίας και λυπημένης μουσικής παράδοσης της Πορτογαλίας. Η Misia δανείστηκε το όνομά της από τη Misia Σερεντ, μούσα του Στεφάν Μαλαρμέ, φίλη του Μαρσέλ Προυστ και του Πάμπλο Πικάσο, μοντέλο του Τουλούζ Λотреκ και του Πιερ Μπωνάρ. Η Misia αξιοποιεί την παραδοσιακή ποίηση της πατρίδας της, την οποία εμπλουτίζει με καινούργιο υλικό, έτσι όπως το επιλέγει με μοναδικό κριτήριο τη συνάφεια με το ύφος και τη φόρμα των fado. Ως εκ τούτου, κατορθώνει να ελευθερώσει την παράδοση από τη μίζερη στασιμότητα του φολκλόρ και να την ανανεώσει επί της ουσίας, συνθέτοντας τα fado της σύγχρονης εποχής. Η τελευταία της δισκογραφική δουλειά αναφέρεται με ποικίλους τρόπους στην αθάνατη ψυχή του fado, την ασύγκριτη Amalia Rodrigues. Σάββατο, 19 Αυγούστου, ώρα 8:30 μ.μ. Αρχαίο Ωδείο Πάφου, Πάφος. Πληροφορίες τηλέφωνο 26932017, www.pafos2017.eu/event.

ΘΕΑΤΡΟ

Ενώνοντας τη Μεσόγειο

Στις θαλασσιές σπηλιές μπροστά από το ναύαγιο του EDRO III, ο γνωστός ηθοποιός Μάριος Ιωάννου δημιουργεί μαζί με μια μεγάλη δημιουργική ομάδα από την Κύπρο και το εξωτερικό, ένα συγκλονιστικό θεατρικό κόσμο που συνδέει τη Μεσόγειο και τους ανθρώπους της. Ηθοποιοί από την Αλεξάνδρεια, τη Βαρκελώνη, τη Μασσαλία, την Πάφο, τη Σμύρνη, και την Ταγγέρη, θα βρεθούν αντιμέτωποι, ο ένας με τον άλλο σε μια σκηνή στον κόλπο της Πέγειας, και μαζί θα εξερευνήσουν τις έννοιες της κοινής θάλασσας και της κοινής πατρίδας. Το κείμενο έγραψε Μάριος Ιωάννου σε συνεργασία με τους ηθοποιούς της παράστασης. Συμμετέχουν οι ηθοποιοί: Eslam Essa (Αλεξάνδρεια), Reda Amrani (Ταγγέρη), Raul Moreno Supervia (Βαρκελώνη), Nicolas Rochette (Μασσαλία), Safak Ersozlu (Σμύρνη). Καλλιτεχνική διεύθυνση: Achim Wieland. Η παράσταση θα δοθεί στα αγγλικά αλλά θα ακουστούν οι γλώσσες και των άλλων πατριδών. Από Τρίτη, 15 Αυγούστου, μέχρι Παρασκευή, 18 Αυγούστου. Θαλασσιές Σπηλιές, Πέγεια, Πάφος. Πληροφορίες τηλέφωνο 26932017, www.pafos2017.eu/event.

ΓΛΩΣΣΟ-ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

5 + 1 γλωσσικοί μύθοι για την ελληνική γλώσσα

Κυριολεκτικά, το διαδικτυο κατακλύζεται συνεχώς από γλωσσικούς μύθους, οι οποίοι αναπαράγονται από τους χρήστες εν ριπή οφθαλμού, αλόγιστα, πολλές φορές και χωρίς ίχνος κριτικής τοποθέτησης. Η ανάπτυξη της τεχνολογίας είναι σαν δικοπο μαχαίρι, μπορεί αφενός να μας παρέχει τις δυνατότητες για διασταύρωση των πηγών, αλλά μπορεί αφετέρου να μας παρασύρει με προπαγανδιστικά και ατεκμηρίωτα δεδομένα. Σήμερα, θα δούμε 5 + 1 γλωσσικούς μύθους που αφορούν στην ελληνική γλώσσα και απαντούν στο διαδικτυο.

Η ελληνική γλώσσα καταστρέφεται από τα Greeklish

Τι πάει να περ καταστρέφεται; Θα σταματήσουμε να μιλάμε ελληνικά, επειδή στον γραπτό λόγο συνυπάρχουν τα Greeklish με το ελληνικό αλφάβητο; Πρόκειται για έναν διαδεδομένο μύθο που διακινείται ανυπόστατες κινδυνολογίες για την ελληνική γλώσσα. Τα Greeklish περιορίζονται στο πεδίο της ανεπισημης γραπτής επικοινωνίας και, επομένως, δεν αποτελούν παράγοντα καταστροφής του προφορικού λόγου αλλά ούτε και του γραπτού, τουλάχιστον στο εγγύς μέλλον.

Τα γλωσσικά δάνεια «παραιοιούν» τη γλώσσα

Κάτι τέτοιο δεν υφίσταται μιας και οι όλες οι γλώσσες δίνουν και παίρνουν στοιχεία μεταξύ τους. Το πέρασμα του χρόνου κρίνει αν τα γλωσσικά δάνεια ενσωματωθούν στο σύστημα της γλώσσας και αποτελέσουν μέρος της γραμματικής μιας γλώσσας, χωρίς να ξενίζει η χρήση τους. Για παράδειγμα, οι λέξεις καρπούζι, κατσίκι, σπίτι, πόρτα κ.ά. δεν έχουν ελληνική ρίζα, ωστόσο, ενσωματώθηκαν στην ελληνική, με τη χρήση τους να είναι ευρεία.

Η ελληνική είναι η μητέρα των γλωσσών

Ακόμη ένας μύθος για τους λάτρεις της επιστημονικής φαντασίας. Η ελληνική ως γλωσσικό σύστημα δεν διαφέρει από τα υπόλοιπα, ανεξαρτήτως αν τροφοδότσε αρκετές γλώσσες με λέξεις από πλειάδα επιστημονικών πεδίων. Δεν έχει τις περισσότερες λέξεις απ' όλες τις γλώσσες και η ύπαρξη κάποιων λειτουργιών που δεν υπάρχουν σε ένα άλλο γλωσσικό σύστημα (π.χ. κλιτικό σύστημα, δεν υπάρχει στα αγγλικά) δεν σημαίνει αυτόματα ότι υπεροχή ολόκληρης της γλώσσας. Μια άλλη γλώσσα μπορεί να διαθέτει κάποια άλλη λειτουργία που δεν υφίσταται στην ελληνική (π.χ. ύπαρξη 17 πτώσεων στην ουγγρική). Ωστόσο, αφού είναι η μητρική μας, οφείλουμε να την κατέχουμε στο έπακρο και να νιώθουμε περήφανοι για αυτή.

Υπάρχει πρόβλημα λεξικονίας στους νέους

Στην πραγματικότητα δεν μπορούμε να γνωρίζουμε αν υπάρχει ποσοτικό πρόβλημα γνώσης λέξεων από τους νέους, διότι δεν υπάρχει ασφαλώς μέθοδος μέτρησης. Αυτό που πραγματικά ισχύει είναι η έλλειψη εκφραστικού πλούτου, η απουσία ευφάνταστης χρήσης της γλώσσας και η δυσκολία χρήσης επιχειρηματολογμένου λόγου από τη νεολαία. Πιθανότατα, τα πιο πάνω απορρέουν από την αποχή των νέων από πνευματικές δραστηριότητες.

Η ελληνική θα ήταν η παγκόσμια γλώσσα για μια ψήφο

Μία συνεχώς αναπαράγόμενη είδηση που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Δεν έχει γίνει καμία ψηφοφορία στην Αμερική για προκαθορισμό της παγκόσμιας γλώσσας. Αυτό που ισχύει είναι ότι κάποιοι Γερμανοί ζήτησαν στο αμερικανικό κογκρέσο τη μετάφραση κάποιων νόμων στα γερμανικά για να μπορούν να τους καταλαβαίνουν οι Γερμανοί. Η ψηφοφορία έληξε με 42 κατά και 41 υπέρ (1 ψήφος). Η ψηφοφορία για προκαθορισμό μιας παγκόσμιας γλώσσας αναπαράγεται και για άλλες γλώσσες όπως γερμανικά, πολωνικά, εβραϊκά.

Οφείλουμε να είμαστε προσεκτικοί για καθετί που διαβάζουμε στο διαδικτυο ή/και οπουδήποτε αλλού. Είναι αδιανόστο στον 21ο αιώνα, εποχή κατά την οποία υπάρχει ραγδαία ανάπτυξη του διαδικτύου, να μην αναζητούμε επιστημονικά έγκυρες πηγές για διασταύρωση των πληροφοριών που λαμβάνουμε.

Ο Γιώργος Γεωργίου είναι Υποψήφιος, Διδάκτορας Τμήματος Επιστημών Αγωγής (Ειδ. Εκπαίδευση/Γλωσσολογία), Πανεπιστήμιο Κύπρου. georgiou.georgos@ucy.ac.cy
Facebook: Γλωσσο-Συναντήσεις

Τεχνολογία που «φωτίζει» τα ερτζιανά

Ο ραδιοφωνικός σταθμός KEXP του Σιάτλ, που ανακάλυψε τους Νιρβάνα, συνεργάζεται με τη Microsoft και καινοτομεί

Τον απεσταλμένο μας στο Σιάτλ
ΣΑΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ

Αν η δισκογραφική εταιρεία Sub Pop ήταν το τρένο στο οποίο επιβιβάστηκε η γκραντζ μουσική, τότε ο ραδιοφωνικός σταθμός KEXP θα ήταν οι ράγες πάνω στις οποίες θα έτρεχε για να φτάσει στα αυτιά των ακροατών του Σιάτλ. Σε τέσσερα χρόνια ο ραδιοφωνικός σταθμός που ξεκίνησε από το Πανεπιστήμιο Ουάσιγκτον με εμβέλεια μόλις μερικά στρέμματα φοιτητικού campus θα συμπληρώσει πέντε δεκαετίες ζωής, έχοντας συμβάλει στην ερτζιανή προώθηση των πιο γνωστών «εφίβων» του Σιάτλ, των Νιρβάνα.

«Κάνουμε τον καλύτερο καφέ στην πόλη», μας λένε οι οικοδεσπότες μας μόλις μπαίνουμε στα στούντιο του KEXP, στο κέντρο του Σιάτλ, και πράγματι ο κοινόχρηστος χώρος του ραδιοφώνου είναι ένας πολυχώρος με ιταλικές ποικιλίες εσπρέσο, δερμάτινους καναπέδες, βινύλια και φωτογραφίες εποχής. Λίγο πιο δίπλα, τουρίστες ανεβαίνουν στο φουτουριστικό Space Needle για μια πανοραμική θέα της πόλης, ενώ ουρές σχηματίζονται έξω από το «Key Arena», το γήπεδο των τοπικών ομάδων μπάσκετ και αμερικανικού ποδοσφαίρου, για μια συναυλία του Νιλ Ντάιμοντ.

Περνάμε από τα στούντιο εκπομπής του KEXP και ο Αρι Ροζενσάν, από την ομάδα επικοινωνίας, μας εξηγεί ότι πίσω από τα ντεκ και τα μικρόφωνα του σταθμού βρίσκονται όλη μέρα (και όλη νύχτα) 40 επαγγελματίες DJ, εξειδικευμένοι σε όλα τα είδη της μουσικής, κάτι που τους διαφοροποιεί από τη ραδιοφωνική

αγορά, γενικά, που στηρίζεται σε έτοιμες μουσικές λίστες. «Πιστεύουμε στη δύναμη της μουσικής που έγκειται στο να διευκολύνει τις ανθρώπινες σχέσεις, αυτή είναι η διαφορά μας», μας λέει ο Αρι. Αυτό που επίσης μας έκανε εντύπωση είναι το «κυνήγι» της μουσικής στο οποίο επιδίδονται οι παραγωγοί του. Όπως μας λένε, ταξιδεύουν συχνά για να ακούσουν νέους μουσικούς σε διάφορα φεστιβάλ, όπως στο «Airwaves» της Ισλανδίας, στο «Off Festival» της Πολωνίας ή στο «Trans Musicales» της Γαλλίας. Η μουσική βιβλιοθήκη τους έχει περίπου 43.000

CD και 10.000 δίσκους βινυλίων και είναι φυσικά επισκέψιμη από ερευνητές και φοιτητές που αναζητούν σπάνια μουσικά κομμάτια ή και παλιούς δίσκους με τα σχόλια των παραγωγών της εποχής, όπως ο «Nevermind» των Νιρβάνα που είναι γεμάτος από μικρά σχολιογραφικά αυτοκόλλητα. Ο μικρός φοιτητικός σταθμός του '70 μεγάλωσε σταδιακά τη ραδιοφωνική του εμβέλεια, καλύπτοντας την ευρύτερη περιοχή του Σιάτλ και το 2000 ήταν ο πρώτος στον κόσμο που έριξε στο Διαδίκτυο μουσική στην ακουστική ποιότητα του CD στο καθημερινό του πρό-

γραμμα. Εκτός από τους Νιρβάνα, ο σταθμός ήταν ο πρώτος που έδωσε βήμα σε συγκροτήματα που έκαναν διεθνή καριέρα, όπως οι Soundgarden, οι Of Monsters and Men, οι Postal Service και σε πολλούς ακόμη. Ο DJ Ντάρεκ Ματσόνε, υπεύθυνος για το διεθνές μουσικό πρόγραμμα, μας λέει πως ανάμεσα στις επιλογές του είναι και Έλληνες ερμηνευτές. «Ψάχνω συνεχώς για ενδιαφέροντες καλλιτέχνες από την Ελλάδα και την Κύπρο. Καλύπτω μια γκάμα μουσικής από τα ρεμπέτικα του '30 και του '40, κλασικούς καλλιτέχνες όπως η Σαβίνα Γιαννάτου, νεο-πα-

Η μουσική των Waxahatchee στο live room του KEXP (αριστερά) και ο ελληνικός καταγωγής Μάικ Αντρεας ή Perfume Genius (κάτω) και ο πολυχώρος του σταθμού (επάνω) στην καρδιά του Σιάτλ.

ραδοσιακούς όπως οι Monsieur Doorman αλλά και νεότερους, όπως οι SmallFall από τη Θεσσαλονίκη», μας λέει.

Νέο και... παλιό

Σταματάμε στο δωμάτιο χαλάρωσης, όπως λέγεται, για τα συγκροτήματα που επισκέπτονται τον σταθμό. Καναπέδες, τηλεόραση, παιχνιδιομηχανές, μια μηχανή του εσπρέσο, ντους, ακόμη και πλυντήρια, είναι στη διάθεση των μουσικών. Ο λόγος, και αυτό που διαφοροποιεί καλλιτεχνικά τον KEXP, είναι η ποχοράφηση και κυρίως η

βιντεοσκόπηση μερικών εκατοντάδων συγκροτημάτων τον χρόνο στο ειδικό «live room» που διαθέτει ο σταθμός. Σε έναν ηχομονωμένο χώρο με ημιδιαφανή παράθυρα βλέπουμε ένα πλέγμα δεκάδων λαμπτήρων να «ντύνει» τους τοίχους. Ο Τζιμ Μπέκμαν μάς εξηγεί ότι πρόκειται για το αποτέλεσμα της συνεργασίας του σταθμού με τη Microsoft για τη δημιουργία μιας διαδραστικής φωτιστικής εγκατάστασης. Ο έλεγχος του φωτισμού γίνεται ηλεκτρονικά από το τάμπλετ του Τζιμ, ο οποίος μπορεί να «παράγει» τον φωτισμό που ταιριάζει στη μουσική ατμόσφαιρα του συγκροτήματος από μια σειρά έτοιμων σετ ή να δημιουργήσει ένα νέο μοτίβο που «ακολουθεί» τις κινήσεις των καλλιτεχνών με ειδικούς αισθητήρες. Τα live των συγκροτημάτων τροφοδοτούνται στο κανάλι του ραδιοφώνου στο YouTube προσελκύοντας περίπου δύο εκατομμύρια θεατές.

Με αυτόν τον τρόπο ένας παραδοσιακός ραδιοφωνικός σταθμός εισάγει καινοτόμα στοιχεία και χρησιμοποιεί την τεχνολογία για να διευρύνει το κοινό του και όχι απλώς για να περιορίσει τα έξοδά του. Ρωτάμε τον Αρι για το καθεστώς λειτουργίας του KEXP και μας εξηγεί ότι ο σταθμός είναι μη κερδοσκοπικός και δεν έχει εμπορικό χαρακτήρα. Ο KEXP χρηματοδοτείται κυρίως από δωρεές, συνδρομές και παράγει τα έσοδά του, ενώ ένα πολύ μικρό ποσοστό προέρχεται από δημόσια χρηματοδότηση. Καθημερινά φτάνει στα αυτιά 200.000 ανθρώπων.

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

must

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2017

Πρωταγωνιστές το χρώμα και η φύση

Περιήγηση σε τέσσερις διαφορετικές εκθέσεις στο Μπορντό, μία από τις πολιτιστικές μητροπόλεις της Γαλλίας

Της **ΒΑΛΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Με αφορμή τη σύνδεση Μπορντό-Παρισιού από τις 2 Ιουλίου σε μόνο δύο ώρες, χάρη στη νέα γραμμή TGV, επισκεπτόμαστε μια από τις πολιτιστικές μητροπόλεις της Γαλλίας για να περιηγηθούμε σε τέσσερις εκθέσεις. Από την αφαιρετική έννοια του χρώματος στην οικολογική αφύπνιση και από την παρατήρηση των μεγαλύτερων θηλαστικών του πλανήτη στη σχέση του ανθρώπου με το νερό, καθεμιά απ' αυτές αγγίζει μια ευαίσθητη χορδή μας.

• **Oh Couleurs!** Δεν θα ξεχάσω ποτέ την αρχική απογοήτευση και τον μετέπειτα ενθουσιασμό του συντρόφου μου, άμα τη αφίξει μας, βράδυ, στη Σαντορίνη. Στοιβαγμένοι ανάμεσα σε ιδρωμένους τουρίστες από κάθε γωνιά του πλανήτη, επιβιβαζόμαστε στο λεωφορείο για Οία παρατηρώντας τις επιδράσεις της παγκοσμιοποίησης στο άλλοτε ειδυλλιακό τοπίο. Φτάνοντας στον προορισμό μας, εξουθενωμένοι, μου λέει: «Σ' ευχαριστώ που με έφερες εδώ, αλλά δεν νομίζω να ξανάρθω». Σβήνουμε το αμυδρό φως του δωματίου μας και σωριαζόμαστε στο στρώμα. Γύρω στις εννιά το επόμενο πρωί, ανοίγω τα μάτια μου και μισοσηκώνομαι από το σκαλιστό, βλέπω πλέον, κρεβάτι. Στο παράθυρο της μικροσκοπικής κάμαρας φαίνεται μόνο το γαλάζιο της θάλασσας. Σηκώνομαι, διασχίζω το σαλόνι και βγαίνω στο μπαλκόνι. Το θέαμα αποζημιώνει κάθε προηγούμενη ταλαιπωρία: μονάχα γαλάζιο του ου-

Το χρώμα υφίσταται σε συνάρτηση του φωτός και ίσως να αλλάζει ανάλογα με το μάτι του θεατή. βλέπουμε όλοι το ίδιο φλογερό κόκκινο ή μουντό γκρι;

ρανού και της γαλήνιας θάλασσας και το ολόλευκο των σπιτιών του χωριού. Μπορώ να μιλήσω και για τη σιγαλιά του πρωινού, αλλά εκείνο που με συγκλονίζει είναι το χρώμα. «Σήκω», του φωνάζω από το μπαλκόνι. Αγουροξυπνημένος, ο δύσπιστος Γάλλος μου, μένει με το στόμα ανοικτό. Το προηγούμενο βράδυ το χρώμα είχε καθεί στο σκοτάδι, σήμερα το φως το ξεδιπλώνει μεγαλειώδες.

Αυτά σκέφτηκα περιδιαβαίνοντας τις αίθουσες της έκθεσης «Oh Couleurs!» στο μουσείο του ντιζάιν, και συγκεκριμένα στα επιβλητικά κελιά των πρώην φυλακών του Μπορντό. Στην έκθεση περιδιαβαίνουμε τα κελιά τα οποία γεμίζουν το ίδιο συνειρμικά, όπως το θέμα της έκθεσης, με αντικείμενα που διατρέχουν την έννοια του χρώματος.

Εξέχουσα θέση κατέχουν τα τυρπερware της ομώνυμης μάρκας, που αποτελούν σημεία αναφοράς ανά τις δεκαετίες: παλ χρώματα της δεκαετίας του '60, γήινα καφετιά ή σκούρα πράσινα σαν τις ενδυμασίες μουσικών της σόουλ στα '70s και σκούρα «ανδρικά» χρώματα τη δεκαετία του '80 – ένα κλείσιμο ματιού στη γυναικεία χειραφέτηση και την είσοδο των ανδρών στην κουζίνα. Σε άλλο κελί, ένα κίτρινο γραμματοκιβώτιο και μια πορτοκαλί στολή Αμερικανών φυλακισμένων: αφαιρέσει το χρώμα και χάνει την ουσία του αντικείμενου. Σε άλλη αίθουσα, πάλι, συναντούμε τη διακοσμήτρια Paule Marrot, το δελτίο παραπόνων της οποίας βρίσκεται πίσω από τη χρωματική ποικιλία των αυτοκινήτων Ρενό τη δεκαετία του 1950. Πραγματικά, γράφοντας στον τότε διευθυντή Pierre Lefaucheux, εξασφάλισε μια θέση στην εταιρεία και έφερε την επανάσταση στο αυτοκίνητο. Επειτα βρισκόμαστε

Πάνω αριστερά: Martin Szekely, κίτρινο βάζο, Μασσαλία, 1988. Δεξιά: Το φουαγιέ του εστιατορίου Varna à Arhus (Δανία) το 1971.

Κέντρο: Jessica Warboys, Sea Painting. Πάνω: Paule Marrot, Χρωματικές έρευνες. Η διακοσμήτρια που έφερε την επανάσταση στη Ρενό. Δεξιά: Suzanne Ramié, Βάζο.

σημεία: αυτό που τις χαρακτηρίζει είναι η επιλογή και η στοίχιση των χρωμάτων.

Αυτή η άκρως παικτιδική έκθεση, που ξεκινάει ως αφαιρετική έννοια και περνάει από φιλοσοφικά ερωτήματα για να στηριχθεί τελικά σε ιστορικά δεδομένα, θα ενθουσιάσει κάθε δύσπιστο, όπως η Σαντορίνη αποζημιώνει κάθε σκεπτικιστή τουρίστα.

• **4,543 milliards. La question de la matière.** Η έκθεση ξεκινάει με το έργο του Γιάννη Κουνέλλη, το οποίο είχε φιλοξενηθεί το 1985

στο ίδιο μουσείο, αυτό της Μοντέρνας Τέχνης του Μπορντό, ως τμήμα μιας μεγάλης έκθεσης προς τιμήν του καλλιτέχνη. Το άτιτλο έργο του εξετάζει, όπως ολόκληρη η έκθεση, τη σχέση της Πολιτείας και της καπιταλιστικής οικονομίας και πολιτικής με τη φύση και τη συνεπάγεται αυτό: εξερευνά την έννοια της βιοποικιλότητας, της αλόγιστης χρήσης των περιορισμένων φυσικών πόρων και τη σταδιακή καταστροφή του πλανήτη. Αν συνδυάσουμε την έκθεση, σε μεγάλη κλίμακα, με την αποχώρηση των ΗΠΑ, μετά την

Πάνω αριστερά: Ionna Vautrin, συλλογή ζωολογικός κήπος, και δεξιά Daniel Firman, Ελέφαντας. Κάτω αριστερά: Μουσείο Διακοσμητικής Τέχνης και Ντιζάιν.

εκλογή του Τραμπ, από την κλιματική συμφωνία του Παρισιού, και σε μικρότερο, με την επανεργονομία, για παράδειγμα, του σχεδίου για κατασκευή αγωγού πετρελαίου της Βόρειας Ντακότα, καταλαβαίνουμε ότι η έκθεση αυτή

• **Black Whole For Whales - Daniel Firman.** Σχεδόν κρατιέται για να μην αποκαλύψω τις λεπτομέρειες της επόμενης έκθεσης: είναι τόσο σημαντικός ο παράγοντας της έκπληξης. Ας είναι: Ο Daniel Firman κατοικεί προσωρινά τους χώρους της υποβρύχιας βάσης, απομεινάρια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Πράγματι, μεταξύ του 1941 και 1943 χτίστηκε εκεί μια βάση από το πολεμικό ναυτικό, στην οποία δούλεψαν παραπάνω από 6.500 εργάτες, Γάλλοι, Ισπανοί, Ιταλοί και Βέλγοι, για να δημιουργήσουν αυτήν την επιφάνεια 42.000 τ.μ. Στον εξωτερικό χώρο της άλλοτε βάσης του ναυτικού, μια φωτεινή επιγραφή μάς προειδοποιεί: *Something Strange Happened Here* (κάτι παράξενο συνέβη εδώ). Εισχωρώντας στο εσωτερικό του κατασκευαστικού και επιβλητικού αυτού χώρου, μας καλεί το τραγούδι της φάλαινας, από τα σωθικά του αόρατου εδώ ζώου που είναι ανατριχιαστικά παρόν. Ο ήχος διαθλάται και γιγαντώνεται στις σκοτεινές επιφάνειες του ποταμιού. Για να προχωρήσουμε στη βυθισμένη στο σκοτάδι τελευταία αίθουσα, όπου ένας ταριχευμένος ελέφαντας στριφουργίζει αργά στηριγμένος στην προβοσκίδα του. Είναι τόσο όμορφος, τόσο συνταρακτικός, που υποβάλλει υπνωτισμένους στη γοητεία του. Το τραγούδι της φάλαινας βουίζει σ' αυτή: πρόκειται για τη συνάντηση των δύο μεγαλύτερων θηλαστικών στο κολλοσιαίο έργο του 41χρονου καλλιτέχνη από την Βρον της Γαλλίας.

• **Des Mondes Aquatiques.** Με την έννοια του ύδατος ασχολείται και η έκθεση που στεγάζεται στον εκθεσιακό χώρο της Frac Aquitaine, δηλαδή του νομού στον οποίο ανήκει το Μπορντό. Οι «Υδάτινοι Κόσμοι» εξετάζουν τη συμβολική και πραγματική θέση του νερού στη φύση και των οργανισμών που το κατοικούν, μέσα από το έργο πάνω από 20 καλλιτεχνών. Πολύ γρήγορα εμπνέει τη χριστιανική μυθολογία, όπου παρατηρούνται τοιχογραφίες, με το σύμβολο του ψαριού να αποτυπώνει τη λατρεία των πιστών. Στα έργα των καλλιτεχνών συναντούμε ένα βίντεο που παραπέμπει σε ντοκιμαντέρ, όπου η καλλιτέχνης Julie Chaffort διηγείται ιστορίες: ένα γκρουπ μουσικών επιπλέει σε μια ξύλινη βάρκα στο ποτάμι παίζοντας παραδοσιακά τραγούδια με τρομπέτες, ή μια χορωδία τραγουδάει σε άγρια αλόγα: κάθε φορά αναρωτιόμαστε πώς η φύση θα αντιδράσει στην ανθρώπινη παρέμβαση. Μετά έρχεται το αφαιρετικό έργο της Jessica Warboys, ένα χρωματικό πανδαιμόνιο που δημιουργείται αφού ο καμβάς ρίχνεται στο νερό πριν τοποθετηθούν χρώματα στην επιφάνειά του. Παρατηρούμε, τέλος, το έργο των Pierre et Gilles, που σκηνοθετούν πορτρέτα τα οποία θυμίζουν πίνακες λουσιμένους στο φως και μας παρασύρουν σ' έναν κόσμο υπερβατικό και εξωπραγματικό.

• **Oh Couleurs!** Madd - Musée des Arts Décoratifs et du Design, 39 rue Bouffard, www.madd-bordeaux.fr, έως τις 5/11/2017. Καθημερινά 11 π.μ. - 6 μ.μ., 8 ευρώ.

• **4,543 milliards. La question de la matière.** CAPC, Musée d'Art Moderne de Bordeaux, 7 rue Ferrere, http://www.capc-bordeaux.fr/, έως τις 7/1/2017. Καθημερινά 11 π.μ. - 6 μ.μ., Τετάρτη 11 π.μ. - 8 μ.μ., 7 ευρώ.

• **Black Whole For Whales - Daniel Firman.** Base Sous-Marine, Boulevard Alfred Daney, πλνν τις 27/8/2017. Καθημερινά εκτός Δευτέρας 1.30 μ.μ. - 7 μ.μ., 3 ευρώ.

• **Des Mondes Aquatiques.** Frac Aquitaine, Hangar G2, Bassin à Flot no1, Quai Armand Lalande, http://frac-aquitaine.net/evenement/mondes-aquatiques-2/, έως τις 5/11/2017. Δευτέρα έως Σάββατο 10 π.μ. - 6 μ.μ., Σάββατο 2.30 μ.μ. - 6.30 μ.μ., δωρεάν.

Μοναδική η Μπάτερφλαϊ από τη Σύρο

Το μουσικό δράμα του Πουτσίνι στο
13ο Φεστιβάλ Αιγαίου στο «Απόλλων»

Του ΔΗΜΗΤΡΗ Γ. ΚΙΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ένας επαναλαμβανόμενος μύθος θέλει το θέατρο «Απόλλων» της Ερμούπολης να είναι μικρογραφία της Σκάλας του Μιλάνου. Σε επίπεδο αρχιτεκτονικής, αυτό μάλλον δεν ισχύει. Όταν όμως κάθεται στις πολυθρόνες της πλατείας νιώθοντας να σε αγκαλιάζει η θαλπωρή της πεταλόσχημης αίθουσας, ή όταν μέσα στο σκοτάδι του θεατρικού ακουμπάς επάνω στο βελούδινο στηθαίο αφήνοντας να σε μισοναυριστεί μια μελωδία, τότε πράγματι ζεις σε μικρογραφία, ή μάλλον στο ακέραιο, εκείνη την ιδιαίτερη αίσθηση που μόνο τα ιστορικά θέατρα όπερας μπορούν να προσφέρουν. Είναι σίγουρα ένας από τους λόγους που επιστρέφουμε κάθε χρόνο στη Σύρο για το Φεστιβάλ Αιγαίου.

Ο άλλος είναι η ποιότητα των παραγωγών. Το διαπιστώσαμε και φέτος με τη «Μαντάμα Μπάτερφλαϊ» του Τζάκομο Πουτσίνι, στην εκδοχή για τρεις πράξεις, που παρακολουθήσαμε την Τετάρτη 19 Ιουλίου 2017. Ήταν η δεύτερη από συνολικά τέσσερις παραστάσεις. Ξεχωριστά ικανοποιητικές φέτος

ήταν η σκηνική και η μουσική διεύθυνση. Για τον σκηνοθέτη Γιόχανες Βάιγκαντ, γενικό διευθυντή του θεάτρου του Ντέσσαου, ένα πράγμα μπορεί απλώς να ειπωθεί: ότι ξέρει πραγματικά τη δουλειά του. Ολα κινούνται σε έναν εξαιρετικό ρυθμό, αυτόν της μουσικής.

Χωρίς «παραγεμισμάτα» ή βιασύνες, δεν υπήρχε πουθενά εντύπωση νεκρού χρόνου. Κάθε κίνηση έμοιαζε φυσική και ταυτόχρονα αναγκαία, ενώ η καθοδήγηση των τραγουδιστών ήταν πάντοτε σε συμφωνία προς το μουσικό και ποιητικό κείμενο, εκφραστική χωρίς υπερβολή.

Αναμενόμενα, ο σκηνοθέτης χρησιμοποίησε την κλίμακα από την πλατεία προς τα παρασκήνια στα δεξιά της ορχηστρικής τάφρου και την αντίστοιχη κλίμακα από την πλατεία προς τη σκηνή στα αριστερά για να δώσει την αίσθηση του υψώματος, από το οποίο το σπτάκι της Τσο-Τσο-Σαν επισκοπεί τον λιμένα του Ναγκασάκι: όλοι όσοι έρχονταν ή έφευγαν συστηματικά χρησιμοποιούσαν αυτές τις οδούς.

Το σκηνικό ήταν λιτό ιαπωνικό

«Μαντάμα Μπάτερφλαϊ» του Τζάκομο Πουτσίνι, στην εκδοχή για τρεις πράξεις, στο θέατρο «Απόλλων» της Ερμούπολης.

Ολα κινούνταν σε έναν εξαιρετικό ρυθμό: αυτόν της μουσικής· χωρίς «παραγεμισμάτα» ή βιασύνες, δεν υπήρχε πουθενά εντύπωση νεκρού χρόνου.

με τα αναγκαία αντικείμενα, ενώ από τις ενδυμασίες εντυπωσίασαν τα κιμονό που φόρεσε η Μπάτερφλαϊ και η γυναίκα χορωδία στην Α' πράξη (γάμος). Κάποιες ελάχιστες ενδυματολογικές αστοχίες έμοιαζε να θέλουν να δείξουν επί-

τηδες με πόσα λίγα μέσα έχει σπαστεί η παράσταση. Οι φωτισμοί του Γενς Χίμπερ ήταν εξαιρετικά αποτελεσματικοί, άξιοι ειδικής μνείας.

Το ίδιο αν όχι περισσότερο ικανοποιητικό ήταν η μουσική διεύθυνση του Τζοβάνι Πακόρ. Ο Τριεστίνος αρχιμουσικός υπηρέτησε υπέρροχα τον Πουτσίνι ως μουσικό δραματουργό. Εύστοχοι ρυθμοί με εκφραστική πλαστικότητα, φροντίδα να υπογραμμιστούν στοιχεία χρωμάτων, αρμονίας, θεματικής επεξεργασίας.

Με σωστή υποστήριξη των τραγουδιστών και συντονισμένη ορχήστρα, που ήταν και φέτος η νεανική Πανευρωπαϊκή Φιλαρμονία

της Βαρσοβίας, εξασφάλισε μια παράσταση με ροή, σφρίγος και, κυρίως, συγκίνηση.

Η διανομή ήταν συνολικά καλού επιπέδου, με αγαστή συνύπαρξη νέων και εμπειρών τραγουδιστών, αν και η ηλικιακή ωριμότητα κάθε φωνής δεν αντιστοιχούσε πάντοτε ακριβώς σε αυτή του ρόλου. Τον επώνυμο πρωταγωνιστικό ρόλο ερμήνευσε εξαιρετικά η σοπράνο Εϊλάνα Λαπαλάινεν, συνδιοργανώτρια του Φεστιβάλ μαζί με τον σύζυγό της Πίτερ Τιμπόρν.

Δίπλα της ο Ιταλός τενόρος Αλέσιο Μποράττινε ήταν ένας εξαιρετικός Πίνκερτον, λίγο παλιόπαιδο, λίγο γόνος, λίγο επιφανειακός, και φωνή από ωραίο μέταλλο.

Πολύ καλός Σάρπλες ο Νίκος Καραγκιαούρης και η Σουζούκι της Αμερικανίδας Τζένιφερ Αρνολντ, ενώ η Πορτορικανή Καμίλ Ορτίζ-Λαφόντ είναι μία από τις σπάνιες περιπτώσεις όπου η Κέιτ Πίνκερτον καταφέρνει πραγματικά να έχει ενδιαφέρον.

Ικανοποιητικοί ήταν και οι μικρότεροι ρόλοι, κυρίως μέλη του Greek Opera Studio, που λειτουργεί παράλληλα με το φεστιβάλ. Από μέλη του επανδρώθηκε και η πολύ καλή χορωδία της Α' πράξης (ανάμεσά τους και η Μαρίλινα Στριφτόμπολα), ενώ το ιντερμέτζο μεταξύ Β' και Γ' πράξης ερμήνευσαν μέλη αμερικανικών χορωδιών που συμμετείχαν στο φεστιβάλ.

Σπούδασε με τους καλύτερους!

GUEST LECTURER

Μιχάλης Ορφανίδης
Senior make up artist Beauty Line

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
must
MAGAZINE

Αισθητική
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
ΔΙΠΛΩΜΑ - ΠΤΥΧΙΟ

Ο κλάδος:

- Προσφέρει άριστα θεωρητική και πρακτική κατάρτιση στον κλάδο της Αισθητικής. Δίνει τη δυνατότητα για πετυχημένη επαγγελματική αποκατάσταση καθώς και ανέλιξη στον τομέα αυτό.
- Παρέχει γνώσεις σ' ένα ευρύ φάσμα βασικών αρχών της ανατομίας, δερματολογίας, κοσμητολογίας, διατολογίας κ. ά. επιστημών που διέπουν τον τομέα της Αισθητικής.

Προοπτικές Απασχόλησης φοιτητών:

- Σε ινστιτούτα Αισθητικής
- Σε Κέντρα Ιατρικής Αισθητικής
- Σε εταιρείες προώθησης ειδών Αισθητικής, καλλυντικών και μηχανημάτων
- Σε τηλεοπτικούς σταθμούς
- Σε καταστήματα πώλησης προϊόντων περιποίησης και μακιγιάζ

**ΚΡΑΤΙΚΗ
ΧΟΡΗΓΙΑ**

Ελαιώνων 245, 2048 Στρόβολος Τηλ: +357 22 814555 www.globalcollege.ac.cy info@globalcollege.com.cy

Ακούστε μας Παντού!

Ακούστε το Love FM 100.7 όπου κι αν είστε
αυτό το καλοκαίρι μέσα από το
www.lovefm.com.cy
ή μέσα από το application **MADLIVE**
που κατεβάζετε δωρεάν στο κινητό σας.

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ

Του ΔΙΟΝΥΣΗ Π. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ*

Ο αμαρτωλός πλιοκεντρισμός

Σε μια πρόσφατη επίσκεψή μου στη Σάμο, το πανέμορφο νησί του Πυθαγόρα, του Επικούρου και του Αρίσταρχου, η συζήτηση με τους εκεί φίλους μου οδήγησε αναπόφευκτα και στο θέμα του πλιοκεντρικού συστήματος. Δυστυχώς σήμερα δεν έχουμε παρά μία απλή μόνον περιγραφή του Αριστάρχειου συστήματος όπως αναφέρεται από τον Αρχιμήδη στον «Ψαμμίτη»: «Αρίσταρχος ο Σάμιος υποτίθεται γαρ τα μεν απλανέα των άστρον και τον Άλιον μένει ακίνητον, ταν δε Γαν περιφέρεσθαι περί τον Άλιον κατά κύκλου περιφέρειαν». Δηλαδή, η Γη δεν είναι το κέντρο του κόσμου, όπως το 'θελαν οι κάτοικοί της, αλλά μια μηδαμινή σφαίρα που περιφέρεται γύρω από τον Ήλιο.

Κι όμως η θαυμάσια και απλή αυτή εξήγηση παραμερίστηκε τότε γιατί δεν συμφωνούσε με την καθημερινή λογική ενός γεωκεντρικού συστήματος. Στη συζήτηση μάλιστα που είχαμε στη Σάμο καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι οι ιδεοληψίες που είναι διάχυτες στο ευρύ κοινό είναι όντως τόσο πανίσχυρες ώστε πολύ δύσκολα καταπολεμούνται. Στην περίπτωση του γεωκεντρικού άλλωστε πολλοί είναι αυτοί που αισθάνονται απόλυτα ικανοποιημένοι με την άποψη ότι η Γη παρουσιάζεται ως το κεντρικό και το πιο σπουδαίο σημείο του σύμπαντος. Κι έτσι επί 1.800 χρόνια όσοι διαφωνούσαν και πίστευαν στην «αμαρτωλή» περιφορά της Γης γύρω από τον Ήλιο, καίγονταν ζωντανόι στη φωτιά της κάθαρσης.

Ενας από τους πρωτοπόρους της νέας αφύπνισης ήταν χωρίς αμφιβολία ο Giordanno Bruno. Ο Μπρούνο ήταν επηρεασμένος από το πλιοκεντρικό σύστημα του Αρίσταρχου και του Κοπέρνικου, αλλά θεωρούσε ότι ο Κοπέρνικος δεν είχε προχωρήσει αρκετά. Γιατί το γεγονός ότι τα άστρα φαίνονταν ακίνητα ενώ οι πλανήτες και η Γη κινούνταν, σήμαινε γι' αυτόν ότι τα άστρα ήταν εκατοντάδες ή και χιλιάδες φορές πιο μακριά από τους πλανήτες. Και για να είναι ορατά σε τέτοιες αποστάσεις θα 'πρεπε να είναι αφάνταστα λαμπερά. Τόσο λαμπερά όσο και ο Ήλιος. Έτσι τώρα, όχι μόνο η Γη είχε υποβαθμιστεί στο επίπεδο ενός απλού πλανήτη, αλλά και ο ίδιος ο Ήλιος δεν ήταν παρά ένα λίγο πολύ κοινό άστρο. Κι έτσι ο Μπρούνο άρχισε να κλονίζει την ευαίσθητη δομή της αρχαίας κρυ-

Ο Μπρούνο άρχισε να κλονίζει την ευαίσθητη δομή της αρχαίας κρυστάλλινης σφαίρας των άστρον που μέχρι τότε περιέκλειε ασφρικτικά τα όρια του σύμπαντος γύρω από τη Γη μας.

«Ανοίξτε μας διάπλατα την πόρτα έτσι ώστε να μπορέσουμε να κοιτάξουμε ξεκάθαρα το αμέτρητο αστρικό σύμπαν... Δείξτε μας όλους αυτούς τους άλλους κόσμους...».

στάλλινες σφαίρας των άστρον που μέχρι τότε περιέκλειε ασφρικτικά τα όρια του σύμπαντος γύρω από τη Γη μας.

Όπως θα έκανε ο Γαλιλαίος αργότερα, ο Μπρούνο διατύπωσε τις ιδέες του μ' έναν διάλογο μεταξύ δύο ατόμων με διαφορετικές απόψεις. «Πώς είναι δυνατόν να είναι το σύμπαν άπειρο;» ρώτησε ο ένας από τους δύο χαρακτήρες του Μπρούνο. «Πώς είναι δυνατόν να είναι το σύμπαν πεπερασμένο;» αντέτεινε ο άλλος χαρακτήρας του. Κι ο Μπρούνο μέσα από τους χαρακτήρες του διαλόγου του συνέχιζε: «Ο άνθρωπος δεν μπορεί να αντιληφθεί την έννοια του

απείρου. Καμιά από τις αισθήσεις του δεν τον βοηθάει. Οποιος όμως αρνηθεί τα φαινόμενα που δεν μπορεί να καταλάβει, τότε πρέπει να αρνηθεί και την ίδια του την ύπαρξη. Αν ο κόσμος είναι πεπερασμένος και αν δεν υπάρχει τίποτα πέρα απ' αυτόν, σας ερωτώ: Πού είναι ο κόσμος; Πού είναι το σύμπαν; Μου φαίνεται ασταθές να παραδεχτώ ότι δεν υπάρχει τίποτα πέρα από τους ουρανοί».

Για τις ανορθόδοξες αυτές απόψεις του ο Τζιορντάνο Μπρούνο παραδόθηκε στους ιεροεξεταστές, και κάπκε ζωντανός, στη Ρώμη του 1600 μ.Χ. Λίγο καιρό πριν πεθάνει πάνω στην «καθάρτρία» φωτιά της Ιερής Εξέτασης, ο Τζιορντάνο Μπρούνο απευθυνόμενος στους επιστήμονες του μέλλοντος έγραφε: «Ανοίξτε μας διάπλατα την πόρτα έτσι ώστε να μπορέσουμε να κοιτάξουμε ξεκάθαρα το αμέτρητο αστρικό σύμπαν... Δείξτε μας όλους αυτούς τους άλλους κόσμους και ανοίξτε μας τους νέους ορίζοντες... Αποδείξτε μας πώς οι κινήσεις όλων αυτών των κόσμων

δημιουργούνται από απλές φυσικές δυνάμεις... Διδάξτε μας μια πλατύτερη γνώση της Φύσης».

Δέκα χρόνια μετά την εκτέλεση του Μπρούνο, ένας άλλος Ιταλός, ο Galileo Galilei χρησιμοποίησε το πρώτο του τηλεσκόπιο για να συλλέξει έναν τεράστιο αριθμό πληροφοριών υπέρ του πλιοκεντρισμού. Κι όπως ήταν φυσικό το κατεστημένο της εποχής για μια ακόμη φορά δεν μπόρεσε να ανεχθεί τις νέες ανακαλύψεις. Ο Γαλιλαίος βασανιστηρίων αναγκάστηκε να αρνηθεί τις ιδέες του και να περάσει το υπόλοιπο της ζωής του υπό κράτηση στο σπίτι του. Οι νέες όμως ιδέες διαδόθηκαν παντού σαν πυρκαγιά. Και στο τέλος ακόμη και το κατεστημένο κατάλαβε ότι ούτε οι αφορισμοί, ούτε το κάψιμο των βιβλίων, ούτε οι απειλές, ούτε οι εκτελέσεις μπορούσαν να σταματήσουν το ξάπλωμα των νέων γνώσεων.

* Ο κ. Διονύσης Π. Σιμόπουλος είναι επίτιμος διευθυντής του Ευγενιδείου Πλαναρίου.

500 ΛΕΞΕΙΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΑ ΧΑΡΠΑΝΤΙΔΗ

Ο Κοςμάς Χαρπαντιδής σπούδασε νομικά και δικηγόρει στην Καβάλα από το 1986. Έχει γράψει μέχρι σήμερα τέσσερα βιβλία με διηγήματα-αφηγήματα, τρία θεατρικά αναλόγια, ένα λεύκωμα για την Καβάλα και τη θάλασσα και δύο μυθιστορήματα, από τα οποία το πιο πρόσφατο είναι «Το άκυρο αύριο», που κυκλοφόρησε φέτος από τις εκδόσεις Πόλις.

Ποια βιβλία έχετε αυτόν τον καιρό πλάι στο κρεβάτι σας;

Είρικτορν Ερν Νόρνταλ «Illska» (Το Κακό), Ματίας Ενάρ «Η πυξίδα», Σεργκέι Κάρποφ «Η ιστορία της αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας», Κωστή Κορνέτι «Τα παιδιά της δικτατορίας», τα έργα του Α. Στρίντμπεργκ και του Γ. Διαλεγμένου.

Ποιος ήρωας/ηρωίδα λογοτεχνίας θα θέλατε να είστε και γιατί;

Ο ξεπεσμένος Δερβίσης του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, γιατί ταυτίζομαι με την ορφάνια του.

Με ποιον συγγραφέα θα θέλατε να διειπνήσετε;

Με τον Γιώργο Χειμωνά, στην ταβέρνα της Παλιάς Καβάλας, με χιόνι και εκτυφλωτικό φως.

Ποιο ήταν το τελευταίο βιβλίο που σας έκανε να θυμώσετε;

Με θυμώνουν οι συντομευμένες, αλλά και οι πρόχειρες μεταφράσεις. Ποτέ όμως δεν θυμώνω με τις αποτυχίες των δημιουργών-συγγραφέων.

Απεναντίας συχνά με έλκουν περισσότερο από τα «επιτυχημένα» τους βήματα.

Και το τελευταίο που σας συγκίνησε;

«Στόουερ» του Τζον Γουίλιαμς.

Ποιο κλασικό βιβλίο δεν έχετε διαβάσει και ντρέπεστε γι' αυτό;

«Τον πλιθίο της οικογένειας» του Ζαν-Πολ Σαρτρ (επειδή δεν μεταφράστηκε) και τον «θάνατο του Βιργιλίου» του Χέρμαν Μπρον (επειδή με δυσκόλεψε η μετάφραση).

Πόσο πιθανό, πόσο επικίνδυνο είναι το «άκυρο αύριο»;

Πιθανολογείται μετά βεβαιότητας, εξαιτίας της συμφιλίωσης που δεν επήλθε. Και ενδεχομένως να παρατείνει οδυνηρά τη δίνη αυτή, στην οποία στροβιλιζόμαστε χωρίς τελειωμό.

Ιστορία και επικαιρότητα συνδυάζονται στο βιβλίο σας. Πόσο δύσκολο ήταν;

Σαν να ανέβηκα και κατέβηκα από τον Ορβηλο στο Φαλακρό μέσα στο ίδιο πρωινό. Ο συνδυασμός με δυσκόλεψε και το μυθιστόρημα μπιονόβηγινε νεκροζώντανο στην ντουλάπα για αρκετό καιρό. Επίσης αφάρισα ο,τι μπόρεσα για να μην περιγράφει εικόνες και να μην υποκύπτει στη στεγνή παράθεση των ιστορικών συμβάντων.

Έχετε Facebook, Twitter κτλ.; Εάν ναι, εμπνέουν ή εμπλουτίζουν το γράψιμο και το διάβασμα;

Εκω Facebook, στο οποίο δημιούργησα μια ομάδα που με κινεποιοεί και λιγότερο μου επιτρέπει να βαυκαλιζόμαι. Οι σελίδες του Facebook δεν είναι ποτέ λευκές, για να τις γεμίσεις εσύ, αλλά πάντα γεμάτες με τα επιτεύγματα των άλλων. Οπότε το σκόιχημα για μένα είναι να μη μένω για πολλή ώρα αιχμάλωτός τους.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΚΥ ΧΑΣΑΝΔΡΑ

Άμμος στο βυθό

εκδ. Τόπος, σελ. 328

Δύο χρόνια μετά τις «Αόρατες φωνές», η Βίκυ Χασάνδρα επιστρέφει στον «Τόπο» (του εγκλήματος) με ένα μυθιστόρημα αστυνομικής υφής και πλοκής και στοιχεία ψυχολογικού θρίλερ. Η εξερεύνηση ενός πεντάχρονου αγοριού μαζί με το πόδηλατο του θα επιφέρει στο ασταθές οικογενειακό περιβάλλον μια γενικότρη αναστάτωση, αποκαλύπτοντας πτυχές μιας υπόθεσης υιοθεσίας που φέρνουν τον νεαρό ντετέκτιβ σε αντιπαράθεση με τους εμπλεκόμενους πρωταγωνιστές. Το μυθιστόρημα κινείται επιδέξια σ' έναν κόσμο μυστηρίου, εσωτερικών συγκρούσεων και βλασφημιών εννοιών, καθώς η συγγραφέας σκιαγραφεί αδρά τους χαρακτήρες και την ψυχολογική ένταση που προκαλούν η εξερεύνηση του μικρού ποδηλάτη και τα επίμονα ερωτήματα του «φιλόδοξου και ανασφαλούς» ερευνητή.

ΚΩΣΤΑΣ Θ. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΣ

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΡΟΜΠΕΡΤ ΚΙΡΚΜΑΝ

The Walking Dead: Η άνοδος του Κυβερνήτη

εκδ. Bell, σελ. 376

Ο δημιουργός της δημοφιλέστατης τηλεοπτικής σειράς «The Walking Dead» και των graphic novel που την ενέπνευσαν, παρουσιάζει τώρα μια σειρά μυθιστορημάτων που στόχο έχουν να μας βάλουν ακόμα πιο βαθιά στη δυστοπική πραγματικότητα της ζόμπι Αποκάλυψης. Ο συγκεκριμένος, που είναι ο πρώτος τόμος μιας τριλογίας, αναφέρεται στην άνοδο του περίφημου Κυβερνήτη - από τους πιο ενδιαφέροντες «κακούς» της σειράς - καθώς ο πολιτισμός γύρω του καταρρέει, ο Φίλιπ Μπλεϊκ έχει μοναδικό σκοπό να προστατέψει τη μικρή κόρη του, Πένι. Και θα κάνει κυριολεκτικά τα πάντα για να το πετύχει. Με τη χαρακτηριστική ανάλογα χαρακτηριστική του «The Walking Dead», έχουμε εδώ μια συναρπαστική ιστορία επιβίωσης, η οποία διαβάζεται απνευστί.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΧΑΡΜΠΗΣ

ΚΡΙΤΙΚΗ

Της ΛΙΝΑΣ ΠΑΝΤΑΛΕΩΝ

Οικογενειακές φωτογραφίες με λίγο αίμα

ΜΑΡΙΑ ΦΑΚΙΝΟΥ
Ανατομία Κόρης
εκδ. Αντίποδες, σελ. 76

Μια κόρη μικρή, παιδί μιας τετραμελούς οικογένειας, κλείνει τα μάτια και κάνοντας την κόρη της κλειστό φαντάζεται την παιδική της ηλικία. Για την επιστροφή της στον Κήπο της Εδέμ, ευφημισμός του οικογενειακού σφαγείου, η ηρωίδα καταφεύγει στα φαντασιοκοπήματα της μνήμης. Έτσι, τα στιγμιότυπα που αναβιώνουν στις σελίδες προβάλλουν μέσα σε μια ακλή, στο νεφελώδες σύνορο όπου το παρόν εξαχνώνεται μες στο παρελθόν. Η φωνή της ηρωίδας μιμείται την ηχητική απόκλιση της ανηλικότητας, κάποιες φορές ακούγεται σχεδόν νηπιακή, αλλά σε αυτό το ψεύτικο πχόχρωμα αντηχεί ο σπαραγμός της ενηλικιότητας, η βαθύφωνα μελαγχολία της μνήμης.

Με τα «μάτια φωτογραφική μηχανή», η Μαρία Φακίνου απαθανατίζει αποσπασματικές όψεις ενός παραδείσιου λιμώνα, όπου καρδοκούν λύκοι. Η κόρη που ανατέμνει τη χαμένη της παιδικότητα, θυμάται ότι από πολύ νωρίς ένιωθε μέσα της να βαθαίνει «έναν εσωτερικό μικρόκοσμο δαδάλωδης». Ενας χώρος σκοτεινός, φασματικός και ανεξερεύνητος, που κυφορούσε το ενδόμυχο πρόσωπό της. «Θα κατέφευγα σε αυτόν κάθε φορά που το έξω

απειλούσε το μέσα». Μόνον όταν άρχισε να επινοεί διαφορετικές εκδοχές της ύπαρξής της και να δραπέτευει, έστω και νοερά, από τα ασφαλή όρια του Κήπου της Εδέμ, ο σκοτεινός τόπος μέσα της έγινε ακόμη πιο βαθύς, ικανός να χωρέσει

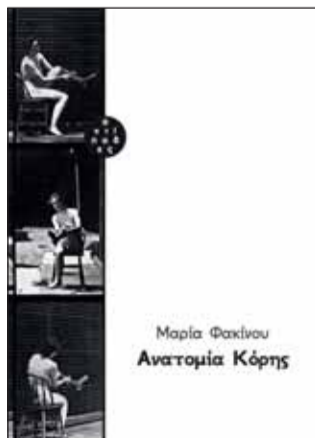
το «κιβώτιο ενταφιασμού της παιδικής ηλικίας».

Η Φακίνου αποτυπώνει με υπαινικτικά στιγμιότυπα την υπόκωφη βία που αναπάλλει τα χρόνια της αθωότητας. Στα επιμέρους κάδρα της κόρης διακρίνονται γωνίες που σβήνουν σε ένα απειλητικό ημίφως, σε ένα λυκόφως. Δηλωτικά των σαρκοβόρων δεσμών αίματος είναι η εξίστρωση του πατέρα, ο οποίος πνογραφώντας την προγονική του ιστορία ξεδιπλώνει ένα αιμάσσο χρονικό, με σφαγεία, χαοάπικα και λιανισμένα κρέατα. Η αυτοβιογραφούμενη, αυτοφωτογραφίζομενη κόρη του ομολογεί πως ό,τι θυμάται είναι, τρόπον τινά, ένα παλιμψο από ατελείς σφαγές, ματαιωμένα μακελειά. «Μισοτελειωμένα γεύματα, λεκιασμένα τραπεζομάντιλα, ακρωτηριασμοί μικρής κλίμακας».

Αλλού εξεικονίζει μια σκνή ακινησία, απόλυτης νωθρότητας. Πρόκειται για ένα από τα αναρίθμητα στιγμιότυπα, που αργόσυρτα και βαρετά καταλήγουν στην ενηλικίωση. Ωστόσο, πριν από το τέλος της παραγράφου η κόρη παρατηρεί

μια σταγόνα αίμα στο μωσαϊκό. «Η σταγόνα αίμα που κύλησε ανάμεσα απ' τα πόδια μου». «Η αυλόπορτα του Κήπου της Εδέμ τρίζει σκουριασμένα». Σύντομα θα την κλείσει πίσω της. Μια γεύση από σίδερο στο στόμα της της επιβεβαιώνει την επικείμενη εξορία.

Για την ανατομία του τετελεσμένου χρόνου, η κόρη χρησιμοποιεί αντί νυστεριού λέξεις. Παλιά, για να μάθει ανάγνωση και ορθογραφία έπρεπε να θραύει τις λέξεις σε συλλαβές και έπειτα να τις αθροίζει σε φράσεις. Εμαθε τη γλώσσα σαν αριθμητική. Αργότερα, επιστρέφει «σε εκείνο το στάδιο πριν από τη γραφή» και επιστρέφει την παλιά τεχνική για να δαμάξει τη δριμύτητα του «τώρα» ενός λυκόμορφου «τώρα» που μπορούσε να σπαράξει ακαριαία την αλαζονεία της ευτυ-

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΜΠΟΧΟΥΜ

Μουσείο Ορυκτού Πλούτου

Προορισμός εξειδικευμένου τουρισμού, με επισκέπτες από όλον τον κόσμο, το Γερμανικό Μουσείο Ορυκτού Πλούτου (Deutsches Bergbau-Museum) στο Μπόχουμ, στη Βόρεια Ρηνανία - Βεστφαλία, είναι ένα από τα μνησεία με την υψηλότερη επισκεψιμότητα στη χώρα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του μουσείου, ο αριθμός των επισκεπτών ανέρχεται σε ετήσια βάση σε 365.700. Είναι το μεγαλύτερο στο είδος του μουσείο στον κόσμο και ταυτόχρονα αποτελεί ονομαστό ερευνητικό κέντρο διεθνούς εκποσίματος.

ΜΠΕΒΕΡΛΙ ΧΙΑΣ

«Love Connection»

Τηλεοπτικός σαρ και δημοφιλής, ο βραβευμένος με Emmy Αντι Κοέν αναλαμβάνει την παρουσίαση της νέα σειράς του FOX με τίτλο «Love Connection». Η σειρά ξεκινάει με 15 ωριαίες εκπομπές, στη διάρκεια των οποίων άνδρες και γυναίκες αναζητούν συντρόφους. Αφού βγουν σε ραντεβού στα τυφλά, επιστρέφουν στο στούντιο και αφηγούνται την εμπειρία τους. Με τον χιουμοριστικό τρόπο του Αντι Κοέν. Στη φωτογραφία, ποζάρει στη διάρκεια του θερινού τουρ της Ένωσης Τηλεκριτικών.

ΛΟΝΔΙΝΟ

Rachel Whiteread

Η πρώτη γυναίκα που βραβεύτηκε με Turner Prize ήταν η Rachel Whiteread. Ήταν το 1993. Τώρα, η Tate Britain έχει αναγγείλει μια μεγάλη έκθεση αφιερωμένη στο έργο της με προγραμματισμένα εγκαίνια στις 12 Σεπτεμβρίου. Θα είναι η πληρέστερη έως τώρα παρουσίαση έργων της τιμώντας 25 χρόνια δημιουργίας. Κορυφαία γλύπτρια, η Rachel Whiteread χρησιμοποιεί πλήθος υλικών: γύψο, τσιμέντο, ρητίνη και μέταλλο, δημιουργώντας έργα «καθημερινής χρήσης» αλλά και αρχιτεκτονικά περιβάλλοντα.

ΠΕΚΙΝΟ

Το μέλλον του σήμερα

Η έκθεση που παρουσιάζεται αυτό το καλοκαίρι (έως 16/9) στο Πεκίνο (Today Art Museum) αντλεί έμπνευση από την κλασική διάθεση μελλοντολογίας που διατρέχει κάθε εποχή. Με τίτλο «Το μέλλον του σήμερα», η έκθεση παρουσιάζει μια ανθολόγηση διαφόρων τεχντροπιών από μεγάλο αριθμό καλλιτεχνών, καθώς σκοπός είναι να καταδειχθεί η προσωπική θεώρηση πάνω στο σήμερα μέσα από τη μελλοντολογική του αξία. Στη φωτογραφία, μια επισκέπτρια μέσα σε ένα περιβάλλον ερυθράς οφθαλμαπάτης.

ΜΟΝΑΧΟ

Πορτρέτα Ελλήνων και Ρωμαίων

Στη Γλυπτοθήκη του Μονάχου, η έκθεση που εγκαινιάστηκε το καλοκαίρι τραβάει τα πλήθη. Οι επισκέπτες φωτογραφίζονται με την υπερμεγέθη κεντρική του αυτοκράτορα Αυγούστου στην είσοδο του μουσείου ως διαφήμιση της έκθεσης «Πορτρέτα Ελλήνων και Ρωμαίων». Η έκθεση αξιοποιεί τη συλλογή προτομών της Γλυπτοθήκης, που θεωρείται από τα κορυφαία μνησεία στην κατηγορία της αρχαίας γλυπτικής. Έως 14 Ιανουαρίου 2018.

Επιμέλεια: **ΝΙΚΟΣ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΣ**

Για την «Κάρμεν» στα νερά της λίμνης Κωνσταντίας

ΑΥΣΤΡΙΑ

Η παραλίμνια πόλη Μπρέγκεντς της Αυστρίας έχει καθιερωθεί εδώ και πολλές δεκαετίες ως η πόλη που υποδέχεται το ομώνυμο φεστιβάλ και που κάθε καλοκαίρι αιχμαλωτίζει την παγκόσμια φαντασία με τα φαντασμαγορικά ανεβάσματα όπερας στα νερά της λίμνης Κωνσταντίας, εκεί όπου ενώνονται η Αυστρία, η Ελβετία και η Γερμανία. Με καίρια συμβολή της Συμφωνικής της Βιέννης, το Φεστιβάλ του Μπρέγκεντς έχει καθιερωθεί ως

τόπος συνάντησης των παρασατικών τεχνών στην καρδιά της Ευρώπης και ένα μεγάλο τουριστικό κέντρο που τονώνει την οικονομία της περιοχής, σταθερά και με υψηλή ποιότητα. Αλλά κάθε φορά αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και αποτελεί θεαματική αποκάλυψη το σκηνοθετικό και σκηνογραφικό εύρημα που θα συνδεθεί με το ανέβασμα μιας όπερας και που θα αναδυθεί από τα νερά της λίμνης ενώπιον 7.000 θεατών. Αξέχαστες παραγωγές του παρελθόντος, όπως ο

«Χορός των μεταμφιεσμένων», η «Τόσκα», η «Μποέμ», η «Αΐντα» ή το «Γουέστ Σάιντ Στόρι», έμειναν χαραγμένες στη μνήμη των θεατών και στην ιστορία του θεαμού. Αυτό το καλοκαίρι σειρά έχει η «Κάρμεν» του Μπιζέ, η κλασική γαλλική όπερα του 19ου αιώνα, που φέτος είναι το μουσικό (αλλά και εικαστικό) γεγονός στο Φεστιβάλ του Μπρέγκεντς. Ήδη, οι φωτογραφίες από το σκηνικό της Βρετανής Es Devlin έχουν συζητηθεί ως απαύγασμα σκηνογραφικής

εξωστρέφειας και το εύρημα με τα αναδυόμενα χέρια είναι το σήμα κατατεθέν του φετινού φεστιβάλ. Η παραγωγή έχει ήδη ξεκινήσει και υπολείπονται ακόμη οι παραστάσεις στις 13, 15, 16 και 17 Αυγούστου που συγκεντρώνουν θεατές του πολιτιστικού τουρισμού της Κεντρικής Ευρώπης. Διευθυντές ορχήστρας είναι οι Paolo Carignani και Jordan de Souza και τη σκηνοθεσία υπογράφει ο Δανός σκηνοθέτης Kasper Holten. Τον ρόλο της Κάρμεν τραγουδούν εναλλάξ η Gaëlle Ar-

quez, η Lena Belkina και η Annalisa Storrpa. Τον ρόλο του Δον Χοσέ, ο Daniel Johansson, ο Martin Muehle και ο Arnold Rawls. Και τον ρόλο του Εσκαμίγιο, τραγουδούν ο Andrew Foster-Williams, ο Scott Hendricks και ο Kostas Smoriginas. Στο Μπρέγκεντς, η ιστορία της όπερας εμπλουτίζεται με σχεδόν χορογραφημένες σκηνοθεσίες που αναδεικνύουν τα σκηνικά ως αναδυόμενες, γιγαντιαίες οφθαλμαπάτες. Είναι και αυτό ένα επιπλέον δέλεαρ.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΓΚΡΙ

Γράφει ο **ΗΛΙΑΣ ΜΑΓΚΛΙΝΗΣ**

Το τραγούδι της Γης

Ο καλύτερος τρόπος να συνειδητοποιήσεις τη μοναδικότητα του πλανήτη μας είναι να γίνεις αστροναύτης. Πολλοί στράφηκαν στην οικολογία αφού γύρισαν στη Γη. Είδαν με τα μάτια τους ότι αυτός ο αληθινά μοναδικός πλανήτης πλέει μέσα σε μια σκοτεινή, παγερή, σιωπηρή απεραντοσύνη. Επίσης, από τον Διαστημικό Σταθμό είδαν με τα μάτια τους γωνίες του πλανήτη βιασμένες από τον άνθρωπο. Δυστυχώς, δεν έχω ταξιδέψει στο διάστημα, κοιτάζω όμως κάθε καλοκαίρι κάτι πολύ πιο μικρό, ταπεινό: τα απειστικά αποσιγάρα στην άμμο. Και όχι μόνον αυτά, φυσικά. Ο κύριος Γκρι με ενημερώνει ότι στην ιστοσελίδα futurism.com υπάρχει ένα ενδιαφέρον βίντεο: τι θα συνέβαινε στον πλανήτη εάν ξαφνικά το ανθρώπινο είδος εξαφανιζόταν. Μπήκα και το είδα. Μερικές ώρες μετά την εξαφάνιση του ανθρώπου, τα φώτα σβήνουν αφού οι ηλεκτρικοί σταθμοί χρειάζονται

Τι θα συνέβαινε στον πλανήτη εάν ξαφνικά το ανθρώπινο είδος εξαφανιζόταν;

εργατικά χέρια για να παραμείνουν σε λειτουργία. Οι ανεμογεννήτριες συνεχίζουν να λειτουργούν έως ότου εξαντληθεί το λιπαντικό τους. Οι πλιακοί θερμοσυσσωρευτές απρστεύονται, καθώς καλύπτονται σταδιακά με σκόνη και χώμα. Μόνον οι υδροηλεκτρικοί σταθμοί λειτουργούν, χάρη στο νερό.

Δύο με τρεις ημέρες μετά, οι στοές των μετρό πλημμυρίζουν διότι οι αντλίες που τραβάνε το νερό δεν θα λειτουργούν χωρίς ανθρώπους. Δέκα ημέρες μετά, τα κατοικίδια, μόνα και εγκαταλελειμμένα πλέον, αρχίζουν να πεθαίνουν από τη δίψα και την πείνα, εγκλωβισμένα στα άδεια σπίτια. Οσα καταφέρνουν να

αποδράσουν βρίσκονται σε ένα πολύ εχθρικό περιβάλλον. Τα μικρόσωμα σκυλιά θα εξαφανιστούν πρώτα, μέσα σε εβδομάδες.

Ένα μήνα μετά, το κρύο νερό στους πυρηνικούς αντιδραστήρες εξατμίζεται, με αποτέλεσμα να έχουμε πολλαπλές εκρήξεις σαν το Τερννόμπιλ και τη Φουκουσίμα. Εκατομμύρια ζώα θα πεθάνουν, αλλά, ελλείψει ανθρώπινης παρουσίας, ο πλανήτης επανακάμπτει σχετικά γρήγορα.

Ένα χρόνο μετά, οι δορυφόροι παύουν να λειτουργούν. Είκοσι πέντε χρόνια μετά, τα τρία τέταρτα των δρόμων και των πεζοδρομίων καλύπτονται πλέον με χορτάρι. Πόλεις όπως το Λας Βέγκας και το Ντουμπάι έχουν σκεπαστεί με άμμο.

Τριακόσια χρόνια μετά, οι μεταλλικές κατασκευές (ο πύργος του Αϊφελ κ.ά.) καταρρέουν. Η ασφάλτος αρχίζει να σκάει. Πολλά κτίρια καταρρέουν, φράγματα σπάνε, πόλεις και χωριά πλημμυρίζουν. Στους

ωκεανούς, οι φάλαινες, τα δελφίνια, οι φώκιες, οι καρκαρίες και όλα τα άλλα είδη αυξάνονται και πληθύνονται απαλλαγμένα από τον άνθρωπο-κυνηγό. Πεντακόσια χρόνια μετά, δεν θα έχει απομείνει τίποτα που να θυμίζει τον άνθρωπο. Η Γη όμως, η Γη είναι ακόμα εδώ.

«Σκέψου όμως», λέει ο κύριος Γκρι, «αν δεν υπήρχε ο άνθρωπος, δεν θα είχε ποτέ γραφεί το «Τραγούδι της Γης» απ' τον Μάλερ. Μάζεψε τα αποσιγάρα που μπορείς να μαζέψεις. Η Γη μπορεί μόνη της να μην κάνει και χωρίς τον άνθρωπο».

Η κρίση και τα ιστορικά «τραύματα»

Ο καθηγητής Δημήτρης Τζιόβας μιλάει στην «Κ» για τη νεοελληνική ταυτότητα, αλλά και τη σύγχρονη λογοτεχνία

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΗΝΑΚΗ

Όταν απάντησε στην πρώτη μου ερώτηση με διαδοχικές ερωτήσεις, σκέφθηκα ότι μία συζήτηση με έναν χαρισματικό νεοελληνιστή του εξωτερικού θα έχει και αυτήν την πλευρά: των ερωτήσεων που θέτει ένας φιλόλογος πρωτίστως στα κείμενα και δευτερευόντως στα συκείμενα. Η κουβέντα με τον Δημήτρη Τζιόβα, καθηγητή Νεοελληνικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο του Μπέρμινγχαμ, ήταν χτισμένη πάνω σε δύο αφορμές: την έκδοση του τόμου «Greece in Crisis: Cultural Politics of Austerity», από τις εκδόσεις I.B. Tauris, στα τέλη Ιουλίου 2017, με την επιμέλεια του Δημήτρη Τζιόβα, και της μονογραφίας του, «Η Πολιτισμική ποιητική της ελληνικής πεζογραφίας. Από την ερμηνεία στην ηθική», που μόλις κυκλοφόρησε από τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. Αλλά και σε μια αιτία: τη χαρά να συνομιλείς με έναν ακαδημαϊκό που προσπαθεί, χρόνια τώρα, να προχωρεί στην όλο και πιο επώδυνη ανατομία της ταυτότητας του Νεοέλληνα.

Αναρωτήθηκα εάν αυτή η ταυτότητα συνεπάγεται κοινές εμπειρίες και, συνεκδοχικά, κοινά κίνητρα για τους Νεοέλληνες. «Η πολιτισμική ιστορία του ελληνικού κράτους μπορεί να συνοψιστεί ως πορεία από την ομοιογενοποίηση προς τη διαφορετικότητα», αποκρίνεται ο Δημήτρης Τζιόβας. «Από την ανεξαρτησία και μετά κυριαρχούσε στην Ελλάδα η προσπάθεια πολιτισμικής ομοιογενοποίησης

«Τον τελευταίο καιρό», λέει ο Δημήτρης Τζιόβας, «παρατηρώ ότι αναπτύσσεται στην Ελλάδα κάποια δυσφορία σχετικά με το πώς βλέπουν οι «εκτός» την κρίση. Όλες οι καλλιτεχνικές εκφράσεις φαίνεται να ανάγονται εκεί και η κρίση να συσταθεί ένα είδος ιθαγενούς θεάματος πρόσφορου για «τουρισμό της κρίσης»».

και ο κρατικός κεντρομολισμός. Η ροπή ήταν από τα πάνω προς τα κάτω, ενώ τα τελευταία χρόνια αυτή η ροπή έχει αντιστραφεί, καθώς προβάλλεται η ετερότητα και η διαφορετικότητα, οι συγγραφείς δεν γράφουν πια για ένα εθνικό κοινό, αλλά για κοινότητες ανα-

γνωστών. Ετσι και η λέξη «κοινό» αποκτά πλέον πληθυντικό, κάτι ασυνήθιστο πιο πριν».

Σε μία σημείωσή μου από τον αγγλόφωνο τόμο, υπάρχει η εξής φράση: «Η κρίση όχι μόνο διαταράσσει τη χρονικότητα, αλλά κάνει ταυτόχρονα τους ανθρώπους να

σκέφτονται «ιστορικά»». «Είδαμε να συζητείται η κρίση με αναφορές στην αρχαιότητα (π.χ. σεισάχθεια), την Τουρκοκρατία και τον Αγώνα Ανεξαρτησίας (Κούγκι, Ναυαρίνο) ή την πείνα της Κατοχής και με αυτόν τον τρόπο το παρόν προσλαμβάνεται με βάση το παρελθόν και

«Οι συγγραφείς δεν γράφουν πια για ένα εθνικό κοινό, αλλά για κοινότητες αναγνωστών. Ετσι και η λέξη «κοινό» αποκτά πλέον πληθυντικό, κάτι ασυνήθιστο πιο πριν».

το παρελθόν μέσα από το πρίσμα του παρόντος. Τελικά, η κρίση μπορεί να ιδωθεί με όρους «τραύματος» και, όπως κάθε τραύμα, ανακαλεί συσχετισμούς με άλλα τραύματα και επομένως με άλλες χρονικές περιόδους», εξηγεί ο Δημήτρης Τζιόβας.

Είπε...

Για την Ελλάδα: «Μια χώρα που πολλοί την αγαπούν, αλλά λίγοι την εμπιστεύονται».

Για τον Νεοέλληνα: «Δέσμιος του παρελθόντος και του απώτερου και του πιο πρόσφατου».

Για τη σύγχρονη λογοτεχνία: «Νομίζω ότι την ελληνική λογοτεχνία τα τελευταία τριάντα χρόνια δεν την ωφέλησε ο εκδοτικός πληθωρισμός. Υπήρξε μια υπερπαραγωγή λογοτεχνικών κειμένων χωρίς κριτήρια και μηχανισμούς αυτοελέγχου. Ενώ σε άλλες χώρες το vanity publication έχει ουσιαστικά τελειώσει, στην Ελλάδα η αυτοχρηματοδότηση των εκδόσεων ακόμη ανθεί. Το ζήτημα πια δεν είναι ποιος γράφει, αλλά ποιος διαβάζει. Το γράφω πρέπει να γίνει μεταβατικό και όχι αμετάβατο ρήμα γιατί η λογοτεχνία δεν είναι μέσο προσωπικής εκτόνωσης. Σήμερα παρατηρείται κάποια ύφεση στην παραγωγή μυθιστορημάτων και μια διατακτική επιστροφή στην ποίηση και το διήγημα».

Για τους κανόνες: «Ενώ στον δυτικό κανόνα οι εκτιμήσεις των ειδικών και του κοινού τείνουν να συμπίπτουν, ο ελληνικός κανόνας είναι περισσότερο δημιουργημένος των ειδικών και ελάχιστα του αναγνωστικού κοινού».

Ο πολιτισμός, το βιβλίο και ο «τουρισμός της κρίσης»

«Την περίοδο 1990-2008 υπήρξαν αρκετοί πόροι για τη στήριξη και την προώθηση του ελληνικού πολιτισμού (και στο εσωτερικό και στο εξωτερικό). Απλώς αυτοί σπαταλήθηκαν σε έργα βιτρίνας και όχι υποδομής, ώστε να δημιουργηθούν οι αντοχές για τη διαμερινή πολιτισμική λιτότητα. Για παράδειγμα, για τις νεοελληνικές σπουδές στο εξωτερικό και την προώθηση του ελληνικού βιβλίου οργανώθηκαν δαπανηρά συνέδρια, σπαταλήθηκαν γενναίες επικυρηγίες, υπηρέτησαν όμως βραχυπρόθεσμες και εντυπωσιοθηρικές σκοπιμότητες παρά μακροπρόθεσμες και ανταποδοτικούς σχεδιασμούς», συνεχίζει ο Δημήτρης Τζιόβας.

Αυτό, βέβαια, που αναφέρει εξακολουθεί να βλάπτει το βιβλίο με την πλήρη απουσία αξιοπρεπούς πολιτικής—πέραν των γεγραμμένων—σήμερα, ενώ ταυτόχρονα ενθαρρύνει και τις φωνές που απαξιώνουν εν μέσω κρίσης τον πο-

λιτισμό, εξορίζοντάς τον στα ξερονήσια με τις «πολυτέλειες». Σε αυτήν την παρατήρηση, ο Δημήτρης Τζιόβας θέτει επιπλέον στοιχεία στη συζήτηση, υπό μορφήν ερωτημάτων: «Το ζήτημα είναι αν θα δούμε τον πολιτισμό με βάση στατιστικά δεδομένα και τη διαθέσιμη χρηματοδότηση ή με βάση τη δημιουργική ενέργεια που εκλύεται σε περιόδους κρίσης και την αναζήτηση νέων τρόπων έκφρασης λόγου ακριβώς της οικονομικής στενότητας. Είναι εντέλει ο πολιτισμός πολυτέλεια ή μια μορφή ψυχολογικής στήριξης των ανθρώπων και επένδυσης στο μέλλον; Ευνοούνται κάποιες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης σε σχέση με άλλες που απαιτούν υψηλή χρηματοδότηση; Επιβάλλονται οι ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης όταν υποχωρούν οι δημόσιες; Η πολιτισμική λιτότητα συμβάλλει στην πολιτισμική εξωστρέφεια;» αναρωτιέται, δίνοντας ίσως έναν τόνο ρητορικότητας στα

ερωτήματά του. Τέτοια φύσης ζητήματα «σκαλίζει» ο τόμος «Greece in Crisis: Cultural Politics of Austerity». «Παρότι για την κρίση έχουν γραφτεί αμέτρητα βιβλία και άρθρα που επικεντρώνονται

στις οικονομικές και πολιτικές πτυχές της, βασικός στόχος του τόμου ήταν να αναδειχθούν οι πολιτισμικές της επιπτώσεις. Δεν μπορώ να πω ότι υπάρχει ένας κοινός άξονας, γιατί ο καθένας εστιάζει σε διαφορετικούς τομείς, ώστε ο τόμος να διαθέτει πολυπρισματικότητα και να καλύπτει γενικότερα και ειδικότερα ζητήματα», υπογραμμίζει στην «Κ» ο καθηγητής.

Πράγματι, παρά τον διαχωρισμό του θεωρητικού υλικού σε πέντε μεγάλες ενότητες (Αφηγήματα της Κρίσης & Πολιτισμική Πολιτική, Η διαδρομή εγκαθίσταται της κρίσης & η Διασπορά, Πολιτισμικές Οικονομίες & Ιδρύματα, Τέχνη του δρόμου & Νostalγία, Λογοτεχνία & Οι γλωσσολογικές προσεγγίσεις της κρίσης), τα δοκίμια των 14 πανεπιστημιακών-θεωρητικών και καλλιτεχνών του τόμου καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα της πολιτισμικής διάστασης της οικονομικής λιτότητας. Για παράδειγμα, η Ανδρο-

μάχη Γκαζή, από το Πάντειο, υπογράφει ένα δοκίμιο για την πολιτική των μουσείων την περίοδο της κρίσης, ενώ ο ίδιος ο Δημήτρης Τζιόβας υπογράφει ένα δοκίμιο για τα αφηγήματα της ελληνικής κρίσης και την πολιτική του παρελθόντος, την ώρα που η εθνολόγος Τζούλια Τάλκε γράφει και παρουσιάζει τις «Οπτικές συναντήσεις με την κρίση και τη λιτότητα: Στοχασμοί στην πολιτισμική πολιτική της τέχνης του δρόμου στη σύγχρονη Αθήνα».

Αυτό που μου τριβέλιζε το μυαλό, καθώς κατέγραφα τις απαντήσεις του Δημήτρη Τζιόβα, ήταν εάν οι αναλύσεις των «απέξω», του ίδιου συμπεριλαμβανομένου, περιγράφουν, εντέλει, μια πιο δραματική Ελλάδα απ' όση είναι στην πραγματικότητα. «Για καμία άλλη περίοδο δεν γράφτηκαν τόσο πολλά μέσα σε τόσο μικρό διάστημα. Ακόμη και οι ανθρωπολόγοι, που είχαν εγκαταλείψει την Ελλάδα ως πεδίο

μελέτης, επανήλθαν με αρκετές μελέτες και αφιερώματα περιοδικών στην Ελλάδα της κρίσης. Τον τελευταίο καιρό, ωστόσο, παρατηρώ ότι αναπτύσσεται στην Ελλάδα κάποια δυσφορία σχετικά με το πώς βλέπουν οι «εκτός» την κρίση. Όλες οι καλλιτεχνικές εκφράσεις φαίνεται να ανάγονται εκεί και η κρίση να συσταθεί ένα είδος ιθαγενούς θεάματος πρόσφορου για «τουρισμό της κρίσης». Η μονότροπη θεώρηση της Ελλάδας αποκλειστικά μέσα από το πρίσμα της κρίσης μπορεί να οδηγήσει σε απλουστευτικές αναγωγές και μονοδιάστατες ερμηνείες».

Dimitris Tziouvas (επιμ.), «Greece in Crisis: Cultural Politics of Austerity», I.B. Tauris, Λονδίνο - Νέα Υόρκη 2017.

Δημήτρης Τζιόβας, «Η Πολιτισμική ποιητική της ελληνικής πεζογραφίας. Από την ερμηνεία στην ηθική», Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2017.

Ο Sotheby's δημοπρατεί αφίσες από τη χρυσή εποχή του Χόλιγουντ

Του ΝΙΚΟΥ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

Εως 30.000 στερλίνες είναι η εκτίμηση για την τιμή πώλησης ορισμένων από τα πολλά πρωτότυπα κινηματογραφικά πόστερ που πρόκειται να δημοπρατηθούν από τον οίκο Sotheby's από τις 29 Αυγούστου έως τις 11 Σεπτεμβρίου. Η μέθοδος της δημοπρασίας είναι ηλεκτρονική και μόνο. Είναι η πρώτη online δημοπρασία σε αυτή τη θεματική κατηγορία και για τον λόγο αυτό η αναγγελία έχει γίνει με τον τίτλο «Original Film Posters Online».

Όπως και σε κάθε δημοπρασία, τα προς πώληση αντικείμενα εκτίθενται στον ειδικό χώρο του οίκου Sotheby's στο Λονδίνο, στη New Bond Street, ως τις 10 Σεπτεμβρίου. Πλήθος κινηματογραφικών αφισών, αποθησαυρισμένων από τη χρυσή εποχή του Χόλιγουντ, δίνει ένα πανόραμα γραφιστικής τέχνης. Οι περισσότερες αφίσες προέρχονται

από τις δεκαετίες του '30, του '40, του '50 και του '60 και ανάμεσά τους ξεχωρίζουν οι μεγάλοι μεγέθους πρωτότυπες αφίσες για τον «Κινγκ Κονγκ», του 1933 σε ύψος αρ ντεκό (με εκτίμηση στις 20.000-30.000 στερλίνες) και το «Πρόγευμα στο Τίφανις» (1961), αλλά και οι

μικρότερου μεγέθους από τον «Μάγο του Οζ» (1939) και τον «Μπάτμαν» (1966).

Και μόνο να δει κανείς την τέχνη των αφισών αντιλαμβάνεται τη μεταβολή στη δύναμη που είχε η οπτική γλώσσα του κινηματογράφου. Η αφίσα για την ταινία επιστημο-

νικής φαντασίας «Forbidden Planet» (1956), που βασίζεται στην «Τρικυμία» του Ζαίξπηρ, με τον Ουόλτερ Πίτζον και την Αν Φράνσις, έχει τιμή εκτίμησης 5.000-8.000 στερλίνες. Η αφίσα για το «Όσα παίρνει ο άνεμος» (1939) με τη Βιβιαν Λι και τον Κλαρκ Γκέμπλ εκτιμάται

στις 8.000-12.000 στερλίνες, όπως και η γαλλική αφίσα για την ταινία του Ντιονέι «Πινόκιο» (1940). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η αφίσα για την πρώτη ταινία του Τζέιμς Μποντ «Δρ Νο» με τον Σον Κόνερι και την Ούρουσουλα Αντρες (1962), με εκτίμηση στις 10.000 με 15.000 στερ-

λίνες. Το συλλεκτικό κοινό για αντικείμενα γύρω από τον Τζέιμς Μποντ είναι μεγάλο και η συγκεκριμένη αφίσα θεωρείται «ναυαρχίδα» για κάθε καλή συλλογή. Υψηλής συλλεκτικής αξίας (20.000-30.000 στερλίνες) θεωρείται και η πρωτότυπη αφίσα για την «Ντόλτσε Βίτα» (1960) του Φελίνε με την Ανίτα Εκμπεργκ και τον Μαρτσέλο Μαστρογιάνι. Το συλλεκτικό ενδιαφέρον για τη χρυσή εποχή του Χόλιγουντ, που υπολογίζεται περίπου από το 1925 έως τα τέλη της δεκαετίας του 1960 (κατ' άλλους ως το 1960, αλλά για άλλους εκτιμείται έως τις αρχές του 1970), παραμένει υψηλό και η χαμηλή τιμή για ορισμένα αντικείμενα προσελκύουν και τους μικρούς συλλέκτες. Σε κάθε περίπτωση, η δημοπρασία του οίκου Sotheby's μας επιτρέπει να αναλογιστούμε την εντυπωσιακή ισχύ που είχε ο κινηματογράφος εκείνες τις δεκαετίες με έναν τρόπο περίπου αδιανόητο σήμερα.

Σε άνθηση το ισπανικό σινεμά

Πολλές ποιτικές ταινίες θρίλερ
στις αίθουσες της καλοκαιρινής Αθήνας

Του **ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ**

Το καλοκαίρι φτάνει στην κορύφωσή του, όμως οι Ισπανοί (καλύτερα οι ισπανόφωνοι) συνεχίζουν να μας «προμηθεύουν» με ποιτικά θρίλερ, δείχνοντας την πρόοδο, αν όχι τη δημιουργία σχολής που έχουν πετύχει τα τελευταία χρόνια οι κινηματογραφιστές τους. Αυτήν την εβδομάδα, ταιριαστά για την εποχή, το «Κανείς δεν μπορεί να μας σώ-

σει» μάς μεταφέρει στην καλοκαιρινή Μαδρίτη, χτυπημένη από τον καύσωνα, εν αναμονή της επίσκεψης του Πάπα και με μια σειρά άγριων δολοφονιών να απασχολούν τις Αρχές.

Ο Λουίς και ο Χαβιέ, δύο φαινομενικά αταίριαστοι ντετέκτιβ, αναλαμβάνουν να εξιχνιάσουν μια υπόθεση άγριου φόνου μετά βιασμού μιας ηλικιωμένης γυναίκας. Οι δύο συνεργάτες παίρνουν εντολή να χειριστούν το θέμα με μυστικότητα (λόγω των εορτασμών), όμως ο δολοφόνος σύντομα ξαναχτυπά. Το αστυνομικό θρίλερ μπλέκεται με το δράμα χαρακτήρων, ακολουθώντας τα καλύτερα παραδείγματα του είδους και διαθέτοντας εξαιρετικούς πρωταγωνιστές για να το φέρουν εις πέρας. Ο αντικειμενικός και με πρόβλημα στην ομιλία Λουίς (Αντόνιο ντε λα Τόρε) στέκεται απέναντι από τον παρορμητικό και συχνά βίαιο Χαβιέ (Ρομπέρτο Αλαμο), μέσα σε μια Μαδρίτη που μοιάζει, κυριολεκτικά και μεταφορικά, με υψικάμινος: ο κόσμος διαδηλώνει στους δρόμους, μερικοί ζητιανεύουν, άλλοι δοξάζουν τον Πάπα, κι ένας παρά-

Άλλο ένα ατμοσφαιρικό αστυνομικό θρίλερ μάς έρχεται αυτήν την εβδομάδα από την ισπανική παραγωγή.

φρων εκτελεί ηλικιωμένες. Η κοινωνική σήψη και παρακμή είναι το θέμα που διατρέχει το φιλμ του Ροντρίγο Σορογκόγιεν («Στοκκόλμ»), ο οποίος χτίζει ρυθμό και ατμόσφαιρα, αντάξια ενός καλλιωτικού διώρου. Ο Σορογκόγιεν είναι ο τελευταίος σε μια σειρά Ισπανών κινηματογραφιστών, όλοι τους 40-45 ετών, οι οποίοι καταπάνω στα σχεδόν αποκλειστικά με το είδος του φιλμ αγωνίας και μάλιστα στην

ποιο σκευητή μορφή του. Ταινιορόσημο αποτελεί αναμφίβολα το «Μικρό νησί» του Αλμπέρτο Ροντρίγκεζ, επίσης αστυνομικό θρίλερ, τοποθετημένο στα πρώτα χρόνια μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Ισπανία. Ο εκ των πρωταγωνιστών της ταινίας Ραούλ Αρέβαλο, είναι εκείνος που, με τη σειρά του, υπογράφει το έντονα ψυχογραφικό «Η οργή ενός υπομονετικού ανθρώπου», το οποίο εί-

δαμε πριν από λίγους μήνες και στις ελληνικές αίθουσες.

Αρκετά πιο περίπλοκος αλλά όχι λιγότερο συναρπαστικός ήταν ο «Αόρατος επισκέπτης» του πιο γνωστού ίσως από αυτούς τους δημιουργούς, του Οριόλ Πάουλο, ο οποίος εισήγαγε πολύ επιτυχημένα και το στοιχείο του χρόνου στη «συνταγή». Τέλος, στην ίδια κατηγορία, αν και προέρχεται από την Αργεντινή, πρέπει να συμπεριληφθεί και το ιστορικό

θρίλερ «Ο πιλότος» του Σεμπάστιαν Μπόρεντσταϊν. Όλες οι παραπάνω ταινίες εκτός από λογικές διαφορές έχουν και βασικά κοινά σημεία: σύγχρονη αντίληψη όσον αφορά την αφήγηση, ανάλυση χαρακτήρων σε βάθος, κοινή αισθητική βάση. Κυρίως δημιουργούν την εντύπωση πως το ισπανικό σινεμά βρίσκει νέους –και πολύ ενδιαφέροντες– τρόπους εκτέλεσης μιας παλιάς και πάντα αξιόπιστης συνταγής.

Κανείς δεν μπορεί να μας σώσει ***1/2

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΘΡΙΛΕΡ

Σκηνοθεσία: Ροντρίγο Σορογκόγιεν

Ερμηνείες: Αντόνιο ντε λα Τόρε, Ρομπέρτο Αλαμο, Χαβιέ Περέιρα, Λουίς Ζαχέρα

MEGAONE
2017 - 2018

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΡΑ

Η ενημερωτική εκπομπή του MEGAONE, που σας μεταφέρει με αμεσότητα και εγκυρότητα όλα τα γεγονότα, επιστρέφει δυναμικά στις **28 Αυγούστου**.

Η **Νατάσα Ιωάννου** μαζί με τη δημοσιογραφική ομάδα του MEGAONE, βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της επικαιρότητας και θα σας ενημερώνουν με ζωντανές συνδέσεις και ανταποκρίσεις για όλη την επικαιρότητα.

ΠΡΕΜΙΕΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ 28 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΠΡΩΙ ΣΤΙΣ 11:00

www.tvonenews.com.cy

MEGAONE
2016 - 2017

ΣΑΝ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η **Αλέξια Αναστασίου** θα μας ξεναγήσει στους πιο όμορφους προορισμούς της Κύπρου και θα κάνει τα πιο απίθανα πράγματα!

Θα μαγειρεύει, θα τραγουδάει, θα παίζει... και θα μας έχει συνοδοιπόρους στα ταξίδια της!

ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ ΣΤΙΣ 18:20

www.tvonenews.com.cy

Η Αρλέτα πέρασε στο πάνθεον

Η τραγουδοποιός που έφερε νέα πνοή στο σύγχρονο ελληνικό τραγούδι

Του ΣΑΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ

«Δεν φοβάμαι τον δικό μου θάνατο, αλλά αυτών που αγαπώ, και τον δικό μου εκείνοι που με αγαπούν», είχε πει η Αρλέτα το 2009 σε μια συνέντευξή της στη Γιώτα Συκκά στο σπίτι της στην Κυψέλη («Κ», 6/11/2009). Ήταν μία από εκείνες τις φορές που η σπουδαία τραγουδοποιός έβγαине νικήτρια από τα προβλήματα υγείας που την ταλαιπωρούσαν και δήλωσε έτοιμη να επιστρέψει στο κοινό με μια μεγάλη συναυλία τότε στο Παλλάς. Τα τελευταία χρόνια η «παραμυθού» του ελληνικού τραγουδιού, που λάτρευε να κάνει στίχους τις εικόνες που παρατηρούσε στην Αθήνα, στην παλιά της γειτονιά στα Εξάρχεια, στις ανθρώπινες σχέσεις, δεν μπορούσε να μετακινηθεί με ευκολία λόγω των πολλών προβλημάτων υγείας που αντιμετώπιζε, κάτι που της είχε στοιχίσει ψυχολογικά. Στο τραγούδι, έλεγε, «μπήκα από λάθος και έμεινα από αφηρημάδα», ενώ ο πρώτος της δίσκος το 1966 λογοκρίθηκε από τη κούντα. Στην αρχή, έγραφε τη μουσική και τους στίχους των τραγουδιών της και αργότερα συνεργάστηκε με τον Γιάννη Σπανό, τον Νότη Μαυρουδή και στις αρχές της καριέρας της με τον Μάνο Χατζιδάκι τραγουδώντας το «Φεγγαράκι», το «Τριαντάφυλλο στο στήθος» κ.ά.

Μοναχική εκ φύσεως, δεν κυνήγησε τη μεγάλη καριέρα, ακολουθώντας τους δικούς της ρυθμούς και έλεγε συχνά ότι «η τέχνη είναι

μάλλον τεμπελούλα» και δεν μπορεί να ακολουθήσει ρυθμούς «προκάτ». Δεν κολακευόταν εύκολα και ενοχλούνταν με εκείνους που συνέδεαν τη δισκογραφική της πορεία μόνο με το Νέο Κύμα.

Τη δεκαετία του '80 ξεκίνησε να συνεργάζεται με τη στιχουργό Μαριανίνα Κριεζή και τη μουσική για τις μπαλάντες της έγραψε ο Λάκης Παπαδόπουλος. Την ενδιέφερε πολύ η γλώσσα των τραγουδιών και έδινε μεγάλη βάση στον στίχο και στη σωστή χρήση

Συμμετείχε από την αρχή στο λεγόμενο νέο κύμα της ελληνικής μουσικής, αν και ενοχλούνταν με εκείνους που συνέδεαν τη δισκογραφική της πορεία μόνο με το Νέο Κύμα.

της ελληνικής γλώσσας. Τα «Ήσυχα βράδια», «Ανατολικά της Εδέμ», το «Μπαρ το Ναυάγιο», «Τα μικρά παιδιά», το «Τσάι γιασεμιού» και η «Σερενάτα» ήταν από τα τραγούδια της που την έκαναν γνωστή σε ένα ευρύτερο κοινό.

Το 2010 ο Φοίβος Δελβορδίας έγραψε για εκείνη το «Ωροσκόπιο» και η Αρλέτα τραγούδησε: «Δεν υπάρχει ζωή στον Άρη, δεν υπάρχουν μετά θάνατον λεφτά, το δικό μου φτωχό φεγγάρι λείπει θά 'μαι κι αύριο εδώ παρ' όλ' αυτά».

Την περασμένη Τρίτη (8 Αυγούστου), η Αρλέτα δεν άντεξε να αγωνίζεται περισσότερο, θέλησε να πει το αντίο της, ποιος ξέρει, ίσως και να σιγοτραγουδούσε «Δε θέλω να σε ξαναδώ / μανάρι μου τα κάναμε σαλάτα».

Τον Σεπτέμβριο του 1999, η Αρλέτα γέμισε επί δύο βράδια την Αξιοθέα με μεθυστικές μελωδίες.

Η Αξιοθέα αποχαιρετά την Αρλέτα

Έφυγε μια κορυφαία ερμηνεύτρια της περιόδου του «Νέου Κύματος» που η Αξιοθέα είχε την τιμή και τη χαρά να τη φιλοξενήσει στο πολιτιστικό φεστιβάλ της, το Πολιτιστικό Φεστιβάλ του Πανεπιστημίου της Κύπρου, σε δύο αξεχαστες συναυλίες. Η αγάπη που της έδειξε το κυπριακό κοινό, το δικό της κοινό, ήταν μοναδική. Δύο βραδιές με την Αξιοθέα ξεκίησαν από θαυμαστές και θαυμάστριες της Αρλέτας δεν έφτασαν για να ξεδιψάσει η επιθυμία όσων φίλων της ανεπανάληπτης τέχνης της ζήτησαν επίμονα να τη φέρομε στην Κύπρο.

Ήταν Σεπτέμβριος του 1999, όταν η Αρλέτα έφτασε στην Κύπρο μαζί με τη φίλη της Άννα Σταματοπούλου, κρατώντας στα χέρια της, εκτός από τη μαγική κιθάρα της και το βιβλίο της «Από πού

πάνε για την Άνοιξη;» που είχε κυκλοφορήσει πριν από δύο χρόνια (Καστανιώτης 1997). Η Αρλέτα γέμισε επί δύο βράδια (24 και 25 Σεπτεμβρίου) την Αξιοθέα με μεθυστικές μελωδίες. Ο χώρος, το εσωτερικό τοπίο, η αύρα του Αρχοντικού της πήγαν θαυμάσια, ταιριαζαν στην ψυχοσύνθεσή της, «στην ήρεμη θλίψη της», όπως χαρακτηρίστηκε ο τρόπος της να μην γίνεται μελοδραματική μονότι τραγουδούσε και έγγραφε για πράγματα που είχαν σχέση με τη φθορά των σχέσεων, τις διαψεύσεις και τις ματαιώσεις. Όσοι φίλοι και θαυμαστές της βρέθηκαν τα δύο εκείνα βράδια στην Αξιοθέα αποζημιώθηκαν πλήρως.

Όταν ακούσαμε το θλιβερό μοντάζο για την παντοτινή αποδημία της, τη φέραμε στο μυαλό μας έτσι όπως ήταν, με τη φρεσκάδα,

τη ζωγράδα και το λεπτό κιούμφορ της που το γευτήκαμε κατά τις τέσσερις μέρες που τη φιλοξενήσαμε στη Λευκωσία. Και θα τη θυμόμαστε πάντα ως μια γνήσια, αυθεντική ερμηνεύτρια των αισθήσεων και των αισθημάτων της γενιάς μας και της εποχής μας. Της εποχής που το «Νέο Κύμα» επέβαλε στο χώρο του λαϊκού τραγουδιού την άνοιξη της ποίησης και της αχειροποίητης μουσικής.

Η Αξιοθέα την αποχαιρετά κρατώντας στη μνήμη της τα ωραία άδηλα της ομορφιάς και των λεπτών αισθημάτων που της πρόσφερε. Καλό σου ταξίδι Αρλέτα, εκεί που πας, στα δώματα του ουρανού, θα σε περιμένει η λεπτή αρμονία των ήχων, αυτή που υπηρέτησες με αφοσίωση και πάθος σε όλη τη γήινη ζωή σου.

PIK1 ΤΗΛ.: 22862000

21.10 Rain man

07.30 Δάφνες και Πικροδάφνες - (Ε) Θεατρικό με τους Φαίδρο Στασίνο, Ανδρέα Μουσουλιώτη, κ.ά.
10.15 Στην άκρη του παράδεισου - (Ε) Σειρά εποχή.
11.30 Πέτρινο ποτάμι, IV - (Ε) Δραματική σειρά εποχής.
13.00 Με οδηγό την Ελιπίδα - (Ε) Αμύνεσθαι περί Πάτρης
13.55 1974, Τρίτη 13 Αυγούστου - (Ε) Μίνι σειρά ντοκιμαντέρ.

14.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.15 «Νόστιμον Ήμαρ» - PIK Φορέας Πολιτισμού - (Ε)
16.00 Τετ - Α - Τετ - (Ε) «Πιέρας Σωτηρίου»
17.00 Μάθε τέχνη κι άσπινε - (Ε)
17.30 Σπίτι στη φύση - (Ε) 1974, Τρίτη 13 Αυγούστου - (Ε)
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (στη νοηματική)
18.15 Καφενές γενναίων Κυπριώτικο σκετς.
19.20 Χωρίς αποσκευές - (Ε) 1974, Τρίτη 13 Αυγούστου - (Ε) Μίνι σειρά ντοκιμαντέρ.

20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.10 Ο άνθρωπος της βροχής (Rain man). Δραματική ταινία, με τους Ντάστιν Χόφμαν, Τομ Κρουζ, κ.ά.
23.10 1974, Τρίτη 13 Αυγούστου - (Ε)
23.15 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

PIK2 ΤΗΛ.: 22862000

21.30 Θεϊκή Κρήτη

07.15 Παιδική ζώνη
15.30 Στη χώρα του Γιατί - (Ε)
16.00 Οικογένεια Στίβενς (Even Stevens, III) Κωμική, οικογενειακή σειρά.
16.30 Η ζωή της Κέιτλιν (Caitlin's way, II). Euromaxx
17.00 Επιστόδιο 2ο. Στη γλώσσα του ρυθμού (Rhythms that speak) Ντοκιμαντέρ. Επεισ. 1ο.
18.00 Οικοδομικά θαύματα (Build it bigger) Ντοκιμαντέρ. Επεισόδιο 3ο.
19.00 Βασιλείς της Αρχαίας Αιγύπτου (Great Egyptians) Ντοκιμαντέρ. Επεισόδιο 3ο.
20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (στη νοηματική)
21.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (στην αγγλική)
21.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (στην τουρκική)
21.30 Θεϊκή Κρήτη (Creta Divina). Ντοκιμαντέρ.
23.00 Ολυμπία Ντοκιμαντέρ.
23.50 ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Ε)

MEGAONE ΤΗΛ.: 22477777

21.20 Source code

06.00 Κάθε κατεργάρης στον πάγκο του - (Ε) Κυπριακή σειρά.
07.00 Dot - (Ε) Μαγκαζίνο.
08.30 MEGAONE Kids Παιδική ζώνη.
11.30 Η ώρα η καλή - (Ε) Ελληνική κωμική σειρά.
12.30 Δεν έχω λόγια - (Ε) Μουσικό τηλεπαιχνίδι.
13.30 ΦΑΚΑΤΕτους-(Best of) (Ε) Σατιρική εκπομπή.
14.30 MasterChef - (Ε) Εκπομπή μαγειρικής με τους Πάνο Ιωαννίδη, Σωτήρη Κοντζιά, Δημήτρη Σκαρμούτσο.
16.30 Επτά θανάσιμες Εκπομπή μαγειρικής, με τον Γρηγόρη Αρναούτση και τον Έκτορα Μπιστρίνη.
18.15 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18.30 Τροχός της τύχης - (Ε) Τηλεπαιχνίδι με τον Πέτρο Πολυχρονίδη και την Τζούλια Νόβα.
20.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.20 Τα τελευταία 8 λεπτά (Source code) Θρήνη επιστημονικής φαντασίας με τους Τζέικ Τζιλενχάλ, Μισέλ Μόναχαν, κ.ά.
23.10 An Ideal Husband Κωμωδία με τους Ρούπερτ Έβερρετ, Τζούλιαν Μουρ, κ.ά.
00.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
00.20 MasterChef - (Ε)
01.00 Την τύχη μου μέσα - (Ε) Κωμική σειρά.

ANT1 ΤΗΛ.: 22200200

23.30 The truth about Charlie

06.20 Πρωινή ενημέρωση
07.00 Καραμπόλα - (Ε) Ελληνική σειρά.
07.30 Λύκε, λύκε είσαι εδώ - (Ε) Κυπριακή σειρά.
08.30 Santa Γιολάντα - (Ε)
10.10 Για την αγάπη σου - (Ε)
11.00 Δείξε μου τον φίλο σου - (Ε)
12.50 Save with Jamie Εκπομπή μαγειρικής με τον Jamie Oliver.
13.40 Ο πόλεμος των άστρων - (Ε)
15.15 Daddy Cool - (Ε) Ελληνική σειρά.
17.00 My Way Εκπομπή μαγειρικής, με τον Γρηγόρη Αρναούτση και τον Έκτορα Μπιστρίνη.
18.00 Τα νέα του ANTI σε 10'
18.10 Εργαζόμενη γυναίκα - (Ε) Ελληνική σειρά.
19.00 Οι συμμαθητές, III - (Ε) Κωμική σειρά.
20.20 Τα νέα του ANTI
21.20 Τα λαμόγια Επιθεώρηση με τους Μάρκο Σεφερλή, Νέλλη Γκίνη, κ.ά.
23.30 Διαζύγιο θανάτου (The truth about Charlie). Περιπέτεια, με τους Μαρκ Γουόλμπεργκ, Θάντι Νιούτον, κ.ά.
00.30 Τίτλοι ειδήσεων
00.40 Prime Suspect Αστυνομική σειρά.
01.40 Γιάννης ο όμορφος - (Ε) Ελληνική κωμική σειρά.

ΣΙΓΜΑ ΤΗΛ.: 22580100

13.40 Βασικά... καλοσπέρα σας

07.10 Βουράτε γεπόνιο - (Ε)
08.20 Παιδική ζώνη
09.00 Κάνε παζάρι - (Ε)
09.40 Masterclass Εκπομπή μαγειρικής.
10.25 Happy traveller Ταξιδιωτική εκπομπή μαγειρικής.
11.15 Προορισμός Ευτυχία - (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή.
12.00 Στην κουζίνα με τον Άρη Εκπομπή μαγειρικής.
12.50 Santo Stelio - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή, με τον Στέλιο Χανταμπάκη.
13.40 Βασικά... καλοσπέρα σας - (Ε) Κωμωδία με τους Στάθη Ψάλτη, Πάνο Μιχαλόπουλο, κ.ά.
15.20 Celebrity Travel Ταξιδιωτική εκπομπή.
16.05 Junior Music Stars - (Ε) Παιδικό talent show.
18.00 Τα γεγονότα σε συντομία
18.10 Παραδοσιακή βραδιά - (Ε)
20.15 Τοιές στα γεγονότα
21.15 Παντρεμένος με πεθερά Κωμωδία με τους Σωτήρη Μουστάκα, Σωτήρη Τζεβελέκο, κ.ά.
22.50 Scandal - (Ε) Δραματική σειρά.
23.35 Γεγονότα σε τίτλους
23.40 Καταγίδα - (Ε) Δραματική σειρά.
00.25 Προδοσίες - (Ε)
01.10 NCIS, VIII - (Ε) Ξένη αστυνομική σειρά.
01.50 CSI: Miami, IX - (Ε) Ξένη αστυνομική σειρά.
02.30 Σε φόντο κόκκινο - (Ε)

ALPHA ΤΗΛ.: 22212400

21.15 Son of the mask

06.00 Η κουζίνα της μαμάς Εκπομπή μαγειρικής.
06.45 Στη γειτονιά μας - (Ε)
07.30 Στο δρόμο - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.
08.15 Τα μαύρα μάθκια - (Ε)
09.30 60' Ελλάδα - (Ε) Οδοιπορικό με τον Νίκο Μάνεση.
10.45 Οικογενειακές ιστορίες - (Ε)
11.30 Deal - (Ε) Τηλεπαιχνίδι.
12.15 Αστέρας Ραχούλας - (Ε) Θα σε δω στο πλοίο - (Ε)
13.45 Στην υγεία μας ρε παιδιά - (Ε)
16.15 Οικογενειακές ιστορίες
17.00 Το σοί σου - (Ε) Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.
17.50 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18.00 Μην αρχίζεις τη μουρμούρα - (Ε)
19.30 Παραμύθι... αλλιώς - (Ε) Κωμική σειρά μεσαιωνικής εποχής, με τους Κατερίνα Παπουτσάκη, Νίκο Κουρή, κ.ά.
20.15 ALPHA NEWS
21.15 Son of the mask Κωμωδία με τους Τζέιμι Κένεντι, Άλαν Κόμινγκ, κ.ά.
23.00 Νήσος (Nisos). Κωμωδία με τους Ελένη Καστάνη, Ελισάβετ Κωνσταντινίδου, κ.ά.
00.40 World Party - (Ε)
01.30 Οικογενειακές ιστορίες

MAD ΤΗΛ.: 22472472

07.00 Morning Hits
09.00 Super Mad Hits Intl
10.00 Zone Classic 00s
10.30 Greek Super Heroes
11.00 Greatest Hits 4 Sundays
13.00 Χρονομηχανή 90s
13.30 Brand New Clips
14.00 Alternative Intl
14.30 30 Best Videos
16.30 MAD Top - (Ε)
17.30 Rock On Mixer
18.30 Super Mad Hits Intl
20.30 Λάικ στα λαϊκά
21.30 Greek Super Heroes
22.00 Zone Classic 00s
23.00 Στη Διασάσων

PLUS ΤΗΛ.: 22600600

06.40 Παιδική ζώνη
09.10 Άστρα είναι θα περάσουν
09.55 Τηλεαγόρας
11.00 Summer Weekend
14.00 Τηλεαγόρας
17.00 Summer Style
19.15 Trips For All
19.45 Cookeat
20.35 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.00 Το ταξίδι της ζωής
22.00 Mr Deeds Κωμωδία, με τους Στιβ Μπουσέμι, Γουίνονα Ράιντερ, κ.ά.
01.30 Ιατρική & Βοτανολογία

CAPITAL ΤΗΛ.: 25577577

07.40 Stuart Little 3 Οικογενειακή κωμωδία.
09.00 Ace of hearts
10.50 Κόσμος και Κοσμάκης
13.00 School of life
15.10 Someone like you Ρομαντική κωμωδία.
17.00 Skyshop
18.45 Blue crash 2
21.00 The game plan Κωμωδία.
23.10 The long kiss goodnight Θρίλερ κατασκοπίας.
01.30 First Sunday

MOVIES BEST

21.00 The Crimson Petal

07.00 The Fear (aka La Peur)
08.45 How To Make Love Like An Englishman
10.45 That Awkward Moment
14.15 House Of Sand And Fog
16.30 Mandela: Long Walk To Freedom
19.15 Big Game
21.00 The Crimson Petal And The White (Part 3 & 4)
23.15 Lullaby
01.15 Force Of Execution
03.00 The Forger
04.45 Adult World
06.30 Big Game

GREEK CINEMA

22.00 Η Παριζιάνα

08.00 Θύμιος, ο δαιμόνιος ντεντέκτιβ
09.30 Ο καζάνοβας
10.55 Έμψαινε Μανωλιό
12.30 Καλημέρα Αθήνα
13.55 Αστέρω
15.20 Ο σατράπης
16.55 Η νύφη το 'σκασε
18.25 Δημήτρη μου, Δημήτρη μου
20.10 Ένας τρελός, τρελός αεροπειρατής
22.00 Η Παριζιάνα
23.40 Η κόλπινα λίρα

Γυναίκες μοναχικές σε ένταση

Η εικαστικός Νάντια Ράπτη μας συστήνει τις φιγούρες της

Της ΤΖΙΝΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ιμπρεσιονιστικές αδρές πινελιές. Ρεαλιστικές απεικονίσεις ακρυλικού σε καμβά. Η παλέτα της εικαστικού Νάντιας Ράπτη βυθίζεται στη μεσογειακή θάλασσα αγγίζοντας την αλμύρα της: ξεθωριασμένο μπλε κοβαλτίου, λουλακι και μοβ, βιολετί και θαλασσί. Σημειακά προστίθενται θερμοί και γήινοι καφεμπέζ, ροζ και γκρι τόνοι. Ειδικά η σειρά έργων «Δεύτερή μου Φύση» ανασυνθέτει έναν φωτεινό γαλαζοπράσινο βυθό. Εναν υδάτινο διαυγή κόσμο, απ' όπου αναδύονται μοναχικές γυναίκες φιγούρες ή συναρμολογούνται ουδέτερα παράκτια τοπία στα οποία η ανθρώπινη μορφή παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο.

«Το φως και η θάλασσα της Μεσογείου και συγκεκριμένα της Ελλάδας είναι μέσα στο DNA μας, είναι η ανάσα μου, η σκέψη μου, η εικόνα που κουβαλάω στο μυαλό μου ακόμα και μέσα σε ένα κλειστό σκοτεινό δωμάτιο. Στη «Δεύτερή μου Φύση» ήθελα να αποδώσω τη μεγάλη μου αγάπη για την ελληνική θάλασσα. Όταν την αντικρίζω, όταν

κολυμπώ μου χαρίζεται απλόχερα μια ασύγκριτη γαλήνη» λέει στην «Κ» η Νάντια Ράπτη.

Η εικαστικός καταπάνεται κυρίως με το σώμα, ιδιαίτερα το γυναικείο. Οι πίνακές της αποδίδουν τη δύναμη και την ακαμψία του, την ευαισθησία, την ένταση και την υφή του. Είτε πρόκειται για αθλήτριες όπως στα «Σώματα σε δράση», είτε για γυναίκες που κολυμπούν, στη «Δεύτερή μου Φύση», ή παλεύουν με τον ίδιο τους τον εαυτό στη σειρά «Γυναίκες σε ένταση».

Γυναικείο σώμα

«Στα έργα μου κυριαρχεί η ανθρώπινη φιγούρα, λιγότερες φορές η παιδική και συχνότερα η γυναικεία. Στη σειρά «Γυναίκες σε ένταση» η θεματολογία σχετίζεται με τους πολλαπλούς ρόλους που η γυναίκα καλείται ή επιλέγει να ανακαλιώσει ή να υπηρετήσει. Στα «Σώματα σε δράση» οι φιγούρες αποδίδονται δυνατές, απογυμνωμένες από οτιδήποτε περιττό. Τα ρούχα εμφανίζονται μόνο ως περιγράμματα. Το περιβάλλον είναι και αυτό αυστηρό, απόλυτο, λα-

«Το φως και η θάλασσα της Μεσογείου και συγκεκριμένα της Ελλάδας είναι μέσα στο DNA μας, είναι η εικόνα που κουβαλάω στο μυαλό μου ακόμα και μέσα σε ένα κλειστό σκοτεινό δωμάτιο», λέει στην «Κ» η Νάντια Ράπτη.

Οι πίνακές της αποδίδουν τη δύναμη και την ακαμψία, την ευαισθησία, την ένταση και την υφή του σώματος.

κωνικό. Τα σώματα αποδίδονται ρεαλιστικά για να προβληθεί η δύναμη της κίνησης και η ένταση τη στιγμή του αγωνίσματος», επισημαίνει η εικαστικός.

Σχεδόν 40 ετών, με σπουδές αρ-

χιτεκτονικής στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και μεταπτυχιακές σπουδές στο Graduate School of Design του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ, η Νάντια Ράπτη άφησε τις πολεοδομικές και χωροταξικές μελέτες και καταπιάστηκε με κατασκευές άλλης κλίμακας. Ξεκινώντας από την επανάχρηση παλιών επίπλων και οικογενειακών κειμηλίων, στράφηκε στη ζωγραφική.

Θαυμάζει την ισορροπία του Mark Rothko, τη δύναμη των μαύρων τετραγώνων του Ad Reinhardt, την αφαιρετική κομψότητα του Robert

Ryman και του Gerhard Richter, τις μοναχικές γυναίκες του Alex Kanevsky, του Christopher Stacey και του Daniel Catalano, τις μοναδικές τοιχογραφίες του Hula. «Πάνω σε ένα λευκό καμβά, τα θέματα που επιλέγω να αποδώσω εμπεριέχουν αυτοβιογραφικές αναφορές, έχουν να κάνουν με τον άνθρωπο, με τη γυναίκα. Αυτή αποδίδεται συχνά με γυρισμένη πλάτη, σπάνια το πρόσωπο εμφανίζεται και όταν αυτό συμβαίνει, η έκφραση είναι τόσο έντονη που υπερσχύει έναντι του πορτρέτου».

Από το 2014 ως σήμερα έχει συμμετάσχει σε αρκετές ομαδικές εκθέσεις στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη, στο Παρίσι και στην Κύπρο. Τον Απρίλιο ταξίδεψε στη Λωζάννη της Ελβετίας σε μια εικαστική έκθεση με θέμα τη φύση, ενώ τον Ιούνιο πήρε μέρος στην ομαδική έκθεση με αφορμή τη συμπλήρωση 80+1 χρόνων από τον θάνατο του Federico Garcia Lorca στην Dérout Art gallery στο Κολωνάκι, μια συνεργασία του Ινστιτούτου Θερβάντες Αθηνών, υπό την αιγίδα της ισπανικής πρεσβείας.

Αριστερά: «Relating to Nature» από τη σειρά «Η Δεύτερή μου Φύση». **Κορυφή:** «Got the power» από τη σειρά «Γυναίκες σε ένταση». **Πάνω:** «Absorbed in the sunset», επίσης από τη σειρά «Η Δεύτερή μου Φύση».

Με μια κεντημένη κλωστή...

Με το έργο «Common ground. Identities fragmented or united» συνέβαλε πρόσφατα στην ομαδική έκθεση «10 ασκήσεις πάνω στην έννοια του κοινού», στον Πολυχώρο TAF, σε επιμέλεια της Ράνιας Καπελιάρη. Με βλέμμα έντονο και διαπεραστικό, έκφραση θλιμμένη, αποφασιστική, κάποιες φορές αυτάρεσκ ή διεκδικητική, είκοσι ορθογώνια πορτρέτα γυναικών διαφορετικών φυλετικών χαρακτηριστικών συνθέτουν ένα εικαστικό πολυπολιτισμικό κάρδο που μοιάζει εκ πρώτης όψης με αποσπασματική παράθεση χαρακτήρων.

Μια κεντημένη κλωστή όμως, μια τρισδιάστατη λεπτομέρεια που προσδίδει ιδιόμορφο εϋθραυστο βάθος, σκιαγραφεί τον χάρτη της γης. Τέμνει τις γυναικείες φιγούρες, συνδέοντάς τις σημειακά. Πλά-

θοντας μια ενιαία αφήγηση για έναν κόσμο που ολοκληρώνεται σε ένα μεγάλο τετράγωνο καμβά 1,80 επί 1,80 μ.

«Πάνω σε αυτό το τετράγωνο απέδωσα με κεντημένη κλωστή, τον χάρτη της γης. Η κλωστή συνδέεται με τη δύναμη αλλά και την ευαισθησία. Μια κλωστή αντέχει αλλά μέχρι το σημείο που σπάει. Με τις κλωστές τα πορτρέτα «τρυπήθηκαν» αλλά και «συνδέθηκαν» υπηρετώντας την ιδέα του κοινού τόπου. Τα πορτρέτα είναι η μισή ουσία του έργου, η εύκολα αναγνώσιμη, αλλά η ενοποίηση τους με την κλωστή είναι η άλλη μισή. Ο σκοπός του», τονίζει η Νάντια Ράπτη.

Το έργο της έχει να κάνει με τον «κοινό τόπο». Τι ενώνει αυτές τις γυναίκες; Ποια είναι τα κοινά τους χαρακτηριστικά; Κάποιες

μεταναστεύουν για μια καλύτερη ζωή, άλλες επιστρέφουν στον τόπο καταγωγής τους. Μερικές ταξιδεύουν για λόγους αναψυχής ή επαγγελματικούς και άλλες σκοτώνονται ακίνητες κοιτώντας άλλους να φεύγουν.

Όλες αναζητούν τη δική τους ταυτότητα. Μια ταυτότητα που δεν είναι πια εθνική, αλλά μεταλλάσσεται, εμπλουτίζεται και επηρεάζεται από πολλαπλές κουλτούρες. Διευρύνεται και σχηματοποιείται από το εκάστοτε περιβάλλον. Η κάθε μία από τις είκοσι γυναίκες αλληλεπιδρά με την άλλη, συνειδητά ή όχι, και όλες μαζί δημιουργούν μια συλλογική συνείδηση που θα μπορούσε και να τις οδηγήσει σε κοινή δράση.

www.nadiaraptiart.com

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ χωράφι 2 σκάλες στους Αγίους Τριμυθιάς, οικιστικά, σε περιοχή με πολυτελείς επαύλες. Τιμή €145.000. Τηλ.: 99689357.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ χωράφι στην Αγία Βάρβαρα, στην Πάφο, με θέα στη θάλασσα, 3 χιλ. από το κέντρο της πόλης της Πάφου, 4.683τ.μ., 1.000μ. από τον κύριο δρόμο Λεμεσού - Πάφου. Εφάπτεται σε δημόσιο δρόμο με ρεύμα, νερό. Συντελεστής δόμησης 10%. Τιμή €200.000. Για περισσότερες πληροφορίες τηλ. 99400224 ή 26732420.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ή ενοικιάζεται σπίτι από ιδιώτη στο κέντρο του χωριού Κακοπετριάς. Για περισσότερες

πληροφορίες στο τηλέφωνο 99964213.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα 1 υπν. στην Ακρόπολη, οδός Ευέλθοντος 6, περιοχή Αγίας Παρασκευής. Βρίσκεται στον 1ον όροφο, πλήρως επιπλωμένο. Ενοίκιο €320 τον μήνα (συμπεριλαμβάνονται και τα κοινόχρηστα). Για πληροφορίες στο 99510660.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

Η οικογένεια της κ. Μαρίας Στυλιανού από την Λευκωσία ζητά οικιακή/βοηθό που θα αναλάβει την καθαριότητα της οικίας. Μισθός 400 ευρώ τον μήνα. Για περισσότερες πληροφορίες αποσταθείτε στο τηλ. 99666789.

Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συμμετοχή στο Σχέδιο στήριξης του έντυπου Τύπου (εφημερίδες)

Το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών απευθύνει Ανοικτή Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για Συμμετοχή στο Σχέδιο Καταβολής Ήσσονος Σημασίας (De Minimis) για Στήριξη του Έντυπου Τύπου (Εφημερίδων), το οποίο έχει εγκριθεί με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 25/5/2017. Λεπτομέρειες για το Σχέδιο, τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, καθώς και το έντυπο αίτησης είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΓΤΠ www.prio.gov.cy (σε ειδικό banner). Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλουν τις αιτήσεις τους δια χειρός ή ταχυδρομικά μέχρι τις 11/9/2017, στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, οδός Απελλά 5-7, 1080 Λευκωσία.

Mitas Yiannos
Director

The Car Shop
I.M. Cyprus Ltd

The Car Shop Cyprus I.M. Ltd

Τηλ.: +357-22666555
Κιν.: +357-99620161
Φαξ.: +357-22356060

The Car-Shop:
Λεωφ. Λεμεσού, 92
(απέναντι από ΓΕΕΦ)
2014 Λευκωσία

theacarshop@cytanet.com.cy

Neodent Dental & Speech Center

Μαρία Μίτα
BSc Εγγεγραμμένη Λογοπαθολόγος

Αγίου Γεωργίου 65, Αρ. Διαμ. 201, Ανθούπολη
Τηλ. 22 385815 / 99 129129 email. neodentmaria@hotmail.com

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ MBA ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΥΣ
(Υποβολή Αιτήσεων μέχρι τις 4 Σεπτεμβρίου 2017)

Το Mediterranean Institute of Management (MIM) ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους νέους πτυχιούχους ότι οι αιτήσεις για το διεθνές αναγνωρισμένο Πρόγραμμα MBA 2017-2018 θα πρέπει να υποβληθούν μέχρι τις 4 Σεπτεμβρίου 2017. Η δε γραπτή εξέταση για εισδοχή στο Πρόγραμμα θα διεξαχθεί στις 6 Σεπτεμβρίου 2017. Στόχος του αγλόφωνου, πλήρους φοίτησης Προγράμματος MBA του MIM είναι να προσφέρει στους νέους πτυχιούχους τόσο ακαδημαϊκή μόρφωση σε επίκαιρα θέματα Διεύθυνσης όσο και την ευκαιρία να αναπτύξουν επαγγελματικές διευθυντικές δεξιότητες στις πραγματικές συνθήκες της αγοράς εργασίας της Κύπρου, μέσω πρακτικής κατάρτισης (internship) σε διάφορες επιχειρήσεις / οργανισμούς / κυβερνητικά τμήματα, καθιστώντας τους έτσι περισσότερο ελκυστικούς προς δυνητικούς εργοδότες.

Το Πρόγραμμα είναι δομημένο σε τρία τρίμηνα. Αρχίζει τη Δευτέρα 11 Σεπτεμβρίου 2017 και ολοκληρώνεται το Σεπτέμβριο του 2018. Το διδάκτρα του Προγράμματος είναι €3.426 με δυνατότητα φοιτητικής χορηγίας και καταβάλλονται σε ισόποσες δόσεις ανά τρίμηνο.

Στο Πρόγραμμα μπορούν να συμμετάσχουν πτυχιούχοι οποιοδήποτε κλάδου. Όσοι επιθυμούν να διεκδικήσουν μια θέση στο Πρόγραμμα πρέπει να υποβάλουν την ηλεκτρονική αίτηση συμμετοχής που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του MIM: www.mim.ac.cy

Για πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στον Προϊστάμενο του MIM, κ. Άκη Νικολαΐδη, τηλ. 22806117 και ηλεκτρονική διεύθυνση nicolaides@kepa.mlsi.gov.cy ή στη Λεπτογραφία του MIM, κ. Έλενα Χριστοδουλίδου τηλ. 22806106 και ηλεκτρονική διεύθυνση echristodoulidou@kepa.mlsi.gov.cy.

Η ενημέρωση δεν πάει διακοπές

Διαβάστε τώρα

Την ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ και το Beautiful People
σε χρυσική ψηφιακή έκδοση στο κινητό ή στο Tablet σας.

Όπου και αν βρίσκεστε

ΚΑΤΕΒΑΣΤΕ ΤΟ ΤΩΡΑ

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

kathimerini.com.cy